Оссолінсъкі колекції.

CD – диск виконано в рамах угоди укладеної з квітня 2004 р. між Львівською науковою бібліотекою НАН України у Львові і Національним Закладом ім. Оссолінських у Вроцлаві.

Lwowska Naukowa Biblioteka im. W. Stefanyka NAN Ukrainy. Oddział Rękopisów.
Zespół (fond) 4.
Zbiór rękopisów Biblioteki Baworowskich

Dział (opys) 1

361. Dissertationes theologica XVII w.

STRONY NIEZAPISANE NIE ZOSTAŁY ZDIGITALIZOWANE

Львівська бібліотека
АН УРСР
ВІДДІЛ РУКОПИСІВ
Бол. 361

№ 361.
VIII A 28

1836/1819.

Obiec. Min. 1.b. Quia nobis morali certum et manifestum è hunc hùm̃ esse
verum Pontificem electum, cui sacrosancta Romana et Catholica Ecclesia
tanquam Vero capiti Ecclesiæ et Petri Successori debet adhærere
Mediate credibilitate, ita absolute credamus eum esse talem. Sed cum hoc ipso
possumus prudenter dubitare an sit verum membrum Ecclesiæ, ut tota Ecclesia queat errare
et quidem ita tempore, quod electus sanum à quo tenetur recipere ac
cessaria et controversiarum universalium Iudicium dirigi debet. Ergo moraliter certum
et manifestum è hunc hùm̃ esse Antipapam. Ergo si talis electus et receptus
fuerit, et constanter caput Ecclesiæ et S. Petri Successor agnosci
ut patet de communi Theologorum et Scriptorum libro vulgo, consequentia
patet.

Dices. Solida Evidentia moralis licet sufficiant ad credendum fidei
humanæ, non tamen sufficiunt ad fidem divinam. Ex. gr. Licet sit moraliter certum
aliquid credatur fide divina, debet à Deo revelatum esse, et expresse, et saltem
implicitè in aliqua propone universali: Atqui hunc hanc vg. Alexandrum
esse verum S. Petri Successorem non è ex propositione revelatum sive in Scriptura Sacra
vive Traditione Apostolica, nec implicite in aliqua propone universali. Ergo.

R. Nego Ant. ad 1. Nego Min. Sed Successorem esse implicite
Verè gtib. quam revelatio. quod declaratum fuerit post.
confirmatur 1. nos possemus prudenter dubitare an hic vel ille particularis contineatur in revelatis universalibus
tunc possemus istum particularem credere fide divina. Sed non possumus prudenter
dubitare an hic Pontifex vg. Alexander contineatur in Obro universali
revelato, id est, in serie Successorum Petri Petri quam Deus salvam servet.
Ergo. Ergo possumus credere eum esse Verum illius Successorem. Maj. patet
sim admittitur patebitq; ex mox dicendis. Min. probatur. Si enim possi-
semus de hoc prudenter dubitare non possemus fide divina credere quia
Pontifex talis credenda proponit et possumus, qa formulare prudenter possemus
an hic habeat assistentiam Spiritus S. et infallibilem assistentiam in proponendis

my declaris fidei, n' em ex alio capite hõ cam Infallibilem, qm qi è legitim
mus Successor Divi Petri.

Petes. In quamnam revelatiõ universalẽ & particulari debet credi qd
dic hõ vg. Altes. 80 sit verus Papa & S. Petri Successor. Ro. resp.
tatum est in omnis in illa universali ponẽ qua una ad. Ecclesiã spõ
sed Christi dicitur Columna & firmamẽtũ Veritatis. Quo qd dedimus dati
discursu. Ordo Dem revelavit Sedem ẽ ultimam & firmamẽtũ Veritatis,
revelavit eam implicite, eam errare n' posse in agnoscendo hoc hãt
& regula fidei & capite suo possibili. Sed deinde revelavit eam ẽ
Columnam & firmamẽtũ Veritatis. Ergo eam Implicite revelavit Dem eam
errare n' posse in agnoscendo hoc hãt & regula fidei & capite suo Visi
bili. Et eam Ecclia deinde huius temporis cum Salvatore. S. unanimitẽ
do vastandũ agnoscent & regula fidei fidei sua & capite suo Visibili,
Sede Divina credibile ẽ eam revelavit cõ capite visibile Secta, & legitimam
Successorem S. Petri. Congr' inst legitimã. Minor. ẽ de fide Maj. hb
hanc particularis Veritas circa agnitionem Veri Dei regula & capi
tis Ecclie ẽ una ex fundamentalibus & maximis omnibus. Quia trã
noscere Secta errorem circa Regulam fidei qm circa alia obia partim
lariaj sicut error in isto fidei fundamẽto & Judice obtrectationis
fidei. Ex impiis necessarium ẽ ut in hoc puncto n' erret Secta

Secundo. Quia Christ dixit. Petro tu es Petrus, & super
hanc Petram ædificabo Ecclam meam, & portæ Inferi n' prævalebunt ad
versus eam. Item. Pasce oves meas. Omnes Catholici fatentur
successionem Ecclam ex Petro & Successib. ejus. Non ẽ Petrus
se ipsum sum rectorem erat Ecclie & pastorem ovis Christi. Ergo
ergo Christus qd Ecclia sum & instituit Petro & Successib. ejus, & cop
Dem sum guidebit, ut Petro n' desit Successor, qui sua assistentia spũs

S. sus.

S. instituit Ecclesiam et eorum doctrinam suscepit quos Christus
tempore suo Ecclesiam approbavit ergo Ecclesiam, et propterea Petri Cathe-
dram et quos Christus posuit, hanc debet. Quos. Fr. Sic ipse inde
alios Successores Sibi Petri inclusive in illa revelatione et promissione
Petro facta, Fr. fide divina credere possumus eum eo quem Successo-
rem S. Petri. Nam ut quis aliquid inclusum in altero explicite
revelato fide divina credatur, ni Deus illud revelatum, qd desidero
indubitanter in revelatis se continet, qd de ea inclusione aliunde certo
constet ita ut relinquatur locus prudenti dubitationi. Quamvis aliter
doceatur et putetur a Doctis. Credendum

Confirmat. Si de fide sit esse hunc numero Pontificem qui Alex-
quum et verum Papam et Successorem S. Petri nisi aliter de fide
illius antecessorum talem fuisse, et sic de tota, quæ sere tota Series
Pontificum in esset fide certum eos fuisse legitimos Papas, cum ri-
sola sere Ecclesia certitudo ruerent. Si de Summi Pontifices legi-
timi fuisse dubii, nec Episcopi et Sacerdotes plurimi essent legitimi,
nec ordinis legitimi, adeoque quæ ab illis capitis pendent irritabant.
Dicas quod fide divina certi esse hunc habeni, qd sola Ecclesia re-
cepisse ei, Deo verbum Papam et S. Petri successorem, cum simil speciale
definiendi et toti Ecclesiæ proponendi credendum, qd totum Motivum
ad eam credendam haberet cum aute definitionem. Unde
hanc ea habuisse revelationem universales indemonstrabile singulos
S. Petri Successores ut ostensum et infusa scientia moralis habeni qd
et haberet qd hic Pontifex sit unus ex illis, et qd revelata fuerit
ei. Cum manifestum sit eum et vere electum et receptum a tota
Ecclesia Catholica. Fr. posse qui dedisse credendum per credi
ex Petrus Papa et habere auctoritatem definiendi res fidei.

Ita

Quod aliqui antiqui dixerint et nitè credendum
[illegible] nullum argumentum non nititur
[illegible] esse
esse et verum papam, qui haec nullum fundamentum, ut mihi videtur
illum et adhuc in verum numero,
Non est Simoniacus per se diuinâ quidditatem qui [illegible]
et tota Secta credendum nitè ipsum à falso pastore, quia statim
quod papa fit delegatus in Gehenna.

Quod dictum si de tanto Pontifice intelligendum cum de hac numero
Conatus legitimè congregato ad [illegible] vg. [illegible] qui de fide sit illum
et legitimum, potest ei ratio de utroq; eodem modo loquuntur Doctores.

§ 11.

Solvuntur Objectiones.

Obs 1mo. Omnis de fide sit omnem legitimè electum et receptum
et verum papam si hi de hac hac sufficienter constare qui
sit legitimi electi. Qui non constat an sit nitè baptizatus, et in hac
eorbodem ordinatis. Dativs autem his defectib. subjectum illarum ni
capax dignitatis papalis, ergo si aliquis locus formidini de legitimâ
de huiusmodi Pontificis. Sr. nihil erit fide divina, ut pote quo nonnem
formidinem excludit hunc hanc et verum papam. Ctra Sr. ad 1m.
ejus. Nam ex hac ipso qui pauxisse aliqua secta sit recepta et tanqua
papa et moraliter evidens, qui nullus laboret defectib. intrinsecis electi
tionem, adeoq; qui sit nitè baptizatus. Omnis enim potest nitè
eligi in Pontificem hunc aliàs intrinsecus, vg. qui defectum baptismi,
impugnat tamen talem nitè tota Secta recipi in verum Papam.
Pertinet enim ad specialem providentiam ne quam pauxisse Secta sua
sit cum nitè patiatur in tam gravi et periculoso puncto errare, ut supra dictum

Inde o in Electione, v post illam antecessi à tota Scala assecutus necesse
est detegi vitium v alio modo impediri de habendo v vero Papa. Qui
à fidei ipse universalis in illum consensus sufficiens signum requiredi
i, ed baptismi vide susceptis et aliarum omnium qualitatum quae ostendi
tralis requiruntur ad Legitimidadem Pontificis. Inde licet baptismo Alex.
andri Papi speciales Secundum summi privatim si habeat ipse cum con
cognitionem morbum, ut sit Rom Papa directum et postquam habemus mora
lem certitudinem et evidentiam qd Petrus Alex. sit ab universali Eccle
sia pro pastore et recognitore in Papam, hoc ipso indirecte et implicite
ac generaliter habemus fundamentum sufficiens credendi esse baptizatum, sicut
habemus fundamentum sufficiens credendi directe qd sit vere Papa, qualis est
qui sine baptismo, ex quo patet magnam esse differentiam inter certitudinem
quam habemus de baptismo summorum Pontificum et aliorum hominum.
Advertere restat. Impedimenta ob quae aliquis in Pontificem eleg:
dus possit cognosci irrita alia est Juris Divini, ut qd sit Mascula sexus
et baptizatus vide, alia Juris humani, ut si electus non habeat duas
tertias suffragiorum v alia desint, qua Jure Canonico irrita declarantur.
Primi generis Impedimenta debent potissimum ad providentiam Ecclesiae, quam
in rebus gravi negotio universam Ecclesiam concernante, omnem diligentiam
possibile ponere. Secundi generis Impedimenta si aliunde sublata
fuerint talia possunt et debent subtrahi, seu in ipso die possitionis ipsum
Electionem. Electores cum in re tali Momenti habent animum electio:
nem celebrandi omni meliori modo quo potest communi bono consulatur.
Deinde si ipsa sit eligendi visio sit et ut Canonica, universalis
acceptatio electi Scala ut tota Ecclesia Vim habet ad et legitima
Electionis habet cum Ecclesia seu communitas fidelium potestatem pro
videndi sibi de Capite legitimo, et supplendi omnes Juris humani defectus

ne maneat Ecclesia sine capite et sine pastore ac controversiarum
Judice. Nam alioqui gravia, periculosa et
eam enim qui ignobilis aut ni legitimo thoro natus est, aliqui electus
ipsa electione et acceptatione nobilitabitur, et legitimabitur, ut colligitur
ex lege Barbarius ff. de offic. Eorum. Multo magis Ecclesia cui
ultima suppetat ad hoc potestas loquendo. Quae dato quod electio fuerit
Cardinalis aliqui se vitiosa, vel de facto, ipsa acceptatio universalis
Ecclesiae sine electionis legitimae. Quod enim originem ex aliquo errore
et electorum commisso, vel defectu rationabili seu absoluta, ut habet Cardinalis
Ubi Paludanus n. 14.

Dices. Ecclesia Romana non dispensare in constitutionib. Clementis prohibentibus
tractare aliquid circa electionem Pontificis. Superior enim non dispensat
in lege superioris, sed Ecclesia non facere nec legislatio sed Constitutio,
ergo Ecclesia non dispensat. Sed contra Arch. Dales enim constitutiones
istum stringunt immediatos electores pro. Cardinales non autem universalem
Ecclesiam. Secundo non hoc ipso irrationabiles et iniquae, videntur tota Ecclesia
eam probetatem admittere. Ut notat hic Barnabas cap. 2. Sanct. 4.
parag. 5. Melius dicitur Ecclesia assumpta in Verum Pontificem enim
quod cum defectu aliquo Canonico, qui quia humani electi sunt fallibiles.
Dominus non ut continuus erret tota Caput summum et fidei regulam.

Obj. 2do. Accidit aliquo in Ecclesia existimatos esse Verum Pontificem
qui revera tales non erant Ergo Ecclesia potest errare in proponendo Verum
Pontificem. Consequentia patet. Probo antec. Accidit olim Verum Pontificem esse alium
quam existimatum fuit tota Ecclesia. Ergo. Respondeo Ant. Accidit aliquando
in Ecclesia Catholica existimatos esse Verum Pontificem qui revera tales
non erant. N. Ad aliquos partic. Ecclesia existimatos esse S. Stud. et
N. Consequentiam quod universum ipsam Ecclesiam. Ad cuius probationem aliquando omnes
principes Christiani et summus Resp. congregati Catholicorum publice declarant

errare post existimda hunc Pontificem ñ legitimum cum rovers ñ sit. Et a
nnis Ecclia usitatus et nicessarius ñ fauo morale evidentiam, q̃ his numero
Pontifex contineatur in universali revelnõ. Ac cum Ouiedo. R. Scotani
universum i magnõ positivo dicunt se nullu Catholicu pontificiu habere se positivu deferendo illi
summam reverentiam et obedientiam, qui esset grauis error, ñ Verus Pontifex ñ est, id dolum Catholicis. Deinde graviora mala sequerentur ex
hoc errore, ñ circa Matrimõ Sacramentum. videlicet hanc ñ est
credibile, q̃ Christus permitteret ecclesiam in tanta re
Obs 3ª. Et Scotus hic Segur omnes Schismaticos esse veros Ha
reticos. Sigli i contra communem Doctorum, dicit q̃ Schismaticus ut
talis ñ censetur negare istam fidem, id tñ vera Ecclesiam, atq̃
sic secundum mentem infidelis. Et Segli q̃ Qui ñ negat aliqd ob
tñ fidei Diuñ ñ Haereticus. Et si dicat hunc pontificem ñ verum Suc
cessorem S. Petri, qui ñ negat Primatum. Cum autem ñ negent Schis
matici accessoriu potestatis haeresi, etiamsi ñ retinent Fundamentale. Et
N. Segitur. Ergo quivis ex sola Schismate erigendus ita cum haeretici
multi tñ Schismatici negent hunc esse Verum Papam, q̃ negant ex
pressa Secundum Romanum esse Principium Fidei, q̃ ñ haereticum; imõ omnes
Schismaticos plenarie excusat Hannibal ita ally posse ex Suppositione
Haeresis ignorantiae. Multo ñ credibile ñ, qui ñ satis penetrant hujus pon
tificis ñ Obstinationem erga aliqua universalia revelata, non q̃ hunc
hunc ñ esse Verum Papam contineatur in istis dictis Scripturae, q̃ dicitur
Petri ñ Columna et firmamentu Veritatis, et Petro demandatum curam pas
cendarum Ovium Christi ubi ong ñ punitur sustinendo gradum Sedis.
Quivis ex aliqa particulari obi ñ parte rei subiecta revelationi Divinae et
continentur in Scriptura, adeoq̃ Scripturae legendo sibi ñ
credibile fide Divina: Quia in practica ñ applicare omnia Scripturae

credibile. Quemadmodum de ecclesia multis rām Catholicis Doctorib⁹ ē ipsum credibile fide diuina, & de alijs affirmant ēi de fide et actu credunt.

Adverte insuper, quod nostra Sentēa Doctores dicunt ēi de fide, q̄ hic minister ⁊ id Verbo Pontifex n̄ haberet aliquem ēi obligationem ut omnes n̄ credant, ⁊ tūn id esset fide diuina credi ei dicentibus expendantur Motiua credibilitatis, et textus quam, universales Scripturæ Sanctæ. Interim antequā ex Pontifice ⁊ legitima ⁊ canonica libri authentici constiterint credenda, et antequā quis habeat Motiua credibilitatis, qua respectu illius sint credenda, n̄ ē obligatio ut quis sibi imponat hanc tenuem fidei actus aliquem, in re obscura

Obs 4ti. Non ē de fide Christum ēi sub specie unius numeri hostiæ, quæ adoranda proponitur, ut docent Suarez et Vasq. apud Dicc. citatum, ⁊ hunc Infantem quem baptizari vidimus ēi in gratia aut hunc hujus Sacerdotis absolutum ēi justificatum etiamsi sint universales revelationes de Christo Eucharistico, Quem sub specie panis nūc conservari, ⁊ omnem nūc absolutum à peccatis ac: ceptæ gratiam justificantem. In causis dictum universalibus revelatō à Deo vero N. Ecclesiæ Successores, qui legitime electi et vocati fuerint ad Summum Pontificatum id tm applicari n̄ debet, nec per Dei misericordiam Pontificis, quemvis ab Ecclesia sit susceptum. Ex. Regē Hispaniarum. ē. In casib. expressis in Bulla n̄ habeatur sufficiens evidentia credibilitatis, quæ habetur ⁊ legitimidade Pontificis Summi. Sicut de hoc habemus Sensum communē Ecclesiæ gravissimi quē imitabile ē in hac parte. Salli ad supra citatum. Quale dictum ⁊ regulam illi n̄ habemus ⁊ casus alios dicit. Addit tm Sabli dubery quæst. 11. dubit. et Dicc. citato. Ipse minister baptizans si sit Sabli revelata et prudens possit credere suum se baptizatum nō in gratia, cum ex parte Sabli baptizati nulla regulatur

dispõ p rebus pb ipso elicitum, et ipse baptizans evidaliam habere
possit, se habens sufficienter rebus ad suam famam debitum
adhibendo, nec aliud aliquid requirit ad effectum Sacramenti
An requisitus conservandi et absolvendi, ut quod Minister Sacramenti
Illum habere debitudinem, cum ea legitimitas in Min ab ipsis rebus
sed cum aliorum et quod pluritatem, ubi in q. ipse baptizandus et
ordinatus pendet.

Dicendum. Sr. non tenemur adorare hostiam adorationi positam q.
N. Jesu. Amen in id de fide Christi, q. Christus ibi sit vere et
realiter, quod sit vere consecrata, adhuc ut adoranda in ipsa
conditionate sed absolute. Id nondum sine subsit fundamento proxi:
dus est honore Dei et cultu debito. Deinde, autem habemus
sufficiens fundamentum ut prudenter dubitemus de consecratione nisi fac.
ta adoratio de quibus dubitat. Sic cum inquit Lugo: Pater debi
gatur adorare quae Deum esse non licet possit quidem
aliqua tamen formidine an sint sui.

DISPUTATIO V.

De evidentia credibilitatis et voluntatis affectu requisito ad actum fidei divinae.

Sectio I.

De evidentia Credibilitatis

An mysteria fidei sublata sint evidenter credibilia.

Evidenti credibile, qd aliquid intelligi duob. modis. 1mo. qd sit credibile assensu rondte, ita ut vera et immediâ evidentia habeatur q actum fidei de existentia Obti qd creditur, et hoc modo Mysteria nostra fidei n sit evidenti credibilia manifestum i ex jam dictis; conoeniq; inter Theologos i qb. n. grauis decid repugnantium ut in Termis ut aliqui credatur actus evidens. 2dò! Sed aliquid dici evidenti credibile in quâ evidens i ipsum prudenti posse credi, q mens actus n evidens in se sed obscurus. Et hoc sensu quaritur hic, an mysteria nostra fidei sint evidenti credibilia! id i an sit evidens q sit Diectum credere ppr auctm Dei revelantis Mysteria fidei Catholicæ.

Dico. Mysteria fidei Catholicæ evidenti sunt credibilia. i Conclusio certa et communissima de qua nullg Catholicg dubitare potest. Tradit expr. D. Thom. hic q. 1. art. 4. Scotus in 3 loco quæstione 2. et Recentiores passim. Psal. 92mo dicitur Testimonia tua credibilia facta sunt nimis Joan. 15. de iis qui n credebant dicit Christus: Nunc autem excusationem n. habent. Ut si Mysteria fidei essent evidenti credibilia, tunc excusarent qa eam evidenter esset oppositum q. scil. tale objn n. sit revelatum, adeoq. n. credibile fide divinâ. Eodem spectat illud Apostoli ad Hebr. 2. Quomodo nos effugiemus si scil. tam Dei g. si tam negligentiam salutem quæ cepit initium ut per Dnm in nos confirmata i. voluntatibus Deo signis et portentis. Et illud ad Galat. 1. Si Angelus de cælo evangelizet vobis præter quam evangelizauerimus vobis anathema sit.

ex Antiqua Patrū. potissimum in hac Veritate demonstranda laborarunt
Tertullianus Justinus Martyr. Eusebius Cæsariensis de Gemmine Evangelica. Aug. lib. octo Epistolarum. cap. 4. ubi Gelare quam:
sese multa et gravia stringere in hac Verba, quæ multa simul quæ in Scripturis
instituit me tenent Ecclesiæ populorum et gentium, auctoritas omnia
Scripturis inchoata, spes erecta, charitas firmata, et vetustate nutrita, te:
net ab ipsa Sede Petri Apostoli cui pascendas oves Dns mandavit, us
que ad præsentem Episcopatum successio Sacerdotum. denique ipsum Catho
licæ nomen, quod non sine causa inter tam multas Hæreses solum hæc
Ecclesia obtinuit. Ita Ille. Hinc
Habetur ex Concilio ratione. Quod si mysteria fidei nostra tot et tanta
est talia credibilitatis Motiva, ut omnem prudentem formidinem de mendacio
te ergo si audeat, et opposita sapientia ea incredibile prudenter abi
judicabile, tunc mysteria nostra non erunt evidenter credibilia. Sed deficit
Est et tanta credibilitatis Motiva mysteriis fidei nostræ, ut
omnem prudentem formidinem de credibilitate excludant, et omnem
sacram sapientiam prudenter incredibile et imprudibile. Et nostra fides debet
quod evidenter credibilia, sal. certissima, saltem notabili. Major patet
per se definitione credibilitatis moralis evidentiæ. Minor item probatur
evidenter bene saltem moraliter, de quo prudenter dubitare non possumus
adeoque non prudenter censemur agere, cum assentimur assentiri debemus. Assu.
ratione vis, quia adductis gravissimis et manifestis credibilitatis
Motivis possum probare ad Adversarios. Gratiam Suarez Tannerus
Lugone. Solum breviter insinuam: Primo advento antho:
res contra illa Motiva adducere ita, ut dicendo probent solum
religionem nostram non Ecclesiam Catholicam esse Veram religionem
et Ecclesiam. Secundum, ne sibi ipsis contradicant. Mysteria
fidei quæ tales religio docet dicuntur credibilia esse.

Primum Motivum fidei nostre è Testimonia Christi, qui ut homo testimonia phibuit Veritati, nec ullo subjacebat errori, de sallen di Volunde aliquem arguit sed Sapientissimus, pariter et omnipotens Deus. Antiquis fidei nostre habet pro se testimonia Patriarcharum 88. aliorum innumerabilium Confessorum Sanctorum Vitas et Sapientia inclytorum. 3tium. Accedit testimonia innumerabilium Martyrum, qui rationem de quotidiana credenda sibi fide, qui ut unicum fidei apicem Mysteriorum negarent. Et hoc per mille et mille annos. 4tum. Mysteria fidei nostre ingratitudi et omnem creaturam Veteris Superantia ita crebris miraculis et signis per orbem universum omnibus semper ostensis patratis confirmata sunt. 5tum. Confirmat. signo per sol Sacra credita sunt et venerantur ab ea Ecclesia qua tem S. Aug. supra descripsit. Sextum. Viri maximi ingeniosissimi et doctissimi ita, divinissimarum Scripturarum ut Imperatores Reges Philosophi et alij submiserunt illis mentem et ingenia sua. idq; ad Divinarum harum alias Simplicium et plebeorum. 7mum. Scriptum unam illorum Mysteriorum qua Ecclia Catholica credendo Proponit à sol Sanctis temporibus desiderata, quia plurimi fuerunt Impugnatores et Impugnatores, quia post Christum sunt vade confessi Sanctissima et recta etiam. 8vo Ob Sanctorum mirabilem Spiritus et apostolicam sunt in mores bonos conversos ad optimum vitam Disciplinam Sapientiam alias plebeos Deum ad quem movendum cultum Dei debitum. 9num Ordinatissima et pulchra ad finem altissimum, scilicet ad Dei aeternum beatum. 10 Doctrina illius opposita Scripturis hominum flagitiosa Sycophantas, ingenia deturpare, Veritatis Divinissimi, ipsa Veritas fraudet et falsitatis sentet eruntq; magis

descendit qui reformando omnia mortis ut faciat patet in pagina
ultima et glacian haereticis se his admiscuit

Concludatur ita demonstrando quae praedicatio fidei nostrae
evidentia ostendit in hac tenebrosa. Doctrina quae se ipsa evidenter
confirmat recta rationi majestati et excellentia Divina brevitas
Moribus ac innumerabilia ad testes omni exceptione majores
qui sibi a Deo tradita, quibus et rebus numina ad Divina vir
tute per signa mirabilia illam confirmarunt, et ita firmarunt
ut ingenium et prudentia Mundi ac demonum per tot secula con
tra illam evellere nequiverit, cum qua de salutate anni qui sibi
a Deo convincere: Praedicatio qui a Deo hanc tale credi potuit. Sed
talis est doctrina fidei Christianae et Catholicae Ergo credibile
Conclusum necessario ex evidentibus cum vide segnatur ex quibus evidentibus.
Sed major evidentia nisi patuit constare ex ipso facto et experimento
to emittet Nostram sufficienter esse mysteriorum fidei nostrae habenti
ac germinum illorum sensum percipienti nec ignoranti Mysteriorum
Ecclesiastica. Considerabis ex omnibus minus si in magis, evidens
Doctrina Catholica de mysteriis fidei convenire ea quae in majore sui
positu, et supra distinctis sunt expressa, qui qui sit Roma et Con
stantinopoli. Hinc cum sit evidens ex definitione credibilis quod nihil
e aliud qui ex eo dignum non habeat et prudenter credi posse. Cui ne
tum obedit Catholica Religio convenient Praedicabilia Mysteria ac sibi expres
sa sunt, ne manifestum est illud posse prudenter credi sine fide dignissi
mum ex: Sed ex majora prudenter optari possunt credibilitatis
argumenta. -

Confirm.

Confirmatur conclusio. Videm̃ debere nos obedire Glie, quãdo
ri possumus prudenter dubitare de ejus voluntate obligandi, licet ad ipsa
nobis evidenter et immediate de divina formulate sed solum p ejus verac. quidem
cam̃ i nos debere exhibere entibus principi adhuc ipsi sicut non ev-
ident nobis evidenter q̃ hec persona sit princeps, sed solum p signa
prudentialia que illi ingerentur aut p testimoniũ hominũ fidedigno-
rum. Videm̃ quoq; q̃ Christum debemus audire et revereri tanquam Patrem
licet ñ sciat evidenter ee esse Patrem, sed solum in his rationem pru-
denter de his dubitandi. Sz cãm quando ñ habeamus evidentiam
ipsius veritatis ei ñ q̃ credimus quod revelatum divinitus constare de
hac obedientia: videm̃ hic ee posse et debere credere fide firmissima ppter testimoniũ
Dei ea, que sic nobis proponuntur. Non enim prudentem habere
circumspectionem de falsitate et acriter possumus de levitate credulitatis.

Recte igitur concludit Picus Miramulanus Spe. 11.
Magna nostrorum i evangelio ridet, cujus veritatem sanguis
Martyrum clamat, Apostolica resonant voces, prodigia probant,
Ratio confirmat, elementa testantur, demones confitentur, sola im-
pietas in tanta luce veritatis evangelij ñ dubitare, vivere in
quasi de falsitate ejus ñ dubitaret.

Obj. 2mo. Si fidelia ñ debent ee sunt my steria fidei evidenter
credibilia, sunt illis cãm evidenti possibilia et vera. Sz cãm
ee evidenter credibile ee cãm evidenti possibile. Sequela Admitti-
ñ pot. Antec cãm Sortem ut tu evidenter nobis ee Deum ee Tri-
num et Incarnatum ee, unũ Trinitatem Personarum in una
natã possibilem ee. Sz si evidentia illa credibilitatis regat ñ de

detes ad ejusm fidei. &c. ex Regulam Maj. ad Hebreos ejus. non
em̄ idem credibilitas alicujus Objti et Veritas & possibilitas
ejus. credibile em̄ id qd ita ponitur, vt dignum sit qui obse
tetur. Contingit autem in rarō Casibus, vt aliquid sit
alter absq; ullo dubio dignissimum cui assensus & tratur ob testi
monium dicentis, et tñ sit falsum et impossible. Sic si parochus
cujus Summa auctoritas & apud agrestes suos parochianos
dicat credendum esse Quaternitatem Personarum divinarum
et filium in filio esse minorem Patre n̄ minorem evidentia credi
bilitatis habebit rusticus simplex, qui in idem parochi similis
modo dicentis Trinitatem et unitatem Personarum divi
narum, et tñ id qd ait esse credibile evidenter videtur esse falsum et
possibile. &c. ex evidenti credibilitate n̄ potest aliquis evidenter
Veritas & possibilitas Objti, sed ex diversis principiis ista petuntur.
Numerus Evidentia credibilitatis oritur ex Testium excellentia
Testimonij aliorum, miraculis aliisq; similib. argumentis,
q̄b. manifestatur posse et debere circa tale Objm̄ elici ac
tum fidei. Jam vō evidentia possibilitatis oritur ex ipsis intrinsecis
Sedis rei dicendis, vt si Principia patent inter se nullam
involvere contradictionem.

Instabis. Bona, q̄ haec consequā hoc Objm̄ est evidenter impossi
bile &c. ergo est evidenter inconsequibile, ergo etiam hinc erit bona Consequā. Haec
Objm̄ est evidenter credibile, &c. evidenter possibile. Haec Tabet Consequā
et valet. Ex ad oppositū Consequitur ad oppositum Sanctus bene
arguitur ex. Petrus enim &c. movetur. bene arguitur, Petrus
ad provehendum &c. ergo currit. Negari in hoc illo argumento arguitur
ab oppositis Consequis per ea argumenta nempe ab evidenter credibili

opponitur evidenter credibili qd erat longum in priori argumendo. Et
hanc bene a evidenter possibile qd è oppositum evidenter ignobili
qd erat Antiq priori argumenti. Ad 4m. Hanc argumentandi for
mam minime probare. Sed cui Ad quid credo cum fide humana
hoc ipso mihi esset evidens. Nam cui id qd credo fide humana è
mihi evidenter credibile licet non fide humana, id potius qd è evidenter
falsum ne quidem fide humana credibile. Ad 5m regula. Ad eodem
modo argumentandi licet, qd è evidenti falsum è evidenter incredibile cum
fide humana &c. evidenter qd è evidenter credibile fide humana è evidenti
Verum. — Ad 6. ergo. Hoc sophisma fundit in regula
Syllogistica male distincta. Ergo cum dicitur, ab oppositis consequentibus
bene sequi ad oppositum consequentis id intelligitur de oppositis contradictorie
dictorie, non de oppositis contrarie sumi. Nam
bona è argumentatio in alludo exemplo de cursu et motu pedis, negato
cursu et motu negato cursu, quo ponuntur in altero argumento opponenti
Contradictorie cursus et motus affirmatis in priori, nihil autem bona
argumentatio certa evidentia deficiente, et opposita contradictorie.
Et ita regulam de oppositum Antiq. Ad 7m. Non evidenter possibile
Nam evidenter possibile et evidenter impossibile in oppositum contra-
dictorie, cum de uno eodem subiecto, utrumque simul negari possit
eo qd detur medium qd est aliquid nec sit evidenter possibile nec evi
denter est impossibile, est talis possibile, non opinabile, quia non est
in propria scopus completum scopus. Mag. Spiritualis &c. similiter qd
aliquid. Aliqui non est evidenter credibile, nec est evidenter incredibile.
sed illud est probabiliter credibile. Ad 8m. Ad illud in scripturis in Sacris mai
argumendo ab oppositis consequis ad oppositum Antiq. Sic formari debuisset
qd è evidenter impossibile è evidenter incredibile, sed qd id è evidenter

ingredibile, n' è credere impossibile. Id totum verum è, sed nihil
facit ad rem communem sententiam.

Obj 3tia Mysteria fidei eand evidenter credibilia ide
fide n humana tm, hac ipso essend evidenter credibilia fide divina, hoc
dicit n' pl. Er. Maj. patet. Qn fides humana non humanam ex
cedend è a Deum firmissime Solam auctorin ad testimon Dei
qui asserens ipsa fides divina actualis Min. p Ratione. Si Mys
teria fidei sunt evidenter credibilia fide divina, hac ipso cognoscuntur ev
denter ee Vera, Qn hac ee evidens conclo. Ergo obj è credibile fi
dei divina Er. è Verum. Implicat en aliqui fide divina credere id quod
Ad rationem fidei n pertinet credere qd cognoscit evidenter vera, ut om
nes docent, Er. nec evidenter credibilia fide humana ad divina. R. Distinc
Regulam Majoris. Stat explicando illam, duplicem fidei divinae accepti
onem quam docet Angelic. doct. S. n. q. Mysteria fidei
essend evidenter credibilia fide divina, id è quia gradat ab habitu supe
naturali infuso, ad sibi essentialis certa. Non ita in nobis tale
habitum et posse, nunc non hic ob nunc obscure talis actus fidei n
evidenter, sed solum constat ex definitione conclusionum et aliter fi
dei. Mysteria fidei essend evidenter credibilia fide divina id est dati
fidei non quo absq ulla ratione et secundum ascentiamur
obbo y possido ppri dictam auctorin ad testimon Dei, sed eand q
est naturalis sibi et supernaturalis in actus. Ex Maj. Similiter
dicit Min. N. Negan. Y brevitus distingui per Maj or Mys
teria fidei essend evidenter credibilia fide quae sub divina objective
seu ex parte objecti formalis. Concedo. Quae sub effectiv enter seu ex
parte principii effectivi actus divini. N. Modo si quaeratur, an myste
ria fidei nostrae sint evidenter credibilia fide acquisita non humana

del certè inf. nisi utrumq; Membrum negandum est. Qd Judicium circa
dens de Credibilitate mysteriorum abstrahit ad complementum debiti et solum
dicit habitudinem Mysteriorum ad finem formalem quia ab illo datur
pot. testimonii Dei. Vnde dicendu, q Credibilia sint fide infusa supr:
gestib. q hic debent. Non pot igitur ex evidentia Credibilitatis inferri eam
dem Veritas et evidentia ipsorum Mysteriu fidei cum nobis evidenter
constet non absq; nostro grauiss. errore et scandalo. Sed
Inst. Obi. In ista Credibilitate Obi cognoscitur quidem ab eo
Veritas Obi in se sed non q Veritas Obi ipso primo quo obiectum
Judicium Credibilitatis solum cognoscitur Fidei hoc dicit q ipsa
cognoscitur simul evidenter Veritas Obi q quod ipsa ejus Credibilitas
cognoscitur evidenter. Neq; patet illud. probatur si ipso primo
solum cognoscerent Fidelis Veritas Obi, apparerent hunc actu ad cognos-
cendu Credibilitatem Obi obscuriti, q dicit Verbum in illo Juramento,
Ex. in illo fundandi in possit alicui assentiri fidei evidenter. Ad. 2. Sicut
Neq; Motivu ejus Veritas Obi revelati ipse est potens ni cognoscitur evi
denter, cognoscitur in certo et ni Credibilitatis. Qd dicit Motivu
quo et illius Credibilitatis cadit ni habeant vim ni illud evidenter
ostendendum, sed sic vim ni obtinere evidenter, q prudentissimi Voluntas gas-
sit Imperare Intellectui assentiri exclusa omni formidine qua casu possit ex
Motivis contrariis, et sic dum Judicium aliquis ipsum Motivorum
formant Judicium evidens de Credibilitate talis obi q assensum firmi:
simum ni post dicit Veritas Obi cognoscitur Fidei. Qd istud
idem Judicium Virtualiter enunciat Intellectus opposita ni de subiecto
ed incognoscibile, adeoq; saltem implicite enunciatur eodem Actu Judicij.
hoc obi esset certo Verum non certo ita se habere. Dico Angeli
cula enunciato. qd explicita enunciatio de Veritate fidei ipsum actum
fidei, Judicium autem Credibilitatis illi enunciat ni esse evidenti absolute
de revelatione divina, adeoq; ipsi illatum posse imo debere hoc obi credibile firmissimo

Obs 3lio. S. Mysteria fidei nostre ostendi evidenter credibilia possunt quibusdam scitu necessaria illis ostendi evidenter ostendendo illa esse ea, que in posterum, qui ea credat ostendendum aeterna veritas loca. sc. Ps. Verbo Domini celi firmati. Solum ergo relictum est quod dicitur ne ea possis negare ea, que opponuntur, et erunt Obiectiones non vincibiles existunt.

§ 2dus.

An ad assensum fidei sit necessarium quod credatur ea quorum est fides Judicium evidens de credibilitate Obiecti proximi.

Arg. Credibile potest Mysteria fidei nostre ex evidenti credibilitate Dei proxime deinde eorum evidens Judicium ad honestum et dignissima sit ad credendum proximum Dicta ex quo assensus firmissimus. Resolvendum hic restabat an ad obtinendum actum fidei divini necessario precedere debeat aliquis actus Judicij evidentis quo Judicetur Deum esse dignum et ad hoc credibilitate Dei proximi ex motivis testimonij Dei. Vega et Almainus existimarunt id ex nostrum talem actum Judicij ad sufficere ad obtinendum existentiam credendi divina. Obj. Videre sufficere Judicium credibilitatis habitum ad id quod est credibile Dicta. Ad actum fidei divina ad exercitium in singulis credibilibus Judicium evidens de credibilitate obiecti proximi Dei. Ita communissime Theologi post S. Thom. 2dae 2dae q. 4. ar. 1um Obi nihil ea eam quis crederet nisi videret ea esse credenda ex proximi testimonium ex alio aliquo huiusmodi. Obi S. Paulus ad fidei assecutam exercitium videre hic cognoscere evidenter credibilitatem mysteriorum.

Et habetur eius Conclusio ex illo Ecclesiastici 19. Qui credit cordi credit. Quia autem ea credenda sunt magis abscondita et magis

mamenti tto majora dhd ri Motivi credibilitis ntri Iuitor in primis
per credatur, Gentium si credendum sit assertis firmissimis et sup omnia
Sr. cum fundatis sit fundantis dotis inotte Caelis, et terre
creatis et omnib. dispositionis à rationali Motivo credibilitatis ytabilis dim.
confirmari per testimonijs Scripte sacre. Quando in ytis conclusionis
adductis, n ea thi quod quidam alii respectu quorundam obiorum credi-
dorum regulari nd lestimia Dina credibilis sicd mimis ri è credatur, ad quod
quaecung. Quod ea ri ea in omnib. gradibus regulari eadem firmitate
assensus fidei, qua ri tagnatur si ytabile thi Gentis Judicium de credibi-
litate obli. Gb. Conclusio 2da. Ratione habita ea nda fidei Dina.
Ri ante assensum fidei Dina regulatu Voluntas credendi n alterum, sed
ante firmissimo et sup ri n collatante sal. quaecung alio in oppositum
Motivo sive eg rationi sive à formaliter pdicto, sec licet ullo modo
dubitare de Veritate obli. At habito thi Gentis Judicio ytabili de credibi-
litate obli pot quis prudenter et licite dubitare de Veritate illius, cum
facile ri in contrarium parata sint potiora adhuc pspecta rationes, ut in
altissimis Incarnationis Trinitatis etc. Ex Scripturis. Sangi ergo inde eg:
rationi n generaliter fidelis ysecutare in fide, posset de duab. regni ju-
dicium ytabile contrarium, credam n adhuc multis sufficientia et obij aream
ad credendum: cum hac ratione esset hoc obiu n ri revelatum, qm ri revelatu.
Demonstratio autem a priori cum motivo credibilitatis. Deinde ideo
fidelis possit in me primum primus credere ri licite, n credere et illorum
credere quod alius aliqua in alterum partem ytabiliter accurrerunt.
Cum ri absurdum sit et indignum fide gn Christiani ysecutur. Unde
Innocentius XI. inter ypotheses à se damnatas posuit hanc n. 2 D.
Assensus fidei supernalis et ipsius charitatem adeo cum notitia ytia
illi thi revelatis ipso cum formidine qua quis formidat ne n sit locutus
Deus. Sr. ut tenetur in credendo ea, quae sunt fidei credenda, necessario

Godere debet evidens Judicium de credibilitate obti proposito. —

Confirmatur. Omnis Phegi in quibus ab Sedia definitis
stabiendis sedibus suis varia adhuc destinat Sempre, et nihilom
ng alij libere et late ambrenium regunatur et tubatur eo qd y bab
le Hii sit rem de qua ambrevertim ambitineri in Sagris litabis et ex
re revelatum asse. Sr. Sedis Judicium qm y babile regnatur nt
mysterium aliqd credi debeat nisi possit fide Divina.

Obj. 1mo. Ontinere habeatur Hii Judicium Credibilitatis Hm
y babile, Voluntas pot Vi Dominij sui qd Hs in alios potentias im-
perare sibi, nb firmissimo actu et sup oã assentiatur obti y-
posito. Ps Voluntatem hc prudenter non efficaciter d posse imperare
dato Judicio solum y babili in prudenter. Cã imperare ad actu directi-
onem Judicij cditioris dictantis ij ideo fundata innixa ad assensum
firmissimum, quin potig rãonabilem ei formidinem ne forte oppositum sit
Verum de quo hic et nunc demorandum potig ei Jni habeatur imperan
re assensum firmissimum et sup oã. Efficaciter cum ij pot datum assen-
sum imperare Voluntas. Si cui fit Jmponima summ ij pot efficere, ut Caby
gado unam hr Geometram evidentem, aliam y babilem Hm clicial assensum
y scitarem qã sit y babilis: Multo minus ij poterit, gado oã sit
in evidentia et obscura, et gado Motiva Credibilitatis Hm generare possunt
y babile judicium de credibilitate, hunc cui positiva adest vis formidi.
Conradat cum ea physica Hs impossibilitatem y dui assij, gado impossibi-
le ij Hm sit ad applicand sãm.

Obj. 2do. Jn aliis Voluntibus ea Judicia y babili sufficientia
movemur ad praxim illarum, in quibus illo Gmisso formamus Judi-
cium practicum

practicum certum et evidens, q̃ hic et nunc ex veritate illorum honestum
sit eg. Ego ipse q̃ probabi judicemus hunc vel aliquem egere, for
mans Judicium regulæ practicum, quo Judicamus hic et nunc honestum
vel succurrere rei q̃ opus alicui misericordia. Et. Licet ex eo q̃ proba:
biliter judicemus obiectum hoc vel revelatum posse firmare judicium prac:
ticum vel certum et evidens, q̃ hic et nunc credendum et magni
Veritas actus fidei elicere. R. dico. Si liceret ex aliis Virtutibus
ad fidem Quam hac arguendi ratione inferre possemus, q̃ eam
absolute in existente ratione, de Objecto probabiliter existimata posset elici
actus fidei, sicut elicitur actus misericordiæ in existente vera prima
Indignitia dummodo probabiliter existere judicetur. Regula et Salva
Illata dicta disp. 3. Lect. 5. et communem Doctrinam Theologorum &c.

R. prædo. Nego Consq̃. Disparitas in obiecto dicto. Quia
sicut ipsa Voluntas ita Virtutes ad Bonum potentiæ ubi ejus:
modi dicta sunt practicæ et ut feruntur in obiectum ut sic est a parte rei
sed quia cognitum seu representatum per actum Intellectus. Nec tam attendi
tur ad Veritatem quam ad bonitatem obiecti. Ac ideo hoc ipso
q̃ probabiliter quis judicetur agere eleemosynam, vel misericordiam cum
plum Dei, qui bonum et honestum in eam qui prudenter judicatur egere
juvare, sive revera egeat sive non. At Fides Divina et Virtus intellec:
tualis speculativa et certum in obiecto suo ut sic est a parte rei,
dq̃ cum omnimoda certitudine, et excludit omnem formidinem attingendo illa
ut post unum hanc certitudinem seu firmitatem habet, si fundamentum ejus
sit ruinosum, id est si solum probabiliter judicetur obiectum revelatum: ut
in præsente Conclusione dicitur.

Obj. 3tio. Si unus fidei assensus credere dicit evidentiam credibilis

nemo ent obm̃ fidei sufficienter approbetur, possed illud negare.
congr. assensus fidei ni è liber, vel sit inqst. cum voluntarius possed
ab re peritia et Ingenij numero Apobatarum et Haereticorum.
Sr. Judicium evidentis credibilitatis ni Gregnatur ante assensum fidei.
R. Dist. de scitum Maj. Nemo prudens obm̃ fidei negare prudenter,
ter, cam Gregnudenter. N. Hoc enim esset subtrahi ab libertatem assen-
sus q. side prudenter sive Gregnudenter possit ni posi, porro q. cam
dato Judicio evidentis credibilitatis adhuc possumus ni assentiri inde
ei, qi evidentia credibilitatis ni è evidentia ipsorum mysteriorum fi-
dei dicit Paritatem in actu Judicij, quo Judex equuciat hone-
stum et debitum ei credere. Quare autem de hac honestate et obliga
tione evidenter constet, hi hoc ipso intlg è sufficienter detractatus ab
assensu fidei multa enim sibimus ei honesta et debita, et hi facere
nolumus. Finde adhuc post Judicium y sua libertate imperare
et ni imperare assensum, et defacto saepe ni imperat possimus ali-
qua alia actu dubia.

Instabis. Hoc ipso q. fidelibus Mysteria fidei sunt
evidenter credibilia sunt Sectae illae opositae ei incredibiles
et improbabiles, Sr. ni possent i sua fide persistere et illis accedere
Quomodo em̃ post Judicij assentiri obm̃ in quo nec probabilis species
veri appareat. R. C. A. N. Consqn. Ratio est quia
ei q. dum hinc inde audit et incauta audiendum quod fidei
doctrinae sensim illis ita insinuantur ut minus attendant ad Mo
tiva credibilitatis fidei Catholicae ea ut decet expendendo et pon-
rando oppositae autem qi sensim ac gravis illorum magis

accommodata ipsamet ejus natura ad amandum ab ipso tandem in aeternum
beatificandum, adhaerendo ipsi, quae inevidibilia videbantur, quo humiore
mente et voluntate erant. Nimirum excecant illos malitia sua
ut noctem verbant in diem et diligunt magis tenebras quàm lucem.
Hinc si mavis distingue Congrue. Ex. si proponat tibi defensor
ab erronea doctrina aliquem, standum illo, quòd evidenter constet
depositio illo. Nego.

§ 114.

Declaratur amplius Evidentia credibilitatis, speciali quomodo ea reperiatur in Simplicibus et Parvis.

Ex dictis parag. 2 et 3. constat necessariam esse in credentis evidentiam
credibilitatis ipsius rei, quae Mysteria fidei evidentia ex objectum fidei
evidenter et non habeant. Difficultas restat, quae contra Conclus. huj. parag.
parag. et similia ab communi objici solet, quomodo scil. rusticis et pueris
dum credunt hoc judicium evidens de credibilitate obtigit? Nam ipsa evidentia
summitur ex multis rationib. et circumstantiis, quae à subjecto huius. ni. solet
ni. consideranda, verum nec possunt pueri talia considerare, quia ni. simul instructi
quia cum rege simul indigentes ad illam rerum cognitionem obtinendam.
Unde dixit S. Aug. contra Epist. fundamenti cap. 4. In Catholica
fidelis ad sanctissimam sapientiam parui spiritualem proficiunt in hac
vita, eorum quos turbulenta ni. intelligendi vivacitate ad credendi sim-
plicitas subsequatur. Scil. Ex. rudis et simplex turba ni. indiget ad credendi
quia evidentia credibilitatis, sed illam regulae in ipsis ni. impossibilem eis fidem
facere, et aquae adeo quibusdam temptationem. Dicimus cum possint
pueri et rusticos credere mysteria fidei dum ea ipsis proponuntur à parent.
lib. Magistris. et parochis, eamdem ipsi ni. reconsiderant ea credibilitatis
motiva quae prius. Credendo ad mentem suam, et evidentiam credibilitatis generatim personal.

Ad quadam hanc dissem nouis quid am recentiores coniecturas quod am
ut vocant discretiuas quas in Scholijs ipsorum reperiunt defectus Motiuorū
Credibilitatis q̄ i ipsorum ipsis q̄ i intellectorum ab Inuentore ad eruiq;
eadem veritatis Iudicium Credulitate de obdi ipsis reuelatis et Veritate, seu
ad discernendum, quidnam sit vere fidei Catholicæ, quid ni, quæ
Ipsi parochi aut parentum, aut Vera quæ scholæ eam̄ sit eadem plane
modo q̄ cum fidelibus rationib. ipsorum hæc scholæ qui Vera doctrina.
cis ea discretiuæ longam. ni ēm Opera Optima i illis inuenirent.

Antonius Perrenius qui pauca discretiuam in scholis studium inuenit
constituit illud in quadam debendi immissa experimentali notitia, qua ipse
ipsi rusticum dum illi obiga mysterium ipsorum fidei credendum, causa ēm
Deus author, qd rusticq eam obiga, diminuit rationum humanarum,
seu exteriorum Credibilitatis Motiuorum vt eam in Corpora sua obligatum esse:
debeat absq; ulla dubitatione assentiendum ipsorum si reuera reuelatum
sit à Deo, quam obligationem credendi absq; dubitatione ipsi ipsi, sed potius
cognoscat se debere credere eum aliquid scilicet sua reuelatum ei ipsorum
quorum hæc eadem plane modo ipsorum se aliquid veri reuelatum.

Cardinalis Sadoletus, reiecta hac Pereij discretiuæ
aliud ille in eandem sententiam protulit. Dixit ergo. discretionem fidei
Catholicæ consistere in quadam ingeniosa singulari et supra humana,
qua Vocem Ecclesiæ quasi cuiusdam Instrumentum parentum ipsi ipsum
queat alijs credere, in hac Vocem humanam ad Dei, adeoq; sint sobrie dicere
possunt, Nec Vox hæc sonat. Recentiores nonnulli eandem Viam in
gressi dicunt, hanc discretionem consistere in quadam singulari illuminatione

interna, qua de se ipsa dicit. Ego sum Dei Vox immediate à nâ
et ecclesiis &c, qd sparcha nunc Verum dicat.

Sparsa rejecto altera supra dicto discernimento verum quoniâ:
Qd in hunc modum exponi potest, quia sparcha & alij Doctores
exponit actualem veritatem v.g. de Verbo Incarnato, loquitur nec Dei, et ad mis-
sum à Deo, quia autem exponit actualem salutis v.g. Spiritum S. ei im-
carnatum ni loquitur nisi Dei et ad missum à Deo. Porro quia loqui-
tur Vere missum à Deo exponit actualem Veram, habet ipse aqueum ver:
regulam fidei ex Revelatione de Verbate dig articuli, cui concepti sui
constituit Gdicandam externam. Quo autem ni loquitur ad vere missum à
Deo, exponit actualem salutem, dum ipse intra se ni ll de ea arti
culo concepta Supnaliter, de illi qualem, cui similis subsistit Gdi
candam externam. Habens autem hac concepta Interni Gdi medijs Veij:
bus & aliis Signis externis generat in animabus sua dispositionem
Supernaturalem sibi. Sic sicut locuno naturaliter generat in animabus bone
naturaliter dispositam notiam conceptu naturalis, ita locuno sen Gdicanâ Sup:
naturalis, quia locuno externa Supnaturalis quoad modum, qua conce.
pta Interna loquitur supnaturaliter quoad subam generat in animabus
bene supnaturaliter dispositis Illuminationem Spiritus Sancti, notam ver:
regulam Supnaturalis. Si ergo hic conceptu Gdicanâ Supnaturalis si quando
ordinatè distinguens in animabus Veram Dei locutionem à falsa. Adju
sic simp in animabus desit discernimentum vere Dei revelatis à falsa
et proinde sustinetur ab Ecclesia impossibile qua naturaliter ab gelo
positum naturalis Supnaturalis et Revelatis articulis. Impossibile vi Supernaturalem Illuminationem
et Instinctum Spiritus Sancti.

Non vacat hic discernicula excudere, qua subtiliter, seu multa
solido fundata ex ratione & experientia exigitata ni dam iudicare
qui debeant videantur disputem quaedam. Debent alij illius cumu
endi ari pos et endi alterna alias finit, quomodo ea in Rustica et pa
cio dari possit et debet in ordine ad actum fidei Catholicae Di
vinum obtinere credibilitatis, cujus si minor in illis qui in adultis et
Sagacioribus necessitas ut notat Suarez disp. 5. sect. 5. n. 8
Nam ei tam istis qui illi debeant exuipere actum fidei firmissimum
exclusa omni formidine, aque debet in altero videre certum Judicium
de honestate et obligatione credendi hic et nunc, ubi ita movebatur
voluntas ad imperandum Intellectui assensum firmissimum, qui tertium dat
Non sine dubio Impedio ni credendum omnis actualis formido excu
tiendo, et quidem data evidentia credibilitatis alicui obscurantis fidei
non revelatae Divina obscuritas sit, et ni necessitet Intellectum ad assentiendum,
ignorum declaretur quando cum Judicio de primi possint libri credendum
credibilis

Dico 3mo Ad assensum fidei ni Gregnidem Judicium credibilitatis
evidens absolutum, seu sufficiens evidentia respectiva. Ita ut ni Gregni
ntur Judicium de credibilitate evidentia ex Motivis, qua sufficiant
ad convincendum quemvis Intellectum bene dispositum cum sagacitate et
Doctorum hominum, ad assensum Judicium credibilitatis formandum ea Motiva
vis sufficientia ad movendum Intellectum dubio humano, ubi hic et nunc
ni possit non cohibere dubitandi de credibilitate objecti. Ita fe
runtur Valentia, & Suarez, Arriaga, Arriaga. Vasquez de Lugo
Ovied. ob complures alios apud Arnoldum Controv. 3. parag. 5.
Ratio 1. Ea hominis ad assensum rationem qua ejusmodi
est gravis & credibilis. Objecti, ut in evidentia & multa

penitg – nullg modi, ocurrat eni, ni pot prudenter dubitare de fra-
bilitate, adeog habet evidentiam motivum ni ea g petitur requisitum
de illa. Sogi Voluntas dicenda g talis Judicium, pot prudenter
et debet Jmperare Gattui assensu firmissimu ppi testimoniu Dei cuius
sa omni potentia formidine. Fr. Actus Judicium, Sq, licet ni sit
evidens absolute i se evidens respective, nimirum respectu talis Subti
ectus ad obediendum assensum fidei.

Ad hoc respondetur ad argua positum difficultem. Cum agatur de
obligo animad ad pandendum solemnitas docentium auctoritatem qua
rum fides ideo credit evidenter rationum Judicatione et motivi
dum obligand Dei g talia sen ut dictum à Deo aut credibilium
in Scripta Sacra credendum g pponat, ad ni ttii n sint sufficiti de
ernendis ne examinandis circumst. in oppstu, sed cum altera extrema:
rentur in animo ni admittant, Jam ex ipso habitu sufficiens Motivum
ecum ad exercipiendum Judicium moralit evidens de honestate et obliga-
one credendi consogi obligantem ad credendum. Dem i de quarto, re-
spective ad sufficientem parentum quod attinet ad credendos.

Deo 2do. Si urgeat ad veritatem fidei Judicationem ita
inevidens, ut respectu talium audientium ni sit sufficiens ad formandum ab
illis Judicium ita firmum et evidens de credibilitate fidei requisitum ex
parte objecti Credibilitatis Motivis g pponantur credendi actionis, et
parte subjecti Credibilitatis Motivis g pponantur credendi actionis, et
vere revelati et ni revelati, tunc ad dictam quidditam potinebit de
fectus Judicandis ni satis attenderit ad plenam Instructionem
complere seu comprehensa g Scripturam et Vocationem Interiam vi
cujus sola revelata g pponantur ut credenter credibilia. Judicat id d.

Thom. qd libello 2. art. 9. vbi dicit, quòd fides ordinatur ad
credibilia p miracula et alia signa exterius, nihilominus ipse
ipse Deus p suam inspirationem interiorem completur p poenam exteriorem
juxta illud Joan. 6. Omnis qui audivit à patre et didicit, venit
ad me. Imo post inquit S. Doctor talis ex Deo interna ut Deus
hò ei reuelare se fidem adhibere juxta illud Isaiæ Drg Deus
aperuit mihi aurem ego autem non contradico. Vbi respondet
Sacharias Luc. primo. Quod Angelo nuncianti filij concipiendo
dubitauerit et non absolutè crediderit, quòd ei illi occurrere poterit
vel dubitandi, qd vult Angelus subdiana non tamen se transfigurat
in Angelum Lucæ. Supponendum est cum Durando
Rubensse una cum cæteris Angelis Deum illustrasse
quo rem faceret sufficientissime credibilem. Notate habet S.
Doctor 2da 2æ. art. 9 distinctum et expressius in 3tio. dist. 24. q.
unica arti. 3. ad 3tium vbi ait discretionem credendorum fit ab eo, lumine fidei
Sicuti discretionem Spirituum et aliquam gratiam gratis datam.
Unde hò lumen fidei habens non consentit iis quæ sunt contra fidem
nisi inclinatione fidei deficiunt ex sua culpa. Intelligit S. Doctor
lumen fidei non tam habitum infusum fidei qui gratis datus
ales seu illustratione gratuita ad assensum fidei.

Advertendum Cæreg. Q. si Rustica quispiam ita secum
discurreret, ego qui ni habeo, qd declinem Cardelli mei opponam
ad ea illam doctiores me audirent surde contenti ni ascelli se contra
dicerent. Q. Nunc quidem ni occurrit mihi qd opponam, vbi rem
diligentius examinauero forte inueniam. Talis ignorantia ei ei
multochiens mira et non numero eorum de quibus agimus, vt
pote quos supponimus plene acquiescere Motivis hic et nunc propositis

gmois sagaciores alij i rege scerent.

Ob. 1mo contra 1mam Con. Si n̄ reg̃itur evidentia Cred̃ibilitatis absoluta i ō pcedem ex Motivis qua parvos possint evidentiam in quocunq; sano subiō id in Rusticis sufficit respectiva fieri pot teriq; ut postqm aliquis aliquis evidenter disponit p talia Motiva Credibilitatis, qua hic ad mutuo generabant in illo evidentiam Credibilitatis pposita oppositum illi ponebatur cum majoritate ad spm Credibilitatis Motivor tivis ghlia construere solent Haretici ad Vendicandos errores suos congr̄ prudenter et licite poterit imō debebit credere ā fide priore, ad oppositum tendere. R. 1m n. pot. Innocentius en D.L. inter alias hanc ghibuit p̄ōnem n. 20. Potest quis prudenter respondere assensum quem habebat Supnāalem, si n̄ erupuit evidentia Credibilitatis respectiva. R. 1m et qui sunt credit ultrō fidei Divinā duo Gcesitiva. R. 2m et qui sunt credit ultrō fidei Divinā duo Gcesi. rise, Deiq; Motivū, qb. vera religio seu articulus fidei sacer fuit evidenter credibilis et intrinsecam Dei illustrationem respectum ad eum fidei Motivis positivis p̄tinet ad suavitatem evidentiæ Divinæ, non opus fidei quod capiti pmovendi et servet quām potest in se adesse ut assensum n̄ adsit quin simpliciter in fide constanter pmaneat. Simile dum ad Infidelibus et Hæreticis ypponuntur illis magnæ apparentiæ rationes, qua ex pte credendi Credibilem pertinet ad Divinam evidentiam potest ac debet rationi Sanctæ cogitationes, q.d. Deus quidem unde amplexi sunt apparentiæ Veritas cogi n̄ possunt fidem nisi donare, etenim grandis sua culpa fidem pertinacem detrectare, o dundatur, hinc respondeo in genere ad te citatos Scan S. Thom. et Thelgeū ad mentem, qd Deus facere credibile qd̄ in se n̄ cogat grauam, quia sufficiat n̄ illi ad inchoandū opus Salutis ad eam reverendum vi qd. Unde ad Scotum Objectionis qd̄ sal. segnatur hinc plures posse postea licite ā fide sua Catholica discedere et q̄ Motiva in oppositum sint vera et grandiora majora, quam ea: rima specie videantur talia.

Obstando vinculo Conclus. 2da S. Inquisitionis Sanctitatis et Inquisitores
sufficerent ad discernendam veritatem veram à falsa ad compassum duarum de
Credentiis, quæ sint absolute evidentia Inquirentur sufficere Gratiam
sanctificantem et Conversionem peccatoris Verbum Dei scholasticum, fides non necessa
rio Predicatores ad exercitium fidei regulam. Cogit debitum Cornu Spiri
tui privato Auctoris sanctitatis. Deinde ipsa interna illuminatio
Inspiratio debet ex parte. rerum quæ illum discernuntur invenire ab
q discernitura seu objectivam distinctam, quæ nisi ostendatur manet ini
gra difficultas. R. Nego Sequelam. Nam tum Gratia creata et vir
tutes infusæ ex ordinatione Conditoris ejus ex auditu, auditus autem ex Prædicatione
clesiæ et Ministrorum ejus. Quia Deus voluit in simplicib. in sufficien
tibus Prædicationis compassis Lumen internum ut ipsa ut in subsidio rej
ut debet ex sua doctrina Prædicatorum et exercitia fidei regula, hac
observanda cum omni diligentia. Qui autem diligenter in actis apostol
tolum adiuvi quia prohibebat quominus illi intellectuali lumen exterius
Spiritus S. tam Judæis Scholasticis objectivum esse, quo
tuetur vere sit Sacra Scriptura. Quidni autem lumen supernaturale
possibilitas indicetur ut tale, etiamsi aliunde non haberet sufficientia ar
gumenta ex illis discernendo

Sectio II.

An Judicium credibilitatis Gregis ad actum fidei sit supernaturale, et ab Habitu fidei infuso procedat.

Quoad unum. Affirmativam tenent Cardinalis de Lugo disp
11. Sect. 2. cum Arriaga et Ripalda. Ramirez Tractat 3. cap. 4.
Negativam Suarez. disp. 6. Sect. 8. cum Gabriel Almaino

nibus. Ovied. Sard. 4. qune. 1mo. Distinguim videtur post in alijs Mris
distinguit communiter vbi duplex Judicium fidei Practicum Speculativum
quod actus simpli credibile ut hoc est prudenter credibile ubi enim practi
cum, quo Judicamus hic et nunc sobrie in his circumstantijs honestum aut
eam obligationem ri credere. Judicium dicitur ultimum inducens ad
huiusmodi actum ad inquirendum assensu fidei ppi testimonium divinum. Cognito modo
ri videatur absoluta necessitas distinguendi inter Judicium Speculativum à pra
ctico sumpto ex quia omnem actum fidei quidni ab possit Intellectus
prunitatis Motivis credibilitatis statim ante exercitium judicare ad cre:
dibile est de tali Motivo sedendo ad honestum sit hic et nunc credere
subinde in dubium saltem in iis qui primo credunt aliquem articulum
aut ni sunt exercitati in actib. fidei obscuris. Hinc.

Dico 1mo. Judicium Dubitativum si mere speculativum sit, ubi
post Quis enumerando articulum aliquem ri credibilem à nobis Phae
Conclusione sine dubio stant citabit supra 9 simili negando, nec adver.
sandum citabi affirmando. 2do Concl. Judicium illud credibi
litatis è Conclusio quadam deducta ex Premissis naturalib. ope medium
naturæ cognitum deducta. Pr. è manifesta. Anal. patet ex hac Sylla:
gismo. Ea innumeri Sanctissimi et Doctissimi Viri affirmant, et
plurimis miraculis è comprobatum i prudenter credibile. Sed innumeri
SS. et Doctissimi Viri affirmant mysteria nostræ fidei ex qua sunt
miraculis sic comprobata. Er. sunt prudenter non evidenter credibilia.
Maj. è immediate nota. Min. constat partim ex Scripturis
evidentia, partim ex traditionis et alijs indicijs qua naturæ cognoscuntur.
Cogri. Judicium ex talib. Premissis pendet Speciali naturæ et è quod
dubium naturæ. Confirm. Ea nulla è necessitas cur ex talj Judicio re
traheatur supra cautum, cum Voluntatem in sua regratur obligandi Gratia

ordinem honestè vivendi hic et nunc, et quod aliud sit enumerare ea
pliciter quæ aliqui sit credibile, et aliud, quid honestum in et ad
gelicum in his circumstantiis credere. Et hunc actum respicit ly
nabilem ibi.

Vltp 2do. Judicium practicum dictans regulæ
quod subam. Sta citati p[ro]babilis affirmabit. et Georgius Rodes
2. Sect. cc. parag. 3. 86. mo et potissimum auctoris S. R.
et Conciliorum. Con. Aranticanum Can. 5. dicit ad exercendum
q[uo]dicunq[ue] salutem ei necessariam illuminacio et inspiracionem spi
ritus S. Conc. Milevitanum Can. 4. dicit: Donum dei ei
scire quid facere debeamus. Superstig in decret S. Aug. l. 2. contra
duas epistolas Pelagianorum Cap. 8. posuerant illud dictum ad
Corynt. 3. Non q[uo]d sufficientes simus cogitare aliquid a nobis q
sic ait: Quis ni videat prig ei cogitare q[uo]d credere? Nullus en
credit, nisi prig cogitet ei credendum, et hoc vult Apost. ni ei ex nobis
se ex gratia. Idem hi Conc. Trident. Sess. 6. cap. 6. ubi dicit:
Disponuntur autem ad justitiam dum excitati divina gratia et adjuti
fidem ex auditu eam libere moventur ad credendum. et can.
3. definit: Neminem posse credere sicut oportet sine spiritu S. gra
tuito illuminis et inspiracione.

Ex quibus omnibus patet ad assumptum fidei necessario requiri
angelicum gratiæ divinæ seu illuminem spiritus S. Atqui hoc angeli
cum gratiæ et illuminis opus intellectualis in nullo corpore existentis
constituit q[uo]d in quantio practica, qua volabas ultimo dixisse non
oportet credere, Er. hoc Judicium dictet ei superiore: Subsumptum
6. Ei imprimis ni pot dici hoc angelicum gratiæ et esse illuminatio nem
consistere in judicio mere speculativo, q[uo]d hoc nostre i et ni ultimatum

ut patet

ni ꝓxime ostensum, nrꝝ in Solis q̃dam de
de comitentur Judicium illud nhalle R
an assertiones simplices ꝓ se suf
de nichum, q̃ multi negant c
Sygnàlem et que insperiẽ
id ꝑsnt assertio Sygnalis
assertio simplex nat
esto assertio si
honestate arden
Q vũ sv
qa si a
quod si
Volenti
si ho
quod
qa
na

eiusdem Signandum, hoc ipso detrahet Su
edere debebit ad nullum Signandum
Signandi in Sabi.

Obs 3810 Judicium ille
vg. quidq cognoscitur videbi
videndi cognoscitur audibi
cum ens de ea lumine
cubq nadis.
è ubi discurs
cm Judicio
enumerare
honestum
pd Judō.
formati
misa
Qui
mat
qu
in

Dico 1° Ad electionem assensum fidei divinæ supernaturalis necessario
præcunitur positiva actus pia voluntatis, ad quam eliciendum quod voluntas
ratio determinat gratia ad obediendum gratiæ excitanti et adjuvanti Dei. Ita communissima Doctorum Recentiorum cum S. Thom. quæst. 10
art. 4. ad quæst. 2. ad 2. Probatur quia Scriptura Con
stanter et plurimis passim testimoniis: fidem quæ creditur ex
auditu per verbum Christi. Item Patres ultimo
ratio credendi Christianam et libertas. Item Patres ultimo
Prædicate evangelium omni creaturæ qui crediderit et baptizatus
fuerit salvus erit, qui vero non crediderit condemnabitur. Ad ul
timum quo salus et damnatio adultis acquiritur necessario libera
rum quo voluntate præbet. Unde ad infidelitatis gravitatem præ
cipuum voluntatis pravæ. Item ad Rom. 10. Apostolus cum gratia inquirit Quis
credidit auditui nostro? Quis cognitum non possit si actus fidei liber non esset
Præterea ait omnes qui evangelium cum sufficienti credibilitatis mo
tivi proponitur, ad hoc subjungit, Non omnes obedierunt evangelio
Obedire autem est actus voluntatis, quem ut ea peccantia excludat,
plures Patres ut Gelasius in dicto suspendentes assensum fidei ad
plenam cognitionem liberæ sentientes. Insuper ita docet ratio: Corde
creditur ad justitiam, quæ autem corde voluntas intelligitur, quia
de actibus singulis verum est, ut patet ex primo et ultimo
Excepto quia jubemur Deum diligere ex toto corde id est ex plenitudine
voluntatis. Hinc:

Conc. Arausicanum 2dum Can. 5 dicit: Initium fidei et ipsum
credulitatis nobis, eumque inesse nobis gratiam Spiritus S.
et studendo Sess. 6. capa 6. dicit. Deus disponi ad justitiam
dum excitati divina gratia et adjuti fidem et audiendo concipientes
veniunt in Deum credentes vera et qua divinitus revelata

[illegible] Ita autem Concilium Trident. nihil

§ 11

An assensus Voluntatis pregressus ad assensum fidei debeat esse honestus et supernaturalis quoad substantiam.

gli concurrum naturalem, ad indicativum in sapientiae conclusionis secundum se ergo sunc
ponebatur simul fidei actus duplex unus naturalis alter supernaturalis, et prius accidentalis se exigentia potentiae,

Imperii supernaturalis et solum assensus ad actum fidei supernaturalem ex his
Pelbertus respondet ad aliam probationem qua dicitur, q. possum ex vana quadam gloria
velle me disponere ad contritionem sacramentalem, q. charitatem attingam supernaturalem, ex eam
Imperator mihi actus fidei. Qa actus supernaturalis supponit fidem supernaturalem, nihil
eam, et simul ad salutem operis infundata in fide supernaturali. Q. ex negando fidei
Q. scil. ex vana gloria possum mihi imperare efficaciter attritionem supernaturalem
ita ut hoc vi talis imperij actus supernaturalis et talis ex imperio Deus sic de ali-
bus similibus. Q. cum naturaliter sit, ut debeatur alicui qui naturalis Dei concursus ad actum.

Deo ad 2do. Imperium non affectus voluntis ad assensum fidei, et regitur
Supernaturalis ideo quod subam. Prima pars q. scil. Voluntas illa est supernaturalis
alia, de fide docta Suarium disp. 6. Sect. 4. Habetur ex variis expressis in
Scripti et scriptis. Nam ipse loca generalia tradabu de gratia respondet solida
contra Pelagianos et Semipelagianos, q. cum semper testatur, nos nullum opus
ad salutem aeternam condignum operari posse sine adjutorio gratiae Divinae
Ubi enim Joan. 15. Christus dixit: Sine me nihil potestis facere. et Apost. 2. Cor.
Corynth. 4. Quid habes q. non accepisti? et Philipensium 2. Ipse est qui ope-
ratur in vobis et velle et perficere pro bona voluntate. Specialiter de vocatione audi-
tur 16. Ubi de quadam dicitur. Cujus cor Deus aperuit, ut intenderet his
quae dicebantur a Paulo. Et ad Philippenses 1. dicit Apostolus. Vobis donatum
est pro Christo non solum ut in eum credatis. Audiatur eadem Joan. 6. dicit Chri-
stus, Nemo potest venire ad me nisi pater meus traxerit eum. Et ibidem ut patet
ex verbis. Et nisi quod ei datum a Patre meo. Hoc autem donum Dei est credere
se dobet, ut his ad Gothos scribit eam voluntatem, ut pote quae remedio infidelitatem,
ad credendum obscurissima Mysteria acta firmissimo pacto confessionem Ecclesiae.
Unde merito condemnat contra Semipelagianos Concil. citati canon secundus ad finem.
Si quis asserit augmentum, ita eam fidem, quo credimus Deo, et quae credimus veram
in eum ordinemus qui justificat impium, et ad regenerationem baptismi pervenimus,
et catera donum id est Spiritum Sanctum Spiritus Sancti Paracleti dulcedinem
Deo, id nisi nobis nec dicti. Apostolici dogmatibus ad
Trid. Sess. 6. cap. 6. dicit. q. Credentes credimus Deum
gratis justificatis libere moventur in Deum.

Ob. ratione Thesis: Qui si Voluntas creandi esset ex sola vi sua naturali, Initium Salutis esset ex nobis, et non ex gratia. Hoc autem ab Ecclesia damnatum inter alios errores Semipelagianorum. - Confirmatur. Qui omnis fides divina est Meritoria juxta S. Aug. de Gratia Christi cap. 2 ubi ait: Quis enim credat, cum qui jam coepit credere, habeat in quem credat, nisi Deus moveat. Deus autem fides est Meritoria qui praecedit ex qua Voluntatis affectus et liberum Imperium: Cum omne Meritum respectu Salutis. Ergo fides non Meritoria voluntatis nisi imperantis effectum. Atqui Meritum omne supernaturale est juxta traditum de Gratia Sr. et affectus illi et Imperium Voluntatis Catholici pugnet ex Mea dicendis p. 2da parte

Secunda pars Conclusionis nihil habet contra, sed est tui communis doctor Theologus contra Scotum in 3tium dist. 25. quaest. 2. et quosdam recentiores asserentes: Posse assensum imperari ab eodem p. actum naturalem Voluntatis quae ad Subam ordinatur ex speciali Dei concursu adveg. Supernaturalem quem modum et nos recedit a Semipelagianorum more. Ob. Primo ex Scriptura. Supra citatis testimoniis ubi dictum est auxilium gratiae ex necessitate ad hunc actum Voluntatis, non tamen quia Illi regitur ad Voluntatem posse fidei salutis elicere primum et meritorium assensum credendi ita ut simpliciter possit quis indicare citata testimonia, Cr. signum est cum actum illum ex gratia Subae suae possum, ut recedat Virtus et cognoscam Voluntatem naturalem.

Ob. 2do. Quia non videtur ex majori ratione Supernaturalis iste assensus fidei, quam illius affectus seu Imperij Voluntatis. Inde qui actui fidei concedunt supernaturalitatem quae ad Subam, eandem huic affectui Voluntatis concedant oportet. Nam ut dicit Scriptura ex Spiritu donum Dei p. Christum, ad cum etiam nos debere ait Illi recedere, sed adjunxit Spiritu Dei Voluntatem credendi citatum et Voluntatem cognoscendi debere p. Joannem Spiritu S. dicit Con. Arausicanum citatum. Inde in affectu isto Voluntatis Meriti, et pretiosissima existimabili Munera quam habet cultu Dei p. obsequium Intellectuale fidei, qui ita negand actui fidei supernaturalem subtrahit Deo eum modum hic urgendi quod ab ubi, ubi supernaturalitatem actui fidei subtrahimus, ut nimis ex citatis. Respondetur. Vel
quod [illegible] omnes Viri nati. Ex ea Vitalis Imperij [illegible]

Cæ ei ol dispone naale quod subd sum i cognit essi Supnaalis
gd exigunt p ipsam subm sum id gd exigunt, adeoq exigit i quodl
ordinem subis Ipsarum, alias diu peccat, gd mlg hostis impalu honesti
exigunt Imium Supnaale quod subam vg. Cisdem bnatis fiam.

Dices. Supposito habita Advertentia Ipsius nihil obstat quoni
ng cam p Imperium naale Voluntis offerendi determinatum Gallo ad assensum
fidei Sr. scheda exgritur imperium Voluntis Supnaale. Sr. Cisdem stat.
Nihil obstat quoniq p Imperium naale Voluntis offerendi determinatum Gallo ad assensum
ad assensum fidei naalem Concedo. Supnaalem Sr. Cisdem Voluntis assen
ed Imperium subm i naale, exigit subm ab Rege sicuti eum Gallo ab alio:
thori naali, Consequitur Rex i applicat omni potestatem suam habitu Ipsius, ad
Rei Judaici, ut sic i Legis assensum naalis. Ille ergo Rex Gallo commissum
Supnaalem, Supnaali ergo i Voluntis applicari ad Imperium. Similiter
Voluntis, à quorum habita Supnaali gradu pig iste assensum Voluntis
ab an possit ei malg mordi? Dicta punito ad dictum jam i Corpus
sione prima. Circa primum certum imperium est, assensum illum i gradu ab
habito necessario Voluntis dicat, gd dictum cam in positis. S. Thom.
Videtur annuere hic quæst. q. art. 2. Illum gradum ab habito Obedientiæ
dum dicit Mandatum fidei consistere in hoc, gd sit ex obedientia fidei assen
ad alios, quæ i vide Habitu 2. parte quæst. 4. art. 3. ad 2um. Verum
id intelligendum i de Obedientia tali sumpta, qualem Judicium assen
Voluntis ad Imperata divina Mandata, gd constat i omnibus Virtutibus.
qua Voluntas ita Mandat Principium, n vero de Obedientia peculiari qua
inclinat ad Obediendum Superiori, gd Superior i Rege ei apparet cum
Voluntas Credendi magis gradual ex peculiari Motivo Obedientiæ, qui Voluntas ita
Consistat in Gratia Principali Ei
D'alentia ergo et alij quidam Voluntis assensi credendi gradum ab habito
Theologicalis. Non sicut Studiositas acquisita inclinat ad Cognitionem
quæ ordinem ad finem naalem. Sic Studiositas Supnaalis
quæ, quæ ordinem ad finem Supnaalem. Ad contra cognit

DISPVTATIO VI.

De Libertate, obscuritate, certitudine et Virtute meritoria Fidei Divinæ. Rom 1843 Salmanz.

Actum fidei Divinæ ut assensum liberum, quidem in se formalis et intrinsecè, precedit eum immediatè à potentia necessaria scil. Gratia Dei denuntiante et fidei quatenus precedit ut liberum Voluntas imperium determinatis Gratiæ ad assentiendum, ut his constat ex traditis hujus sectionis primæ Credendo hujus disp. 3tiâ sect. 4. in fine conclusione. Declaranda hic fusiùs obscuritas, certitudo et Vis Meritoria fidei.

SECTIO VNA.

De Obscuritate Fidei Divinæ.

Fides qua credimus mysteria revelata à Deo est ab scelà ad prædicta ipsorum ut rebus obscuris seu ut cognitis Deo soli, sicut illud Apostoli ad Hebr. 11. Fides est sperandarum substantia rerum argumentum non apparentium sed cum ipsa ut ab intra obscura et incognita ostendat ex dictis disp. 3. sect. 4. ubi ex Monte S. Patrum assertum ad nullum fidei quod dicta necessitatem vigni revelationem obscuram, nec posse illum cui data evidentia in attendente Deo.

Notandum tamen, fidem nostram ita ut obscuram ut aliquo modo clarum Specie cum sit clara. Obscura est comparata cum Scientia et Visione clara sicuti non oritur ex parte rei quæ clare repræsentatæ. Obiti ut facile ab assensu, nec possit vivè prudenter vivè imprudenter dissentire. Clara est respectu ignorantiæ et erroris est Opinionis, quæ Vera et infallibili manifestat intentum Mentalem, id est, exclusa omni formidine actuali. Unde à S. Paulo comparatur lucernæ lucenti in loco caliginoso, et à S. Petro diu tur argumentum scil. solidum et rationi firmum ut apparentium.

Restat explicandum hic an actus fidei Divinæ ut ibi objectivè, ad eum subjectivè sit obscurus, ita scil. ut ibi versetur circa obscurum. Obscurum se cum quo datur in tali actus fidei ut possit simul dari in eodem actus Scientiæ de eodem Objecto et contra? Et circa ut ibi possint dari simul in tali

eodem actu fidei Divinæ et Scientiæ de eodem Obto, ad rem dicta in dubiis
assertum fidei possit simul cum actu Scientiæ.

§ 1 Mo.

An actus fidei Divinæ et actus Scientiæ de eodem Obto simul esse possit in eodem Intellectu.

De habitu Scientiæ et habitu fidei Divinæ qd simul in eodem Subto existere
nè non habitus rerum ni repugnare videtur, nisi ad gemanum in gradibus intrinsecis
gnæ actus illarum secum opponuntur ut patet in habitibus Virtutis et Vitij. De ge
catu et suis actualibus dubium, certum ex evidentia et obscuritate quam in actu assentiri
dicunt. Dubitatur autem de existentia simultanea [illegible] eodem Intellectu. Nam qd idem Deus qd natura creaturæ sit possit coexistere
cognoscit constat ex fide prout ex 1ª dicitur, sicut audimus sic videmus in
speculo Dei Virtutem, sed nimirum mysteria, quæ credimus aut primum et
credimus in via clare videbimus in patria. Simile possumus nos Deum diligere
per testimonia Dei revelantis formaliter, qua natura cognoscimus eos.
Assumpta maiori demonstrationem, cujus jam ni meminimus extra controversiam.
Quia simultanea non ergo coexistebunt.

Dico 1mo

Qa nata res qd idem Subto habere simul actum
scientiæ conjecturæ, nubis et demonstrationem comparatum, et actum disjuncti fidei
de eodem Obto manifestum. Actus qd dem ex subjecto simul et indistanti. Qa
Alensis Albertus. S. Bonaventura Scotus, Palmerius Capreolus et
cæteri communiter contra Thomistas. Ob. Exclusio actus et formalis motivi
qd actus Scientiæ et fidei Divinæ, nec contradictionis nec contrariæ sibi opponuntur
sicut modi sive formales ergo possunt simul stare in eodem
Subto. Consq patet. Ob. cum nulla sit repugnantia inter actus nisi
ratione voluntatis ex directione finis, qui debebat imperare Subto ut circa unum ultimum
eodem actuali assensu fidei qui revelanti Deum, et actum cum habitu assensus
ad longe majus Subtum possit, qm generatim scientia nubis. Ad. pbat
quod primum patet. Quia nisi opponuntur sibi contradictorie rem Subto scien-
tia et fides, qa nisi habitus et privatio sed sunt duo qualitates positivæ.
Non cum medietate, seu remote Obti, quidquid sit de illis actibus in quibus aliqua

contradictio resultaret. Qui ad idem opponuntur regulam, ut unus actus numquam eidem negetur et alteri affirmetur. Si sic erunt idem habiti simul et semel possidere et non credere, redundat cum actus mediata quadam contradictio. Sicut vero non suppositum alteri actui, nebulam ideo scientia qui fides affirmare et negare idem eidem, quoniam et diversis Motivis non radicis fides et opponuntur sibi contrarie: eidem Mariae. Ps. ad 2am part. Antitis. Quae non opponuntur contrarie jam actus habitibus qui oppositis non opponuntur sibi contrarie, nisi verbotenus circa Obja Opposita contradictorie. Sed actus fidei et actus Scientiae de eodem Sermo. Non est verum circa obja contradictorie inter se opposita, sic circa unum idemque obj, sic non opponuntur sibi contrarie. Major est certa. Non enim aliunde quod de omni Oppositi contrarii in actibus. Si ens quis dicat ens rationis: de quo verum dicitur contradictorium in actibus non de solum ens. Nam esse albedo et nigredo opponuntur sibi contrarie, non ideo esse albedinis et esse nigredinis opponuntur contrarie in eodem subjecto. Simul ens videmus albam et nigram eam in gradu Intensio Minor eam patet, supponitur eam idem et utrique ens subjecto. Sic.

Ad Obj. Concedo. Ad 1. dempto opponuntur aliqua credenda fide divina quam a nullus videtur inter scientiam, ut de Deo sit una a Deo. 11. dicit Apost. Accedentem ad Deum oportet credere quia est. Et de quo omnipotens de Trinitate sit Dec. et in symbolo fidei fidelium omnes Credo in unum Deum. Aliqui hoc non vere dicerunt docti, ubi potest habendo scientiam de existentia et alium tale Dei, si non possunt simul et in eodem subjecto scientia et fides de eodem Obj et eidem et subjecto et credibum. Addo. quod hoc capitulo determinat apostolus Paulus et philosophi Antichristi qui isti possunt circa eadem Dei attributa quae esse: Deum esse unum sibi notissimum et Valde manifestum, quam in possunt illi. Deum esse unum sibi notissimum et Valde manifestum, quam in possunt illi. Et quo cum sit, philosophi gentilis habuit demonstrationem de Dei existentia non habere debuit fidei, qui est necessaria ad salutem negandam Medij. Non habere debuit fidei, qui est necessaria ad salutem negandam Medij. ut intra ostendetur, et ideo de proposito loco: Qui non possunt credere quod est.

Dico ad. Quia cum actus fidei Visionis non habeat habitudinem et scientiae imo cum Visione Dei et scientia infusa quae simul stare actus fidei una de eodem odio mali salutis de patria absoluta. Aman patria Conchilionis simul stabunt mali salutis de patria absoluta. Aman patria Conchilionis simul stabunt Apostoli Sanctae. Gradatim. et Quia quae una non admittitur, quia

videat Deus in Verbo, i. quando in eum reactum Deum, sed cum assensu
vis credibilitatis colligendo. Quidni cum Deus posset Voluntas determinare intrinsece
ad assentiendum dictis reactis, determinet cum Deus per motivum credibilitatis dictorum
hominum et exteriores apparentias miraculorum et consentiendum Deum.

Quod obtinet dum scientiam supernaturalem infusam, qui ea debet credere naturam
Deitatis non potest cum ipsa cum nullo labore adhuc fidei Divinae. Qui nullam ad
rem grandia visa ea parte Deitatis sive ea parte naturam, ipsum non credendi Deitatis necessi-
tudine sibi apparentibus ut in Deum Scriptum. Cum ostensum est. Non potest ut dogmatum rejici
ad fidem Divinam, dum in habenti rationem motivum non assentiri Deitati. cum Deitatis et
Scripturae manifestatis.

Obj. 1mo. Apost. ad Hab. 11. Fides apparentium rerum non videntium
et S. Aug. tradunt ea in Joannem inquit, quia vidisti credidisti? credere quidni
videns alii quam Petrus potuit una Deitate Divina Apostoli, quibus non illa
Christi, nec ultima credidisti qui me vidisti credidisti? Non videbunt qui credituri
Ex. cum eligere ad certam Dei cognitionem ipsi Deitatis Deum divinam de ea re obtinere
Ap. Apostolum et S. Augustinum possit sic ostendit Deitatis et definiam, sed qui communiter
Deitatis. Sancti autem Dei supplicium Deitatis ad credendum ipsi testimonium Patris ad qui audito
videamus. Qui sic Deitatis in unum et Deitatis Patrum testimonium assentiendum ad credendum
virtutem scil. contra non ordinariae credi Deitatis Deitatis Deitatis. Deitatis Deitatis de fide
Christiana bene dici possunt ipsi Deitatis ea qua credendum, qui plures Deitatis Deitatis
Salvatore, et licet Deitatis Deitatis Deitatis ea Deitatis in partis Deitatis:
alias in Mortuis. Deitatis ad Deitatis ea, qua esse non circa paucos Deitatis sed
qua credi, per amplitudinem ea qua Deitatis credunt ipsi. Quod Apost. per
in apparentium ipsi Deitatis per ab Deitatis Deitatis ea Deitatis qua signatur, Deitatis
Deitatis ea Deitatis Deitatis, quae ea Deitatis Deitatis Deitatis Deitatis: Deitatis
sub ea manifesta non ipsi ea Deitatis credere qua Deitatis ipsi Deitatis, sed eam plurima alia qua
prudentia Deitatis sunt ab Deitatis credere alias accidunt. Sicut ergo per Deitatis rerum ea
Deitatis ad Deitatis ea Deitatis qua ipsi Deitatis, ita per apparentium exclusa
ea quae Deitatis, sed Deitatis, ut primum Deitatis Deitatis maxime angustiarum
fides.

Dein ea qua credimus possunt et Deitatis Deitatis ipsi apparentia et ipsi Deitatis ea
ea ipsi Motivi generis fides et per alium Deitatis ad fidem ipsi, ipsi Deitatis. Quare Deitatis sunt
per alium alium possint ipsi Deitatis Deitatis.

Instabis. Dum S. Petrus et Deitatis Deitatis Deitatis fides debet ipsi libere et ipsi

meritorij ab ijs habenda evidentia circa objecta credenda, ut possit fides in eos habere, congrue meritorij. Medijatt. S. Greg. hom. 26. in Evangelia nec fides habet meritum, cui humana ratio præbet experimentum. Et Sanctum ante Merita retinere, per fidem Deus. Et S. Thom. 2. 2. Nam. Nemo evidentia illa, sicut in scientijs ex Motivo fidei Divinæ, ita in fide, cessante fidei Motivo ad assentiendum ex Motivo proprio fidei debet adhuc in ordine ad Motivum fidei, quo determinetur Intellectus ad assentiendum ex illo Motivo. consequi assensum ex Motivo fidei seclusa libertate sed meritorio, quia scilicet diligendo primum Motivum proponitur assentiendi efficacia in consortio actus Scientifici et clara visionis de eodem Objecto. Sententia S. Greg. credit de assensu qui in humana ratione motiva experimentali ab ipsa Motivi ratione pendente fundatur: qui assensus Jure rejicitur a ratione Meriti, cum sit ut Pars actus fidei Divinæ.

Obs 2da Actus Simplex est clare ad videndum, actus vero fidei est obscurum, &c. ut personæ simul sint in eadem Natura. sicut in personal simul est in eadem Natura humana et Verbum, non in eodem oculo Visio et caecitas. Ita S. Th. 2. 2. Cognit. ed. Thom ejus. Non est habenda dicta actus ut lux et tenebræ non ad Visum et caecitas, cum una sit ordinata et formalis privatio alterius, sed sint duæ solidatæ positivæ. Nec de facilis de ipsa et essentiale debitum ratium existimandum est, quia gratia positiva Divinitatis ad actus obscuritatis vi positivæ debitæ sua, sed tam unitas quæ obscuritas simul ipsa subsit actum, Caritas minime ad audita de ipsa actus obscuritatis inhibitionem Caritatem ita apostolo ubi Caritas operandi, ubi ei consentiendo, et proinde obscuritas non absolute esse possit. Secundo quia ei alter actus ex ipsa ratione sua, respectuam obi cum ea data exercitione ipsius, qua in omnem gravitatem Caritas, qua ex proprio actus, et aliquod positivum, et ipsum negativo tegmi mutuo ea placatur pati cum vita alius vis positivus virtus sit. Magistus congrua similitudinem Charitatem actus Scientia clarus et actus fidei obscuritas, debent ad invicem unit in ordine ad Caritatem comparari, ut lux et tenebræ sit ei tenebrosa, sed lucerna appellavit S. Petrus, sed ut duplex quædam et diversa lux, quarum una gradem sibi salutis et distinctis obi apponat, altera remissior, sed longe certius et utilius apponat. Ut in medium lucerna, quæ quia quasi Caritatem videret luci diurnæ, et Viatores Viamq. mihi illuminaret qui radius Solis, certarum tenuitatem omnimodo gestaret in aberrandis, ariemq. gestorum minutiæ reformaret.

Instabis. Dum Sol meridianus Cæcum illuminat nihil ad lux vigens ei cum Sole, si cum in Gallia Scientia Scientiæ Gallum illuminet, quæ in Cognito obscurum ratio fidei obscura &c. ni daber. R. transf. Ant. N. Cognum Intrumq. Scientia in Actu manet, actu autem fidei evacuabit Gallus cognitum de illo: adeq. firmat certitudinem, qua p actum Scientiæ habebat. Non debet ergo cum patrem Candela vulgari sed Lucerna, altioris ordinis et lucis.

Obs 3tia. Assertio erimbiscus et assertio fidei Divinæ habent opponi sibi privative et contradictorie oppositas &c. et ipsi inter se opponantur actus mediate sibi

cum Scientia ♁ negat qd fides affirmat aut econtra. Jam vò qd fides Divã absolute una eqssa firmissimo suo omnia affirmat id absolute negat deus et haereses formido aut actualis negat ex parte cum dicat: Sperate alii se non habeb.

Obs 5to. Credulitas et Incredulitas de eodem objo opponuntur sibi privative et contradictorie, sed credulitas duorum actuum Scientiae incredulitas autem fidei, in simili dici opponuntur conjugati simul stare ♁ possunt. Ex. Dist. Maj. Credulitas et incredulitas de eodem objo respecta ejusdem actus et respecta ejusdem Motivi opponuntur sibi privative et contradictorie C. credulitas et incredulitas circa indifferentes reali actibus et ex diversis Motivis procedentes opponuntur sibi privative et contradictorie N. Maj. Minor. similr distinguã. Credulitas eorum Scientiae incredulitas fidei et fides cum Scientia ♁ unius actus ex una eadem Motivo procedens. N. simul actus distincti ex diversis Motivis procedentes C. Minorem et Nego Consequentiam.

Obs 6to. Quod fidelis ♁ plenissima possessione Veri ♁ Immediata et Salutifera ingressum non potest se extendere ad obtinendum idem Verum ♁ media extrinseca, sicut Volentes quod ♁ sicut Volitus quod ♁ in plena possessione boni hoc ipso impeditur ♁ desiderio et spe ipsius Unde Apost. ad Rom. 8 vid. Qui enim videt quis quod speret, &c. talium cum plenissima ac gratia Obs Visione non quod ehim ardeat fides Divã Quorum si illa tam manifesta sit et Realistica. &c. Non simil. Videt in oracle qui multa obscure cognoscit et in se ipsis et in Deo, et Deus ipse cognoscit se in se ipso et in Creaturis, qui ergo dari simul varia possessio ejusdem Veri quarum una sit ♁ potior altera etiamsi sorte ultra, ♁ indigeat tactus, Sufficit ♁ qd ultra sit capax, ultra qd sit ejus spectat, ad utramq habeat requisita complexa et determinata ideo sive ipsum sive ad Impetus Voluntis sunt ultimo. Ad Ob Antitis Disparam ♁ rationem. Item possessio et fruitio Boni essentialis respicunt Bonum ut praesens desiderium autem et spes ut absens ex ♁ patet, deoq opponuntur sibi ultra ♁ ja: ita dicta in Obs una Conclusio simr. conjugi simul stare ♁ possunt. Ad Fides ♁ respicit essentiam obm ♁ ratione, intrinsecam revelantis Divã de illo obscure. Visio ex data ad sufficiendi capacitas qui ehim assentit fidei; et qd obm manifestat ultimo ratione, in perfectiori se habebit.

§ 11.

An idem individualiter actus intellectus de eodem objo materiali et materiae possit Scientia et fides.

Negativam sentiunt tuentur Suarez hic disp. 5. sect. 3 n. 10. Durandus, Gradus, Tapia, Mercado, Ferr. Salmanticenses et alii. Affirmativam Capreolus Aragon, Molina, Valentia Arriaga Lugo Ariaga Ovied et alii.

Dico.

Dico 1mo. Nulla assensus Gattus, qui ita tendit in Motivum Scientiæ et Fidei, ut quoddam illorum solum particulari moveatur intuitu, vel ei Scientiæ et Fidei Divinæ. In hanc Conc. Sanctæ omnes conspirant. Rno. Qui ut generaliter de dictis de obro fidei assensus fidei Divinæ respicere debet testimonium tanquam Motivum sine fide adæquatum, ita et Gattus declarando motivum Motivo adhuc alio cereat actum firmissimum sup. ôã. circa obscura revelatum. Hæc ea exigit dignitas Summæ entitis et Summa Infallibilitas sua Veritatis. Ad qui pertinet totum motivum testimonium Dei, ut respectivum ad Motivum Credibilitatis, i. ea ita constitutus in assentiendo, ut nisi adsit Motivum Scientiæ simulque moveret, assentiretur. Sr. ea chari assensus fidei Divinæ prout dicta, nec debito modo honorat, sed potius violat. auctorem Divinum. Ita expresse apud Lugo disp. 2. n 109 et post illum Manuelg.

Dilla 2da. Non repugnat dari aliquem actum Scientiæ, qui simul sit Scientiæ et fidei Divinæ ita tamen, ut Scientiæ affirmativæ Pb. 1mo. Pro Gattg simul motivo Scientiæ et fidei moveri ita, ut quodlibet illorum totaliter moveatur. id est, ut alterutro ex illis deficiente assentiendi adhuc ejus alterum sufficeret. Hoc est: Moveri totaliter aliquem ex plurib. Motivis accumulative sic ita moveatur Gattg Motivo Scientiæ et fidei Divinæ assensus elicitus erit simul fides et Scientia, Sr. repugnat dari aliquem actum Gattg qui simul ad Scientiæ et fidei Divinæ congruat patet. Pb. Ea quodlibet illis Motivis est sufficientissima ut moveat Gattg ad assensum eam ubi efficiendo: nec est ulla repugnantia quin intellectus possit illis simul moveri juxta modum ipsorum, id est quodlibet totaliter. Imo naturalia est, quod plura Motiva, sive ad singulos pari ex Voluntate, quæ aliquo velle elicit aliqua plura Motiva, sive ad singulos pari tali titi moventur, simili modo totaliter aliquando vel singulis moventur totaliter; ut quod quis velit peregrinari ad locum aliquem Romæ ob Cæ. devotionis et Visitandi Amici grâa, et ibi ita venire potest ut quovis ex dictis Motivis deficiente ea hunc eligendo peregrinandi. Quidni autem idem possit Gattg effectu accidere. Deinde declarando, et efficaciam impendit Confirmatur. Concurrentia duplex simultaneitatis ex se sufficit entibus ad operandum per totam utroque totaliter moveri ad assentiendum duplici actu et quidem simul inadæquate parag. Credendum Pr. cum unico actu: cum Motivorum Scientiæ et fidei simul tanquam duorum Motivo nullam invehat contradictionem in Gattu in assentiendo ipsum, ut potebit ex solvendis Objectionum. Pb. jam Mio. vim argumenti: assentiretur et verè scientifice Motivo ut supponitur, Sr. assentiretur fidei Divinæ, Sed simul crederet testimonio Dei Divini, quo ita hic et nunc moveretur Gattg ex Motivo scientiæ fidei Divinæ vel. Ad assentiendum firmissime actui Motivum Scientificum præsens in assentiendo adeoque videretur Intentionem concurrere Credendo indicatum, Sr. est actu Veræ fidei Divinæ.

Ob. Conclusio nulla. Inter nullo subiecto seruntur contrarie duas, plures Malas spes diuersas, quales Valentes seruandi rem Theram contrarie mutuam, et Gaium, et secundo: qui quarum quarum potuit Dei gratia regnare nullus dictum, quod Deus fides est in nobis Virtutum eam Intellectualium, vel scil Prudentia quia spes dicentur reperiuntur in nulla una, scil pfectio Scientia et fide diuina. Confirmatur. Indicium Imperatorum, quos judices petunt ex Roma et ex Doctis sit duo Odia mala spes diuersa, scilicet Jurem Rom Romanam, et doctrinam ejus, qua erasim potuisset dicere duas species actus Judicij. Sed Gallus si potuit unire nulla complexi cum duo odia totalia formalia?

Aduerte hic. Quo dictum: Gallus posse unire nulla Judicia in Motivum seruata et Spei tanqua in duo Motiva totalia, si dicuntur ex Motiva totalia in duo sensu, quo: si alterutro ex illis separate adhuc possit ebi dem assensus aut cum spe assensus. Id cum impossibile est. Nam qui Motiva respicit simul aliquis assensus, ab illis pendet simpliciter, quia ipsum sua totalia ab illis pendet. In ubi ipsum sensu dicuntur Motiva illa totalia in quibus quibus illis ita nouellus Gallus, ut alterutro ex ipsis separate, adhuc sua spes diuersa ab illo quo assentitur spei ultima simul hoc ipso cum qua aliqua alia formalia sic affirmat Gallus, non debeant dici simpliciter, sed in Summa Dei quia partialia et inadequata; cum habeant Motiva mouentia diuersa a Motiuis mere partialibus. Ideoq et Nouembus Gallus in illa ad longe diuersa. Dubit an Gallus ipse dabit Motiva cum quadam aptitudine totalitatis ipsorum ad indifferentia rei ab alio cui se accommodat in modo assentiendi.

Obs 2mo. Hoc ipso qd actus aliquis tenderet ex diuersis Motiuis formalibus et fidei simul mouentibus sicut in actu spei ex scientia et fide diuina, sed ibi rei: Dum radius: sicut cum duo habita spei diuersa ut equus et asina concurrunt ad unum generalissimum ptes quae regitur, nubig spei subitur, sed potius aliquem, sicci iurg si equus et asina, sed multa. Ad. 2do Sigilli. Disparitas cum allata fundamentum si, qd habita agant ad sua mere partialia, cum nostrum pro se exigit ut regat: nostrum habitus chiurcungo spei. Vide cum nubig Semon exigit ut assimilandum sibi quod spes facium, exigit aliquid potius, qd nubig habitat nam. Sua vi Motiva illa, cui singula sum se sufficientissima sibi ad generandum assensum ultimum mouendo, potuit qui eodem declarabitur bene transpondere personam spei in actu ex ipsa separatim.

Obiectabis 3mo. Motivum fidei et Motivum Scientia quodlibet separatim mouent vnum: ergo simul actum spei diuini ab illo, ergo a personal simul duo Motiva conjungi potest, et simul

mouere ad eligendum unicum vnum qui simul sit filius et Sciatica. Ant. patet Conga
Ob. 3 Duabus Spēc. ñ pot tertiam aliquā compleri. Et Identitatem vtriusq; scilt
ca actib. provenientib. à diuersarum Specierum Motiuis ñ pot resultare alterius unius
tertiæ conjudam Speciei: veral ei aequid idem numero Individuum, q̄ sit hō et eqū
Hirco et cervus. Non cū dabile ē individuum, q̄ plures habeat differentias essentiales
alias. R. ñ A. N. Conq̄. Patet ex Arg. et Conq̄, de nego Suppositum
q̄d cōpl. Sentiā: nostra docent ex duob. v pluribus speciebus diuersarum actionum unaq̄
quam individualem constari p identificem realem talium actuum: id enī ōō ab:
surdum ē. Ad ultimam Ob. Re distinguo. Individuum unum ñ pot habere plures
differentias essentiales absolutas. et inadæquatas. Nego. Nō scientia unum
de ē inadæquata solum dātō talis actus, quem experimur: sicut nō fides: ubrq;
tamen fatendum illum differre ab aliis actibus unum tm̄ ex illis Motiuis respicientibus,
adeoq; specificans illum p̄cipue.

Instabis 2dō Si Sciatica et fides ei pot dari indistinctibiles actus paternal et alia:
rum essentiarum vltra similitudines spei, eg. ut eadem totalis sit Leo et equus, hirco
et cervus. Sc. et sic definita nascentur chimeræ. V. ipsa concedam. et dubitem rectam
ñ posse, nec illam, ñ ming ex Scientia Spei distinguendi à fide, q̄ hircus à cervo:
nec ming Scientia et fides unam duas essentias totales, q̄m nec hircus et Cervus, nec quod
si dicas: Scientiam et fidem ei Lincolnes essentias totales, quæ unum scriptum rem
in duobus actibus: ex quibus partialis quæ unus conjunctus Virgilius ens, cur ñ ex
essentia Hirci et Cervi, quæ unus totalis essentia conjungi possunt, ut sint partiales
in hirco-cervo, v cur ñ saltem una nra quidem essentialis, quæ mag differunt, q̄m
Scientia et fides? Ad hoc respicam. Dic:
paritas ei, q̄ in nostro casu nullo modo conjungantur seu identificentur duæ realiter distinctæ
et totales essentiæ, seu Spēs completæ. Quibus identificantur ei possibilis quod hir:
cocervus, ex pariter una quidam substantia in se possibilis duarum, quod Judicata
essarum positivarum ei diuersitas inter se et repugnantium, quibus unus contradictio et evidentia
q̄d ut melius intelligatur.

Advertendum. Duas Spēs completas ñ posse magis in una aliqua subtia Spē iden:
tificabas inveniri quam ex qua Judicata Jneā. Quando in aliqua illarum
invenitur repugnantia. Sic repugnant Sapientia Leonis et magnanimitas natura equi, Vera:
cidus cibrium quæ ei in leone, et horror talis probabi qui ei in equo; et in unico sum
Omnia Judicata de opposites, quæ simultas in compositio omnium qualitatum oppo
sitarum, pugnant cum compositio Xpto equi, et cum Judicatis de oppositis in illo
ortis: Unde sicut fieri ñ pot, ut eadem Jneā inquā diversa et inter se pugnantia tam formalia

primarum qualitatum, sic sitri n̄ pōt nō una natura seu Species completa inducere
inder se identificandas. Necessarium eō in hac secunda obiectione requiritur ergo
ol̄ specialem repugnantiam. Deinde quoniam inder aliqua n̄ darentur aliae Ydeae Solis
inter se pugnantes, adhuc singulae Species et singulae ejusdem Spēi individua contin-
nent Ydeam quidam ultimo differentiale et ultimo distinctionem, quae Solis ipsorum
limitabit et omnem aliam repugnantiam tollet. Ydeae constituta pure negativa non tollit
aliqui esse in aliquo Ydeae positivo nisi ignoto ut probat objic. esse in igne non
stitutivo rei Ydeatae p̄ se dimidiato. Quorum n̄ obstante hac Substitutiva limitatur
Spēi quidam res una negativa identificari aliam, manifestum n̄ datur defectō Spēi plantarum,
quae se se contrarie n̄ dim̄ coinantur v̄ aequalitur, sed eam Spēi perfectiones essentialiter ab
arum Spēum. Sic brutum v.g. equus, excludendo se ab Vita vegetativa, qualis
in plantis, hō et Vegetativum et Sensitivum, qualis è in brutis, ac Spēs rationalem
qua arridet ad Angelos. Sum igitur Ydeae Spēi Sensitivae et Spēi excludendo a Spēi
limitatione Sensitiva, et sic Spēi n̄ habebunt repugnantiam ullam ad invicem, nihil
obstat, quamvis respectabus identificanda in aliqua Spēi, sicut Vita vegetativa et
sensitiva Spēi rationalis, respectibus identificanda in hac.

Ad Argebis. Quid hō brutorum Spēciem plantarum et brutorum n̄ optera dari Spēi plantarum
v̄ brutum sub genere loci Spēi. ergo eam actus Entitus, dum unum in Motivum Sciendi
et fidei n̄ pōt dici Spēi et Scientiā et fides, ideo aliqua quidam dicunt illi distinctō
Spēi. S. Th. n. 6 Respondeo d. qd nō Vita plantae brutum, equus Spēi instituta
sicut a dim̄ ad secundo simpliciter vivens vegetativum v̄ sensitivum, sed cum relatione
ultimi ordinis gradus seu perfectionis subtilis adeoq. plantae nō vegetativum dim̄ brutum
nō ad existentiam dim̄, equus limitibile dim̄ Spēi. Jam vō Scientia Spēi nō ad essentiā motivi
vō Scientifico dim̄ v̄ fidei essentiā ad Motivo Formali dimittit, ut patet ex omnibus acci-
pientes formam habitum. Hoc ō necesse ut actus Scientiae et fidei ex utroq. dicto Motivo
tribuatur Spēcifici denominō, cum a continent specifica aliquam habitum perfectionem
distinctā a Scientia et fide Dei, sicut continet hō datum a plantae et brutis.

Obs 2da. Si idem objectum cōl Scientia et fides Dei essent simul clara et obscurum hoc dici
n̄ pōt, obscurum eō dicit negationem formalem Spēi. Dicendo Maj. esset simul clarum formali
et obscurum Spēi. Nego, esset clarum Spēi et obscurum dim̄ radicaliter ac idem quod. Maj. dicimus
Deum Min. Nego. Eadem distinctionem quoad objectum: Actus fidei Dei ō obscurus
obscurum, Spēi n̄ pōt eō simbia, qua obscuritate ō pōt clarus. Videm̄ vel. Ant. Actus Dei ō Spēi
sentialiter obscurus formaliter. Nego. ō obscuritas obscurus radicaliter S. Th. N. Conqum. Non ō
de ratione fidei Dei ō ejusdem obscurum formaliter, et est excludentem claritatem et videntia
omnem; sed dim̄ ō de ratione ejus fidei ex Motivo, qd p̄ se claritatem n̄ induxit ino obscuritatem
induceret, si cum alio Scientifico Motivo n̄ conjungeretur. Solve ō ex obscurum radicaliter Ja quia

scil. ex vi motivi proprii fidei assensus ille deberet habere obscuritatem, nisi aliunde illi assurgeret claritas. Unde cum talis assensus, qui simul est scientia et fides solet dici obscurus tantum relative quid et comparative: eo gradu scil. quo a Motivo fidei non habet claritatem, et ut sic ipse fides est sic non cognoscitur esse clarus; absolute tamen illi negari non potest claritas et evidentia, cum illam sumat ex Motivo scientifico, consequenter, impugnari illi non potest obscuritas formalis, respectu quae dicat negationem evidentiae.

Obs 3tio. Si idem actus est scientia et fides divina est simul naturalis et supernaturalis liber et necessarius. Hoc dici non potest &c. R. Ad primam sequelam actum illum tantum fore supernaturalem quantum simpliciter secundum totam suam entitatem physicam, quae indivisibilis est, est supra vires et exigentiam naturae, ordinatusque, hinc ad finem supernaturalem: quamvis, loquendo comparative, supernaturalitas illi conveniat ut est scientia, sed ut est fides divina. Si dicas actum talem non procedere non posse ab habitu infuso fidei. Non enim potest habitus influere in actum procedentem ex Motivo alieno v.g. scientiae; consequenter actum illum non fore supernaturalem. R. N. Ant. Ad prob. Dist. Habitus non potest ut causa inadaequata influere in actum procedentem ex Motivo alieno v.g. scientiae. C. non potest influere ut causa inadaequata et simul cum habitu scientifico. Nego.

Ad 2dam sequelam dico. Actum tantum illum fore liberum. Quia ex imperio voluntatis libero elicietur, quamvis enim voluntas non possit directe prohibere intellectui, quominus post assensum praemissarum evidentium et certarum assentiatur conclusioni, potest tamen imperare, ut assensum non tantum ex Motivo scientiae, seu propter evidentiam praemissarum sed etiam ex Motivo supernaturali, nimirum propter auctoritatem Dei revelantis eliciat. Quo imperio dato elicit intellectus assensum specie distinctum ab illo, qui elicitus fuisset ex solo Motivo scientiae. Debet autem talis assensus saltem dici liber, quia poterat poni et non poni post assensum praemissarum. Imo defacto positus non fuisset, nisi liberum voluntatis imperium accessisset. Unde colliges conclusionem nostram non officere determinationi, quae praemissae demonstrativae necessitant intellectum ad assensum conclusionis. Praemissae enim tantum necessitant ad assensum simpliciter neque exigunt per se ut nullum aliud Motivum eum quod non est contrarium assensui, accedat: proinde integrum adhuc est voluntati imperare assensum talem, quo et exigentiae praemissarum satisfiat, et aliud simul obiectum Motivum attingatur, quodsi negligat voluntas, jam intellectus per praemissas satis determinatus, actum conclusionis necessario eliciet ipse ex Motivo scientiae.

Adverte denique. Conclusionem nostram procedere de actu qui simul sit fides et scientia abstractiva, qualem acquirimus per demonstrationem. Communis tamen est sententia eundem actum non posse esse cognitionem intuitivam et fidem, quia fides tam divina quam humana sunt cognitiones objecti abstractivae, quae rem non ut est in se, sed instar alterius repraesentant: actus vero intuitivus attingit obiectum immediate in se ipso et non instar alterius. Implicat autem per eundem actum repraesentari idem omnino obiectum et secundum eandem formalitatem ut est in se ipso et instar alterius. Ideoque non potest idem actus esse intuitivus et abstractivus respectu ejusdem indivisibilis obiecti, consequenter, nec fides, et visio seu intuitio. Alij alia dant rationem secundum varia principia, quibus in Philosophia constituunt rationem cognitionis intuitivae et abstractivae.

§ III.

An fides divina simul stare possit cum opinione circa idem obiectum.

Dico 1mo. Non pot simul stare fides Divina [illegible] Opinio cum actuali et seria formidine de opposito. Patet. Quia qui habet fidem Divinam certissime scit. Assentiretur autem si simul haberet talem actum. Quia actum fidei ita assentiretur obiecto, ut impossibile illud nullo modo se posse aliter habere. Hoc enim ingreditur obiectum fidei Divinæ. Sed actus Opinionis cum actuali formidine oppositi dicunt, quod se possit aliter habere. Assentiretur ergo simul Intellectus duobus contradictoriis, cum tamen possit se aliter habere et non possit se aliter habere nullo modo. Nec valet si dicas: Intellectus ex alio Motivo in eo casu formidaret, ac aliter se habeat. Non ingnam valet, quia Motivum fidei non sufficeret [illegible] formidinem ne aliter se habeat. Quia non excludit omnem ei oppositam formidinem ut dictum est. Ergo

Obiicies 2° fortiori ne possit simul stare cum fide Divina error materialis circa illa dum tales, quam formalis error. Imo error cum se solo ne potest stare in Intellectu ubi fides est, quia Opinio, Qui error cum agnitione falsum agnitum. Falsa autem cognitio ne potest stare cum fide Divina, quia assensus, Qui cum certa ratione obiecti assensus, et certa scientia Intellectus assentitur. Ergo

Respondeo. Error in Intellectu cum actuali et seria formidine. Dicendum est cum Doctoribus communiter probabiliter, sive in ipso assensu respiciendo tale Motivum quod stare fidei Divinæ ut ex dicendis patebit.

Dico 2do. Error Divinæ fidei Opinio sine actuali formidine potest simul stare in Intellectu circa idem Objectum. Probatur. Quia eadem ratione qua potest stare cum fide Divina simul stare potest. Qui tim. Quia dicti actus non obstant dicendo privative nec contrarie inter se opponuntur: cum nec sint habitus et privatio nec ad unum oppositum negati alterius. Nec alia ratio repugnantiæ, nec habitus formidinis actualis. Confirmatur. Opinio non assensus habitus ni dicit formidinem actualem oppositi. Ergo Opinio dicit Intellectum assentiri alteri ob motivum probabile. Quidni, sicut ille assensus sit in intellectu, ordinatio cum illum secundum; hoc autem impedit, quia retinendo fidei Divinæ actum simultaneum, excludat positivum assensum videlicet ex motivo probabili ni pugnat ille motus cum fide Divina et scientia.

Quod si sit actus Opinionis essentialiter formido formalis seu actualis, patet ab experientia. Passim enim videmus quandam vitæ sensibilis, qua tam mores opinionis sunt et saepe salubri medicina adhibentur, ut nullam fere possint de illis dubitationem seu formidinem et suspicionem salubriter admittant. Unde Doctor Angelicus 4 Sententiarum dist. 3. Quidam opinantium ita dubitant, ac existimant se certo scire. Sed ergo formido intellectualis fidei seu actualis actus quidam distinctus realiter ab assensu proprio Opinionis existit, compatitur in quodam judicio reflexo sive ex ipsa

actum Opinionis, cuius Veritati ñ eò stimus nè vulli repugnà, sive sup Motivum ipsum:
di qò sudicamus ñ certi ponens, quia p oppositu Motiva alii possit, nè vulli Lugo.
sive sup periculum erranti nè vulli Damnabilis de fide Spp. 3. controv. n. 9. sudi-
cium hu primum solemnis illius Verbi: forte se res sic habet ita. Estimatur hic,
Conc. quibus S. Thom. 2ª prima part. quæst. 62. art. 7. ad 2mum. ubi nil
Nihil prohibet simul aliquis cognoscere p diversa Media, sicut simul per aliquid cognos-
cit p medium probabile et demonstrativum.

Obs 1ma. Actus Opinionis cùm sine [illegible] sibi formidine subsistant
sibi invicem ædi quatenus p unus affirmat, et negat alter, sc. ñ possunt simul esse
in eodem subiº ædi. Probatur. Cùm actus Opinionis dicat in actu ofñi ñ posse esse aliter
habere, nihil vero opinionis dicat in actu recondo ædi se posse aliter habere: ñ ex eadem
una actus inculpatæ debilis et infirmus. sc. Qº. Metaph. Phisis S. Thom partem
signo de actu Opinionis clarius ubique formidine formali et actuali. Ipse enim sibum
dicit vadati rhàne videri rem sic se habere, qº ñ dicere rem posse aliter se habere
Judicis reflexe formidolosi, qº committit ne fallatur in illo actu opinativo nihil quidq; sortiore.
alio Motivo juvatur, potiùs contrarium illa eximatur, qº ex ofñi alii se habent ipsi:
ipse autem actus Opinativus ædi se Quidad ab eo.

Obs 2da. Implicat eundem actum eiusdem subiº simul ofñi et ñ ofñi
ofñi determinatum, esse firmum et infirmum, id p idem ñ subiº ofñi determinatus et
firmus p quintum ofñi n. 6. Soto. Pitsco Mag. Implicat eundem subiº ofñi ofñi debitogrº
et indeterminatum ex vi ejusdem Motivi. ñ ex vi diversi Motivi. N. Arag. Sub hac
distinctione intelligenda sunt eadem loca quædam, quæ in hac Mata ex Arist. et Divo
Thoma adducuntur, cum dicit per eos locutos de opinione conjuncta cum formidine
formali, quam et nos excludimus à Definitione sua data.

Dico 3tio. Non repugnant eundem actum ofñi subsum sibi diuæ et Opinionem
Ita Lugo Amicus. Ovied. Compton Gre. Rodi. Etenim ex dictis apparet Quæstio
resolvi ad alia acta, ad ea scilicet objectionem probabit. Quoniam cum ad objectum ofñi
actus Opinionis adhibeat quidlibet ad omni formidine actuali ex formali. Etenim ex eo quod
Intellectus simul moveri Motivo sibi Veri, et alio probabili cum dangi duobus objectis
formaliter totalis Moralibus, quemadmodum patuit. Eademque ratione de Motivo sibi et ali-
enitio, consequi potest simul non actu assentiendo, sed adhærendo, qd assensus practicus
Prudentis ex Motivo sufficienti dicit certitudinem, quidem quod ex Motivo probabili
erit Opinio. Confirmatur ex Actu S. Vitalis. Cujus cum gemino Motivo cum
ingruebat. Bonitas Voluntas ad eundem actum

Objicitur. actus opinionis ē sufficiens et debita actui scientiæ ac formidinis fr. ergo et fides divina quæ assentit ē actui formidinis et scientiæ ergo eandem omnem excludens. Ego. Prima Ant. actus opinionis ē sufficiens assensui et debitus, ē ex vero Motivo formidinis procedat. Concedo si formidine et cautione vitio Motivo roboretur. Nego. Aliteram quia posset dari Actus opinionis ē debitus inertis et formidolosus fr. N. Antecedit id ē actus procedit ex debito Motivo, q̄ in certitudinem et formidinem generarit, nego alind debitum Motivum, quo fortius ad certitudinem et formidinem excitetur, in præsentiarum. Concedo. Reliqua quæ objici possunt, similia sunt illis, quæ opposita sunt actui assensus qui circa rem fidei et scientiæ, eadem mente ac ibi solvenda.

SECTIO II.

De certitudine actūs fidei divinæ.

§. I.

An actus fidei divinæ sit simpliciter certus excludatq̄ omnem actualem formidinem

Dico 1mo. Assensus fidei divinæ licet sit obscurus ē in se simpliciter certus q̄a sc. Patres et Doctores communiter. Similiter Scriptura 2c. q̄ citabit n. 5. Sic enim credidit, et certus erat Ec. et Tobiæ 3. Qui certo habebat omnia, qui inde credit. Actorum 2. Certissimè sciat domus Israel, q̄ et Dominum eum, et Christum fecit Deus hunc JESUM. quem Vos crucifixistis. 6. Septimæ S.S. Patrum. de Sanctus Cordis. segnde. Psalm Confitebor tibi Domine. Ut actus aliquis sit fidei et sit simpliciter certus, requiritur solet dici, ut ni[hil] sit verum, ad necessario assentiendum ita ut repugnet ipsum ex se falsum; sive ex repugnantia formalium ex. q̄ obiectum ejus Motivi ni[hil] possit se ali[ud] habere, sive q̄ ejusmodi talis actus, ni possit influere in actum falsum, sive q̄ objectum ejus formale habeat necessariam ad intellectum assentiendum ex objecto materiali. 2do. Ut talis actus sit firmus adhæsio sufficiens ad objectum, ita ut excludat actualem omnem actum dubitandum et prudentem formidinem 3tio. Reginal Lugo disp. 6. sect. n. 18. Hannoldo in regni regnante cap. 3. controversia 2a. Jq̄ dicti possunt ōia, ut cognosci et judicari evidenter possit.

possit repugnantia cum prudenti dubitatione. Alqui hoc ab eo commendat actus fidei divinæ
nam Apostolus ait Heb. 11. ad necessario et apostolice à Deum tam varie dixit. Obtulerunt
multis veris testimonij Divini, quibus nullo modo necessariam habet connexionem
cum obscuris quæ credidit, tum ratione potentiæ cui subiicit habitus infusi supernaturalis
ejus repugnat assentire in unum falsum. Deinde actus fidei divinæ dicit firmissimam
adhæsionem Doctrinæ, non fidelis de credibilibus, ut nullam in animum admittat formi-
dinem dum credit, cum nullum timeat periculum falsitatis. Denique fidei divinæ
repugnat dubitare seu formidare, ne forte ea alij habeant obscuritatem, et assensus fidei divinæ
habet ea regula ad quam et ad cuius subiectionem, adeuntes ejus pluribus certus.
Et ut magis declaretur.

Ad 2um contra. Subiectionem unam Dei objectivam et subjectivam, aliud
intellectualem et falsam, alius quæ assentiamur alteri obscuro. Prior subiectio con-
sistit in assensu voluntatis seu firmo sensu spiritus Dei deferentis doctrinæ
non admittendo ullam umbram ipsam dubitandi aut formidandi. Quæ cum sit
radicalis et consentanea ipsi Deo cui assentimur Deus dicitur Constantia in an-
cipta scala, si vis sit ultra Mensuram obiti et cognitionis illum regulantis, dici
tum pertinacia, ut quo quis Deo nimis detrimento nixus, nullo modo
patitur se gradieri oppositum. Subiectio fallacia quæ si vis fuga cognitionis
ad repellendum ea tactu omnem dubitationem formidinem, in contrarium, ordo fuit
ex dictis formalis Motivo ejusdem cognitionis.

Quod igitur dicimus actum fidei Divinæ in simplicitate cultum, nihil tamen illi
subiicimus, contradictionem quam adducemus, vel falsam Deum assumptam
ab assensu Voluntatis firmitur applicantis Intellectum ad assentiendum et dissentiendum
in assensu; sed contrariam. Nam Voluntas credentis pie affecta erga primum
Veritatem nihil imperat firmiter intuitu assensum, sed imperat firmum imo firmissi-
mum. Unde in professione fidei quæ habetur in Concil. Trident. dicimus firmissime
credo et profiteor.

Quod huius ulterius, non si solum in Veritate et im-
perio ejus ad nisi in ipso assensu Doctrinæ esset firmitas adhæsionis, assensus
fidei nihil posset contrahere obscuritatis quæ in rerum excellentia et intellectus
debilitatis, imo esset formidolosus et probabilis. Nihil tum in Doctrina ipsa sua adhæsione

n excluderet formidinem, posset esse talis habitus, cum qua n repugnat formido actu
alis, quoniam ex alia sua eg. ppi impedimenta dubitandi impedimentum illum n adimit: ad
Quibus, hic est finis n adeptus. Haberet minimum ita se assensus fidei, sicut assen-
sus conclusionis in eg Regisme probabili, si post assensum in Symbolo fidei
Deg negaret subtilis discursus ad formidinem actualem, concedendo illum Hm ad as-
sensum. Qui assensus forsitan obligat ppi talis formidinis excludendæ n esse de
certus ant scientifice, sed adhuc in se informis et incertus, utpote nigus solida
certus ant scientifice, sed adhuc in se informis et incertus, utpote nigus solida
g se non repugnaret cum formidine actuali.

At hinc tale dici Qui de assensu fidei Divæ utpote de enim infallibilitate
et formidate altissimè sentunt Divus Thom. S.S. Patres quasi regulæ credendi.
et Theologi omnes, è quorum numero concludit Esparsa hic quæst. 22. art. 3.
dubium fidei Divæ et metaphysicè certum et infallibilem, et talem qui nec formido
possit nullo inesse, nec coexistere, nec subesse habenæ. Quod n obscure docuerunt Gano:
et Hig. Gado inter alias optimas probandi formas hanc posuit n. 21. Assensus fidei
supernaturalis est habilis ad salutem et ad cum notitia solum probabili coexistit cum
formidine qua quis formidet, ne n sit locutus Deg.

Dubitandi tamen adhuc potest an actus fidei Divæ excludat omnem ab-
solutè formidinem actualem cum indeliberatam et imprudentem, vel solum deli-
beratam et prudentem. Suarez hic disp. 6. sect. 2. n. 12. explicans illam
dictionem D. Thomæ hic quæst. 4. art. 8. q fides sit certior quoad se quàm
Scientia, hanc unitam sit certior quoad nos dicit, cum fides possit concomitanter sta-
re alicui imperfectioni indeliberatæ formidinis seu dubitationis, quam n possit
fides impedire seu evenire ppi assensum suum. Hannot. cap. 3. error. 2.
et alibi docet fidem q de fide n excludere omnem absolutè actualem formidinem,
sed Hm prudentem et deliberatam: excludere autem omnis cum indeliberata for-
midinis, atque similiter ultimam et completam scrupulosi ab impedimento.
Contra Ingo disp. 6. sect. 3. n. 38. et Esparsa ibidem absolutè asse-
runt fidem excludere omnem dubium et formidinem actualem. Addit Esparsa n Hm
posse n posse ullam inò formidinem, sed neq. posse coexistere cum illa. Distinguendum
videtur. Dico.

Dico. 1. Assensus fidei Divæ considerabus Qui sit prudens et absq
ullo formidine et suppositis talib. motivis credibilitatis, excludit q reformabi-

ab Intellu omnem deliberandam et prudentem formidinem animad
dit ex pio et efficaci Voluntatis Imperio est indid p se form
deliberandi et imprudentem formidinem. Rari sunt
p se regnis Motivis qui faciunt obii male et
pro ostensum. Quantum i videntur credib
modo pot. Imprudens dii et indeliberata
Gitadelis evidentiam istum praeunt
recedunt dicunt qui obtii rect
injicitur Intellui necessitas
imprudenti formidini.

Hic ita pu
efficaciter ex per
timonio Ideai
propositione
et obm
liberu
Dicp
ab

et Vino, qd longe excellentius et sacratissimum ē qm̄ humana natura Christus creabi. Qñ magis necessarium ad cum Veritate objectiva sanctificationem, deop repugnabiam majorem cum salutate. Unde et ipsi actus fidei magis nobilis. rium sanctificationem habent cum Veritate objectiva, qm̄ actus naturales. quantūcūq; sanctificationem fidei. Sic eadem specie actuum fidei Divina sanctificatione ens Veritate objectiva fit, ad fidei Divina ex regula ipsorum primorum non naturalis principiorum et Dei. contra. Sicut ex humanis non explicamus declaramus rationes naturales, p humanam fidei, sed potius in istis principijs primis, quorum sunt quedam mixtae sunt eadem videre se, qd in natura de Trinitate beatificamur ad rem similes et in alijs cum Maria Christum incarnandis et sacramentis nulla alia similitudo. ad fidei ni repugnat de actu aperiam signum est fidem mixtam de Divino Divino ex actu eodem. Tertio fides quatenus potest ē Veritate supp: mit specialem et singularem in specialem rem Mysterium specialis l. Ut cujus Voluntas declarat Christi de particularium prima Veritate de similitudo a qua: sum, ē ē similitudinem sup ea. Quo fit ut eadem sit determinatus, nullam dum alicui assensum fidei, adhuc ad dubitationem rebuldem causa mille argumenta stendi in Scripturam, qua p rationes naturales possibiles videre actiat. Et cum manifestum signum est majoris sanctitudinis. de quam magis declarandam.

Advertendum cum Cajetano. Majorem illam subtilitatem et firmitatem quam habet assensus fidei q alius assensus. Ipsi firmitatem adhesionem ad obj, in scripturis in majore subtilitate quam assensus fidei habet quod sua veritatem est ei absolute necessaria et firmior adhesio ad obj, qm̄ alij assensus voluntati, qualitates sit. p ipsum Christum adhesio ad Veritatem divinam cum Gloriae ipsius sive formali et explicita sive virtuali et implicita supra alias ob quam Gloriam per actus assensus causa sibi in remissionem, dici agitatur major firmitas et certitudo. Simile ē in amore Dei sup ea qui ē contra in majore subtilitate ipsius actus, et per eos specialis remissionem et remissionem amore qua p segnitur bonum alicujus naturale. Sed in quodam modo speciali tradidi in Deum sit. Sperando illum in actu exercito, amicis alijs bonis, ita ut omnium potig qui alicujus Gratiarum gratis paratus sit amans. Et applicative magis amare Deum, quovis subinde

bonus et Beatus, et dr in casu quo ei faceret Angelus, cogit Apostolus i Salutis
ut in sua doctrina Gnostici quidam Angeli Dei dicunt ab Ecclesia admittendi
sed potius excommunicandi. Deinde in Scriptura de pueris adhuc parvulis à plerumque sine
ratione capimus solet p hanc propositionem Vellem i percipere, & adi plurimos, sic:
cum habeat Relationem in possibilem objectivam.
Obs 3mo. Qui bene scientiam audire possit demonstrationem Metaphysicorum
habent necessariò Veritatis & repugnantiam ens Salutale, unde qui possunt Veri, &c.
absentia Dei Visa, i pot illis ei Salutem. R. Dist. Ant. Habent necessariam
Veritatis et repugnantiam cum Veritate Salutis unde Hanc ad Visa Dei Visa Et alia
et Mundum. C. N. et Tr. Cogn. Actus cui naturæ, & ei habent Connexionem
Jacob cum Veritate objectiva, & ei aliqui illum habent ei habent Hanc repugnan
dram cum Salutale ac actus Supernaturales Gratiæ Dei Visa. Non ei habent Jacob
habent Connexionem cum Veritate objectiva in gradu absoluto prædicti supernaturali
cui repugnat in futuro in natura Salutis, sed cum sint mentis altioris adeoque Salutis
tivæ positivæ, quibus vis naturæ nullo modo ad Supernaturalia
actu opposita, qualis i Salutis, adeoque magis repugnat cum illa. Salutis cui
major i repugnantia inter positivi de Jure positivo, quo major i positio in positivo.
ut patet ex Deo, qui cum sit summè positivus summam hi repugnantiam cum
omni Imperfectione cui Miseria.
Ad intelligentiam distinctionis majorem juvat notare q in philosophia
ni prout docent cum Scoto de Veritate actuum Liberum. Quidam dicuntur Veri
necessarii & necessitate absoluta nisi repugnat. Et ei supposito q Petrus amet necessario
vera i hæc propos. Petrus amat. Alij dicuntur non necessarii necessitate absoluta
et horum quidam sunt necessarii Veri Deo Visæ q repugnant oppositum
esse q ei alii habere ni fuit ut cum dico: Petrus è possibilis, hi i possibilis
cum ei nullo modo fieri possit ut hi ni sit possibilis Sicut cui i pot ut Gloria ppa
ni sit Vera. Dicuntur tri hujusmodi actus ni habere Salutem Connexionem cum
Veritate objectiva adeoque necessitatem Veritatis solum habere ex tra. Non i
Impossibile dari q aliquis repugnant ei alii habere, i prima intuitu intuentibus
à productione carentem actum, cum possit cum posse cui Salutis actu producere
nec ullum apparet Judicium Jacobi in tali actu, ei cujus i possint cui Deo
gni sint conformes obtr. Et sic v. g Impossibile hi ni sit possibilis actus possen
hanc Explicationem formare hi i possibilis, quatenus falsa sit. Et cui nunc ni i ex Judicio

ex Judicatis quia Judicij et assentibus Veri, ad Hmi qd Veri à pot qd hō n' sd n fictis unde cū fid, nō si quis [illegible] ne scierent Hmi cū magis rōnabiles existere et Judicij ne cognoscerent datum ypōthm, ñ posset inde concludi Veritatem ad necessitatem obli, nec qd obi sibi necessaria contrarie ipsi, nec quod qd dato actu assentiali assensus sua obi. Non cū Deus ypō: Petrus credit assentiali respiciō cuius Petri, et tñ pot esse falsa si primitivum Petrus qd contrad. Aliud ergo ē: ad actu assentiatis respicit obi aliqd, et actus cum habere essentialem connexionem cum Veritate objectiva talis obi.

Aliq sunt actus necessarii Veri ex Judicato Intrinseco, ut cujus potuit ei cognoscere obi, et ñ potuit carere visu sine cecitate. Unde cū debeatur habere connexionem Judicij cum objectiva Veritate, et accipitatem Veritatis habere inclinationem essentialem. Tales sunt actus n' Hmi Divini, sed cū alii omnes Supernaturales assentiatis videant ñ principia Supernaturalia, qua ex communi scita Theologorum ñ possunt in actus fides. Unde hinc una cum Judicato Supernaturalis transeuntes in actus obiectis videntes necessitatem Veritatis, et assentiatem ad obi sua conformitatem, sive illud sit necessarium sive obligens.

Obj Quo. Potest philosophus aliquis aqui firmiter adhaerere suis Conclusionibus et demonstrationem deductis ex hypothesi suis ac Catholicis suis articulis fidei. Et assensus fidei n' ē certior quacumq assensu naturali. Et transeat Ant. N. Conqm. Certitudo cū actus n' consistit in sola firmitate assensus sed potissima in necessitate Veritatis et repugnantia cum falsitate quae longe magis ē in assensu fidei, qui in illo philosophus ut dicitur. Dr. Transeat Ant. Non si debet aqui firma ex objectiva qui intellectualis habitio ad obi Hmi naturali nota et falsa, ex rōnabilitate n' erit, qui erit ultra Meritum obi, adeoq pertinacia pectus et obstinatio dicenda est. Unde Distingui pō Ant. Pō philosophus aqui firmiter adhaerere Conclusionibus naturalibus si adhaereat juxta mentem eorum Nego. Si ultra Mentem eorum, permittur Concedo.

Obj 3tio. Quia Credendo fidei divinæ credit à primis principiis naturalibus qui illi obtinet ē n' ñ. qd videatur includere in quaq alia Veritate ex. gr. Sallem talia principia naturalia continua sunt objecta fidei. Et transeat Ant. Pendet ab illis primis seu ab eis obiectis formalis. Nego. Quoniam et

Q Suppositive. C. A. et S. Congan. Nihil ex obedal, quominus talor actum
aliquem ad principium remotum intervenire possit alia quadam altiora et pri-
ma principia, ex qb. talis actus majorem sortiatur certitudinem. Talia Fidei
intervenium Intellectus assensi Fidei ad prima principia nobis sit. Insensus habitus
obn formalis in scientibus &c.

Obs 4to. Scientia Theologica Metaphysica. Hic excludit ab Intellectu omnem
actualem formidinem ad partium formidandi: ad cam qua est ex ingressu ad necessi-
tatem intrinsecam ad actualem assensum ratione certitudinis sua, qa in Fide Fides illam
facit intrinsecam ratione certitudinis sua, qa in Fide Fides illam
certior. R. ad C. Aub. Disp. Congan. Fides scientia in certior quia transcendit
in certitudine simpliciter. N. Samuel actus aliquis dicatur simpliciter perfectus et certior
altero, in quo Hic Judicato aliquo succedere debet ad ipsum in altero actu in Mente
dari plura alia Judicata comprehensiva et superantia illum, quatia datur in
actu fidei dna ut eadictis manifestat et pariter post idanna indicabitur.

Rdeo solet duo et aliam distinctionem, qa sint sic fides et certior quod
ac etiam scientia in quod non: Et cam inducit S. Thomas hic quest. 4. art. 3.
Cujus distinctionis sensus in qui, qa fides in radical sua pluribus caret
de obo credito, qui scientia desiderat, ad solum qa scientia claritate et evidentia
una magis determinata manifestat Intellectui obn adiudicat ibidem S. Doctor et
potest in scientia in Hic Intellectus ad cam abstractivam. Hinc ex clare ostendi
duo Judicata, quam simul colorum Conclusionis identificata inter se, et in ipsa
identificata cum scientia, qa loco medii se habent. Unde magis percipitur ab
Intellectu Caritas Regnicolae qui Supernaturalis ejus in qua potissimum fundatur necessi-
tas Gratiae quae est in nobis fidei. Et sic quasi Intensive magis assentit Intellectus
quamvis ipse assentiatur magis efficaciter Veritati revelatae.

Q. Dictis Collegii assensum fidei dna ex simpliciter certiorem q bonis scientiis aliisq
actibus evidentia naturali. Ratio sit ex illo suo. majore re pugnantia cum Sapientia qui ipsa
naturalem suam. 2do. Accidit majore firmitate adhaesionis, qae ex gratia seu Gratiae Dei
datae revelatae sue quamvis aliam ratione Intrinsica motivi attestantis Dei, cui in cuius
debitum talis assensus defertur. 3tio. Accidit dignitate et pluralitate principiorum
assentientium certitudinem. Nam Hic cum tractat ex obscuris formalis dignioris et Superioris:
Ens primo, id cam ab habitu Sapientiae Supernaturalis ab Illuminationibus et Inspirationibus
Divinis Supernaturalibus a Dono Gratiae Credibilitatis Supernaturalis et similis Supernaturali
Imperio Voluntatis. Quae ex dictis sumpta Hic momenta omnia, ut cam circa obta maxima
Religionis, summam firmitatem possint certitudinem, qa evidentiam naturam Scientificorum

n' solum adequate sed oi_ impotent.

Dubes. An assensus fidei divinæ certus cum assensibus aliis supernaturalibus? Ra. Non videtur assignare aliam certitudinem divinæ, nisi intuitivam Dei, ut docent Durand. disp. 2. sect. 2. Hugo disp. 8. sect. 2. n. 38. Conink de obj. fidei, q. 1. art. 6. dub. 1. n. 34. Coninq. d' rectitudine divinæ alicujus supernaturalis infusæ, ut docet Granadus disp. 4. n. 8. Salas in actus cum n' minus sint supernaturales quæ fides, n' minorem quoq; habeant cum Veritate objectiva connexionem ctrę: pugnantiam cum falsitate. Quod ergo ejusmodi divinæ scientiæ infusæ fides ita aliquos sibi ipsis excellat v.g. Quod hos assentiatur rationi formali unam Veritatem, illo ō possit habere q' multos realium aliquos, nemo solum fides certior est divini quā illa ō possit habere q' multos realium aliquos, nemo solum fides certior est divini quā ni simpliciter. Non enim sine illo certo conspicui videtur q' Veritatem et evidentiam notæ hausta ex lumine supernaturali, quo longe excedit Evidentiam Scientiarum naturalium. Deinq; cum hujusmodi supernaturales notus videant n' minus ex fide ex speciali applicatione ad concursum Dei, illiq; sint speciali et principali tributendi, quam ejusdem debitis tendere ad concursum Dei, illiq; sint speciali et principali tributendi, quam ejusdem debitis Veritati, n' ē Veritatem suam referat illorum Veritati fidei obscura.

§ III.

Declaratur certitudo fidei divinæ ex eo, q' Deus nullo modo falsum dicere possit.

Quod hactenus dictum supponimus certum, Deum nullo modo et q' nullam ponendam falsitatem posse, adeoq; nec omnib. et singulis Apicib. divi Testamenti sacrosanctissimè et assensu firmissimo credere posse ac debere, et nunc paulo fusius stabiliendum et declarandum venit, ut ea hac parte summa fidei nostræ certitudo ō fiat manifesta.

Quamvis Verissimum sit q' scribit S. Thomas veritate q. in Cap. quum Apostolus 2da ad Timoth. p. evidentissimam rationem stabilitum est, q' Deus adversus impudentissima ac Principiorum naturæ blasphemia primæ Veritati et summæ Veracitati n' ausi possint fallendi et mentiendi ac cum actualiter fallendo et mentiendo re pugnet, ad subtile tamen examen ipsa Mentiri posse videtur. Non se alii inquirit Aragon. hic. 2da secundæ q. 2. art. 2. arbitrandus Veracem ejusmodi ostendere falsitatem ni Deus: bum dicendi ea mendacium. Non satis ab imanni hoc errore vindicarunt Catholici quidam Theologi. Nam Robertus Bellarm. — in 2dam quæst. 2. art. 8 docuit Deum quidem mentiri n' posse, posse tamen decipere et dicere falsum. Item: Deum errorem inducentem Petrum de Ailiaco et Almainum asserentes Deum q' de potentia ordinata non mentiri nec falsum dicere posse, adeoq; nec magis dicitur q' ipse naturaliter legem statuit de n' mentiendo, et de facto semper n' dicendo, possibili de potentia absoluta dicere falsum licet n' possit mentiri, q' minorem necessitatem sequi salutiferum dicti Apostoli Mendacium mendacem, quam Deus regnantem. Confirmant Scholastici Theologi n' pauciores, et ita hac occasione resolvendi hic an Deus ea cum libertate possint ubi ex vocabilib. et ambibologiis.

Dico 1mo. Deus nec de potentia absoluta potest mentiri nec falsum dicere. Quod defendo
contra Scot. Mentitus nec p ordinariam potentiam potest falsum dicere, saltem omnes de fide.
Quod autem de potentia absoluta id non possit, ed de fide docet Suarez Disp. 3. sect. 5. n. 6. &c:
Greg. Rimini, et alii relicti Doctores Augustiniani et Magistri quidam Parisienses Nominales. Quibus
Hurtado Soriano, et aliis religiosis docet Augustinus et Magister Sententiarum. Quod autem inter hæc mendacium et
dicere possit. Arbor Bonum caeteris Nominalium. Quibus tamen inter hæc mendacium et
falsum dictum distinguendum, in Deo tamen distingui non possunt falsum dicere, sed ex intentione, id est
et mentiri. Probo. Mentiri est non quodcumque falsum dicere, sed ex intentione, id est
decipiendi. Mendacium est falsum dictum contra mentem proferens, ut docet S. Aug. in libro de Mendacio et alibi
scindit et agnoscendo falsum vel dicendo, ut docet S. Aug. in libro de Mendacio et alibi
mendacium. Unde cum dici solet, qui mentiri sibi contra mentem suam jam vel simpliciter falsum
dicere est posse. Verba vel alia signa non conformia rei sicuti sunt vel obde: qui sicut potest
et non tamen inde sequitur ullo absurdum ad ostendendum illam, sine dum scivit
pulandi se sic conformiter obdi cogni: et sic posse defectu sicuti saepe fallantur et fallunt
cum invicti. In Deo est infinita Vim intelligendi ac distinctissime et perfectissime quid sunt
inde pendentes tales defectus et inadvertentia locum habet, sicut nihil falsum dicere
possit qui nisi cum falsum, consequenter falsum dicere non potest mentiendo, sicut nec potest deum
Vel Xti. respectu Dei mentiri et falsum dicere.

Probatur jam conclusio 1mo. ex Scriptura ad Hebreos 6. dicit Apostolus Deus
Volens ostendere policitationis heredibus immobilitatem consilii sui iuramento posuit Deus
jurandum ubi duae res immobiles scil. promissionem et appositum juramentum Et numerorum 23.
Deus non est quasi homo ut mentiatur. Ubi
dicitur. Non est Deus sicut homo ut mentiatur nec ut filius hominis ut mentiatur. Ubi
minus removetur a Deo mendacium qui Malus. Malus autem est ille absolute impossi-
bilis. Cr. et mendacium. Ad Romanos 3. est autem Deus verax, omnis autem ho
mendax. Egregie S. Chrisostomus homilia sua in Symb. Credit Deus omnipotentem, Ergo
potest non posse. Tuam aliqua non posse, ut ipse falli fallere mentiri. Et ita
passim habent S. S. Patres.

Probatur 2do Ratione a priori qa Mendacium est malum et malum quia Deo
vetata sunt, qa prohibita, sed quae prohibita sunt qa mala. Quod ex de fide docet S. Aug
Et revera ipse et libris de Mendacio et alibi mendacium et summi pontifices Capitulo Ego
ro. de Iudaeis, qualemus ibi dicitur Deum Scripturam non esse locutum mentiri cum Spi
ritu Sancto Deum. Sed quidquid sit de controversia fidei, ratione facile probatur. Qa sicut in rebus
ducendum Deum. rebus qualem reperiuntur, qua Morum non universaliter Malitia et discordantia sunt sunt
adeoque ipse illi mala sunt ita cum non rationali quadam sunt ex se et non ratione
discordantia adeoque mala. Sic autem Mendacium est ex se, quod inepta cum
barbarorum communem sensum, non bonum et quid differens, sed pessimum ut ait Aristoteles
4 Ethicorum ipse implum et vituperabile. 2do. Qa huic sanctum Vitam et sanctissimum

ac sodalis Vita inceptum. Unde passim de spiritalis habentur, ad verificantur Mendacia. 3tio. Ca
cuntur ordinem ad Penas beatum Vitæ vastatio et odio, dolus ex Invidia seu complacentiam ob
Fabulatem nocentium, et pugnax contra necessitatem Veritatem colorum. Seu lucrum
rationis. Unde multa fine bonis honestari et in multis Commendantur bonum fieri pro merito:
nimis. Non ex facienda sunt mala ut eveniant bona testa Apostolo. Qui Impius ultionis
i, qui ei ab Ethnicis magnum malum avertendum aut ab magnum et simul bonum
dum licuerit aliendo mentiri, adhuc requiritur universalis plenitudo debiti Sanctis Vita
humanum. Deregnet ex possiderent ubi hinc adire ejusmodi illum, et regulariter: aut pi
jurem in quibuscat mentiri: et causis forte legatos de hoc à regibus mendaciis, ipsi auditores simp
sollicite ejusmodi ne forte loquens, sub alegna exceptione ipsis ignota linite hic, et nunc
loquentibus falsum. Quod accidit notavit S. Aug. lib. de Mendacio. Cap. 8. Quomodo ex
ingnid credendum ei illi qui putat aliquando ei mentiendum. Non forte duas mentiar, quod
Quia put illi credamus. Adeo ei desiderat accedentia in communi convicta confidentia et Ju
ria, unde plures dicta malis adimentur ei opportunitas bono illi, qui ex ejus liberis menda
ris speciali pot. Pugnat igitur semper cum Naturali rationis mendacium et interest
illius, ut mendacium semper et omni casu sit illicitum. Quo posito legitimi insurgunt
Ex. Deus Monitis Vetus n. pot. Alias quia possit velle et peccatore et indendere
quovis alia peccata sive à se sive à creaturis patranda.

Confirmatur. Dato in concesso, qd mendacium omni honestati possit et urgente
aliquo necessitate adhuc mendacium dei genus honestum ei n. possit. Quia em
Deus ait sapientissimus pariter ac omnipotens n. illi possint dare media honesta
ad finem bonum consequendum absq. Mendacio sive proprio sive humano iuxta illud Jo
16. Nunquid indiget Deus vestro mendacio? quod notavit cum Plato lib. 2.
de Republica in fine ubi dicit, mendacium semper ei indignum Deo, ergo nec
illud unquam possit ei utile

Ob. Conc. 3tio. Deus p voluntatem mentiendi amitteret suam Supremam
authoritatem et veracitatem redderetur Creatura rationalis incongrua tota nulla
vel nullatenus sui prae bona et formidas fine nostra. Quod esse nequit cum determinata
quam speranti possit utilitatis ex Mendacio. Ob. Segla Deum qd formidare possi
mus qa n. voluerit Deus publicare sua ubi et no. falsa revelatione dei pere
quid dictum inibo probimus simile. Deum qd nihil nocivus ei in humana conversatione
quam eum credamus, cui di alius verbum Illud Servile, amantissimus ignominiae abrya
nio ad Legati Esparsa quest. 22. Imbuerum: Mendacio. Quod turbum ad
qui longissime removendum Deo dicat verba rati gravem ei non nam facere Deum
Deiferum et minimi Mendacij. Unde licet Mendacium simplex ad deum

Lecta
Domenica.

thi petri, confirmare illud dñi iuramento, semp ē mortale. Qā Suprema
authtem et majestem vocare in dubium falsi absurdissimum ē. Unde Hieron:
Centum Rl. inter alias xpiāne meritō exhibuit hanc n. 24. Videre Deum in lectum
mendacij levis ni ē tha Irreverentia cui quam vobis aut pisil damnume huem,
Viderat unde primo Veritati et summa Veracitati subiecta Suprema sua ac Imfal:
libili auctitas, et impio irrigidas opibet se suum.

Dico 2do. Deus ñ dñs p se id eam p alium ñ pot Mentiri et fallere.
Sequitur ex conclusione Gerardo. Cum em falsū mentiri et fallere
ñ pot id Deg Sequit eam p alium. Mendū em idem ē p se et p alium ut Gabriel
Rectum suum aliquis facere. Unde si Deus crearet aliqua Sanctū Ministro ut eorum
ad Martirizandum et fallendum id Gallasia Scripsum Deum ut principalem authorem
respicerent. Quod ē cō absurdum tribuig. eā pot se inconvenientia penitus nulla
Solvida. Respond solvendo dubia quadam ex S. Scripta ab Haereticis oppositis
Primo. Exhibet quidam aliqo mentitū Viri Sancti qui ex Gabriele Spiritus
S. Ioannes Baptista dicitur mentiti ei p Salomon dixisse Ecc Genesis 22. Abrahā
ascendimus in montem ad immolandum filium dixit Samaritis. Ego et pater vester
veniemus ad Vos, cum revera existimarent pacem ñ ei revelaturum. et Gen. 20 dixit
Idem ab Abimelecho quod Sara esset Soror sua, quam revera erat uxor. et Gen.
27. Dixit Jacob. Patri se ei primogenitum ipsius qd falsum erat. 2do. Mes-
siones quidam Dei impleta ñ sunt ut cum fuerit Christus qui ñ esset credendus
et tñ postea occisus fuit. Osias quoq 4. Regum 2. Dixit mā Dei. Sechia
Regi, mortuus fu et ñ vivet. quidā Ezechiel 13 annis. Jonas Ninivitis Jesu Dei
Edicavit subversionem Civitatis post dies 40, qd tñ factum ñ ē. 3tio. Deus
dicitur decipere, et immittere Spiritum erroris. Sic Ezech. 14. dicitur decipere
Prophetes. 3. Regum 22. Ecce Michea Prophetā vidit Deum Spiritum mendacem
in ore omnium Prophetarum. 2da ad Thessalonicenses 2do dicit Apostolus
Deo mittet eis Deus Spiritum erroris ut credant mendacio, qd Multa
Scripta loco reprehensibiles inter se pugnantia qui autem dicit Contraria necesse
ē ut in alterutro falsum dicat.

Ad unum respondetur. Non credere Gabrielem Salomonem Samaritanos
quos singula quaeq; credantur Justo Spiritu Dei afflato, deo ut facti potuerunt
ad errare et Ligere deceptos valde leviter. Abrahamum Abimelechum et Jacobum
Non de probabilis et communius Theologi cum S. Patribus et Divo Augustino

videreant à Mendacio. Abraham dicens de revertentem cum Puero Isaac. mentitus ei, qã mãs S. Aug. Serm. de Circumcisione Domini. Ipse enim in Isaac vocabitur tibi semen, i. e. non qui nascuntur secundum carnem, hi sunt filii Dei, sed qui nascuntur secundum promissionem computantur in semine. Sic Apost. ad Rom. 9. ubi ait. Abrahæ dictæ sunt promissiones & semini ejus. Non dicit seminibus quasi in multis, sed quasi in uno, & semini tuo, qui est Christus. Et ad Gal. 3. Non dicit & seminibus quasi in multis, sed quasi in uno, & semini tuo, qui est Christus. Hoc dico testamentum confirmatum à Deo, quæ post quadringentos & triginta annos facta est Lex non irritum facit ad evacuandam promissionem. Ad Hebr. 11. ubi ait. Abraham obtulit filium suum unigenitum, qui susceperat promissiones. Et Deus à Mortuis suscitare. Nec mendax Deus cum Juramento dixit Abrahæ se veracem, tum qã ut ait S. Augustinus in quæstionib. Sanctus Deus sim Vere Servus ejus erat ex parte Patris legali ni Matris: Dum qã ut notat Hieronymus olim Hebræi à Matribus Servi vocabantur. Jacob quoq; mentitus ni ei, quod dixit se ei primogenitum, qã licebat ni secundi Isaac Juredo acquisito tum per Venditionem primi tum per Mortem Esau, quod Rebeccæ secretum fuit, quod ei revelatum à qã Major Servi et Minori primogeniti dignitatem Justificabat. Consequi nec mentitus est quod dixit se esse Esau, qã Esau ejus gerebat, tum vultu, tum Juris acquisiti, tum per religionem Isaac. Quæ Ibi in Scripturis Sancta varia absona reprehendantur quatenus ritui Veteris Testamenti mutuis, et ideo ut Esau Christus comparebat. Scribitq; Esau ei spiritualis Persona ad personali representationem.

Ad 2dum Deus dator universalis omnium Dispositionum et gratiarum omnium quandam ei absolutam et ab æterno impletam intallibiliter, aliam ei sub conditione impletam et impletæ conditionatas. Ps. aliquid Solum dictum si talis conditio impleatur Ezech. Nisi prius mutaverit Mores suos si poenitentiam egerint et ab ea non impleatur ea qã conditio ni posita est. Et talis fuit prophetia Jonæ de Subversione Ninive post 40 dies: sal. nisi poenitentiam egerint. 2dum ut notat S. Thom. 2da 2æ quæst 171 art. 6. ad 2dum quædam Dispositiones simpliciter ni ut respectum Gratiam divinam absolutam, quam Deus ab æterno determinavit et quæ Scientia Visionis dicitur, ad Solum respectum ad talem effectum talis dispositio ordinata dicitur, ad Solum respectum ad talem effectum talis dispositio ordinata dicitur, et sic dixit Isaias Ezechiæ, morieris et non vives. i. è dispositio corporis tui ordinata ad Mortem et ad non Curam non ni convalescet: qd ubiq; Verissimum fuit. Quod additum à Sacra id inepte allegatur. Non ibi. Deus dixit, Etiam à nemine fore negandum sed ni obediendum imperio, seu præcepto ejus prout ni ei datum ubi liberam facultatem eum ni credendi, qd Verissimum fuit.

Ad 3tium. Deus nullomodo decipere seductive sed solum permissive, quatenus eum decet obdurare et excæcare peccatores. Non enim decet Judicem decipere suum reum, sed eum punire, quod ipse ex altissimis nobis ignotis finis operatur. Quidam vero Deus Sabam Opinionem aliquam concipiunt ex ipsi effectus non ex de nec ex Substantia Dei ordinantibus ad Sabam ea

Non enim [illegible] regnadire errorem nostrum, quo [illegible] conspiramus, nec [illegible]
videre ne decipiamur ab alijs in aliquo aliquo casu: Sicut [illegible] exaigunt
ab duce errorum dicit Christus de Pharisæis Matth. 15. Sinite illos, cæci sunt
duces cæcorum. dicit Christus de Pharisæis Matth. 15. Sinite illos, cæci sunt
Dixerunt esse spiritum erroris, & esse spiritum mendacem in ore [illegible] prophetarum
habuisse. ideo impetrare locum ad summum scire Deum mittere Angelum ad eam
loca ad interficiendum mississe alios eis promisisse ut ipse ad eundum negotium
ex ipsorum decipierentur. Necesse ergo ut [illegible] Scriptura sub Habuisse, dicam quemadmodum
aliquid facere ad [illegible] ut [illegible] causa ipse solum permittat fieri sub obtestatione:
orem aliquam [illegible] ad aliquem actum. sic 2. Regum 16. Sadoc. dicit Deum
Christus Semei ut sibi maledicat. et Joan. 16. dicit Christus Judæ quod
[illegible] Non [illegible] quia solum dicit se [illegible] Morum sua Passioni non
impedire [illegible] Judæ intendamus. Unde cum quod 3. Regum 22. Spiritui
illi Mendacij dicit DEUS. decipies & [illegible], egredere dicit [illegible] ita ut [illegible]
id Impetrum est permisisse ut [illegible] spiritus mendax id [illegible]
spiritum Achab.

Ad 4 dum. Omnes in [illegible] Scripturæ loca quando Spiritus opposita videntur re-
vera in ibi in [illegible] quod declarant in [illegible] interpretes S. Scripturæ
videri [illegible] Tirinus Tom. 3. indice 4to.

§IV.

An Deus possit hominem inducere habitum vel actum erroris.

Duplicem [illegible] Deum [illegible] in aliquo [illegible] Dupliciter
illum se [illegible] in [illegible] creato ita ut hic mere passive et mortuus modo se habeat.
Ad 1. Deducendo simul cum illum cum [illegible] ita ut [illegible] agat, nisi
ut spiritus detrahat à Deo ut talem in [illegible] actum absque omni sua exigentia
producendum. Quatenus Deus divinum gratiæ actualis in nobis operari sine nobis, ut
ut sine nobis liberè cooperantibus agimus ea tunc ut detrahat à Deo, quod
quæstio quidam de primo modo deducendi errorem, nunquam ab in malo primi
pius ut possit illum à Deo deducere in errore. Sentio cum Nullum actum liberum
creatum sive bonum sive malum posse à solo Deo produci. Quod docent Doctores
nostri communiter et Schola Thomistica. Dicendo [illegible] in opposita sententia
Sanctæ dubitatur an in actu erroris Spiritus aliqua ratione operandi ab quam ut
possit à solo Deo produci in Creatura, quando possint actus Veri. Ad quod decidendum
considerandum tripliciter an possit actum à Deo [illegible] [illegible] recedentem
me ipsum intelligens et falso judicans ut affirmando Scripturæ ut intelligendo
judicando [illegible] illum Deum denominando habens [illegible] et [illegible]
[illegible] Deum [illegible] in [illegible] [illegible] ut [illegible] alias. Hæc [illegible]

Dico 1mo. Non est deg se solo inducere in errorē rationalē actum error, qui ipsa intelligat et falso judicet: sive autem ei dictum ni judicet. Ita pars ē, haberi in Scripturis et Sacris Canonibus Regulis. Non enim hic quando ens, et impossibile est Deum intellectum et actum quem ni induxit, et ad quem positive tenetur se habet. De hoc ēt in philosophia tractatur. Hic admitta tantum per intellectum tali.

Pb. Cons. argumentale Theologo. Qā si Confessionem actus talis vere deg decipere sec: Errorem rationalem, sequeretur eā et opus motu ubi, ulla Fidem, damnum rationale, quod non ratio Judicium falsum. hoc autem dicere, ad Deum et Fidei ubique ē posse obtendere in Deum Scripturis sequentibus. Confirmatur. Qā si talem Confessionem ipsa mobis dicas qua credimus revelatio Divina et Mysteria revelata, impedit, sed non dat Deum in aliquo revelari externa observantia Judicio probabilitatis sacrorum evidentia actus cognoscere et formidare possit ne forte hoc Judicium de errore sit Deum, ita facilis dispositum et habitum in Imperando assensum firmissimo sup eā. Idem ē de aliis, quibus si sit immediate Revelatio. Respondeo cum Sic Ferrara, quia attendendo ad talia probabilitatis motiva prudens id mihi videtur et eodem Judicium Probabilitatis, quod si ad errorem Deum explicatum? et sic nutabit inconcussa altera Fundamenta fidei Divina

2 Limita partim ratio: Qā si Fidei Confessum actum a Deo erroneum ni intelligeret se Deum assentiri habere errorem: nulla haberetur in fine deceptio. Non enim judicetur ab affirmandum aliquem ni se: ignorat falsum actum absolute ipse ni cognoscendo se Motivo modo se habere ut. Ratione cum nulla apparet repugnantia in Fide Confessione si ni Implicat actum Virtutem Fidei ex Deo Deo.

Dico 2do. Implicat ni Deus possit cum rationali Fidei rationali actum erroneum, ut deg illum deducat ad assensum falsi actus. Ita Suarez disp. 2. Sect. 8. in fine Gregorius Valentia Conimg. Ruiceus et alij. Contra Vasquium Arriaga Ruvium Valentiam Lugonem et alios. Probatur Conclusio. Implicat ni Deus decipiat secundum rationalem, ergo cum implicat ab eo determinari Fidem ad actum erroneum. Probatur. Qā decipere actum nihil aliud ē, quam secundum et de rationalia permutare ut alter judicet erronee de aliquo objecto; sive ni finis alterum ipsius falsum vel optimum falsum, sive alio aliquo modo. Add. Probatur. Decipere alterum secundum et voluntarie ē finis alterum moraliter ita ut nulla ratione honestari possit simul parum Gradus dictum de Mendacio, Ec. implicat ni Deus erroneam rationalem decipi.

Dices. Decipere aliquem per falsum optimum non tamen falsum, quale dicit mendacium ē Scripturae malum, ni potest ni finis decepti absq; attentione et locutione propria dicta. Deus autem ni hoc esse qui Fidei inducere in alio actum erroneum loquendum illi proprie. Nam loqui ut supra dictum est ni quando ens manifestare aliquem alteri, sed manifestare illum ita quod ni in modo ut ex ordinando ad alterum finem principium accipiatur de tali objecto. Quum ergo Deus inducendo in Fidei erroneum Judicium de aliquo objecto, ni hoc ipso ulla datur manifestare illi qd

Et ipse dato

et ipse talis Judicium habeat de eo in alio, qui defectu aliis in rebus generat, nedum
erronea Judicia, quae habeant et de se hoc in dictis loquendo, et Christiani qui obli-
ita se ad habeat, et ipse de illo ita sentiat nec Judicio talium virorum Dei
Grauce in illo casu Judicij erronei effect Dei et Christiani Dei, cognosci haec.
ido a Dei fieri posset.

Contra 2. Imo. ex Concessis. Decipere aliquem per mendacium non testimonium falsum
è Judicium malum, si enim decipere habeat Mendacio per ignorantiam in alio.
n exigente id ulla ratio nulla tenuat 3. Decipere mortaliter malum Grave, qui
medio mendacio res alii grauis sit habita pudor rei manifestatium et mendacium per se ea
rendit, ut alii audiens sentiat de re ipsa in se bona plurima et grauissima
de 4. patet Grauia sequuntur inconuenia. Sed falsum et immoralis et offendens Dei
per infusionem erroris et detrimentum ad errorem, ne minor minora si in majora inde
sequuntur inconuenia. Nam in primis si inter hunc alter alteri possit hic infundere errorem
quis quod eandem ita majorem secuturum plumbaeum commercij humani dum ex alter
mihi sequitur contra meum suum possum impudere Judicium ad tempus ut abutiri, donec
rem maturius discussero, ad in illo casu nolens volens haberem Judicium falsum, fa-
ndi se et ab Ente iniqua Commutatio Veterum rationum infusio erroris ad deri:
minat ad illum contrar in Deo repugnantia Moralis ut ad illum Veram detorqu

Contra 2am Quod. Qui ipse nobis per falsum detrimentum et Ingressionem vitae stercor
Majestatis Dei et Christi. Nam defectu et Mendo eandem probiles nostri sunt
ques de Spondius Grandis ad deceptionem hominum addictos ea sive in mercandum
Verbum falsum aut scripturam sive alio quovis modo idoneos ad falsum in nobis Judicium
generandum de rebus publicis. Ipsos quoque mendaces non dum ideo dicimus qui ipsi
alii sentiant ac Verba ubique falsa sonant, qui quae non in erroneum judicium
inducant. Et dicitis

Sequitur imo. Deum posse detrimentum Veram rationem ad Judicium erro-
neum dum in peccatum peccati. Quod non post determinata ad rebus viciosis Voluntis
ut ostensum in tractatu de peccato. Ubi ea error nec peccatum, nisi ubi error
jam ea error ut error imo eam qui error inducit licite non potest ut factum sit.

Secundo. Non posse Deum intendere et generare ut alter alterum decipiat
adhuc eam erit Moralis sua et se et author Erroris, qui sive alter decipiat scien-
volens sive nescius existimando minimum se vera narrare. Dicitis. Nemini
licere intendere errorem alterius, ac pinde ab aliquo licet uti verbis ambiguis
et cum Confessarius urgebat sub Sacramento Confessionis Sacramentalis manifestet
rebus id fieri posse ad servandam Veritatem, qui nisi aliunde Veritas non potest
Non notion ad generandum in alio Judicium falsum, seu ad decipiendum alium.

Obs Imo. Erroris ex malum physicum non morale, cum sit id boni, et ipse cum Deo

indiget. Talis defacto agit, quod ℣ opportunum lumen non efficaciter dirigit, ut
n̄ habitus erroneos, quos negativos, sed dictamina altiora et Veritatis ℣ dirigat
cultu Virtutum sequantur. Sic ē in hac major difficultas, qm̄ in Infusione habi-
tuum vitiosorum, quos in tractatu de peccatis ostendi ingredi posse ℣ Deo, cum
adjectione gratiarum ad impediendos illorum effectus. Nullum ē̄ p̄ talia idon:
dibur dictamina rōnalia, sed potiq̄ gloriosior triumphq̄ de hostis qm̄ superato.

Dices 3tio. Quorum Infusio fuit habituum vitiosorum Dei Infusio sive
Voluntatis si Deq̄ n̄ vult illos habere effectū realem. ℟. Jam dixi indica:
tum ē̄ finem honestissimum et Deo nobisq̄ gloriosum, quem Deq̄ intendere
pot, et defacto intendit, quod in poenam peccati originalis ordinavit ubinegligatis
appetitus sensitivi Motib. ordinē infestaremur, et ita de cubaculo ℣ superbia
Orgā horde inferni trium pharemur. Sic ergo tum in poenam commissa
alicujus temeritatis ℣ incredulitatis quā alterius pertē tum in majorē lucra
et gloriam nostram redundare possent habitibus eo n̄ra sua inclinantem ad errores

Dices 4to. Quodlibet ergo indecens et inhonestum i̇ducere aliquem efficax,
inhonestum eam i̇ducere Medium ex sua n̄a sua unitē et unicē ordinatum ad
illum effectū, et adhuc efficere posset ex Intentōne ℣ ducendis ad alium finem ordinati:
ut communis ē doctrina Theologorum Moralium. Sed habitus ℣ Infusē et unitē
ordinatum ad suum actum, et quotq̄ inhonestum ē̄ inducere actum inhonestum
eam̄ vel inducere habitum. Sed inhonestum ē̄ et Deo repugnans inducere actum
erroneum quia ℣ sequentes conclusiones, ℣. et habitum. ℟. Dist. Maj. Indecens
i̇ et inhonestum producere Medium ex sua unitē ordinatum ad talem
actum si n̄ adsint et n̄ intendantur opposita media sufficientia ad efficaciter im-
pediendum effectū talis medij, Subtilis. Si non sint et intendantur. N. Maj.
et Congm sub similib. Distōne. Ad Intentionem ex Theologā moralē. ℟.
communi inhonestum et illicitum ē̄ electionem talium mediorum, qā revelat ℣ p:
verbale humanū n̄ri efficaciā impedire vim et efficaciam errorum, ℣ saltem habitum
ē̄ non impedientem. Ad Deū infallibilē scientē quod quid possit, et qd possit effi-
caciter et infallibiliter impedire vim realem habitum vitiosorum n̄ habeant effectum
sed Actus realem transeuntem cum effectib. realib. et finib. qui illos decuerunt se
in majorem gloriam suam et majus bonum nostrum. Denig videt illos n̄ in
Judicio malos morali. ℣r.

§ V

An Deus ℣ cam̄ homines uti possint Verbis Amphibologicis cum
Restrictione mentali.

+

Ut commodo Verum quæstio decidatur de D.O, videndum imò in genere an textus ad
me uses Verborum ambiguorum et restrictionis mentalis? Cui Juris ad effect salutar
è fore dep impossibilem signd p quod dictum è de Mendacio et pro pijne Blasphemiæ.

Quod dubium. Non parua Verba dari quæ Variam habent seu Sensum ita ijsd jun
verum jam sublum affiscere possunt Sensum et dicta vocantur amphibologica ejus
ambigua, et Verbo ex illis constabg dicitur equivocab. Contingit quidg subinde
ut Concepturi Interni n' integre exprimamg p Verba debita, de quibus subinde
ligamg ijs dicimus. Unde fit ut Auditores attendendo ad sola Verba expressa alu
cunq; falsum concipiant Sensum ijs quatis è in legibus, quæ suppositis Verb
rum et Sensu debiti vocari solet Restrictio mentalis. Ut si quis adoraverit Sanc
Justinæ aliquid indig, et hoc refugiendo nihil commodi, subintelligendo in mente d
Veritab, quibus plus debet amice et libenter amparet. Si quid ex ijs formg
loendi ut cavi prudens et diligens Auditor multo modo cognoscere possit in multis
Veri sensus p declarare ijs pro subintelligatur ijs Verbis è hypothesim: dicitur
restrictio pure mentalis. si autem ijs declarandi possit à prudente in bene attendat,
Sive ex Verbis ex professo sive ex Modo loqndi sibe aliis circumstantijs, n' è restrictio pro
rè mentalis.

Dividunt aliqui qm phibologiam seu equivocationem in mentalem et formalem. Mentalis
quæ fit Verba, quib. utitur loquens ad quod alia quam recipia p communiter, ex
gr. Jacobe absolvi me, si diligenter attendas in quem sensum loquor, p pro amphibolo
gica comprehensa à Judice, quod hic ad nunc audiens et negligat consideranda Verba
seu indicium à legde sensum p' exequatur. Formalis equivocatio seu amphibologia
dicitur quæn ad sua Verba Circumstantias et indicia ex quib prudens et diligens Judi
ex devenire possit in cognitionem Sententiæ p Sensu Verborum à legde tradendi. Di
amphibologia propriè dicta à restrictione Mentali, qd in hac n' ad exprimendum Ver
ba regula ad declarandum Verum Sensum legdis, in illa autem exprimuntur, ad ea
Verba dicta sunt, ut in hanc et illam Sensum accipi possint. Dicitur mag equi
stricte Mendacio n' raro inter amphibologicas locutiones computetur. Hic Quæstio

Verum est dmò. Nemini licere uti quem ubi Verbis ambiguis, quæ duos ut
communis fallum vadunt Sensum, ex qua ipsi data occasione nullum Verum
sensum in se continent. Hoc cum è formale mentiri: ubi Juramento dicta confirma
tur pejurium committitur, nec prodest qd intra se Juramentum applicet alteri ali
quid p in mente gerit, et n' dicit qd ex Institutione prima de usu communi usual. Sum
è in potestate alterius privati aut cum primi pis hic et nunc in particulari ne
gerit multum Scientiæ Verum restidatum. Unde Innocent. XI. inter alias
damnat propositionem 26. Si quis utitur amphibologia sive ad evitandum malum sive ad

sponte, sive requirendo eas, sive quocunq; alio fine juret, ne n° facisse aliquid, q̃ Sindic. damnata
revera fecit, intelligendo contra se aliquid aliud q̃ fecit, v. gratia non se ea lingua
fecit, v. gratia alio, quam Latina, regera n° requirendum, nec ē injurio.

Certum ē ergo omnes n° teneri adire aliquo ultra rationabilem causā, ubi amphibolo-
gia et equivocatio. Quia licet id n° sit metuendum ne cum tā ē humano commercio
et conversatione cum n° semp Angelorum possidita caute ad, ut omnes equivocationes dege-
nerare possint, nec liceat aliam inducere in errorem v. temere occasionem dare
ut falsum formet judicium. Error em ē malum tām rationalis ut rationalis est.
Hinc ea Diabolo veritatis imo et Charitatis ut notat Conicg. hic disp. 10 dub. 3.
n. 45 et 47. Teneamur vitare equivocationes, quā ē sine incommodo nostro possumus,
quia obligatio licet ea genere suo veniale plerum ignorat pedem, vita tū hic gravis
erit, imo ad Mortale ascendet, quia ea dati mala longum gravia omnium gravium
erit ruina.

Certum ē 3tio. Dari quandam casum in qb. ea cum ratione illicita deneant
evitari. Hinc videat an phibologia et restrictiones Mentales atq; adhibere plenum medium
audiendi practicandum ut notant Conicg ubi alij et Lugo hic disp. 1. sect. 4.
n. 44. 4to. Quo ex concepto errore audigres in aliq̃ grave Inferendi inciderint.
Secundo. Quo ea ratione obligati teneantur aliquem instruere de vero ne erret:
ida magis si ejus culpa sit orta error. 3tio. Quo Contractus
mutuus et onerosus celebrantur. 4to. Quo Judex v. Status legitimè interrogandi
respondendum ē, debeamus ea in sensu interrogantis responsare v. recte in sensu quo
interrogare deberet, inquit Lugo ibi. Certo pedā tenebra Edictus obligationes v.
amphibologias commissa illis opponentibus Viridibus in quarum mala tenuitas sunt.
et sic aliquis v. amphibologiam inducatur ad faciendum aliquid contra jus
Quam temperantiam Religiosam, pedā amphibologia contra eandem Virtutes
erit et rectam obra Veracitatem.

Videbitur An contra jam dicta casus data sit n° levis amphibologia licita sint Exer-
tim post decretum Innocentij XI. mi de 1679. 2. Mart. certum, v. resolvendo acceptandum Varij
modis formari locutiones amphibologicas. 2mo. Utrum verba quæ n° semper tenuit sensum naturalem
ad quem sensum agno aut sere semper agere et utentium, quali amphibologia carent aut saltem
Quem sensum agno aut sere semper agere et utentium, quali amphibologia carent aut saltem
illud Ago te sacrilega Romanus vivere posse. 3tio. Utrum verbis duplicem habentibus
sensum ea communi usu, sed unum frequenter utentium alium rarius, adm quem ln° ed n° adm
privare et communiter conformantur Medi logistis. id ē, in utroq sensu talem locutionem
acipere solent n° unus ab alter, id plerig hnc, quia in uno semp verbo sensu longe
frequentio acipiatur, et in eo ē conformetur medi logistis id in alio minus usitato. 3tio.
Utendo restrictione qua ea sirenmalubus quidam colligi possit n° sufficiter ab utendo
Auditore. 4to. Utendo restrictione pure mentali, qualis declarata ē supra.

Dico 1mo. Licita n̄ sit in ullo casu et quacunq; ex Cā eām gravissima re-
strictio pure mentalis, seu amphibologia, ut eam vocant Scotis. Ita Cajetan. Soto et de
vij Centog. Cardinales de Lugo Lessius et alij et iam Sotus necessaria Catholicis pro
memoratum Decretum Innocentij XI mi. Nam deinde temporis spatio Propositio 26. ad minus
Prohibetur, ne quis doceat Qd dictam restrictionem et amphibologiam n̄ ex mendacium aut eam
ejusmodi si sit Juramento firmata. Quod vō licita n̄ sit eām dare gravissima Cā colligi potest
innodo legitis. Grab. Sporing. similiq; probabilis 2ae et 2 8. Quorum ponderatio hab. et
Cā inde deducit his amphibologijs, quibus nimium frequenter utuntur plures ad se
dacium et eām ejusmodi inoccultandi artes, quotiescunq; necessarium vel utile est ad salutem corpo
ris honorem vel familiares suos tueandos, vel ad quodlibet aliud actum Virtutis, ita ut Veritatis ora
tā bene contradicat, ea judicare et studiosa. Petrus Sporer Qui vō dixit, qui eam
dicale Communidare et numere ad magistratum vel aliquem publicum gradū, potest cum
voluntate mentali Juramentum, qd de Mandato Domini sibi obligi, ne
subito respectu ad subditorum exigentiam qā n̄ deceat subditum Principem appellare.

Cā commissa 2. Cā n̄ tantum ejusmodi re- Dixi gdlibet simplex mendacium
inde dicta damnā. 3. Nulla gdlibet gravissima sive corporali sive spirituali Cā seu necessi-
tate honestari pot, cum sit gdlibet malum morale, indeq; remp. illicitum. Atqui Veri-
externa facta cum restrictione mentali ē orgā absoluti falsa et ejus mendacia
fr. ea nulla Cā honestari et licita fieri pot. Conq; et major patebit. Min. probat.
Tum ex citata Supremi ejusdē prohibita 26. Tum ex ratione. Cū impropria verba ab aliquo ea
primuntur, multum a se Qui ē facium Sessum Verum, ne cum benedicto Praepositi dicit nihil
hodie commodi, subinde do carnibus. Nec qd Verum Sessum talis locutio facere una cum
Verbis qua retinentur et subintelligendus, qā haec ut supponō Cognum ex derogatione
pure mentali. ita retinentur ab nullo legente external Quatuor, nec potest cum prudentia
et obligans auditor restrictionem mentalem ex ullis circumstantiis colligere. fr. cum Verbis ea
lenis, gladio n̄ ejusmodi ungam Orationem, nec illorum mutant alteri significationem Mentalem. fr.
n̄ professum facere, ut Verba externa gladij, quam unius Qui ē sunt falsa faciant Juris
Verum. fr. n̄ pot, qui sic legitur confessarij à Monacio.

Adde qd ex talib. restrictionib. eadem eā sequantur Inconvenientia quae ex Mendacio. Aqui
cum dubitarent audientes an sequeras ultra Voces externas ubi reservaverit aliquas iniqui-
tas, quae illis conjunctim Laudant Summum contrarium illi, quem Voces faciunt Voces rectum
et sic adhuc mutarent Leges nostra et contractus humani. Deinde inutilis esset Mona-
rij prohibitio, omnes ei qui mentiri n̄ auderent ejusmodi prohibitionem, eandem eā Voces ejus-
parent, quas mentientes usurpassent, et eandem finem sine pote obtinerent ac
dicta restrictiones Mentales.

Dico 2do Religiosi ambigua secundum seu mentem amphibologicam interveniente aliqua
licite esse possunt contra casus supra certum ē ex dictis, dummodo ejusmodi studio decipiendi ac
Scandalizandi, quibus et malo sine notabili incommodo vitandi ē pot aliquando Grā ejus amanti
vitandi Doctores Cā universalis i. Cum qui abiit in gri Mundo Secreta celandi quae sine gravi
Incommodo aperiri n̄ possunt, quae importune urgentes recusari, nec autem humano arbitrio
i. mingi sed principium qui ipsum Mentacium ut arguit Sanct. in suo Manuali cap. 2. parag. 5.

Sum qñ nullum pñs imperdat mandatum Lucñ facta juxta ñm et ptium Medium Sup erius indicatum,
nec p illam altñi ꝑ pria cā omnia id tñm correcta aliqua, siqñ errorem ejus n' imbuit, dipsa verba
Lucæ, qui calcem ꝑfundatur simt Vera in receptis aliquis Exemplaribus, seu ñā receptam aliquam Lectionem
Quivis forte mag ñsitalem, ac plne ꝑ se apta simt ad gubernandum Judicium Veritatis et mores p rec:
dem regēdi Ordinem Salutem seu error in Judicando. Unde sibi imputare debet Auditor, qd lectionē
qñ adhibita ꝑ sacris docturis probata ei magis ambiguam veram et hic et nunc salutem i legatis
Sensum diligenter n' investigavit, id Ꝙ ipsi falsi Judicio in errorem inciderit. Ipse enī justificatus
decepit, qñ qd ab alio sit deceptus

Verba ea innumeris locis ad Divina cōm Literis remotā, n' tñen nos semꝑ abstinere abiis
actionibꝫ aut Verbis, rapportatis qd abunde mala n' sint, ex qb. alter exemplum i execrandum errandi
aut cōm peccandi. Accidit qd ab hīs omnes Scripturæ locupletes illustrari ꝑsent. Et hoc
rmo ob nīa Mala legendi ambiguē manifestata sunt. Confirmatur, postquam ex complexu Scripturæ Sa
gni Matth. 11. de Joan. dicit: Ipse est Elias qui venturus est. Elias enī non Elias ꝑprie et com:
mune sumꝑ intelligebatur ipsum ille Zelotes, qui ignea curru lapsus i. de Joan. longe
Quæstio, qñ in eam inter Sacri ꝑsultum est, ut non unq applicatur alteri qpiā simile obtinuit
Simplicium Scripturæ aut Verborum, sine mandatis aut deceptionē Jacobus scribit. Elias.
Nec abstinuit ea Scripturæ Studio, qnōs adhibendi quosdam ꝑ errorem intelligere posse simul
Discipulo intelligerent, Jam illum n' officio et spiritu de ꝑsona Eliæ ei.

Quod cum secundum qua Scripturis sunt ambigua, et aliquam dicunt legentem mentem
reconciliationem, nullum continuant Mandatum e necessariam recipiendam, quare salvantur. Cū
Jam restricta Solum in ea consistit qd in ꝑprietatibus Verbis Scripturæ quem legentem
concepit quivis revera sufficienter reprimatur ꝑ ea quæ ꝑsal Verba, quidem legit Matt. y in
dubio. Circumstantiis ꝑformatur, hoc ei ad Suppositio ad Verba, ꝑ adhibitum Verba ordinata, sed
si ad illa ad sinum ad circumstantias in qb. dicuntur, sed ad Modum quo dicuntur ꝑ eum
Auditor diligenter attendit quale Verum illorum ad id legatis Verum Sensum intentum Scripturæ,
et salvum cognoscit, qd legatus veritatem colere Veritatem, et mentem suam, ꝙ qualis modo
legit utilitatis in mentitur. Confirmatur. Cū Circumstantia plurimum conferunt ad detrahendum
Scripturæ Locum ab ij, quod aqualem Verbis celebris desideratis seu suppositis. Non ab alicui
pendit ad ei dicam Literam mentis dicam ꝑtinet significet mentem ipsi dicentis. Si ob dubitat mali
et re negotiis, cujus sit dubitatio Verbis respondeam ē tuq, ñ significet mentem
ipsi dicentis, ad alium humanum literam ei ipsig. ad sinum relatis.

Sub amphibologia malis et restrictionem Lectores ejus i Spiritu Xti Joan. 7. Quis ex quibus
Peccatoribus me arguet? Ascendere Jerusalem, dicit Jesus et se manifestare omnib. respondit: Ego
ñ ascendo ad diem festum istum: et Xti Labia minime ascendit, sed ad gloriā ascendit. Verba

eā illa si Jesus ñā se ꝑpendantur, sunt absolute ñ ascensurum Festum, et dicit Jesus Xti
quidem in respectum eorum data ne dolum pectorum, sui ut patuit et manifestando se Sanct.
ascendere scribant Festum ñ eo Modo ascensurum, quidem illi intendebant: quem admodū
postea ñ publicē ad in secretis Hyerosolymam Venit Sancti quod Mari 13. discipulis
ipsorum quibus. quod dicit Judæi ascendit Solum respondit de die hunc non hoc illa nunc
sunt, non dicendi ꝑ Sole, neq Filio hujus verba respondit ñā se Jesus ascendere ne,
quod absolute scribi nostram illam. Ascendere, sicut ascendi debebant, ad gloria

Petrus Iudæa ob quam Deus potuerit ea Polmonis uti in revelatione sua ejus Arbis-
obsumis ad ambiguis, ideo plus inquit sua de scripta sacra ri cæ ruditoribus quæ
ad apostolos, Paulo oblocutus. Inquisitum ostendit magis ostendat vulgus ea, que Deus
captum eorum erat. 2do. Ut studium ostenta in tenebrosis Divinis literis et amorem legitimum
sensu armarent. 3tio. Ut Authoritate majorum ad Doctorum Ecclesiarum Catholicorum
inamorum Prophetarum, que nobis data ad regulam fidei, et ad quæ in dubiis et controversiis huius
literis consignata. 4to. Ne captivos in querulis mentis sapere et libri veritatis, alterius fidei mistra
Mysteria revelata, cum illius temporis non erant incepta. 5to. Ut nonnulla, que in sacra scriptura
possidentur futura, ad nobis ad cognitionem ea sacra, quæ cognitionem mereatur tantum per observantiam
Augusta.

Lectio III.

An et quomodo actus fidei Divæ sit meritorius et quot alios.

Incipit lectio

Deus primò. Omnes actus fidei Divæ sunt aliquo modo meritorij vitæ Deum? Conclusio
certa apud Theologos, per apostolum hora 1 Sent. Genes. 6. Credidit Abraham Deo, et reputa-
tum est illi ad Justitiam. 2. ad Timoth. 4. Fidem servavi in reliquo reposita est mihi
Corona Justitiæ. Ad Hebr. 11. Pietur Deo qui accedit ad eum credere quia est. Evidenter ostenditur
ex eo, quod fides adeptos sit remissionem. Act manifesto est. Qui meritis actus fidei Divæ dicitur:
actus et superadditis gratiæ auxilio gratiæ liber et gratuitus in obsequium dei. Habet
igitur actus fidei Divæ conditionem omnem regulam ad vitam Meriti; quale convenit operibus
supernaturalibus. distinctis ab actibus Voluntatis. Dubitatur quales vitæ meriti, congrui an
congrui tm. convenient actibus fidei Quartum sunt actus.

Deus 2do. Prima actus fidei si absolute ab hoc jam justificato est meritorij de
condigno augmenti gratiæ et gloriæ, hoc est conjunctus cum actu Charitatis gradatæ ex
Imperio ejus sive est. Quia ob absolute si peculiare Gratiæ gratum justificantem si, est
Meritorij de condigno est vitæ meritorij de congruo Justificationis ad gratiæ. Suarez hic disp.
6. sect. 4. Prima pars habet locum in hoc baptizato in infantia, quia in statu adultus
incipit fides movere retinens adhuc gratiam baptismalem, Gabriel cui subito annexa
fidei si ab hoc statu Amico et Cultu Dei adoptivo, adeoque significatur si gratiæ
sanctificantis contra errorem Gabrielis. Sic ea hac parte actus fidei est meritorij
de condigno, si quidem una gratiæ, qui illam supponit, ad augmentum ejus et gloriæ.
Ad actum est, sive sit conjunctus &c. probat contra Scotum Thomistarum asserentem
nullum actum si Charitate dissimilem de condigno gratiæ et gloriæ nisi gradat
ex Imperio Charitatis et ipsum referatur in Deum. Sed ea frustra asseritur, qui
Virtutes omnes possunt ad eumdem actum cum sint subjectum quod subest, ut actus
ea ex se ordinantur et referuntur in finem supernaturalem, qui vitæ supponit de Meritis
condignum datis reliquis regulis de hoc Meritum, ubi tractata in gratiæ declarabitur.

Se multo magis id sustinet in ordine fidei Theologicæ et Moralis. Ecclesiæ. Cum ii termini ex Principiis efficaciæ id eam obtinere formaliter reperiantur in finem usque.

Secunda pars conclusionis duo continet. Primum. Quod ordo fidei divinæ à Peccatore potest dari ad Justificationem formaliter ut meretur de condigno gratiam Justificationis. Quod manifestum est, quia dato quod tempore antecedenti Justificationem Non detur ipsi indigniudinem Operandi, ut post habere possibilem recipiendi ad Meritum condigni gratiæ Justificantis. Si vero solum ordinis non ordinis, eam in illo priori, Realiter desinit dari ordo fidei condigno ad eandem gratiam, quæ antichium Gratiæ ex quo peccavit ad consecutionem illi possibilem recipiendi ad Gratiam Justificantem, sicut in tractatu de peccato dicetur Deus ordinem gratiæ. Augustinum cum gratia Sanctificante in ordine gratiæ adum Gentibus dicendo hoc in fide in eodem Judaeis, quæ prima gratia datur. An autem meretur primam gloriam controversum est. et decisio pendet à tractatu de gratia. Qui docent Gabrielem et alium Scholasticis, quos Justificantur posse mereri de condigno primam gloriam ante docent Scotus Suarez et plures alij Sancti antiquos Non Meminerunt actus fidei in Justificatis Justificationis effectu, quamvis dicere Suarez. Sal. cit. n. 14. Qui si id negant Contrarii ad Scotistas, non negabunt actus fidei.

Secundum punctum in conclusione ista parte explicandum est, quo actus fidei divinæ meretur de congruo gratiam Justificationis à Scholasticis communiter docetur ex S. Aug. qui Epist. 105 inquit: Semper pectorum à quo Meritis fides illa impetrat. et epist. 106. Si quis dicat quod gratiam bene Operandi fides mereatur negare non possumus. Ratio est. Quia fides cum in peccatore sit actus honestus et simul cum bonis cum gratia Justificationis, si habet petitionem ut illam mereatur de congruo ad hoc Meritum, quod solum est ad quod ad Impetrationem Meritum requiritur tam exacta Proportio sicut ad Meritum de condigno.

Opponi videtur locus Concil. Sess. 6. cap. 8. ubi docetur Deo homini justificari gratis, quia nihil eorum quæ Justificationem præcedunt sive fides sive opera essent Justificationis gratiam promerentur, id quod vera potest Cardinalis de Lugo cum aliis, ubi excludi Meritum de condigno in congruo, sed potest quod non Meritum simpliciter id tamen aliquid quod valeat Impetrationis efficaciam. Unde quod tribuitur Fidei Meritum dicitur dari gratis, ut patet ex Tridentino, quia nos Spectat dare quod Impetrat habet rationem Meriti congrui ad tractatum de tractatu de gratia et tamen facit ut dogma Impetrationem id datum gratis, sine, ut Tridentinum Patres Concilij Carthaginensis in Epist. ad Innocentium Bravo è clarissima gratia testificato.

Advertendum 6ò q, cum Suario cit. quæst. n. 13. Actus fidei si antecedat gratiam Sanctificantem, ñ mereri ex congruo illam immediate, quia ea proxima dispositio ad illam, id mediante precatione. Meretur tamen ex Augustino Sæpe etiam multum bene utendo operando et ad justificandum se disponendo, Non qui prior uno angelico beati altum meretur aliquo modo aliquid majus. Unde cum probabile est, q voluntatem credendi si ea impossibilis non mereri immediate de congruo angelum posse adjuvare Deum ad efficacem assensum fidei. Contra. Arg. Inductivum ad assentiendum obtis fides meritum fidei S. Thom. quæst 2. art. 10 respondet. Ratio qua moverentur Voluntem credendi minuere, eam vi quæ consequuntur augere potig Meritum fidei, qd primum ex affectu Majore ad fidem. Quod intelligendum, ñ de rationib. quæ apparent Objecto, sed de rationib. suadentib. certitudinem ipsius obti revelati, quales habentur Motiva credibilitatis et objecti certitudinem revelatis Dei de hoc Deum q de existentia Dei, aut q Deus Omnipotens et Remunerator sit &c. Deus enim potest ea de causa minuunt operando in assentiendo p actum fidei, sicuti cum credimus ea de quibus aliunde aliquam notitiam habemus. Minuunt ergo Meritum fidei, simul et in aliis Majori Romajus, ceteris paribus Meritum quod majores obstant difficultates aut contrationes quæ superantur, Addit Dr. Doctor Non idem fidem hujus docti ei minoris imò ei majoris Meriti. Licet ea rationes quas habet p existentia obti revelati ex una parte minuant difficultatem occurrunt illi ex alia parte plures rationes et argumenta in contrarium, quæ si occurrunt rebus, et quæ augent notabiliter difficultatem assensus fidei, et consequenter Meritum ejusdem.

Quod attinet ad effectus fidei Divini duos assignat S. Thom. hic. quæst. 9. Primorem Domini in ep. Jacobi 2. Demones credunt et contremiscunt et purificationem cordis ex illo actorum 15. Corda purificans fide eorum. Quos effectus non physicè sed Moraliter Dei causant actus fidei vel. p Meritum impetrationis et Dispositionis. Habent enim Divina Merita congruum ad obsequium et aptissimi sunt ad voluntatem excitandam ad insignes actus

timoris servilis, et cum filialis, et ad extasis actus Contritionis, et Charitatis, quo proxime per hanc purificatur ad recipiendam gratiam sanctificantem conducunt quos ad alios Virtutum actus, qui sub Contritione purificante intelligi possunt. Omnes ea ab illis actibus vitiorum sibi oppositis tuta, et immunes reddunt.

DISPVTATIO VII.

De Habitu fidei et subto ejus

Sectio 1.

De existentia Natura et unitate habitus fidei dmr

Certum est dari de fide in fidelib. Habitum infusum fidei, eumq; sup naturalem ex quoad subam ut ostensum dispt. 1. sect. 4. parag. 2. concl. Potissimum ex Concil. 3. Sess. 6. cap. 5. et 15. et Sess. eadem sanctione 2. 8. Dicendum est insuper et certissima habitu infusi fidei in fidel. oranes esse tenebris Clementina, quam habebatur in Clementinis Gloriosi de summa Trinitate, ubi postquam allatis Variis de hac Theologorum opinionib. illam Sacro approbante Conc. eligit, quam docet dum parvulis qui adultis conferri in Baptismo Informatem Gratiam et Virtutes, ut pote Habitiorem et Doctorum Sanctorum et Theologi Doctorum magis consentaneam quam sententiam posteriorem docendi tantum habitiorem judicavit, sed nondum eam, ut hodie definiendo cit. cap. 5. quod in Instructione cum remissione petitum ne cum gratia recipiat fidem Spem et Charitatem.

VS. Templum post Pascha.

Dubitant quidam an habitus fidei sit verus intellectus negativus Durand. in 3. dist. 23. quæst. 2. Ockam, Gabriel, Occam, Dorum Sensu habitus fidei horum et rationem Virtutis Intellectualis negativus Vasq. Valent. Ruiz. Ad. utergo Lugo et alij D. Thom. Interpretes communiter cum quo nunc Virtutum intellectivum in Clementina citata, tum quia Doctrinalis ad bonum finem, quo Beatitudinem cum qua ad necessariam habet connexionem ejus supernaturalem suam

Dubitatur 2do An Pascha habitus fidei tam necessariam habet connexionem absolutam solutam influere possit in actum salutem. Negativam opinionem tuebuntur Aliqui existimant habitum fidei Divinam elici posse cum ad Datam sed Salus Hi existimatis revelatæ Divinæ, quo jam Augenius disp. 3. sect. 5 refutatum est. Affirmativam tenent communiter Suppositum Theologi cumq; Scripturæ tradunt Pedrus Hurt. Fonseca de Lugo. disp. 4. n. 68. Boicel Conds.

ionem ut

punct. 2. n. 30. et Contra. 3 quæst. 2. n. 32. Ubi illig fundamenta examinat.
Quam sententiam Supra locis aliquot ut certam supposui, scitio fundamentalis
et magna similitudo cum ea nata habitu supernaturali, qua ea essentialis pendet et rec:
titudine Dei in operando, cum eâ habitus supernaturalis fidei ex natura sua determinat
ad influendum Deo in actus veros, quod habitus supernaturalis voluntatis determinati
ad influendum in actus bonos; exigebat a influere in actus falsos,
quod ex se ad influendum in actus bonos exigebat non tales actus et habi
tum supernaturalem fidei contra naturam ejus exigentiam determinare. Sicut
operans à Deo et repugnat Deo vere concurrere supernaturalem ad tales actus et habi
tum supernaturalem fidei contra naturam ejus exigentiam determinare. Sicut
alias exigentia causarum naturalium ad producendum actum falsum, sicut cum Deus ab
alias exigentia causarum naturalium ad producendum actum falsum, sicut cum Deus ab
solum determinationem primæ causæ et Author erroris produci, ita pariter ex
illum creavit rationalem qui repugnat Deo ut ostendimus à disp. Generali Theol. 2.
parag. 4. Quia cum ab alias exigentia causarum naturalium ad faciendum Deus
non faciat; nam ipse habitus fidei non talem actum ex vigore sua positivæ ex:
igit contrarium. Habitus enim et alia principia naturalia creata exigere à possunt
eam determinationem et determinari principia supernaturalia, qui ad actum defectibilem
producendum à regulantur principia supernaturalia, sed ex quovis causarum naturalium
dispositarum non conditionatum defectibili regiri potest, ut cum Deo actu bonum esset
error in quem influeret habitus iustus fidei, et deficere in ipsis determinatis inconveni
ens, qui error esset supernaturalis. a dictis colligis 1°, quo ex sua ratione natur
Quia Cont. 3. punct. 2. n. 32. Dari subinde repugnantiam etiam quoad
absolutam potestatem in omnes ad succedens quidem exigentiam in physica esse
nata, quia in morali quadam repugnantia respectu Dei fundatam, eo quo ex
productione talis effectus deceret redundaret et lapsus in ipsam sanctitatem
et potestatem Dei, ut si Deus faceret, quo se in factorum permissi si pleni judex
non irrogaret vindictam. &c.

Dubitatur hic. An habitus infusus fidei sit ens entitative in
genere fidei.

Sententia affirmata omnium à ferè Doctor. post D. Thom. hic quæst. 4. artic.
5. ad 2. Quia quidquid credimus fide theologica, vel dum objecta credimus sicut
Deum authorem Dei revelantem omnesque actus fidei habent eandem formam
et rationem cum prima veritate. Unde omnes dicuntur ejusdem speciei actus

[illegible] illustrainer Gloria [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

Dubitatur 1ò An habitus infusus fidei sit distinctus à specie acquisita
[illegible] communissima et vera è sententia affirmativa cum aliis illos, qui
habitus intellectuales negarunt distinguendi à speculativis. Prò
Cui sit primo ad hoc rationes, nō obstat possunt à nobis afferri aduersarij
[illegible] Habitus autem infusus fidei negatur, ut
obstat credenda affirmamus, sed ut per illum electus ad completum [illegible]
ad assensum altioris ordinis eliciendum: sic habitus infusus fidei distinguitur
à speculativis ut regitur dicit à speculativis.

Dubitatur 2ndò An fides sit prima Virtutum. Credere pertinere
stiæ de credentia quam dignitatem et quæ existendi. De hac propositione
ratione [illegible] quæst. 5. art. 4. Eadem est prioritas, et ordinis,
sunt quæ fides fundat Apostolum et sperandarum fundat rationem, sed
habet rationem primi, dum quæ religuntur virtutes, et possunt intelligi tendere
in finem ultimum supernaturalem, nisi hic supponatur ipsa per se
naturam, quæ naturaliter cognitæ in pertinere deum ut quæ est obiectum
ordinis supremi. Quod prioritatem dignitatis certum est fides esse charitatis
fundat ratio Apostoli major autem hæc est charitas comparata fidei cum
spe charitas, et credit et creditur ratio quod ut probabit ex dicendis de spe
Scientia. Moralis. communis asserunt debere fidem, in gradu [illegible] habet
formali credito habentissimum Deum seu auctorem Divinum, quam cultus
intellectualis venerantur, qui cultus perfectior est quam quo religionem
[illegible] colimus Dei, quæ nobiliores et capaciores sunt [illegible] in obsequium Dei, quæ
ex se actum aut alios cultus exercemus, quæ virtutes religionis dicuntur

Dubitatur 3tiò An habitus fidei acquisitus seu spes gratiæ
positi se relinquant in illo actu fidei sint naturales et supernaturales Suaretes
et docet Aversa. Sanchez et probabile [illegible] est ei Suarez et alii.
Naturales est certum dicunt Molina, Ponce, Arriaga, Ovied et alij. quæ
possit à nobis actu supernaturali deperditur notitia Dei naturalis. Nam
cum [illegible] naturalis augeri [illegible] nullum transeuntem, ut mens [illegible]

possit de nobis rectè regere rationem mihi illius de nobis gubernare et dirigere opus: rationem sua, mihi à quo unde decernit ad exigentiam. Sunt igitur hujusmodi quas Deus vult et parat se relinquunt nobis à Deo ornare, quam sedam [illegible] et sumamus, ut notat Hugo diuy. g. n. 29. Quapropter nobis Dei possunt, quatenus ad sui cognitionem necessaria & pregrinat absque duy [illegible]

Sectio II.

De Infusione, conservatione et augmento habitus fidei.

In hac tabula de gratia ex communiore sententia dicit in genere de habitibus supernaturalibus, qui à Deo infunduntur effectivè physicè à gratia habituali; sed hoc illa naturalibus solum tamen, quatenus exigit, ut à Deo producantur in subjecto suo, in ordine ad exercendum ab illo concurrente actibus Dei adoptivo operationes. Educuntur ergo physicè, et infunduntur habitus fidei à solo Deo circa intellectualibus.

Dubitatur hic circa Infusionem et conservationem habitus fidei an absque infundatur et conservatur absq; gratia habituali, affirmant aliqui & probabiliter. Ioannes Suarez, Vasq. et plures alij quos citat et sequitur Ovied. hic. Cont. 6. punct. 4. Ubi nihil hanc sententiam inter Doctores. Exemplum datum in infidelibus qui dum ex ratione naturali assentiuntur aliquid Veritati rebus fidei ex motivo eadem Dei revelantis credendo obiecta sibi proposita, sed in eisdem actum conversionis ad justificationem nec baptizatur adhuc. Hinc ergo infundetur ingrediendo quam credit habitus fidei unde. Justificans & gratiam habitualem, qui habitus cum angelus ad intendatur & frequentatur unde fidei unde Justificans juxta Valent. Thyrsi anum Ovied. et alios. Quia fundamentalis hujus sententiæ ejus habitus fidei sequentibus saepe consequitur sine gratia habituali ut in peccatoribus. qui in deliquerunt gravibus ora fidem, ergo à deprecatione gratia cum in fideli digne ni deprendet in conservari.

Dico 1mo. Habitus videtur maxime ob antithesim, qua in quæst. sectis primum ponendis habet habitum fidei nunquam infundi unde gratiam habitualem sed habitus fidei Justificans hinc infidelis credentes citra ope angelus supernaturalem

actualem 3ª. l. Thom. prima 2dæ q. 62. art. 4. ubi docet: licet inter actus fidei Spei et Charitatis debita prioritas ntrã vndiq; habeatur. Sic dus in 1. dist. 23. S. Bonav. Hugo. Ripal. Arriaga &c.

Ob 2m. ex Concil. Trident. Sess. 6. cap. 7. ubi dicitur In ipsa Justificatione homo simul infusa accipit fidem, spem et charitatem. Ergo habitus fidei non potest quidam ee sicut semen, gratia autem ut naturam et radix. Sic potentia non datur ante gratiam, nec semen ante radicem, ergo nec habitus fidei ante gratiam habitualem. Solet em Deus in ordine supernaturali imitari ordinem naturæ.

Ob 3m. Haereticus convertens ad fidem licet non sit justificatus, jam tñ dicitur et ee simpliciter fidelis. Ergo habitum fidei quem per infidelitatem amiserat recepit ante gratiam justificantem. R. N. C. Bene em secundum communem plures ante actualem fidem gratiæ convertens habuit habitum fidei. Sed hoc non cogunt. Ding ob S. Thom. quæ dicunt fidem ee in quodam ordine gratiæ.

Ob 4di. In peccatore manet habitus fidei, ut remanet effectus ante gratiam. ergo non disponit ad conversionem. Cur ergo habetur de novo habitus fidei Haeretico converso ut consurgat credens, et non disponat ad gratiam justificationem? R. Ratione dictis non actualem scilicet ad gratiam ex dictis conclusione negata. Si em illa sufficeret deberet eam dari habitus fidei ante primum actum fidei ut connaturaliter operetur, quia ipsi adversarij plurimum negant.

Dico 2dæ Habitus fidei infusus non semper auferitur sublata gratia habituali per peccatum mortale, sed conservatur in peccatoribus qui infidelitatem contra fidem. est sententia Catholica expresse definita in Con. Trid. Sess. 6. can. 28. et Can. 15 eadem Sessione, ubi cum Paulum sanctum Concilium ne Apost. qui in fidem scribens sua ad Tymot. 1. et 2 ad Corynth. 6. docet, cum fideles, fornicarios, adulteros, molles, Avaros &c. regnum Coelorum non possessuros nimirum ob amissam gratiam quæ est fides, quia. ex Jacobi 2. Fides sine operib. mortua dicitur non autem dicitur amissa ut ait. S. Paulum testimonia plurima habent.

Vallentia Suarez Bellarmin. Accedit recentiorum decretum Alex. VIII.
anno 1690 editum, quo inter alias hæres damnat n. 12 Quare magis
[illegible] datur omnis amor despici etiam fides, et charitas vocatur
[illegible] n' dabit fides divina seu humana.

Difficultas è in assignanda ratione cur sit gratia ob quam Deus donet voluntati
peccatoribus, qui interrogati Justificati fuerunt et n' deliquerunt prædecessorem
fidem voluntarie habitam fidei et spei. Nam et spes manet quidem peccato
desperationis aut amissa per infidelitatem fides in qua fundatur n' ex pluribus
casu solos? Missis cæteris aliorum rationibus &c. Potius relinqui habitum fidei
qui ut per gratiam nova actualia juvetur peccator ad eliciendos actus fidei et
spei, tum qui continuo infusi completur per habitum, tum qui habitus jam
infusi receptus actu influit. Sic: potest enim ut ex principiis aliquis reducendis ad aliquod
effectum illo juvetur priusquam illo quo jam dotatus est, quam ut eo sublato
alterum substituatur. Cæterum si hujus subsidio minus indigeamus nam sicut
sine necessitate non sunt multiplicanda entia, sic nec faciendæ mutationes. Et hinc
desperatos quidam in malis, qui sunt quidam in malis qui sunt quidam in malis
ere et abiisse compunctos. Accedit, qui remanentia habitus fides gratia non est am-
missum pectus contra illam, magis autem cum eadem bonitatem et clementiam Dei:
res Dei, qui in media iracundiæ misericordiæ recordari obsistit conditionem pu-
nire cupiens. Advertendum qui fides quæ subsistit gratia et habitu charitatis magis in peccatore
[illegible] Advertendum qui fides appellantur actus fidei informis, vocantur etiam fides sine
fides cum charitate vocatur fides formata, qui est intelligendum est, quasi habitus charitatis
physice informet habitum, id solum moraliter dictum charitas est fidei tum qui
in exercitio charitatis actus redduntur meritei; Vitæ æternæ, quem Deorum alias
non habuerunt, tum qui absque charitate fides est velut Myrtus et sine anima
ac inter arbores non fructus [illegible]. An qui hanc informationem re-
gratur ut actus fidei a charitate fit aut virtualiter ordinentur ad ultimum
finem, et instituat habitualiter dignus fiat premium ex gratia justificante, quam
gratia justificans cum habitu charitatis pertinet ad tractatum de gratia.
Certum augmentum fidei certum imprimis est habitum fidei in augmento sen
intentionis capacem. Baruch ex Lutar 17. ubi oratur Deus adauge nobis fidem
et in oratione Ecclæ. Deus potius fidei spei et charitatis augmentum. Dubitatur
An quo in fusum fidei habitus augetur indefinite, qui actus fidei physice æstimant

in hoc augmentum? Deinde quia habitus fidei manet in peccatore augetur eam
tunc, p̃ datur fidei ꝓ ipso obiectos.

Dico 2do. Unde habitus fidei intrinsece augetur obiectis actib. fidei, augmentum
hoc in genere physico se solum meretur per Meritoria ab actibus fidei e
communia. Probatur. Habitus fidei ex communissima Theologorum Sententia
absolute dicitur habitus infusus, et Trid. Sess. 6. cap. 7. dicit Hominem in
Justificatione sua hunc ab Deo recipere infusa p Jesum Christum fidem spem et
Caritatem. aliqui de pecc. fidei electi ab hinc physice poterunt exhibere hu-
bitum infusorum, habitus istis n̄ esset p se et ex sua intrinseca, sed Divino
accidens, et p se essent requisiti, sicut habitus gratiae p accidens infundi pos-
sunt à Deo, qui ut n̄ recedunt Vives actum, simpliciter dicuntur Legitimi et n̄
infusi. His positis de prima Instantia habitum recte arguitur ad augmentum
eorum, nam augmentum istud ejusdem p se solum ꝓ infusione Habituum cum subiecto
habituum. Actus autem ab fideles meretur habituum augmentum in sua intrinseca
positivitatis physicae (quivis status majoris valoris, si sit dignificatio in gratia
qui actus ab se disponebant ad primam dispositionem habitus supernaturalis. Et si in
primam productionem in instanti non physice, nec instanti physice in augmentum
sive hoc fiat p gradus homogeneos, sive heterogeneos. Moraliter ergo Hu-
et meritorie actus fidei augent habitum infusum fidei, in gradu movendi Deus
ad novum habitus gradum ducit.

Dico 3tio. Unde habitus fidei idem de habitu spei manet in peccatore
n̄ augetur p obiectos in statu peccati actus fidei. Ita Lugo. disp. 18. Sect. 4.
et alij consequenter docent Authores qui negant habitum fidei in infantibus augeri
ante Justificationem, qui vō oppositum sentiunt cum his docent augeri habitum
p obiectos in statu peccati augmentum actus fidei. Unde p6. Conclusio nostra.
Habitus fidei n̄ infunditur ultra gradum. Et ne detur augmentum ejus
ultra augmentum Gradū. Sed in statu peccati nullus habetur gradus, Et.
in eodem statu n̄ pot fieri augmentum habitus fidei. Ant. probatur n̄
Conclus. ama Consequentia probatur. Sicut se habent actus fidei ad primam
infusionem habitus fidei, sic se habent ad augmentum ejus ante Gradum Sanc-
tum unus ejusdem activitatis physicae et efficaciae moralis seu Valoris
quidem n̄ dignificantur à gradu. Augmentum cum habitus infusi ejusdem

[illegible] ex cacellatis enim i omnis gratia ejusdem habitus. Si ergo aliquis nullus
[illegible] fidei à Catholicismo ni Infidelitate ni obtinet gratiam Infusam habitus
[illegible] angelus ejus obtinebit aliquis Actus fidei à peccatore fideli.
Dica. An in hac Justo augeatur habitus fidei cum ea nullum remissionis
[illegible] et ne habitus fidei possit se Infusior gratia habitualis. Ad amum S.
Affirmative. Qm ut constat ex Gratia de Gratia, ea gratia nullum Actus:
[illegible] autem cum remissum maneat Justus augeatur gratia habitualis. Cum
hac autem largiri cum radice sua augetur simul omnes habitus infusi. Sicut
cum ista proportionantur gratia in prima ejus Infusione, ita ut qui plus ex-
cellentem dispositionem obtinuit ad Infusam gratiam cum obtinuit plures infusos
habitudines fidei spei Charitatis &c. sic cum proportionata gratia augmentantur.
Ad 2dm negative respondent omnes, qui negant habitum fidei in gradu ambo
gratiae augeri ab ipsa, et probat ex forma dicta qui ipsum docent
circa remissum et augmentum gratia plenius admittunt habitum fidei posse recon-
sioren ti gratia habitualis. Qui vult peccator fidelis integre Justificetur nullus
eorum indigens alicuius actus fidei et sic substituerem posse habitum fidei ante
gratiam, qua si ponatur obtinetur Contritionem ni omnia indigeam, facile fieri
potest ut sit remissus habitus fidei.

Sectio III.

De Amissione habitus fidei.

Certi i inter Catholicos habitum fidei absolute amissibilem ni, qd a Hæreticis Pabil.
Aug. Ambrosio Cyprino et aliis opponunt Controvertistes contra Calvinum alios
Sectarios, ea plurib. scripta loci ut autorum 20. ex Veteribus Scil. Catholicis
exurgunt Viri legatus potens ad adducendi diversos post se. A 2do Simul. d.
dicitur de q dam, qd à corde puro conscientia bona et fide ñ ficta abeuntes
quidam circa fidem naufragaverunt.
Contra 1m 2dm. Habitum infusum fidei subsistere simul posse cum ac-
quisito habitu Infidelitatis seu Hæresis, gratia et alijs habitus gratiae Virtutes

cum vicinorum oppositorum habitu comparabatur Hin. Patet ex respondeb. Hereticus qui quod substantiam rerum credunt eadem credit varias Justificationes ad errorem pertinaces ante. et vnde a priori est, q. actus fidei habitu supernaturali informatus potentiam obiecto actu supernaturaliter vg. fidei. Actus autem formaliter habitu a radere potentiam facit ad actum vitiosum. Sed autem actus simul dari et possendatur, ut aliquis sit dilectus et possessus de vitia, et non possit actu supernaturaliter elicere. Dubit. 4tum. An habitus fidei solum amittatur per actus, qb. unicum Hin articulum fidei negatur vel. An qui unum articulum fidei voluntarie negat credere possit alios fide divina. 3tio. Quali actu amittitur habitus fidei? Et. An per incredulitatem expellatur habitus per morale Hin.

Circa 1um Habitus infusus fidei amittitur per actus positivos dubitandi de veritate vel negativum omittendo explicite articulum fidei nostrae, id est vigore actus quo non habitus revelatos et sufficienter propositos ad credendi, amittitur per duos actus Hin. vel in partem aliquam. Et amittitur per negativum omittendo, certum est juxta dicta paulo ante, q. tunc amittatur dupliciter per negativum unius articuli revelati et sufficienter propositi. Communiter dicunt Scotus D. Sot. Ant. Vasq. Suarez cum 2. ad 4. Sed contra. Ubi de Nyman. et Alex. qui non tollam fidem in Cat. patet ex 2. ad 4. 2. solum articulum recurrere, eternis negabant, dicit Apost. qd in fide naufragaverunt. aqua sit. Vita fide Vitae non habita. Sicut ibi ubi dem observand. Christ. Qui naufragium fecit amisit omnia nudus evadit, ita qui a fide recedit, omnia bona prius habita supernaturalia tollatur. Ratio Conc. 2. Ei repugnat, habitum infusum in habitum fidei et actum Justificatum, sicut hic. sit Physica sit. Moralis Hin de qua Conc. 1. videtur ex tollum habitum fidei, respondeo qui in eadem dicta Sect. 2. dub. 3. Unicus est in fidei. et licet pariter habitus infusus ex quavis ejus parte seu gradu intime elevat ad assentiendum omnibus Veritatibus revelatis, et ex una parte illius habitus respiciat unum articulum alia alium. Inde est quod amittitur totalis et quoad omnes una partes amittitur, ita omnibus reguli adversatur actus Justificatus habitus

Circa 2um

Dico 2do: Qui pertinaciter negat vnum articulum fidei Catholicæ, is post fidem diuinam credere aliquem quidem in illa Infidelitate & Hæresi habuit. Conclusio certa [illegible] Catholicis. et regula in credendo, qui is per quam Infidelitatem habitu in se [illegible] tollitur nullum ex aliquo principio Supernaturali, ab quo credat assensus Supernaturalis fidei circa reliquos articulos revelatos. Ergo in Deo in Hæretico: [illegible] quem in peccatum Hæreseos prius erat habitus fidei, & auxilium ordinem Dei: ni potentia sua aut alio modo extraordinario Deus habuit supplebit. Alias cum subtracto illo habitu poena in ordine ad aliquem actum Supernaturalem compensandum. Item in Scriptis, qui certam aliquam veritatem revelatam et ita sufficienter pertinaciter negat. Qui licet in principio habitu fidei, utpote quem antea habuit, Infidelitate ista ipsius dignoscat carentia talis habitus et alterius æqualis auxilii. Quando Deus non posset negationem habitu per aliud auxilium circa alias Veritates, quidem in contumaciam circa articulum negatum. Er. qui vnicum pertinaciter negat articulum nullum credere post fidem Diuinam et Assensu principii Supernaturalis.

Confirmatur. Qui pertinaciter dissentit a vno articulo fidei ex ipso ingenio [illegible] ad indispositio ad gratiam aliquem articulum credendum quidem illum dissensum a voluntate Auctoris ex conatur alios articulos assentiri post revelationem Diuinam, cum illi assentiuntur cum ea Voluntatis affectione et fuga obiectorum, quale obiectum formale fidei Diuinæ meretur et assensus fidei Diuinæ requirit. Probatur ho. Qui nullum Dei revelantis meretur ut quidem, et circa quidem, obiectum existentis revelantis et obligantis credendi sufficienter ponendum, Voluntas repugnat Deo, et intelligentiæ omni formidine actu firmissime assentiatur rebus et obiecto revelato, qui ipsam revelationem et auctorem revelantem Deum pro sola Motiuum adæquatum. Ad hoc [illegible] pertinaciter ab aliquo articulo dissentit is ita constituendus, ut is velit omnium revelationi Diuinæ et ejus obiecto assentiri firmissime et ut oportet assentiri, sicuti de facto reuera assentiri revelationi Diuinæ circa articulum a quo dissentit facta, et sufficienter pro debita fide Motiua & rationi ita ut illius honestati fides eam obligationem credendi omnibus cognoscat. Si eam talem cognitionem is haberet, Hæreticus fieret is quod Er. si is debita dispositione

sed positive p condemnatam suam ingredig ad alios cùm articulos credendos ita
ut oportet.

Dico 3tio Habitum fidei amittit ⁊ solum qui cum pertinacia negat aliquid
revelatum ⁊ sufficienter propositum, non cum qui voluntarie de illo dubitat
qui apud se statuit negare hoc obij caret hac propositum ⁊ dubium illud de
ante in actum exercitum. Ita omnes DD. Dicitur qui pertinaciter ⁊ absolute negat
rei manifesta jà tales sensus diversè opponitur fidei. Dum è de statutate nr:
gare non dissentire. Nam cùm hoc propositum ad Infidelitatem pertinet. ⁊ dubium
nitum implicate ⁊ sub quadam confusa ratione negantes obedire Dei revelata.
De voluntario dubitante cùm certum è ex regula dubium de Hæreticis. Ubidix:
tur, dubig in fide infidelis è. Conc. multum Trident. Sess. 6. cap. 15. dicit
fidem amitti ⁊ Infidelitatem. Intelligendum è est quod dubitans habet judi
cium deliberatum ⁊ voluntarium quo judicat rem ei incertam seu dubiam
⁊ posse se alij habere, ut ait Lugo disp. 27. n. 89. Qd demig ad assensum
habitig fidei ñ requiritur ut infidelitas judicij in actum exercitum. Verum cùm
è. Non licet ad incurrendas poenas Ecclesiasticas statutas contra Hæreticos
negantes Hæresis externa, et è sufficiat mera externa, jà Ecclia ñ judicat de
occultis ⁊ meris internis. Hæc dò poena privationis habitig fidei infligitur
ab ipso Deo, qui è Judex se soro utroq.

Difficultas difficultas è circa Modum quo Infidelis repellat habitum fidei
an hoc fiat physicè an moraliter dum ⁊ dem contrahit? Physicam negant plures
inter alios Infidelitatis ⁊ habitum infusum fidei agnoscunt Bannes Cajet
⁊ alij Thomistæ ex nostris Vasq. Vallenc. Torres. Alij volunt moralem
solum ut Scotus ⁊ alij quos affert ⁊ sequitur Suarez hic disp. 7. Sect. 4.
Conink Bellarm. Ovied etc. Decisionem difficultatis istum dem petrad Sandra;
lez de Lugo. Disp. 17. Sect. 5. Ut cùm repugnantiam decent ⁊ positivam physicam
⁊ ex nrâ vei, positivam moralem ⁊ denominativam cum quâ:

Dico. 1to Navarrus ⁊ alij volunt Infidelitatis repellere habitum fidei
tum moraliter ⁊ denominativè, tum aliquo Modo physico ⁊ ex nrâ vei, ñ tu in:
trinseco physico. Prima pars qd nitig Infidelitatis moralis ⁊ denominativa repellat

habitum fidei posset cum eâ ut potiùs mortale peccatum manere in peccatum debeat pugnare omnib. dantes Sapientiæ rationibus, quibus certe nis, qb. tanto pugnantius directe opponitur. mdo. Pars. Qd enim aliquamdo physicè expellatur habitus fidei p actum Infidelitatis probatur. Quia tum inter illa repugnantia quædam ex Natura rei sattem mediata ad ad Ergo Bmum cum peccato mortali habet ea naturâ rei repugnantiam cum gratia habituali dum expellit p se ipsum, ut constat ex Tractatu de Grat. Subiecta autem gratiæ dei esse ea naturâ rei pure habitus religni Supernatur, quia ab ipsa ad radicem et naturam pendet. Quæres an forte ei producantur et conserventur a gratia habituali actibi physicè: Et ipsa satisfactio et gratiam physicè connexio, qualem gratia ex ipsam exhibetam natura illam exigit. Affirmativa pars Conclusionis. Pb. Quia impiorum actus Infidelitatis physicè expellere habitum fidei immediate in genere causæ efficientis, qui bis habitus ei qui dicit expellere habitum fidei immediate in genere causæ efficientis, qui bis conservatur physicè habitus ipsum immediatum, ergo ex qui dicit destruit ipsum habitum. Pb. Nam conservatio physica est quædam actio immediata conservativa. Pb. Nam expellit habitum illum actus Infidelitatis producendo aliquid effectum à quo ipse expellatur, qui nihil apparet quo Infidelitatis producendo aliquid effectum à quo ipse expellatur, qui nihil apparet quo Infidelitatis possit ab actu infidelitatis expelli efficienter in genere motus, qualem igitur dicit ipse habitus fidei ab actu infidelitatis expelli efficienter in genere motus, qualem hic intendunt ut in peccatum subtrahatur peccatum hic habitus. Restat ostendi qd nec si physicè sibi opponantur immediate, ita ut habitus fidei ab actu infidelitatis expellatur physicè in genere causæ formalis ex modo quo fingunt expelli Calvin. et Pb. sic actus fidei habitus infusi ait, videlicet potentiam intellectivam elevatam et potentem elicere supernaturalem actum fidei. Sed cum potentia in actu primo proximo ad talem actum eliciendum constituta in oppositum sit et immediate physicè actus Infidelitatis ut patet ex Voluntate ipsum constituta in oppositum sit et immediate physicè actus Infidelitatis ut patet ex Voluntate posita in actu primo ad amorem odii eliciendum cum qua ni opponitur actus odij. sic cum habitu fidei, ea ratione cujus actus elevatus et potens elicere supernaturalem actum fidei, ad oppositum immediate et sic physicè actus Infidelitatis.

Obs. Habitus fidei constituit hominem fidelem, actus Infidelitatis non Haereticum, constituit illum infidelem, sed ea naturâ rei immediate repugnat hominem esse fidelem et infidelem, sic ea naturâ rei immediate repugnat habitum fidei cum peccato cum actu Haereseos. Pb. Dispo. Habitus fidei, cum simul cum Charactere baptismi sumptus ab agente constituit hominem fidelem. Nego. inadæqte. Constituit ita ut peculiariter dicatur fidelis et pars seu Membrum Visum Sectæ

n° Dni regnitur ut habeant habitum infusum fidei et Rancderem Baptismi ea
infusp ut nullum fidei actum Potinatis negat. Qua carentia discessus
una cum habitu infuso non fuit dempnè fidelis et partis vivæ sed Mor
tui vivi fidei. Unde parvuli baptizati recte numerantur inter fide
les in artem Hæretici.

SECTIO IV.

De Subjecto habitus fidei.

Dico 1mo. Tam Angeli in statu viæ qui primi parentes nostri in
statu innocentiæ infusum habuerunt habitum fidei. Ita contra Theologos pos
t. Thomam. quæst. 8. artic. 2. Rao. est. Quia tam Angeli qui primi parentes ex
alt fuerant in gratia. Quam autem largi radicem suam connate communicabant
suis, aliegi habitu Supernaturali Virtutum. Angeli creati gratia
Sanctificante supposito ex tradu de Angelis. Eandem secuti fuerunt Adam
dum peccavit Ord. Sup. s. c. 2. de peccato originali ubi dicitur Ad
mum y transgressi Mandati statim Sanctitatem et Justitiam in qua creati
fuerant, amisisse.

Quæri solet an Angeli in statu Innitiæ habuerint explicitam fidem my
steriij Trinit. et Incarnationis? De mysterio SS. Trinit. dicit
Scot. hic. Cont 6. quæst 2. n. 55. Absurdum est dicere Angelos in
fuisse et primos parentes in statu Innocentiæ Mysterium Trinitatis ignorasse
Quum Mysterium Incarnationis cognitum Ex. lib. de Ecclesiast. Christi. Sect. 2.
Et omnia illud Dni cognovisse in figura, quatenus cognoscibile fuit
figura affirmativa Fidei ex illore Christi. Contra communem Theologo
rum et affirmativa post D. Thom. quæst. 2. art. 7. Quæ ea
sanctis PP citandus. Scot Hyper. Aug. Ex. Leo. Et. Quorum
auctoritas in quæst. facti plurimum valere debet. Verum cum enim ra
tionem videatur, ut primi parentes in statu illo felicissimo ignora
rent Christum à quo tanqm capitalem Lapidem in illius bonesa Jerusalem
et Ecclesiam cæli in posterum omnes

Dico. 2do. Habitus fidei desitio in beatis non manere habitum
infusum fidei. Ita S. Tho. in 2da. quæst. 67. art. 3. Quem se
quitur Suar. Conink. Hurt. Lugo. Vasq. etc. passim. Probatur. Rat.

et simul subnuntur adeesse Scta. Si dare dum in Beato habitu infusi fidei
quatenus nunc datur in via, et dare dum ppi actus fidei ppria dicta obscu-
rendos, et tm ornato gra, natura dici pt non alter dignus finis et radi-
pd ppi quem desiderabat. Ex Mia. Beatus. Imprimis si dabitur ppi actus
fidei ppria dicta obscurendos. qa hi sunt effectus obscuri ut pte qui revelatam
diuinam obscuram nequit repsentat. Dubito sed ut constat ex supra dra.
dicto de statu beatifico in congruo revelatio et cognitio obscura, nec par
est ut Deus cum Amicis et filiis suis plene beatificatis loquatur
aut ut Deus cum Amicis et filiis suis plene beatificatis loquatur
obscure et pro signa enigmatica; sicut moris hoc effectum quid Pater
ad. occultos Natibus agere cum filiis, qui sibi Pater apparere facit ac
manifestum. Unde Apostolus ad Corynth. 13. universaliter docet cognitionem Impfectam
qualis est fidei relegandam esse a Statu beatifico dum ait cum pmtum est:
cognoscimus et ex parte prophetamus, cum autem venerit qd pfectum est, evacuabitur
qd ex parte est, id est qd Impfectum. Et casta videns nunc pro speculum in aenig-
mate tunc autem facie ad faciem. Nunc cognosco ex parte tunc autem co-
gnoscam sicut et cognitus sum. Nunc autem manent fides spes Caritas
tria hec. Et. Ubi pro participium adeo satiam autem indicat diuersitatem
virtutis in qua manent tria illa, a statu Patriae, ubi sola manet Caritas de
qua dicitur quod manebit, Caritas nunquam excidit. Qualiter eadem Verba Apostoli
intelligenda sint Aug. Hyeron. ibidem inquit Caritas nunquam excidit id est
ipsa solum pmanet in futuro. S. Thomas. hom. 34. Sup eadem Apli Verba
dicit Caritatem esse majorem, qa fides et spes transeunt, Caritas autem semper durat.
Dominus S. Augustinus. Serm. 53 de tempore. et alij: quae auctoritas in quaestione
facti sufficienter est ad regendum Beatos habitum fidei, ita quod confessionem
illa pedissequam de actuali tali fide. Nam habitus datur ppter actum, ideoque
ex defectu actuum hinc arguitur ad defectum habitus, utpote qui alias pro tali
intercidat non repositus, cujus et inutilis esset.

Quod eam habitus fidei non pmanent in Beatis ppter eandem aliquem ex
natura collegitur tum ex testimonio ppria citatis, quam absolute negant fidem
manere in beatis, tum qa fides includit lumen gloriae quo pfectis Beati par-
ticipabunt non haud dubie fatis qui pfectum adeoque abunde compactum habitum fidei

fiadeorunt Quando sole caligine lucerna accensa in loco caliginoso ita fides Quando lumine gloriae et clara Visione. Confirmatio Nec. Qd fides i Sanctorum Viatorib. tanqm fundamentū spei, qua tendimus in beatitudinem. Fides cum Beatis jam in sint Viatores nec ipsi jam tendant in beatitudinem. Dicunt in termino et plena possessione nō cur in illis conservetur habitus fidei. Dicit in conclusione nō manere defuncto in Beatis habitum fidei. Nam de pdō. tota absoluta nulla apparet implicantia quomodo conservari possit. ¶

Dices. Habitum fidei semper exigit gradi tanqm radicem sua Generatio in Beatis gradi existentis emanare debet. Qd Nō Ant. Nam à gradu habituali exigitur fides et spes p statu viae nō autem p statu patriae beatitudinis exigit enim gradus Viatoris illas ut mediā necessaria ad obtinendum finem ultimum. Qua p fide obtento nō cur amplius desiderare Creatum cum actu illarum gradum imperfectum involvant et supponant. Nam fides involvit obscuritatem. Spes supponit ultimum finem nō obtentum. Quod igitur quam Patres ut Gregor. et Eusebius. videntur asserere fidem dari in Beatis intelligendi sunt de fide actuali idq latius summpta. Qua sal. assentiuntur Deo multa illis speculi velantibus seu revelatione clara, qm nō regitur fides ppria dicta.

Dico 3tio. Qd animae purgatorij remanere habitum ingressum fidei sicut eam remanere in Patribus existentib. in Limbo. ita communiter Theologi: tales enim animae adhuc sunt in via et peregrinantur à Dō. Adquam et ardentia desideria alicuius spei actu tendunt. Spei autem fundamentū fides.

Dico 4tō. Qd damnatis nō manet habitus infusus fidei. Ita communiter Theologi Scot Durandus et Alensis. Qd Nō. Qd status damnationis aeternae qui est miserimus debetur subtractiō bonorum omnium supernaturalium concurrentium ad actus supernaturales elicendos. Deinde fides juxta Apostolum cum sit speranda rerum nō comprehendendi manet in illo statu, ubi nulla spes boni et nulla desperatio mali: ut bene quidam Hugo Victorinus. Unde colligit habitum fidei tripli amittere

nimirum ex pietate fidelitatis et advertit inimicis gloriam. Nunc igitur
Sole in cognitione, et in aeternam damnationem. Primo modo auditores
ab Haereticis. 2do. in Beatis 3tia in damnatis. Quod igitur Jacobi
2a dicitur, de Daemones credunt et contremiscunt, illa fides in Deo
habita sufficiat ad actus meros naturis.

DISPUTATIO VIII.

De necessitate et praecepto fidei.

Sectio Prima.

An fides Theologica sit necessaria ad salutem necessitate medij.

Dico primo. Fides in Deum semper fuit et est absolute necessaria ad
salutem aeternam ex necessitate medij. est dogma Catholicum. contra Pelagium.
Qui putabat eam ad multos salvari posse per naturalem Dei cognitionem. Et
oppositum passim docet Scriptura Concilia et Patres. Ad Hebr. 11. absolute
dicit Apostolus. Sine fide impossibile est placere Deo. Accedentem ad Deum oportet
credere quia est. Unde Conclus. Aranjuecan. et Milevitanum ac universi
Patres Concil. Sess. 6. Can. 9. docent Nec fide nullum unquam contigisse Justificationem. Chrysostom. homil. de fide ingrati. Nulla sine fide virtus habuit
principium. Aug. Serm. 38 de temp. ait. Sine fide nemo ad filiorum Dei consortium pervenit. Multis et similibus testimoniis tam absolute
et universaliter plenis unanimiter asserunt Theologi Catholici fidem esse ad
salutem ita necessariam necessitate medij et nemini praecepti. Quod enim
dicitur necessarium ad salutem necessitate medij illud quo carere impossibile sive per impotentiam physicam sive per ignorantiam invincibilem est
necessarium ad obtinendum finem ultimum scilicet Vitam aeternam. Datur autem medium ad salutem et fidem in Deum
patet ex citatis testimoniis

Advertendum tamen quod in parvulis sufficiat ad salutem habitus fidei cum gratia

habitualis, in adultis requiratur ad fidem actualis ut communiter docent Theologi Catholici. Prima pars de Sanctis et vera Lutherum qui in parvulis requirebat quandam actum fiducie: qui quomodo elician[t] parvuli usum rationis destituti nisi apparet. Nec pro regni fides baptizatorum qui hi[c] sunt ad infideles dicendo Justificationem habeant legitimam. Vide Petr[um] de actuali fide habitorum sufficientem rationis usum habentium eorum ad [illegible] monitis Scripturae Sanctorum et PP supra adnotatis.

Dico 2do. Actus fidei necessitate medii requisitus ad Justificationem adultorum ad Sacramenta et assensus fidei distincte sumptus ad id etiam ex obscuris fidei articulis. Est [illegible] certa inter Theologos. Ratio patet. Quia Concil. Trid. Sess. 6. Can. 9. docuit: Si quis dixerit posse hominem credere spem ponere diligere aut poenitere sicut oportet ut ei veniat gratia Justificationis anathema sit. Si autem speciale auxilium illustrans Spiritus S. requiritur ad illum fidei assensum, requiritur sigillatim [illegible] Et ratio est. Quia fides praecipua tenenda ex parte adultorum requisitorum ad obtinendam possessionem Dei dilectionem et alios actus meritorios. Sed cum hujusmodi auxilia ut constat ex tract. de Gratia debeant ei sigillatim, idem tenendum de actu fidei praecipuo. Idem PATRES Concil. contra quosdam recentiores, qui quidem requirebant ad Justificationem et salutem actum de sigillatim, quo Deo existenti et summa desirabilitati proponeretur voluntati in ordine ad actum contritionis et charitatis. Existimabant sic eum actum Justificare sine habere ei actum fidei distincte sumptum de assensu sigillatim distinctum Motivo fidei specie Theologici, id sufficere dicentes de Deo et Christo [illegible] Concil. Trid. cum auxilio cum auxilio sigillatim distinctum gratiae habitualis vocabant quem late sumptum [illegible] ea spiritus loquendi in hujus praesertim quidem Innoc. XI. inter alias propositiones prohibitas postea damnatas n. 23. Fides late dicta ea testimonia rationibus similibus Motivo, ad Justificationem sufficiat. Deinde universalis regula [illegible] testimonia Scripturae ea Concilium accipienda ea in sensu maxime proprio quando urgens ratio, qualis hic nulla ei, aliunde existit. Denique Tridentinum Sess. 6. Capite 6. agens de Apparatu Justificationis ad Justificationem disponuntur autem ad ipsam Justitiam, dum excitati divina gratia et adjuti

juti

juti fidem ex auditu concipientes, hoberc moventur in Deum, credentes
vere et qua divinitus revelata et promissa sunt.

Dico. 3tio. Necessitate medij necessarium semp fuit et ad salutem
credere explicite de Deo sit et quod Remunerator sit. Ita contra
Theologi et ē sensū jam necessaria prior contradicam ab inconcussis Rō
phibitam n. 22. Ubi hoc specie exhibetur: Non nisi per unius Dei ne-
cessaria videtur necessitate medij; n' autem explicita remuneratoris.
Rō Conclus. arguitur ex Apost. ad Hab. 11. Ubi cum absolute
dr̄ impossibile ri sine fide placere Deo, ut hujus fidei necessarium
obtin ex poneret Mox subjunxit. Credere eū oportet accedentem ad Deum,
qa ē, et inquisitor sit Remunerator sit. Discipulus Theologi ar hoc ne-
cessitate explicite credi qd Deo remuneratori sit oriatur ex ipsa rā rei v
Et mi ex lege Dei, ad non libera ipsius ordinatione. Dici n' inconvenienter
pt ad justificā pueri adulti fidem explicitam in Deum ut Remuneratorem
necessariam ex aliquomodo ex rā rei: n' qd Contio specta ad Amorem Dei
Sup oā, p se semper illam Gregrans, in responsione ad rationem Lagram, in
qua cum omnium exercitet amor ppria ad discernendum Commodorum quod-
rum temporalium, n' alio modo necessitate Dei qd hō ad amorem Dei
Sup oā, et observationem omnium ejus mandatorum, qui ipse remunerator:
nis et timore poenae. Ecclesiastici 2 universali dicitur: Timor Dni initium
dilectionis. Et Concilium Trident. Sess. 6. Cap. 8. definit fidem esse humanae
salutis initium fundamentum ac radicem omnis justificationis. et S. Thom.
in cit. Apost. locum ait: ubi enim nullus iret ad ipsum si n' speraret ali-
quam remunerationem ab ipso. Et eam inducit S. Gregorij Hugnit. 16.
in Ezechiel. ubi circa finem dicit: nisi Deus proximus tenebatur, ad spiritua-
lem amorem, nullo modo extingueretur. Simile ēt difficile ē ut pueri qui
toto corde adhaesit bono Dicti creato, cujus delectabilitatem adhuc sen-
tit v visual memoriā tenet, ab illo et omni alio avellat efficiti assū
et uni Deo, quem nullo modo p sensum, tactu autem sibi tendatur
cognoscat toto corde adhaerere velit, paratus omnia potius peccatorum to
horum jacturam pati, qm ad momentū hoc amare ultra voluntatem illius, licet
ex eo nihil speret boni aut timeat mali.

Dico 4to. Quicquid semp necessaria fuerit ad salutem aliqua fidei in singulis,
ante adventum Dni Christi Dni et sufficiente Evangelij Predicationem sufficiebat

fides in ipsum implicita. Prima pars. qd semp fuerit aliqua fides necessaria
in Christum è certa Suarez n. 12. Sect. 3. disp. 12. dicit eè de fide
et sumitur ex eo, qd Christus sit universalis omnium Salvator p Sanguinem
et mortem suam. Non eè ut dicitur Adorum p. Aliud nè è sub eodem
datum hõib. in quo oporteat nos salvos fieri. Sanctus igitur
salvari hnè adultos, nisi p aliquam fidem in eum qui illato suppedit
ipsos salvaturus esset. Eadem paritem de sufficientia fidei implicitæ
eidè aperte tradit D. Thom. tum allibi tum 3. part. qu. 68. art. 3.
ubi de iis qui creserunt advocatum Christi ait, si quibus salvati fuerunt
qbs revelatio facta è fuit: nè fuerunt salvati absq; fide Mediatoris, qm
ibi nè habuerunt fidem explicitam, habuerunt fidem implicitam in
divinâ providentia credentes Deum eè liberatorem hominum nãm modis sibi
placitis. Et nnò è. Qà fides explicita re Christum Eadem plenam cognitionem,
hnem, nec requitur ex nnà rei ad eliciendas alias Contritio et Amoris Dei
Sup oà qui erant ultima dispõ ad Justificationem: neq; exstat aliqd decretum
Dei fidem illam explicitam requiri oà in omnib. hnib. adultis and eam in
singulis Judaeis. Imo illam nè fuisse requisitam indicat Apostolus qndo dixit
sapig citato Him dicit, qd accedentem ad Deum oportet credere qà est.
et qà ingratib. se remunerator sit.

Dico 5tò. Post advocatum Christi Dñi et promulgationem Evangelij est
habile è necessitatem medii necessarium eè ad Justificationem et Salutem
fidem explicitam Mysteriorum Incarnis et Dnæ Trinitatis. Asserunt
hanc necessitatem Gbi Thomistæ ex nostris Molina Valentia Thomas
Sanchez Granados Suarez et alij et in eandem Sentiam citantur Ma:
gister Palensis. D. Bonavent. Gabriel. et alij Gbi S. Thomam.
Quos authores Contraria Sentia explicant de necessitate precepti. Verum
S. Thom. Quis aliis locis sic explicari nequeat possit, ad in 3tium d. 25.
Quæst. 2. art. 2. quæstiuncula 2. Aperte et nostra stat Sentia: Post

Adventum

doctrina Christi, qui iam Mysterium redemptionis impletum est, et corporaliter visibiliter deitatem declarat omnes ad credendum explicite, et ita si aliquis sacramentum non haberet, deo ei revelaret, nisi ex culpa sua remaneret. id est, nisi propria sua maceretur hac revelatione privari. Eadem videtur mens S. Aug. tom. 4 libro de Videtinatione Sanctorum cap. 4. ubi ajens de Cornelio Centurione adquod instruendum missus est a S. Petro act. 10 inquit: Si potuit sine fide Christi salvari ei ni ad eum edificandum mitteretur Petrus Architectus.

Accedunt varia testimonia Scripta Ysaiae illud Joan. 12. Haec est vita aeterna, ut cognoscant te solum Deum verum, et quem misisti Jesum Christum. Confirmatur hoc idem variis exemplis et gb. constat Deum speciatim videntem fuisse initio Ecclesiae tam primo Gentilo et Gentili vocato ad quem ante Judaeus Angelus ad legem nam vivendo mirabili directione Ministros Ecclesiae, qui fidem Christianam ipsis in quo ve opporterent. Raine quoq; videtur Exc. Gabr. Lamb. positum sub regni Judaeorum subsistum dictum ab Apost. ad Salat. 3. etc. Itaque ob videtur cogere cognitionem Christi, qui Spiritu et Verbo data est ad hoc, ut in Nata legis nati et Scripta necessaria fuit neglitudo Magi plus instituta in Christum Redemptorem ergo nunc necessaria sit fides explicita oportet. Deinde cum Christi nubes Mediator sit Dei et hominis, ignem videtur sed per lucem evangelii mundo apertum nemo Viator vigne utcunq; confused plenum unum in explicito ipso per fidem distincte et explicite. Ad radicem videtur Scripta quod dicit S. Paulus Spiritu obedientiam suam usq; ad Mortem Gentilem exhibuerunt deo et dedecit ei nati cap omne nati, ut in nato ejus flectatur omne genu etc. Quae veneratio supponit distinctam ipsius cognitionem et fidem. Ad dictum de Mysterio Incarnati: respondet distinctam ipsius cognitionem et fidem. Ad dictum de Mysterio Incarnati: nisi intelligendum esse de Mysterio Trinitatis. Nam ad 1. Thim. hic unus Mediator Dei et hominum homo Christus Jesus 2. ad 3. dicitur. Mysterium Incarnationis explicite credi ni sine Trinitatis, qa in Mysterio Incarnationis Christi haec continentur, qd filius Dei humanam assumpserit, unctus est de Spiritu Sancto. ea dicitur

Sequitur. Ea adulta qui Mysterium Incarn. et S. Trinitatis pertinet ignorant ni forte ea statim instificari absq; ista cognitione Sacramentali donec de illis sufficienter instructi fuerint. Monent hi Doctores et Conc. citati ni ea necessarium necessitate medii ut ignoris

Mysteria illa credantur explicite et distincte quoad ea sua Ecclesia & sermones
tenet, ea satis est ut credantur quoad substantiam ipsorum. v.g. explicite credere
Filium Dei corpus humanum assumpsisse et hanc partem ei ut hanc vel illam
vel etiam si credatur explicite ea una natura unitus sit personaliter et unio facta
sit hypostatica p subsistentiam divinam creantem naturam humanam: haec enim vulgo
intelligentium excedunt. Similiter explicite explicite credere eo unum Deum et 3.
Personas divinas, quarum una sit Pater alia Filius alia Spiritus Sanctus &
ita de mysteriis necessariis credere explicite ea fides sit explicita. et ita
vide S. Amor Sc. Pania cui ea conveniunt et in nimis abundans, quae non
explicite medio sed necessaria ad Justificationem et salutem, ut ita etiam in reliquis
omnibus eiusmodi tenendi possint.

Dixi in conclusione Valde probabile, in cui contrum sit una opposita sententia
certa probabilis et communis tenet ea solum necessario medio ad salutem esse
requiri ut credatur explicite ea Deus sit Remunerator vitae Culpae
Item credantur implicite. Quam tenent Suarez Henriq. Turian. Hurt.
Lugo Vergara. Fernandez. Michael Medina Lugo Lessius et alii Franciscus
Hostiensis Joan: Andreas et Abbatem.

Lectio 11. Singularis Theodori

Quaenam credi debeant necessitate praecepti.

Ultima sit una dari debere obligationem praecepti divini de quibus revelatis
fide Theologica credendis. Nam a Joan. 3. et Paulo dicitur. Qui non credit
quae ut credamus in nomine filii Dei. et Matth. ultimo. Qui non credit con-
demnabitur.

Certum sit 2do dari speciale praeceptum credendi aliquam veritatem
Fidei Theologicae. Omissis ea quae non habent Tributum. cum possit
obligatio credendi, ita independenter ab illis speciali relicta honestas et specifica
in eo posita, quod subsit rationalis subjectum sua actibus et Ventatis
signum sicut ex naturali lumine cognoscit philosophus et id ethicus. Cap. 1. et
docuit Lumen praeceptum satis esse in cognitione divinorum Dei. Unde qui
vis fidei infidi et quibus possit in ordine ad creditam Spem et Charitatem pos-
sit eam quibus specialem honestatem, quae in ipso actu Credendi
ut nobilem Dei obsequium revelantis. Sale Creditum debere Dei indicat.
August. 2 ad Corinth. 10. ubi dicit In captivitatem redigentes omnem intellectum
in obsequium Christi. Item Innocentius XII. inter alios errores damnavit
n. 16. Satis est si semel credere sub praecepto speciali et dari &c. Quamvis

quemcumq; se credendat Veracem fidei seu quamvis et quatenus Ecclesiam credere
Sic eum. Necessitate Veracis Divini omnes cum Suarez et Martino, decem
dogma Catholicum explicite credere sibi p Ministros Ecclesiae postea tandem revelatum
à Deo p Eccl̃m tenentur ñ dissentire seu ñ dubitare positivum
et dubitare de illo: sed tenentur positive assentire quod est p Ratio
postulat. Ita Theologi omnes Catholici asserentes Veracem fidei
et negativum, qualemq; prudens dissensio adeo voluntariam dubium et positi-
vum seu affirmativum, qualemq; imperat assensio positivum tempore congruo.
Quae doctrina ostenditur Erasmum et Sadamerum qui ut habet Bellarm. lib. 3. de
Membris Eccl̃ae. cap. 16. asserebant tunc demum Symbolo aliisq; Ecclesiae authenti
adhaerendum teneri eum, liberum cuiq; esse de reliquis quae Deus revelavit et
ab Eccl̃a proponi sic et alii scribere.

Prima pars de obligatione ad ñ dissentiendum et ñ dubitandum voluntarie Rationi
est manifesta quia sufficienti proponitur Ecclesiam ab Eccl̃a quae ipsum
Veracitatem et infallibilitatem in proponendis credendis, credendum esse fidelibus tanquam
lib. et Haereticis, hoc ipsum debere aliquid illa ñ revelatum à Deo ut prudenter
ñ possis negare illud esse revelatum. Hoc ipso tenetur hoc ñ possis, ñ potes vaì:
nubite. ipsi dicto possis dissentire et de illo dubitare, nisi Deum facias men-
dacem et fallibilem aut dubites de ejus Infinita Scientia et Summa Veracitate.
Minus est maxime injuriosum Deo. Secunda pars. de tertio positivo assen-
sum tempore congruo facto cum ratione quia Jure Veracitatis fidei obligat ad
ñ dissentiendum et ñ dubitandum, eodem obligat ad positive assentiendum et semper
quae Deus inducit et requirit assensu. Merito ejus obligatio fundatur in Sententia
Dei auctoris et Instituentis ejus Obligationis.

Dico 2do. Christiani omnes Viri ea, quorum fides explicita ñ necessaria
sunt necessitate Medii juxta dicenda grandi Veracitate tenentur assentire
et explicite credere omnes articulos in Symbolo Apostolorum contentos. Ita
Suarez hic disp. 13 Sect. 1. Valentia Turrianus Hunter. Hannol. Ovied. citati ceteri.
Hanc vim fidei vocant Augustinus Bracharensis Fabianensis Eulalius in Sermone
de Traditione Symboli et Regulae. Quia ñ baptizatis seu Catechu-
minis, qui cum Sermone Dei qui. de peccatis et remissib. exhibentur admitti ad
baptismum nisi prius teneant Mysteria in Symb. Apostolorum contenta. Ita Catechismus
Pii V. in initio dicitur, quia primum Christiani boni tenere debent illa sunt, quae
Sancti Apostoli Divino Spiritu afflati in Symbolo articulis explicarunt. Quia. Ap-
Apostoli ex Inspiratione hoc Symbolum composuerunt, ut ea dicta omnes instituerent
et edocerent Fidelium Rudia Christianismi. Sicut ergo in aliis dubitare tenetur quis

addiscere substantialia professionis suæ, quæ ille à puero in Christianismo.
Extra dubium est. 2. Nullam aquam illi ad Divinum Baptisma cū debitis ceremoniis
Dicitur quæ Credo Symbolo continentur. Qui Apostolis Marci ultimo mandatum
à Christo mandatum Vt docendi omnes gentes ad docendi fidem Catholicam, qui ne-
legem divinam ignorantur in unico eorum orbem Symbolo illo contentam ornat. Ab ergo
impossibile à puero obligari discere ea quæ illi docerent. Docere enim et discere
ex correlativa sunt.

Ad reliqua dogmata fidei Catholicæ, quæ in Scripturis Sacris et Concil. Pontificiis
summis, definitionibus continentur sedenda et explicite credenda ab omnibus fidelibus eque
obligantur, ac ad ipsa Mysteria Sanctæ et Individuæ Trinitatis
v. nullo aliquo peculiari mandato aliquando explicandi, ut quidam suspicantur Doctores
de gb. inter possunt Theologi morales. Quia enim à pueris ad provectos doctores
eadem quotidie debent aliquo actu fidei elicere, Monito de Damnando et pro-
hibit Innocent XI. propos. regulam n. 17. Satis è actus fidei semel in Vita
elicere. Dico 3tio. Precepto fidei obligantur fideles ut Filii ad exercendum
actum fidei. Id enim ad Salutem ejus exigitur, quod ea necessaria actio
ne cari ad nihil aliquid exigens ad fidei repugnet. Sit dogma Catholicum
Non Anabaptistæ et Sybaritæ. Probatur supra. Matt. 10. dicit Redemptor. Om-
nis ergo qui me confitebitur coram hominibus confitebor et ego coram Patre meo
cœlesti, qui autem negaverit me coram hominibus negabo et ego coram Pa-
tre meo. et ad Rom. 10. dicit Apost. Corde enim creditur ad Justitiam, ore vō
confessio fit ad salutem. Et rāō est. Qui enim fidem abnegat negat eadem
omnibus grave mendacium primæ Veritati valde injuriosum. Vnde dicit Dominus
ejus et ei Verum, et qui recusat talem Veritatem ut recludat sed fidelibus com-
plectatur abnegat Scripturam et fidei recludat expressum ei. Ubi enim ap-
parentissima ei.

Hinc sequitur immanissime 1mo. Non licere ulli fidelium
coram ad Vitam tuendam et gravissima tormenta ad mortem amittendo fateri reli-
gionem et dissimulare Veram adhibita debita ad dissimulationem cautela quæ
ea rāō sua et communis usu ad salvam religionem reservantium, non ex gb. pru-
denter alias Ecclesiæ possint de Catholicam Ecclesiæ religionem negare. Hinc nullo
modo licet ad occultandam Religionem Catholicam coram idolo genua flectere
vestes ei adhibere, aut Veterem habiti imaginem insignitam gestare ut

Coenem suchari fidei ritu hereticorum sumere, sicut quidam Sacramentarii Catholici in anglia negligentiam Verborum singuli. in ordine ad Verba autem sup. ex argum. negare, qd Theologi sumb peccandi instituta ad Fidem aliquam Fidelium nec ex natura sua ad id ordinantur.

Secundo. Sive publica sive privata authe interrogaris, ni potes licite ad fidei veram occultandam negligentiam Verbis aliisq. signis talib. ea qb. pru: denter Ecclesiae possit te fidem talem negare. Si quis dicat, se nolle respondere se ni negari jure v ni teneri respondere, ni velle manifestare qua credat: ni videatur fidem negare, se nolle credere. Vide si tali dicendi ratione eo adeat potest molestam quaestionem, licet, inquit Busenbaum cum Sanch. Sanc. ratum esse verum qd interrogatus publica authe Ecclesiae fidei fidem fidei, hoc ipso, quod sic interrogetur, se aliunde qd scribe ea obligari hic et nunc directe respondere vg. qd alias v grave scandalum v periculu religionis seqtur, v videbitur te fidem negasse. Videi qd caus. cont. 6. punct 3. Caetigna qua de re tractanda lugarunt ad alios ex professo petimat. De Regulis fidei Eccla Summo Pontifice et Concilijs ejusd contra Sectarios. De Actis fidei oppositis Theologi Morales, de poenis illorum Canonistae simile ad alia Veritatum Theologicarum sat spei Studium faciamus.

DISPUTATIO IX
DE SPE.

Sicut Sanctorum Virorum et sua sanctorum speculationum ut in omnibus fidelium ita in Commentariis Doctorum Sanctae Scripturae spes salutifera arbaris fructus ejus: ipsius. Celebrat hanc heroe Hebraeorum ut fidei gloriam, Hylarius ut magnum fidei stipendium. Basilius ut fidei habitum et alacritatem. Haec ait Chrysostomus scientiae gloriae habitus patientiae Virtutum fomes laborum trium phus. Haec addit Damianus. Ala ei, qua fragilis anima exigit ad Superna, qua tedium expectationis leviget, qua Summi Judicis et in divina Veritatis speculatum palatio. Haec quasi pro anima quo nitatur et subsistit, quo gradatur negotiosa interna Summi Dei ut merito illi dicere possit Deus. Unum: cum locum retinendo pro vestro valor est. Unde Bernardus Dei valor

utrig. Spes Verbo ej. et gratiæ, ille præsentit, obtinebit. Si hi in Deum tota
fiducia, ut firmissi ante Athanas. Hujus igitur [illegible] naturam cognoscimus
primum suggrediamur, ac dein Virtutis nam Apostolus et Actus hic dicta:
manda examinat.

Sectio Ima

Quid sit Spes Theologica.

Varia sunt acceptiones Spei, missis aliis aliquis sumitur p ipso Objecto
quod speramus, juxta Apost. ad Rom. 8. dicit. Spes quæ videtur non est Spes
Aliquis quod videt quem speramus, sed quod bonum optatum speramus non
accipiendo. Sic prud. 18 dicitur de hoc Judæ, Vaj spes ejus erit et
prud. 20 spatij ac Spes mea, turris fortitudinis. Pro alia accipiendo Theo-
logica sumitur Spes pro habitu supernaturali, quo fideles sperant
ad hoc beatitudinem æternam et ea quæcunq, quæ ad illam obtinendam
necessaria sunt. De hoc habitu loquitur Apostolus 1 ad Corynth. 13.
Nunc dixit, nunc autem manent tria hæc fides Spes Charitas. ad Ephes.
cap. 4. ubi dicit. Jn ipsa Christiani accipere hodie Christum cui inse-
ritur, hæc ea sunt insignia fidem Spem et Charitatem. De actu
Spei signanter loquitur Job cap. 19 quando dixit respondit ei hæc Spes
in sinu meo. Jubilavimus quam simo an actu Spei nil nisi Voluntatis
potius quam Intellectus. an sit actus Virtutis cap. Theologicæ et Specialis.
Dico 1mo Actus Spei primo vidit ad nil Voluntatis ad Intellectum
spectat ei nil diversum ab actu fidei Divinæ et habitu infusæ Spei ab
vocem ei ab habitu infuso fidei. et Scotus communis Theologorum Scholæ
sorum. Sumitur ex Deo Aug. in Psalmum cap 8. ubi dicit. Spes
ei de bonis. Et ipse docet ex precentia mala eam in sperare, primo ad
sumere. Atqui bona ut talia ptinent ad Voluntatem sicut vera ad Intellectum
Jr. confirmatur ex illato facto Apostoli. Nunc autem manent
tria hæc fides Spes Charitas ubi discursus potuit 3. habitus. Et ei habitus
nil apparet ei diversus.

Opponitur ultimum sed nij recentiores asserentes Spem ad Intellectum
inclinem ad fidem quandam peculiari qui singuli ei applicabunt fidei universalis
et generalem Dinarum in genere fidelium. Jaquin p illam globalem fidelium

fremissimi erudiri pleni sitis dies ea remissa et Christum Jesum sibi impugnari, qui fidem spemque nostram et spem infallibilis infallibilem. Error hic cum aliis impugnatur. Quem irrationabilis, insufficiens ac destituens et ficticia spes illa non fiducia, quae pertinet ad. Qui nullam habet rem: habentem non testimonium in quo solido quiescere, quem amandi fruendi debet omnis Deus vita et salutaris. Ima qui vera se satis apud Deum vita. Qui ut ordo fides vita et salutaris. Ima qui vera se satis apud Deum vita. Qui ut ordo et spes quam fruimur sperare iubemur ad peccatum agere et diligere et salvemur. Deinde scientiae spes. Deserte salvandus hujusmodi finis dum dicitur: naturali ultimum odio et amore digne sit, ad quae in futurum servandus sacerdos. Et ad Corynth. 2. monet et post. Qui stat videat ne cadat. et ad Philippenses 2. Sancti: more et timore salutem vestram operamini nemo ergo qui habeat spem finem Dei voluntas qui pauci sint habuerunt firmissime et infallibili tendere pede sibi ea remissa et vitam aeternam se infallibili ea consequuntur.

Quae 2do. Spes ea Vera Virtus cap. Theologica. ea conclusio communis dura durandum. Quo facilius ea. Quinta philosophum 2. Ethyc. cap. 6. Virtus qua bonum facit habentem et opus ejus honestum reddit, dicit ea. Est habitus i qua bonum facit habentem et opus ejus honestum reddit, dicit ea. Est habitus speci infusus. Non ea in ordine ad actus vitiosos aut mere indifferentes se fundatur a Deo et convenientissime hominibus viatori tendenti ad finem supernaturalem ultimum.

Spes sit una ex Virtutibus Theologicis Patrum. Qui ex omni Scala Doctorum et D. Thomae in sua nova quaest. 62. art. 4. illa dicuntur Virtutes Theologicae, quae et obtinent formaliter habent aliquam posterem finem, quam ad Motum directum re: spectant et pendent a principio Infuso Supernaturali, et non esse ea finis revelato immediate, atque hoc ea manifestat Spes Theologica ut patebit ea dicendis Ex.

Dices. Per spem ni amatur Deus amore benevolentiae ad amore quo nam concupiscentiae, qui tenditur in illum ut nobis bonum, adeoque ordinamur Deum ad nos. Et utique inordinatum et vitiosum ei. Sic ea ultimus Deus tanqui medio in ordine ad nos. tanqui finem. In hac autem iuxta Sanctum Aug. consistit peccatum Voluntatis humanae, qui scil. utitur fruendis et fruitur utendis Ex. Spes ni Virtus. Q. S. N. pars Antithesis. Nisi commutatio distinguo solet. Ordinamur Deum ad nos tanqui finem cujus gratia N. ad nos tanqui finem cui. Concedo Nego distinguo ut. Ordinamur Deum ad nos ut sicut nobis tanqui finis ultimo quiescamus N. ordinamur Deum ad nos ut in ipsi tanqui ultimo fine quiescamus. Concedo. Utrique et Pater adeoque ordinavit ultimum summum ad nos, cuique nobis tradidit sua bonum et summa nostrum

et hoc fecit ordinatissime, nec habuit nos p finem ultimum p creationis, sed re ipsam de gloria sua et redemptionem nostram principaliter. Sic et nos dum p alterum spei sedimus p dominum tangit in beatum nostrum, revera ea in ultimum finem eam nostrum bonum et cui conjungi desideramus, in facimus id totum nobis ut ad in ipso quiescamus. Et sic nos spei actum habemus non ad finis, sed tangit id cujus gratia illa conjunctio ultimo desideratur: quam ut perfecte eam illud bonum applicatur in ipso quiescamus. Cui ratio habitus forma unitatis actus efficit et absolutum, si Deus ut ordinatur tangit medium ppr aliquam rei tangit finem ultimum, i solum Operationis sed cum operantis Xpi. Hoc modum in facit spes Catholica et Theologica.

Sectio II.

De obto mdli spei Theologicæ.

§ Ang.

Quodnam sit obm mdle spei Theolgcæ.

Dico. imo. Obm mdle primarium spei Theologicæ in beatitudo nostra eterna, cuj in ratione formalis in eam objectiva. Prima pars. in Scripta, ubi plurib. locis, beatitudinem seu Vitam eternam fidelium celebrat ut Capitulum q sperant. ut ad Rom. 5. Gloriamur in spe Gloriæ dei spem Vitæ eternæ, quam promisit qui in mentitur Deus. Matt. 6. Quærite primum regnum Dei &c. Quam indicat S. Christ. humil. de fide Spe ad Charitate pert suam Epistolam ad Corynth. ubi ait: Spe in futura polliciationis religiosus assensus promissa gloriæ devota fiducia, Sanctorum destinata dignitatem, beatorum in præmio futurorum. Et rad facilis in. Cui obm mdle spei in aliud qui q sperabitur. Jo autem q fidelis potissimum sperant in Vita gloria et beatitudo eterna.

Secunda pars conclusio in dubium vocata in. Durandus cum in 3tium. dist. 29. quæst. 2. Voluit obm mdle spei Theolgcæ in ea beatitudinem objectivam seu ipsum Deum, sed tm formalem in Caram visionem Dei et gaudium seu fruitionem ipsig. Alij econtra solam beatitudinem objectivam in ipsum Deum solum omittebant q obto mdle et fine spei Theologicæ. Beat

tendentem vt solum dicebant solum conditionem ei applicabilem illis dotis, seu finalizationem. Hanc sententiam citabat Cajetanus et alij quam Thomistae, quibus accessit Bannez et Soncius quamvis rem. Nam dicunt aliquis alius ultimus finis ab alijs dicitur ultimus finis, ille appellat ultimus formaliter quia, et quo alij vocant simpliciter ultimus finis, id appellat ille ultimus finis sub quo et dicit ei ultimi potentiae unam ut angelicam. Communis sententia docet utramque beatitudinem simul constituere unum ultimum finem totalem quibus diversos modos se habeant. Nam beatitudo objectiva seu Deus ipse tenet rationem finis ut finis quo ita apud Suarez. Cont. 2. punct. 2. Carrerius. Arriaga. et ex recentioribus Contenson, Ioannes a Sto Thoma ex nostris Suarez. disp. 2. sect. 2. Vasq. Valent. Hunt. ubique Arriaga et alij passim reputantur, et S. Thomas quaest. 2. 2. Art. 3. ad 2um quaest 17. Art. 2. ad 4to.

Probatur iam haec Pars Concl. quia beatitudinem finis ultimi obiectiva veri et boni speranga tangit bonum plene satiativum nostri, et desideriorum nostrorum finem primum Deum ipsum non tuban suam appetimus et speranga nobis communicandum tangit. Omnium et Mundum operum nostrorum Conditorem in ipsis gratiam seu honorem sudorem. Siquidem ipse per sua Magnificentia bonitate et liberalitate primo pater ipsorum Mundum et alias ei voluit qui se ipsum, inquit illud Senecae 1. 3. Ego sum merces tua magna nimis. Unde S. Aug. l. 22 de Civ. Dei. Capite ultimo finium Virtutis quanto magis erit ipse qui Virtutem dedit qui se ipsum suo nihil magis ei qui praestat et in psalmum 72. qui aliud finium potest a Deo et propria servire bulla Deo charius sunt, qui sibi accipere qui ipsum a quo cuncta accipere. Quid ergo? Nullum finium Dei? Nullum scil. principale finem ipsum finium Dei quo Deo ei. Hinc D. Thom. interrogatus a Bonito quam inbrio impositi mercedem vellet, ubique hactenus plane angelice respondit: Nisi ipsum Deum. Nec potuit Cui nobat quam ex Scr. nostra quem finem meum hic laudat Soncius eligere magis, nec debuit mirum: malo cum Psalmista adhaerere Deo quam

Quod cum beatitudinem formalem objectivam et speranga tangit bonum nostrum manifestum cum Ipsa cui in qua Deo nobis intime nascitur et a nobis possidetur. Ita ut sine ipsa non sit plene satiativa finis nostri. Quo rapitur desiderium et speranga Deum nobis conjungendi intime et esse in possessu et fruitione et speranga simul habendum illum solum

quod magis subordinatur, ad gnorum illor et Vir quod ru ad illorum, Imo
Deatio de possesso illig?

Objicit 1m Duran. Obi spes debet ri aliquid futurum, atqui Deg i ē
qui futurum sed fcus erga i pis ei obi mdle spei. R. Thom. Mgr. de
qua paulo post. Mina. Disp. Deg ri i ē qui futurum, spes dis Deum ad
Christum suum. Deg ne teneam eternam nostram Visionem ri i ē qui futurum
N. Mina. et sequam sub eadem ratione.

Dico 2do. Obi mdle mediate spei Theologicæ sunt ei auxilia divina et dona
supernatalia, qua necessaria sunt ꝛ cum ultima ad beatitudinem ordinatum creaturæ.
ima et naturalia bona, qua à Deo speramus. Sta Aragonis. Durand Suarez
gensis. Durand. Quod. et plures apud ipsos. Ratio. Qui ejus ex Virtualis
ē ordo finem et Media conducentia ad illum, Imo omnis Habitus activus et objectivus
sensus et Voluntas impleida et Virtualis ematum mediorum qua ad illum cognoscit
sunt necessaria et utilia. Cum ergo actus spei ad efficax Intellectus quia de re
beatitudinem eternam est Virtualis et Implicita Voluntas amabilium Dei
alionum qi donorum ad illam conducentium obtinendam. cognoscit et habet spei
se extendere debet ad illa, à Deo ꝑ explicitos actus sperandi, absq; mutatione
ad animam spei Theologicæ.

Ex his Infertur. Omnia auxilia actualia et hā dona gratiæ habitualis ꝑ se nec:
ipsamia ac remissionem peccati et Justificationis, ipsam quoq; peccati remissionem et
Justificationis et obla mdlia spei. qi spectant ri i pis beatitudo eterna obtinen
et de remissione peccati tendunt Scil. dum Sct. 6. definit, manet ex dispositio
ad Justiam re spem Veniæ. Quæ enim alia gratuita temporalia et naturalia bona pos:
ad Justiam re spem Veniæ. Quæ enim alia gratuita temporalia et naturalia bona pos:
sint ex obli mdle spei Theologicæ petat Suarez hic disp. 11. Sect. 11. n. 7.
Item qā de facto ista petimus et speramus in Deo, tum qi ista merum gratuita
cum de congrui, quibus autem caret sub meritum Congrui de condigno spera:
ri pot: Item qā sunt Mali Divinum promissionum, qe nobis a Deo promitti
pot pot à nobis honeste et meritorie speran. Et sic actus spei Theologicæ pos:
sunt à Deo speranter Sanitatem plurium subtilitatem &c. nec ē necesse ad talia obla
ta referamus spem illi ordinatione ad beatitudinem eternam ipsi supplicat, qd illa spe:
rata à Deo nobis conferenda, ordinata appetamus ad finem honestum Hoc ipso cū

quadamodò virtuali seu implicite reformatur in Deum, qui è omnis bonus fons et regula sua partes q. bitudo nostra objectiva

§ II.

Resolvuntur dubia quædam circa objectum fidei Theologicæ.

Dubitatur primò. An objectum adæquatum fidei debeat dici ei aliqua veritas possibilis vel reipsa futurum. S. Thomas dum alibi tum hic quæst. 17. art. 4. dicit. Objectum fidei est bonum futurum arduum possibile habere. Quod possibilitatem eorum contra omnes qui objectum fidei dicunt ei aliquid possibile et saltem judicare ei possibile. Sper. cui sibi ruina quædam Complementalia in bono assequendo vel Mole quidem ad bonum obtinendum. Qua ratione non futurum intra objectum

Duplicater illa regula primò. Non ad excludatur objectum quæ aliqua veritas pro hac quæ claudat ubi fidei circa revelata. Et sic eorum videtur regula ut sit eorum futurum physicè, vel saltem ut illud ei cognoscens ab obtentum. Quidni in eadem Credenti quæ aliqua ampliora dicunt complectere et ea possideat nisi illud negligenter infundere? et sic contingat ut fideum ei quæ habeat ei quæ habere. Unde regula quæ salutifera objecta ita alia ordine ad autum fidei Theologicæ claudantur debeant habere judicium certum de salutifera talis objecti, seu quæ revera illud ei Deo obtinebimus, quale judicium requiritur ad salutem. Verum ei recte negant alii. Multi enim vere habent fidei Theologicam de salute æterna assequenda, et ei habent judicium salutare certum de futura consecutione illius objecti, quo voluntas dirigatur ad ea prudenter illum actum supernaturalem fidei. Et enim judicium salutare certum ei, illud habet q. ex necessaria connexione cum veritate objectiva, ut objectum imperet de credibilitate fidei. Jam vero in rebus judicium de futura consecutione salutis adhuc saltem de ei deceptionem, ut dirigat voluntatem ad exercendum fidei supernaturalem.

Hinc Cajet. disp. 20 dub. 13. n. 14. et alii solum requirunt ut objectum adhuc aliquid probabile futurum. Et hanc explicat Ocicus. Contra Sum. quæst. 2. n. 25. scil. ante actum fidei Theologicæ requiri primo judi

de possibilitate obti. Deinde opus Cognitionem Judicij de ipsa futuritione obti ejus ope. Si enim quis absolute judicet obtu Aliquem fieri posse illi à se nisi ob: timendum ni vis cogere animum et voluntatem, ac efficaciter spem eam inspirandam. Qui eni judicio multo modo futurum esse, pinde se habet respectu mei ac si impossibile esset et quivis possibilitas cogatta possit excitare in me efficacem aliquam complacentiam, et inefficax desiderium ni tii tii actum spei et certum et efficacem, hic verisimile esse ob expectantia.

Denique pregredur Judicium quodam de futuritione obti, qd sperandum nob non qdm ut studium, quo nimirum absolute et definite judicem tale obm ei à meritis: nondum, sed qd speciatis talib Motivis, Mediis et circumstantiis ytabili apparet obtinendum esse. Qd Judicium debet ei Cognitale in ordine ad concipiendam spem theologicam et Cognitalem ptinebit ad prudentiam Infusam et habebit se in ordine ad actum spei theologicæ, sicut Judicium practicum credibilitatis in ordine ad voluntatem credendi, qd supra ostensum debere Cognitale esse. Tale Judicium pot eam in rebus dari et de facto dari dum sperant, plurimi alteram, qd et ipsi quidem ni habent revelatum de sua reprobatione, habere possunt sufficientia Motiva et Media, ex qb. ytabili spei appareat obtinenda vita eterna. Deest formare possunt hunc actum. Speciatis his Motivis et circumstantiis ytabile: è me salvandum è. Qd Judicium ytabile futura salutis pot ei certum dici sal: tabile, cum revera possit adsi tot et tta Motiva ex qb. ea ytabiles in subi: ei dari, quivis vi ipse merito obtinenda sit salus.

Dubitatur 2do. An obm maiori spei theologicæ debeat ei aliquid promissum à Deo. Ex. n univocatis nostra ni vis, qd multa speramus à Deo et firma à Deo. Ex. n univocatis nostra ni vis, qd multa speramus à Deo et cum fiducia ea petimus, ut gratiam efficacem perseverantiam finalem, sanitatem bona temporalia, etiamsi nobis ni constet qd Deus absolute hæc promisit omnipotenti. Ratio à priori è: Qd ni sola potentia sed alia cum attributa Dina ut Bonitas Misericordia quidam omnipotentia Dina possunt cogere Voluntatem ad operandum.

Dubitatur 3tio. An obm maiori spei debeat ei bonum arduum. affirmant communiter DD. cum D. Thom. in sua 2da. quæst. 40. art. 8mo. Verum ut sit in explicanda ambiguitate. quo vocatur in obto spei Verum ea ratio patet ex ut. loco D. Thomæ. nimirum arduum qd ruppiat spei è bonum illud bonum, qd è cum difficultate adipiscibile, sive hæc difficultas oriatur ex

q̄ talis bonj cognitio gradat ꝛ libera alterig voluntj de q̄ nobis ꝛ subiect
unstat, nā bonum id nobis concessum. Sive ea, q̄ tale bonum ad vol
Gestam elevare seu ꝛ pauciꝰ obtineri queant. Sive ea, q̄ ni levi sumptu
studiosa industria p vigili cura notabili molestia et labore vix comparandu
Ecc. Advertendum autem amicitiam ni ei p̄ponderatam soli obtes spei
conveniente. Nam cum fortitudo cujus ad p̄sentes erumnas et temperan
cujus ꝛ temperare gaudia et tales delectus, ad spem desperatio respicient
obtinendum. Sic hi se amicitiae ut vitā sibi, movens voluntatem ad
autem spei, potig cum quotcunq ea sit, ad desperationem inclinat. Id si
ut contra quandam, qua dum bonitas objectiva p̄ponitur voluntati et sicut
p̄ponuntur media ad illud consequendum cognita, speciali conatu tendit in illud
voluntas, cang modig vacuo p̄sit, ni obstante amicitiae qua afficitur. Sicut
supra de obscuritate revelati dictum ni ea illa sed alio motivo fi
moveatur potig ad assensum firmissimum ni obstante illa obscuritate.

Dubitatur 3to. An objm nālē spei Hui sit bonum ipsum
Sperantis. vel certe possimus eam sperare eam ei q̄ bonum ꝛ alteri. vgsalu
tem et beatitudinem alterius. Videtur ꝛ aqua omnes non possit sperare ni tm
p̄priam sed eam alterius beatitudinem. Ergo potig id solummodo ꝛ q̄
cang hanc appetimus ut ultimum nobis, sic quotcunq ea illa existimamus nostrā
augendam beatitudinem et gloriam. Sic ei alterius bonum amamus Hui v
medium ad obtinendum nostrum, ideoq ꝛ tam ipsum q̄ p̄priam nostrum bonum
et sperare et amare debemus. An autem alterius bonum q̄ sit ut alte
rig bonum ꝛ sperare p̄ possimus variant authores. Affirmant Bonā
Rneg. Becan. Silvius. Herneig. Negant reliqui Albertus. Sabulo
Scotus Suarez Vasq. etcet. Expresse ea tradidit d. Aug. in Enchi
Cap 8. ubi ait Spes autem ni nisi bonarum rerum est, nec nisi suae bonae
ad eam potiendam, qui earum spem gerere p̄hibetur. Id ea tradit d.
Thom. 2. part quaest 7. art. 4. Hui i. Dum ei alterius beatitudinem
quotcunq Deus alteri bona sit optimus et speranda, ostilly ille ꝛ probus ꝛ
amicitiae sanctitudo, q̄ spei p̄priū dicta, et quotcunq hae ꝛ Vtq̄ p̄ritu

quadhanc eis nulla i[n]explicantia. Cū pot Deus habere finem ultimum et
perfectissimum sine hoc vel illo actu, ergo inde alios eam facere in poenam peccatum. Secundo:
datur casus in quo homo amittat gratiam et peccatum, qui nec habitualiter nec actualiter
ad desperationem potest dare aliquam explicantiam: desperatio autem quae indeque-
quitur, dicit multos esse licitam, qui necessaria. Si autem sit licita, ut vo-
luit alij potest in intellectu scientiae pertinere ad Deum in poenam antecedentem peccati.
Posita igitur tali possibilitate talis revelationis et quidem in remissionem Dei, de-
qua tandem inclinat ad expressam conditionem, nisi peccatum egeris. Quales revela-
tiones in paucis sunt in Scripturis sed absolutae, ita aliis cui fit revelatio
non possit prudenter dubitare Deum eo qui sit revelatus, et ita absolute ad illo
decretum eij quaeritur. An licite desperabit et adhuc sperare possit salutem.
Dico. Si Deus alicui revelaret damnationem suam absolute futuram is posset licite
desperare negative non autem positive, et desperatione contemptum salutis aeternae in-
volvente. Prima pars est communis inter Theologos stra Augustinum Victorinum et alios
quosdam, qui talis non possit sperare salutem, ergo licite desperaret desperatione
negativa. Et licite non elicieret actum spei de obtinenda salute aeterna. Consi-
statur. Qui nemo ad impossibilia obligatur. Aut. SS. Qui in tali casu beati-
tudo aeterna certissime negaretur et judicatur a tali hoc actibili impossibilis et abso-
lute non futura. Spes autem non nisi de iis, quae saltem probabiliter judicamus ut
nobis possibilia et futura, ut constat ex supradictis. Et notandi tres communes
Doctores, qui talis non adhuc obligarentur ad servanda alia praecepta divina et virtuosa
peccata illis opposita. Qui recluso eam omni spe beatitudinis, tenetur non parere Deo
praecipienti et legem moralem servare, nec ex eo, quod Deus illi revelaverit suam
damnationem sequitur, quod simul illum privaverit auxilio sufficiente ad servanda
praecepta.

Secundam partem tradit Suarez. Ovied. Conclu. 6. puncto 2. Rodes et alij.
contra Bannez Beccanum, Turian. Hamachum et alios asserentes talem hanc
non posse sperare salutem sed cum licite desperare de illa positive.
Origo dissentientium sententiarum quia quidam eorum putant desperationem
quidam eam putant desperare non intelligunt, qui non posse sperare, et cum
desperare positivum actum quo quis dicat non spero salutem, et nolo sperare sal-
tem et sic accipiam desperationem sere in illo casu licitam facile concedimus.

DISPVTATIO
DE
CHARITATE.

acceptum y actu dilectionis qua ⁊ Deo nos amat y nos Deum. Sic scripsime
unusquisq; Caritas y specialis habeta Spiritu qui e Virtus Theologica, donec Vi
sustatem credimus ad amandum Deum amore pfecto id e vere amicitie. De
hoc loquit e Apost. Sma ad Corynth. 13. quando dixit, nunc autem manent tres
haec fides Spes Caritas et ad Rom. 5to. Caritas Dei diffusa e in cordib.
nostris p Spiritum S. De hoc habita et pagitis ejus actib⁹ nic agendum e.
Ordinate autem tractabitur de ea post fidem et Spem, qa licet sit prior ea
dignitate e tamen ordinarie actu Caritatis postea ordinatione actuu fidei et
Spei, unde egregie exposuit S. Aug. Serm. 22. p allegoriam structura domus
terrenae. Deinq Dei respuit fides fundatur Spe erigitur, Charitate p[er]fecta,
Ut hujus Virtutum omnium mordium et Stigramen regia ⁊ nra et Dei
cognoscendum spectandum pig e ipsig obiu fide et Male.

Sectio IMA.

De Obio maali Caritatis Theogicae.

Dico Imo. Deg e primum et principale obiu maale Caritatis Theogicae.
Ita omnes. Summitur ex illo ad Rom. 5. Caritas Dei diffusa e in cordib.
nostris. et 1. Joan. 2. Qui servat Verbum ejus in hoc Caritas Dei pfecta e.
Quib. et similib. textib. juxta mentem SS. Patrum et qui apte dicuntur
ad Conc. Trident. Sess 6. cap. 14. Caritas Dei acceptus in illum qa e Deo
nobis infundit, ad Quipus qa ad illum amatio tendit. Ergo e. Qa illud
e obiu maale unicum Virtutis, qd maxime connectitur cum ejus obio fine,
seu in quo maxime volvitur obiu finis talis Virtutis ut docet S. Thom. 2da
2dae. q. 32 art. 1. Atqui bonitas divina qua e obiu finis Caritatis Theogicae
maxime connectitur primo et summe sua q ipsam deitatem cum ipso Deo. Ergo.

Dico 2do Obiu maale unicum Caritatis Theogicae e Deus noster imo Christus
noster. Prima pars e de fide Nam Sma Joan. 4. dicitur. Si diligimus invicem cha-
ritas ejus in nobis est. Ergo e. Qa Deus noster e quid Dei, par-
ticeps p[er]fectionum et beatitudinis ejus capax. Ac p[er]fectam autem amicitiam
ipsam n[on] solum diligere cum cum quo primario et p se amicitia contrahitur
sed cum ratione ea, qua ad ipsum pertinentia spectant ut filios Amicos
Fratres charos.

Porro finis nr intelligitur hic omnis crā vadandis cum Angelis ut hō d.
Thom. 2. 2æ q. 25. art. 10 imo et ipse Christus Deus qui hō i; ut notant Ss.
P.P. in parabola Samaritani Luc. 10. Nr ille homō et Angeli hui se cum
petra et reg: conglutinantur in bono nodo Caritis Charitas ergo ex omni secta con
vna. Pās universalis i. Qui omnib. Qdictis pōnis possumus ppr Deum velle vnia
bonam Supnaturā cum hoc in discrimine, q nr illi juxtis, sed cum peccatoribus
Viatorib. gntūr reprobis possumus efficaciter gntūr in nobis aut velle ut de
siderare angelica grā, ut conveniantur et salvi fiant, quia vocatum diuinū
habemus de eorum reprobatione imo eam dilectione tali possumus illesorie et op
tare ac petere grā necessariā ad vitanda gravia et varia pcta in gra
vorem damnū incurrenti. Cum vō damnatos, de quorum damnatione certi
ri possumus charitate pfecta et Theologica diligere, Apostolo incapaces bonorum Sup
naturalium (Caritas autem non agit malum) nō nobis aut illibate in bono gra
communicāt. Unde solum impfecto modo eos diligere possumus p Voluntatem
et desiderium Supposita optima illos damnatos, ni finisse, obimaginem Dei, quam
in nra sua ridemus servat sic fortasse et abjectam ppr illorum culpam in finem
ut dicit Suarez Sect. 2. n. 4. Oriel. Cont. 4. punct. 2. Deo irrationalia et
inanimata Theologi amare ni possumus, cum caparide ni sint amicitia sive diuina
nostra, et nulla cum illis possit ei nobis communicatio in bonis Supnaturalib. Qd
pertin Rō i. Qui hō ni illum quod se amorem concupiscentiæ bonis utibi vanis
bona ppr se ipsum, principaliter et respiciendo, ut ubi pone sit, sed pro eadem
pcta vg. Grādo et beatitudinem utibi valde ppr Deum summe amabilem, vta u
ad appetenda utibi talia bona nō moveatur saltem principaliter communicabile sua
ppria sed Bonitate Divina ami se vg. optando et procurando utibi plurima
grata et Virtutes deo, ut Deo in eis ipsis qui maxime habeat complacentiam
et gaudium. Imo ut notavit S. Thom. quæst. cit. art. 3. et quæst 26. Hō
ppr se ipsum charitate Theologica amare ni solum Deum ami sed cum Deo omnia
qæ cum corpus i capace donorum Supnaturalium et beatitudinis, utbi cum eis beati
Nicolaus de q. S. Gregorij humilia 17. in Evangelia dicit Delectionem de bono
in alterum tendere ut Caritas ei possit. Respondetur cui illum bonum ut
de Caritate amicabili, non quæ importat Veram amicitiam, nec cui communis
sorte, et tendit in alterum. Cui enim vultis ufidelium ei, ut cui Caritas amatur

Specialis.

Speciali affla benevolentia ri imparti ante Veram Amicitiam, et sic dicitur Dei sha:
vides istud: cum ad petrum, quia erat in statu pfti, ideo pfti Christus conversus
hui cum orga se ipsum.

Obijci possunt contra Charitatis existimum petrus Varia Scripture loca, in quibus
Scriptores gravissima mala imprecantur peccatis. qd i signum ri amoris ea odii
pohz. sic psal 34. dicitur. Effunde framea et conclude adversus eos q persequuntur me.
Tremorem et Ingressatus omne malum eorum coram te et vindicta eos. et psal 67.
Laurgat deus et dissipentur Inimici ejus et Aporatiq. &. Ubi quo die ri judicas
et ti vindicas sanguinem nostrum de eis qui habitant in terra. S. Athom. ibi. quod
2.2. art. 2. ad 3um. Respondet hujusmodi imprecationes Inspiciendo pro sic intelligi ama
p modum prenunciantis ri p modum optantis. Unde dicitur Convertantur
petrus in Infernum, by convertantur sunt pti y convertentur. Sed. Per modum
optantis ita tamen ut desiderium optantis ri referatur ad prenum humum se
ad Justitiam puniendis dei. sicum illud psal 67. Lubabitur jnetq eum videri vix:
dictam. Qui ejus deq puniens ri lubabitur in pditione impiorum ut dicitur Spirit. &.
Deo in sua Ecclia, qd Justq Dnq. ad Justitiam dicevit. Certo ut desiderium referatur
ad remotionem culpe ri ad ipsam poenam. ut sint pia dextruantur et homines renascantur
ant ri salventur. Ad hoc i dicum psalm qua Sancti prequuntur pctrm de quo loquitur psalmista
psal. 138. Nonne qui oderunt te Dnè oderam et super Inimicos tuos tabescebam p fecto odio
oderam illos. Scil ri nam non personam petrum sed Iniquitatem ipsorum tanqm possidi
Ignis ut peccator i, sicum oderat qnt d Augustinq eadem Verba explicat. Eternum ri:
hilobstat quominq idem petrator diversimode spectata sit odibi et Charitatis et odij. &
spectabitur ut peccator i. et Inimicq dei i odij rationabilis odij sicum illud Sap. 14.
Odio sunt deq Impio et Impietas ejus Spectabitur autem Quise ut hō ut est imago dei
i. et qui peccando i, rationabili amatis post et amando est. Qui amandi sicut rem
dotibilis ea sint in statu pdi gravis, semper ri è accedendi aliquem laudabilis:
sicum imo necessarium charitatis impetrum retinendo ad omnes eorq. juvare ut ea
infelici statu pdi emergant.

Adverte denigr. Ad obi male Charitis pertinere ea, qui
amari possunt y debent ppi Deum, sed ea ri ea bona quae ipsis amari possunt sive
sint animalia sive inanimalia dummodo honesta sint et ad ultimum finem ipsorum aliquo
modo y ducere possint. Persona q. b. talia bona amantur dicuntur finis cui. respectu
Charitatis, sunt ea ri ei ri bonum aliqd volumus, res autem ea bona quae illis volumus
adoptamq dicuntur finis qui et cujus gratia.

Sectio 11.

De obto formali Charitatis Theolgcæ.

Dico 1mo. Obm̃ fole Charitatis Dilgcæ qua amatur Deus ex eam existens ppr Deum è bonitas increata Dei, ut hm̃ ppr bonitatem qua Deus in se et sibi bong est. Sta omnes Rnes q̃ in primis Charitas Theolgcæ i actu Voluntatis tendens in Deum ut bonum, ut Motivum ejus debet ei bonitas objectiva, qua i re Deo. De Charitate Theolgcæ n̄ è amor quidam Concupiscentiæ, quo Deum amamus ut bonum nobis sed è amor speciei benevolentiæ et amicitiæ ut ista statuitur ab expositoribus Deum amore amorem petimus amare alterum ppr ipsum ejus bonitatem, qua in se et sibi bong è. Fr. Charitatis Theolgcæ qua amamus Deum obm̃ fole è ipsamet ejus bonitas Judicio qua sibi bonus, non in se spectatus est.

Quod eadem bonitas sit eam obm̃ fole Charitatis Theolgcæ quatenus se refundit ad diligendum proximum patet. Nã Judicia summæ spectis Deus n̄ Deum i rei veritate est ea qua movemur ad amandum ipsum, sit enim ad amandum eos, quos unimus singulari libro cum ipso conjungendum, quando n̄ Deum animus proximi Deum nostri, sit enim ejus liberos cognatos &c. ppr ipsum. Cum ergo Deus naturaliter laboret Spiritum suum Deo conjungi tionem ut proles ad Imaginem et similitudinem suam ab ipso conditæ, cum paritate amicitiæ ipsius et beatitudinis alterna aquum est, ut amando ipsum ex fide amore amicitiæ amemus ejus proximum ppr ipsum. Unde dicam numero actus charitatis Theolgcæ personam et Deum ob proximum, quo Deo sit oportet numero actus, cum tempe eodem actu Theologi debeat obtã Deum fole ppr mãle, ut fides objectum mãle de fide. Et hæc contra Contrarium sunt.

Contra oppositum 2do. An amatur proximus Charitate Theolgcæ, n̄ ametur ipsa Deitas increata Dei, sed Deus ppr bonitatem suam creatam Judicium, quatenus è quidam participatio bonitatis increatæ affirmativam Scotus tenet Suarez negativam tenet 3. n. 4. disp. Negativam tradunt communiter cum gb.

Dico 2do. Si proximus Deus amatur ppr bonitatem suam Judicium sive naturalem sive supernaturalem, quam proximus habet in gratia habituali sibi naturaliter et actus ei ipsi proximi Charitatis Theolgcæ. Ratio Quia ratione Virtutis Theolgcæ è respicitur et obto formale et adæquato et saltem principaliter specificans aliquam Dilectionem. Atqui amor quo amatur proximus tantum ppr bonitatem participatam i Deo galeinis supernaturalem Obm̃ fole adæquatum è objectum ultimum creatum. Ergo amor i ipsi proximo ad gradum

Virtus Theolog. Confirmatur. Unde qui adorat Sancti ipse excellentiam sanctitatis creatae, seu gratiae ipsi adhaerentis, si illum adorat latria sed Virtute dicta qua dicitur dulia. Sic enim quis amat proximum sibi ipsi bonitatem ejusdem gratiae, si amat illum eadem Virtute qua amatur Deus sed dicta.

Dixi in conclusione si ametur sibi ipsi suam intrinsecam bonitatem. Nam si ametur principaliter ipsi bonitatem increatam et simul ipsi suam bonitatem perfectam Supernaturalem Dei participatam talem amorem fore actum Charitatis Theologicae, docet Oviedo hic contr. 4. punct. 2. Quod si inconvenienter dicitur, saltem si bonitas increata Dei tenere respiciatur ut obiectum formale adaequatum id est potens movere eam independenter a consortio intentionali illius Motivi creati: quemadmodum ex tractatu de fide dictum de obiecto fidei Divinae et Scientiae simul concurrentibus ad eundem actum seu assensum.

Dices. Non posse assignari ullus alius habitus infusus a quo procedat amor, quo proximum amamus ipsi bonitatem quam habet a gratia habituali nisi habitus Charitatis Theologicae. Ergo est amoris actus talis Virtutis. R. talem actum procedere ab alia quadam Virtute infusa supernaturali prout indicat etiam S. Thomas quaest 103 art. 3. quae ad summum reductive pertinet ad Charitatem Theologicam. De possibili si videtur repugnare talis habitus supernaturalis, quae dabat Virtutem influendi in amorem, quo ametur primus ipsi solam Dei increatam bonitatem, et, in alium diversum actum amoris, quo ametur idem ipsi suam internam creatam supernaturalem bonitatem ut notat Oviedo. Verum nunc habitum Charitatis infusum, qui de facto datur talem non esse, sed restrictum ei ad obiectum formale increatum constat ex communi sententia theologorum. Et exemplo aliarum Virtutum Theologicarum, si tendentium se ad formale obiectum mere creatum.

Controversitur 2do. An obiectum formale Charitatis Theologicae sit sola bonitas Divina essentialis, quatenus dicit perfectionem naturae Divinae adaequatum nostrum concipiendi modum distinctam ab aliis perfectionibus et Attributis Divinis absolutis et relativis. prout volunt Cardillo Bonet. et alij. vel etiam bonitas cujuslibet perfectionis Divinae. ut volunt Petrus Hurtad. Oviedo et alij. vel certe bonitas increata totalis prout dicit plenitudinem omnigenae infinitae perfectionis quae reperitur in Deo, ut docent Suarez disp. 1. Sect. 2. Gaspar Hurtadus Rodes et alij.

Dico 3tio. Obiectum formale perfectissimum Charitatis Theologicae est bonitas increata totalis seu perfectio Divina in omni genere boni et excellentiae consummata. Prob. 1a pars obiectum formale Charitatis Theologicae esse quamlibet seorsim perfectionem Divinam sive absoluta sive relativa. Prima pars manifesta est. quia Deus ut in se est a parte rei Ens absolutissimum in omni genere perfectionis habet rationem integri plenissimi et summi boni. Et ut talis est correspondet

alia diversa inferas signa. Unde sicut hic ri multiplicandus obia fidei quia possint ab eodem habitu fidei attingi, ita nec ibi quia possint attingi ab eodem habitu Caritatis cum ea Ydirada Virtù remanente ad minus bonorum Increati, quæ possint ad elevandum motum a gradum Virtutis Theologicæ.

Sectio III.

An Caritas Theologica sit amor Vera amicitia et an sit perfectissima Virtutum omnium, et fà illarum.

Vulgaris divisio amoris in amorem concupiscentiæ benevolentiæ et amicitiæ veræ. Amor concupiscentiæ is, quo prosequimur rem aut personam aliquam bonum nobis bonam, non utilem, adeoq; amamus illam propter nos ipsos. Amor benevolentiæ is quo prosequimur aliquem propter suam propriam bonitatem ipsum in ipso non referendo illam ad nos ipsos, id est ad commodatum utilitatem & voluptatem nostram. Amor amicitiæ est perfectissima spes benevolentiæ, solelq; describi ex diffi. lib. 8. et 9. Ethic. quo sit gratuita et mutua amor duorum ipsos in latens et mutuam bonorum communicationem imperans. Latig ergo patet amor benevolentiæ qui amicitiæ quia uterq; amabat alter propter suam propriam bonitatem, ipsum in ipsa. Non ille amor in debet ne cessario mutuus sed amatum fuerit, ut ejus ei absq; bonorum communicatione. Possumus enim alteri velle bonum quod hic, et optare quod ipsi habeat absq; illi quod velimus illi communicari ei bona nostra. hoc Ynotato.

Dico primò. Caritas Theologica actualis est vera et propria hominis amicitia cum deo. Ita Theologi omnes cum S. Thom. quæst 23. art. 1. Suarez in 1. disp. et Patres passim de quibus de amicitia intercedente inter Deum et homines. Sic Judicium 8. dicitur Abraham Dei Amicus effectus. Sap. 7. de sapientia dicitur. Instituit eum thesaurus hominibus qui quia usi sunt participes facti sunt Amicitiæ Dei. Joan. 15. Vos amici mei estis si. Trident. quoq; Sess. 6. cap. 6. de: Justificatione perspicue hanc sententiam primum Amicum. Cum igitur vera Amicitia mutuam in primis mutuus amor benevolentiæ ergo sit invicem, necesse est charitatem Dei ergo homines justos qui istorum ergo illum in Verum amorem Amicitiæ. Dei esse. Fundamentalis ei. Quoniam ad veram Amicitiam Theologicam mutuum perfectissimum amore benevolentiæ ipsorum illum omnibus alios suis bonis et optarunt

illa se ama, ea et Deo viciosum i minore imo majore complectidur illum amore benevolentie vbi dum illi infundit gratiam habitualem, qua beatitudine ad ordinem divinum trahit. de gratia declarabitur, deum illum complectitur in amorem et filium confirmatur. Ea omnes conditiones se philosophe amicitie requisita ad rationem veri Amoris amicitie verificantur circa Caritatem Dei.

Amo. debet esse amor gratuitus seu vera benevolentia i nonexpectantia, obseruatis conditionibus de quibus docet Arist. in 8. et Juvenib. raro dari veram amicitiam qui sunt ad suam utilitatem Juvenes et ad Voluptatem omnes ea referunt. A Christo vitatis Charitas quia gratuitus amorem, amat eni Deum ppter ipsum et, non quia digna et amore cognitissimo. Unde Apost. 1. ad Corynth. 13. omnia Caritatis ei quia sunt sua, Deus quoq amandum amatimode ppter ipsum seu ipsius gratia ut paulo post declarabitur. 2do. Debet esse amor ipse dilectus amorem mutuum amanti. De hoc ait Christus Veritas Joan. 14. Qui diligit me diligetur a Patre meo, et ego diligam eum, et manifestabo ei me ipsum. Cf. Prov. 8. Ego diligentes me diligo. 3tio. Mutuus hic amor debet esse diligi amantium modo, Non despicit hic Conditio in Charitate Dei. Impiissimi enim sentiat qd Deo nostri sit omnia affectu nostri. Ipsi quoq non qd cari sunt de amore nostro sunt excedate erga Deum, tam cari possunt ei de amore Dei erga nos iuxta Christum Supra patet citata ex Cantibus 7. Ego dilecto me et ad me conversio ejus. Porro quia ii habeamus regulariter Caritatem omnimodam qd vere diligamus Deum sicut oportet possumus hi habere de hoc sufficientem probabilitatem adquirendo mentem Caritatem excludentem omnem angustiam. et Chr. restrat ad veram amicitiam. cui plerumq inter homines ii ill notior mutuus amor unius amici erga alterum. - 4to. Debet esse mutua bonorum communicatio, qua ii est effectum Caritatis Dei qua mansiones. cum et homo et illam se amat ea Deo tradat et Deo hui

Dices. Ho amorem vere amicitie requirit Christus super aequalitatem inter amantes juxta Arist. 8. Ethic. Aequalitas autem ei ii pit inter Deum et hominem? Quia utpote re finito ulteriorem. R. Quia inter primum finem et Deum ii possibilis dari ipsa seu immensa aequalitas ii pit dari qualis sufficit ad veram Amicitiam. Nam Caritas Dei ii ultima disposi ad gratia Sanctificantem

p̄ quam sit hō Dīna cōsors nāi. Ad q̄m cogam inflamāt quo talem autum
elicit. Cum participāt Dīna nāi p̄ gr̄am hnem in gr̄in quādam Dino constituit
qui declarātum in tractātu de gr̄ā dicēs, sufficit oī ad rationem veræ amicitiæ
cū ad hanc ī regratur unibesalis omnimoda æqualitas inde patet q̄ alīs inter
Parentes et liberos inter principem et subditos amicitia existere n̄ possit, quam
tñ agnoscit eodem lib. 8. et q. 16. Philosophy. ubi eam docet Deus ad Deum
cū amicitiam dargīt ad aliqua supercelestia, et talem amicitiam appellat amicitiæ
supereminentiæ. Sufficit igitur æqualitas proportionis, qualem s. Machab. 10mo agno:
vit Alex. Rex in Jonatā Machabeo q̄do scripsit ad eum, sicq̄ is ut sit amicus
noster, et nunc constituimur te summum Sacerdotem gentis tuæ, et ut amicus regis
regis, sed misit ei purpuram et coronam auream, ad q̄a nostra quæ sequuntur et nobiscum
et cæteros amicitiam ad nos. Req̄ē ō necesse ut æqualitas ista ꝓsupponatur ad
affectū amicitiæ veræ, nam juxta dictum illius apud S. Hyeron. in caput 9. Michæam. Amicitia
parem requirit aut facit.

Dīno 2do. Caritas ē Virtutum omnium meritorum et Gregariarum præstantissima. Patet
ex una ad Corynth. 13. Ubi cum Apost. recensuisset nobilissimam omnium Virtutum trinitatem
Fidem spem et Caritatem. subjunxit: major horum ē Charitas, q̄ubus ꝓ triplici ratione.
1mo. Qā sola præstantissimum facit hnem, qui sine ipsa vilissimus ē in conspectu Dei.
Si linguis hominum loquar et Angelorum Caritatem autem nō habuero nihil sum. 2dō,
Qā continet in se omnes alias Virtutes, dirigit imperat: quando patienter ē benigne ē
non æmulatur. &c. 3tio. Qā nunqm excidit quia potig in Patria summe perficitur.
Probatur in super. Cum qā Caritas versatur circa objectū præstantissimum modo præstantissimo. Attingit enī Deum sub ratione Bonitatis et excellentiæ, ad q̄ Virtutes
Fidei ut fides, et omnipotentiam ut spes, nec ꝓ tunc illum affectu concupiscentiæ sed
complacentiæ benevolentiæ. Cum qā ceteris hō longe præstantiores q̄m alia Virtutes. Deleclem
quia qā gradivis gravissima, reducit in effectibus gravia sanctificandum, Gregorium
Dionysium Jejunium facit præstantissimum præmiū et coronat reliquas virtutes conjungit hnem
rectissime cum Deo, unam quodammodo spiritum efficiendo cum ipso &c. Unde merito
Jacobus illam appellat omnium sanctitatum eminentissimam.

Dīno. 4to. Quicquid cum charitate datur in hac vita Virtutes, vocte tñ Charitas
laudatur forma Virtutum omnium. Ama pars ē sancti in Jum dicit. 36. quæst. unica.

art. 2. et aliorum communiter. Nec quod rem dicunt S. Thomas, causa quæst. 23. art. 7. concludat, nec Charitate nullam veram Virtutem ei posse ab illi bera Virtg acquiri ob causa distinctionis, qd scilicet sine Charitate Virtutes alias ei habeant cum effectu: nam, qualem habere debent in statu elevationis huius ad finem Supernaturalem.

Ad Conclusionis 2ma part. Qi cum alijs Charitate theologica posunt dari in nobis et simpliciter principia et exercitia actuum honestorum et alicuius meritorii laudabilium ob rectitudinem cum recta ratione naturali et cum regula Normæ. Non ei quidem aqui Infideles alijq peccatores, vicissim i et gdi, publicam Michaelem Bajum et similiter Greg. XIII. Pio V. et Urbanq VIII. et recentiores inter ppositiones 30 et unam prohibuit Alex. VIII. hanc n. 8. Necesse ei infidelem in omni opere peccare. et n. 11. hanc. Omne qd ei ex fide christiana Supernaturali, quæ p dilectionem operatur, peccatum est. Imo omnia Virtutum moralium actus exercitus Infidelis sectis plavi ca Patrib. et Justinus in tract. de gratia. Alii quos peccatores existentes in statu peccati omnes recreant Virtutum moralium imo et theologicarum actus dum faciunt eleemosynas, multiplicant jejunia et orationes exercent actus Justitiæ, obtinendo actus fidei et spei. &c. Quæ actiones cum ei pendant ex fine malo, ex pessimo homine, ut suppono, quidni ratione Veræ Virtutis habeant?

Secunda pars Conclusionis i communissima inter Scholasticos et ipsum Augustinum i S. Patrib. præsertim S. Aug. lib. de agone Vere vitæ cap. 37. et Bern. Serm. 2. de Resurrectione, ubi Charitatem vocant animam et vitam fidei. Ad 3. antea Qi Charitas eximie p se et alias Virtutes, imperat illas et movet ad finem ultimum Supernaturalem, p habitus acquisitas primum ad illum medio gradu habituali, quam secundariam alias i habent ob respectum rationis dignitatis. Hinc quæ alias, pura sine Charitate merito dicuntur, licet honestissima sint, imo et Supernatura, ut fides et spes. Ex meritis Charitas dicitur forma Virtutum aliarum. Qi cum magis optimum formaliter efficere elevare movere animare. Nec obstat, qd alias Virtutes subsidere in parvum chaos sibi ipsis. Non enim imperant Charitati ut perficiantur ab ipsa. Charitas autem imperat reliquis ut eas perficiat et postea ipsa alia nimia forma ut primo indicatum.

Dices. Perficere et significare non efficere actus Virtutum regi, constituere potentes influere proxime et cum indignitate in gloriam aeternam non sentiuntur ppriam sa sanctificatis id è gram habitualis. Atqui in hostis et plurimorum principio Caritas ii ei forma Sanctificans creatr distinguitur ab illa cùm quod habitus. Ergo nec ppria forma Virtutis. Quinis quidem principio conveniant gram habituali communiter tamen tribuuntur cùm Caritate qà absolute dicit solet p Caritatem Sanctificari animà vivere hoc ipsum est ad formam Sanctificantem ut quam volunt, sive ad disposij ultimam ad formam Sanctificantem ipsi vertig et communig alij docent. Sorte quis forsan dicitur Caritas sanctificare eàm in eodem sensu de qua dicit personam eà, qua sunt ppria qà Sanctificantis: talem qua è significare actus reliquarum Virtutum et illas constituere potentes immediatè influere condigne in beatitudinem &c.

Sectio IV.

Resolvuntur alia quædam dubia de actu Charitatis.

Dubitabitur 1mo. An distinguantur amor dilectio et Caritas? R. gnalis ii rum ipsi eodem summantur in strictiore di acceptione ii eo modo sicut supra tactus Motum. Nam ut videtur S. Thom. 1. 2dæ. quæst. 26. art. 2. Amor est quid communis dilectioni et Caritati, dicitur enim complacentiam et unionem amantis ad rem amatam. Unde cum in brutis reperiatur. Dilectio dicit ipsum indicium quoddam quorum fertig, quo res amata eligitur deligitur, ab aliis abstinet, ergo et illius judicatur amore digna. Caritas supradictionem dicit rem amatam nobis subditi Deo sam amore dignam. Caritas ipsa dilectionem dicit rem amatam nobis subditi Deo sam non earum ut ipsum nil indicat. Ex quo colligis qd ut amor dei sit strictè dilectio et Caritas debet fieri in Deum sup ea id ei aptiam et illum sup oia bona abitu dispè alia ipsa quod ea Caritas erit.

Dubitabitur 2do. An Caritas qua Deus amatur ppter se sit ppter et magis meritoria, qm qua amatur proximus ppter Deum. Ex. cum Suario his disp. 2. Sect. 2. n. 3. et D. Thom. 2. 2dæ. quæst. 27. Art. 8. Charitate qua Deus amatur ppter se ei meliorem se genere suo, et totali parte magis meritoriam. Ei ppter eam natali qui soli habet Deum ipsum: Caritas autem erga proximum ppter Deum habet quid creatum. Unde licet extrinsece ppter dici possit amor quo amamus proximum ppter Deum simpliciter ppter dicit amor quo amatur Deus ppter se ipsum. Dicitur ei ex genere suo et totali parte. Potest ei amor quo amamus proximum ppter Deum ei

intelligi debeat cum positor et magis meritorij.

Ad 1. An dilig. quo ad genus amatur ppi Deum ejusdem speciei sit cum alia quae ab Deo amantur ppi sc. Non. Quidam affirmant. Quorum dicendum. Bene distinguit Ovied. Contr. 6. punct. 1. Quod scil. [illegible] et Stoica licet possint differre specie physica, in quibus nunc [illegible] tamen differunt ratione. Verum id non multum attenditur in genere moris. vel ad Theologis vel Canonicis nihil moralis quidquid enim Deum diligo obligo obligo fili. Unde positum assumitur honestas et positis.

Dubitatur 3tio. An diligere ppi Deum Amicum sit positig et magis meritorium quam diligere Inimicum ppi eundem. R. ex genere rei obiectum positivum et magis, meritorium diligere ppi Deum Amicum quam Inimicum. Cum quo ad argumenta duarum citatis. Dilectio amici magis consentanea ordini Charitatis. Sic non melius diligere Patrem aut fratrem quam latronem, Justum quam peccatorem Amicum quam alterum ita amicum quam Inimicum. Dum qua contrariis pejus est odisse Amicum quam Inimicum; quo signum privari ma majore honestate dum odio habemus diligentem nos. Ad id quod contra secundum Among Amicos quam Inimicos secundum in positivo magis agit quam in remotiora. Unde S. Thom. 2. q. art 3. in corp. Dilectum Amicum ppi Deum idem ac consecratam mediorem ei.

Nihilominus quia in dilectione Inimicorum ingens inveniuntur difficultas: fortior positus dicitur dilectio ei, qua animum hominis ad remotiora extendit, scil. magis ad dilectio: non eorum qui nos oderunt; sicut Virtus ignis ut notat S. Doctor ibidem tho. positum ei fortior, quo ad remotiora diffundit suum calorem et quo remotiora sunt ei fortior, quia ad remotiora diffundit suum calorem et quo remotiora sunt ei fortior quia minus combustibilem. Unde ratio patens quia si nisi amor Amicorum ei ppi Deum sit notabili fervoris et intensior et fortior erit amor Inimicorum. Arguit ei unitatem ad eundem affectum erga eundem obiectum scilicet si Deum, ppi quem obiectum manet ming amabile ulterius fortiter diligit. Unde patet ad 1. Patrib. Summis encomiis celebratur hic amor et Apost. ad Rom. 5. Quod dicant eximium proprium Dei erga nos charitatem. commendat autem ingentem charitatem suam Deus in nobis, quoniam cum adhuc peccatores essemus, adhuc

tempus Christo y nobis mortuus est.

Petes. Quid si unum amorem ex forentiorem altero. R. Actum Charitatis ampliatur magis secundum ea posse sub. collatione amt. Intensive magis servidus est qui se calendo ad plura seu quo plura bona. Vel voluntas amt plures exercitios pedinos Divino explicite amang amt duo ppi Deum plura volung agere bona y pati mala ipsi in omnibus placere, nulla ea[m] saltem peto offendere. Intensive magis servidus est amor, quo vehementer seu magno Voluntatis conatu et affectu amatur.

Dubitatur 4to. An actus Charitatis elicitis in via sint ejusdem speciei ac per: fectionis ima elicitis in patria. Communis et Scotis post D. Thom. 2a 2ae quæst 67. art 4. Suarius hic disp 3. Sect. 4. Charitatem comprehensorum perfectiorem ri Charitate Viatorum. Verum id in vario sensu accipi potest. Imo de perfectione Charitatis specifica et entitativa secundum se intrinseca. quoad Deum. Certum actus Charitatis elicitos in patria et ejusdem speciei cum elicitis in via ut docent Scotus Aug. et plures alij. Qui et ubi sola est principium elicitivum sub habitu infusus i.e. Deum utrobig. consequitur et ipsi actus sunt ejusdem speciei et perfectionis entitativa ej. Non obstante quo Voluntas in patria dilgatur Deus clara, qui hoc ni se solum ut potest specifica, et in essendi in subam actus. Loquo autem de perfectione intensiva quæstio procedere pot de actib. Charitatis unius ejusdem objecto persona v diversarum. Certum ac actus ejusdem subti seu Personæ. Certum est, nullum Viatorem elicere actum Charitatis intensiorem aut æquè intensum. ac idem ipse elicit in Patria. Quia Charitas habitus, actus in patria est intensior, qui procedit ex habitu intensiore. Nam ppi habitus, actus in patria est intensior, qui procedit ex habitu intensiore. Nam ppi ultimum actum meritoriam elicitum in via sequitur augmentum habitus quo ad gram ni utitur in via sectum in patria. Deinde ubi clara visio sequitur et caritatem Voluntas ad amandum cum hic utatur solo lumine obscuro fidei. Unde meritorie S. Aug. lib. 3. ad Bonifacium. Cap. 7. Nemo ita proprie dicitur Deum amare Deum cum[m] potius amabitur in patria. Alias in sua Congruam in patria vocatus sua ad Sect. n. 6. declarabo, quomodo ibi Charitas i quoad gradu perfectissima. Imo. Qui ubi est in statu comitatis id est in indefectibili. 2do. in immunis ab omni impedimento, quomodo toto fervore semper feratur in Deum. Nulla ibi subrepit inadvertentia v jactura in amante etiam levissima. Nullus

in via. Ad 3tio. Si spiritus rae Amicitia qua cum Deo imperfecta Charitas, omnes illius
Conditiones requiruntur expleta ibi altiore modo et gradu, qui hic in via. Major
ei cum ibi adjuncta bonorum communicatio. Ex hijs.

Colligis quo respondum ad illud dubium an Charitas in hac vita possit crescere:
Sctus Thomas dicendum ei esse absolute possibile, posse Deum ea et ingeminare
desiderio possibilem proportionate ad Charitatem viae et vitae hujus viatoris, absque
noxia. Non tam desiderant nec desiunt, qui Deum amant ex toto corde et toto
viribus, quam humana fragilitas patitur et mensura gratiae permittit. Quod attinet
ad Thomistarum dissonantiam ad scientiam comparatam?

Dubitatur 5to. An Viator aliquis possit eligere aliquem Charitatis Gradum
possibilem ut aliquod ei augeret beatificum amorem alicujus beati. Negant Sajio
Tarag. Cajetan. Ferrarien. et alij. Nam ut ea potentia detur ad possidendam
Intensivam amoris plenitudinem inducit claritas luminis seu agendorum, quae respectu
Totius Bonum amantium. Viatores ad Deum amandum ducuntur potissimum lumine
fidei, quo se actus obscurum, et Bonum Divinum actual in umbra et enigmate
Solum attingunt. Beati autem ipsius sunt lumine longe altiore ad ea pertingere
ut cujus attingunt possibilia Dilectionis mandata, ut sunt in se, et libellum sunt ab
omnibus impedimentis amoris perfectissimi. Amor igitur beatificus cujus exemplar ad
instar Sancti videtur major ex amore cujus exemplar, Sanctissimi Viatoris. Ad rodi
care videtur Christi Matth. 11. ubi cum dixisset inter natos Mulierum non surrexisse
se majorem Joanne Baptista, adjunxit, qui minor est in regno coelorum major est illo

Nihilominus Suarez Lorin Becan Granad. et alij satis probabile sentiunt
in aliqua viatoribus intensiora fuisse actus Charitatis qui actualiter habuit Beatus. et
quidem de Beata Virgine communis. Negari enim potest Patroni cum Gregorio
Ecclesiam canentis, Virgo prae Sanctissimum habitum Charitatis, gratiae in nullo
alio Sanctorum et Angelorum tantam Salutem operatum fuisse. Dum quidem
mundi fuerit ab omni passionum inordinatione et plenissima animae illustratione.
Cum ergo et alii eximii Sancti plurima et maxima egerint et patiendo et Deo valde intime
cum sibi comparaverint habitum caritatis et actus possibilis exercuerint sanctissimum
passionum animae totae ad se traxerint Deo, et Divino lumine repletissimae fuerint possibili

quidam aliquis eorum ad eum_ proximus seruorem Charitatis ut Deatus aliquis vg Iohannes
baptizatus arguatur ⁊ superarius?

Dubitatur 3to. An actus aliarum Virtutum imperatus à Charitate habeant
hoc ipso bonitatem ⁊ rationem Charitatis R. Si actus ⁊ p se attingunt ⁊ tm suum
Obiectum obm̃ sibi seu cum Motivum ipsius Charitatis, ut vg actus temperantiæ ⁊ humilit
datis ⁊ tm eligitur ob honestatem, qua refertur in moderatum circa potus, aut submissionem
animi seu cum ipsi secundam bonitatem Dei tangit digni ⁊ in ipsum grauiter talis modo;
ratio et subinde sibi stat. Sic actus imperati habebunt ipsam honestatem cum Charitatis drog
ut ipsum Charitatis Motivum ⁊ attingant. Sunt cum ⁊ habebunt istum ⁊ actus virtutis
relatum respectu interiorum, et istum p dennim quam retinam dicatur actus Charitatis
à qua imperati sunt.

Sectio V.

De Habitu Charitatis Theologica.

Eximia Charitatis in cordibus Iustorum diffusa excellentia, quã laudibus cecinerunt Scripturæ
et SS. Patres ac Sperati testimonia quæ S. Ioan. ⁊ dixerunt Deus Charitas ⁊, Moderni
Magistrum Sententiarum, ut in eam ⁊ centret Sententiã lib. 1. dist. 17. de Charitate Spu
nalis qua Voluntas nostra elevatur ad diligendum amore sanctificante Deum ⁊ ipsum
rum alios proximos, ex ipso et in Deum suam Spiritu Sanctus. Contra quam
Dico 1mo. Charitas qua elevamur ad diligendum Deum ⁊ ipsum
adhi Deum suam Spiritu Sanctum, est ⁊ habitus quidam creatus Supernaturalis. ⁊ Sententiã
communis inter Doctores Catholicos, quam plures asserunt ⁊ certam. Alij docent ⁊ posse
hodie sine temeritate doceri. Sententiam ⁊ Scripturæ Sacræ aperte ad Rom. 5. ubi dicit
Apost. Charitas Dei diffusa ⁊ in cordibus nostris per Spiritum S. qui datus ⁊ nobis. Ubi
copulat diligendi Apost. Spiritum S. ⁊ Charitatem tangit Ioannem ab infuso. Unde
S. Bernard. lib. de diligendo Deo allegata Verba S. Ioan. replicans ait: dicatur recte
charitas, et Deus et Deo donum. Charitatem dat Charitatem, subintentiva ⁊ rei creatæ
Ubi autem scãt ⁊ habiti ubi donum qualitatis. Ipse quoq; Apost. dona ac Corinth.
12. Charitatem et alias Virtutes Vocat Charismata et dona Spiritus Sancti. et Concilium
Sess. 6. Cap. 7. et Can. 11. dicit Charitatem per Spiritum Sanctum ⁊ Iustorum in cordibus
Iustificatorum inhærere ipsis. Hæc autem Scripturæ ⁊ genuinam, quæ advertuntur de
potentia subjecti et Spiritui Sancto convenire ⁊ pti. Ratio quoq; ⁊ quam
suppeditat S. Thom. 1ª 2ª quæst. 23. art. 4. Ad constandum sibi Deo perfecte potentiam
Charitatem per primum principium Intrinsecum formalem respectu rerum plures, ut ipsum per supernaturalia

Tertia pars conclusionis de augmento caritatis communis cum ⁊ apud Theologos. Nam caritas rum augmentum dicitur, quod habitualiter augetur, ut ei augmenti accessui possit extendere ad novum obiectum, vel ultra attingere ⁊ generale influxum illo augmento. Aliqui talis augmentum ⁊ recipit habitualiter caritatis. Nam gloriæ gradus caritatis post consummationem circa quem obiectum, quæ sunt mobilia propter Deum, alias sequeretur, quod qui recipiunt habitum caritatis ⁊ possit ⁊ illum elevari ad maximum quinum. Alterum proximis aliquos. quod ⁊ contra communem sententiam Scotum. Et supposito ⁊ in habitu infusa caritatis augmentum retinuerit. Confirmari post. de habitu fidei et spei.

Petes. An caritas in hac vita habeat certum aliquem ⁊ terminum ultra quem augeri ⁊ possit intensive? affirmativa sententia communis ⁊ inter Catholicos D. et Tradita a S. Thoma hic. q. 24. art. 4. ubi docet caritatem in hac vita posse crescere in infinitum. Ratio dat. Qui non habitum caritatis ex hac sua ⁊ limitatum ad certum gradum: dum autem Ratione dat. Qui non habitum caritatis ex hac sua ⁊ limitatum ad certum gradum: dum autem ratione ultima fundamenti ⁊. Quo oppositum habetur ex eo, quod sit partici pati infinita caritatis Dei a Christo non jubeant communi fidelium Patres alterni, ⁊ extremum caritatem non ex parte sui effectionis seu Dei qui de implicantia, seu repugnantia augendi in nobis caritatem ultra et ultra non ex parte subiecti deficit augeatur, qui semper caritate crescit: certe ergo caritas habitualis ad nullum augmentum. Non habet ergo caritas ex hac vita finem ⁊ terminum ad quem ⁊ Deum Infinitum: hoc dicit post Deum habere Spiritum ex decreto Dei. Dei ⁊ Spiritum diligendum ⁊ Deum Infinitum: hoc dicit post Deum habere Spiritum ex decreto Dei. Debemus ⁊ ex cogitare Deum nobis magis magisque ⁊ nobis manifestum desiderare, cum in horum et momenta augeat dilectionem nobis augenda nobis amoris. Bene glossa ex divo Augst. in prol. ⁊. sup illud Apost. ad Philippenses 3. Non quod jam adeptus sum aut jam perfectus sim, sequor autem, si quo modo comprehendam amoris: nemo sibi finem ⁊ modum ponat, sed semper proficiat et crescat sufficit mihi. Qui ait hoc dixit de Via ⁊ vita usque ad finem. Nitimur ad finem ultimum contendimus ⁊ pervenire amoris possibile. alterig et alterig ⁊ diligendi Deum ⁊ ig Magg. sine modo diligere.

Controversia major ⁊ circa augmentum caritatis, an hoc cum ⁊ alig transitorius ⁊ habitu ⁊ quo gradum augeatur, et quem statim. Quæ prima citatur actus? Deinde an habitu caritatis magis augeatur, quo major gradus ultimi actus? Qua quæstione pertinent ad tractatum de gratia et Merito, caeca in ⁊ difficultas de augmento gratiæ ⁊ quoad actus Meritorios et de augmento augmento habitus infusi ⁊ quoad actus Meritorios. Unde primo hic illam expediam.

Dico 3tio. Habitus infusus caritatis augetur cum ⁊ alig transitorius ipsi, et quem augetur statim ac citatur actus caritatis ⁊ alter Meritorius. Prima pars ⁊ communis

inter Theologos citra Durandum absurdum alicui Charitatis remissos in merendi augmentum habitu. Cum contra Banez et alios quos ex recentioribus Thomistis refert Ioannes a Sancto Thoma Charitatis remissio mereri nec quicquam de condigno augmentum Charitatis gratiæ et gloriæ sed hoc augmentum fit ex dispositione debitorum actuum intensionis ulterius, unde augmentum datur a Deo pluribus titulis scil. ex opere operato et ex opere operantis ratione actus ultimi. Beatus autem noster Concl. nostra. Qui Seniori N. Tonis Apostolo. placuit et judicavit inter gaudia meritorum a Deo, ut discernendo inter Justificationem actualem remissionem habitualem. infra cap. VI. Matth 10. Qui talium aquæ frigidæ potionem et N. ad Corinth. 4. dicitur: momentaneum Levi tribulationis nostræ, æternum gloriæ pondus operatur. Gloria autem increamentum ibidem adeo augmento habituali et gratiæ. Similiter Trident. sess. 6. can. 24. Per dicit sess. 6. can. 2. Justos et bona opera esse in gratia, qua Justificati sunt cooperante habitu Charitatis. Et eadem sess. can. 32. Anathema dicit negans Fidem operum et gratiæ habitum, vere mereri augmentum gratiæ. et rationem Qui imprimis hoc ipsum cogitare et major Salmtic habitus ingressum sibi adeo sed debito remissioni quomodo probandum sibi Ipsum consequutum. Quis enim oraret ut eo efficaciter quo opus gratiæ ad hoc magis Sancto, meritorium sibi specialiter gratiæ et gloriæ, quem alias mereretur de condigno habuerit, si ad hoc magis Sancto, remissionem habitum Charitatis habuisset gratiæ. Deinde actus cum remissior habet nec intentionem ad meritum de condigno novi gradus gratiæ et Charitatis. Et hic ille actus gratiæ debet.

Secunda pars Conclusionis. ad Suarez Vasquez Joannem. Ovied. Turrianum et apud hunc Sabr. Arriaga. Victorinum, Alberti contra Cajetanum et alios Thomistas asserentes augmentum gratiæ mereri actus remissior charitatis ut conferri statim ad se ad se habet possessionem actum ad illud disponerit: et si se ad disponere, ipsum illud augmentum in via sed in ingressu gloriæ seu ante Instantiam Visionis beatificæ. Item contra Scotum quem secutus Alvarez et Gonetus absolute docuerunt illud augmentum habitu Charitatis et gratiæ magis conferri ex ingressu beatificæ divinæ. Probatur Concl. nostra. Quia nulla apparet necessitas specialis illius dispositionis ad obtinendum illud augmentum supposito merito de condigno. Imo ex communi ratione. Quia si alia dispositio in via esset necessaria, saltem meritum condignum suo ordine gratiæ et gloriæ alicui culpa venialis ut si peccato post actum meritorium elicitum mereretur. Item. Si habet post actum Charitatis habitum remissiorem

elicitum

ebriatum . eliciat alterum in desiderem tunc autem respondebit statim suum proximum Geminum, et ibi non poterit ire ipsum ad Geminum dilectum Christi, et si ad hoc disponat, mihi ipsi Geminum respondere debebit, quia si ad ipsum ire disponeret. Non est habet condignitatem ad alterum Geminum. 3tio. In ingressu Fraternitatis eliciat aliq charitate in principio ad augmentum habitus charitatis et gratia qui credit et visione Fraternitatis, accompanied by habitu charitatis tunc jam in esse.

in proximo jam consummata. ac sicut est habitus charitatis tanto magis augetur, quanto diutius durauit ejus actus et alius aliquis actus meritorius augmenti gratia. Ita contra theologi. Quo diutius durat non liberè continuatur aliquis actus charitatis, in fine habitus Quo quo diutius durat non liberè continuatur aliquis actus charitatis, in fine habitus libere imperatur, et major erga Deum dilectio affectus. Augmentum Spiritus S. ad corpus. 3. Theologicus, ipsum meritum accipiet ad sui summa laborem, In qui liberè diutius continuauerit actum charitatis et alium meritorium plus meretur accipiet in altera gloria vita plus gloriæ. in hac vita gratia et consistit novum augmentum charitatis ipsius, alterum habitum supernaturum. Sicut contra, quo diutius actus peccati continuat actum peccatinfum majorem acquirit Malitia, majus meritum vitæ quia continuat actum peccatinfum majorem acquirit Malitia, majus meritum Supplicium. et gaudium inestimabile. si in majore Deum et Genio dignum, igni æ. quadragesimum horæ peccauerunt in vita amore dei, qui quæ statim ad alia dis: Traditur Gelasius S. Cyprian. Epist. 16. ad Sil. Confessores. ad fortitudo celsiora ingressi morâ ipsâ passionis ascendit, longiori temporis ducta gloriæ certus in tra: Hinc sed angelis. Extra, quo longior labor pugna, hoc corona sublimior, agon

usq. sed multiplici Geminum mutuo fidelitate obligat.

3tio. Ab habitu charitatis in efficiente Dei procedit amor electus, ad eum desiderium et gaudium. Pertinet ei ad perfectum optata benevolentia sua amicitia, ut Deo complacere sibi in possidendo amato sed quia certum de illo gaudere et desiderare ipsi æ. Deo gratia fabricatum ejus charitatem bona cum calida gaudere pro: pria ac honorem ejus obsequium conducere possunt. Siati ipsi Deum gaudere pro: ing de bonis proximi qua habet et desiderare illi ea quæ habet. æ. Grata effi: care Vitam aeternam Etc. Ipsum ab eodem habitu procedunt actus consultivi ob. ipsi Dei Judicia nominatim detestamur et fugimus ea, qua ipsi mala sua adoptantia cognoscimus. Ad eandem vir Virtutem pertinet prosequi Bonum Suum objectivum. et amari sui natura ipsi oppositum. —

S. Dyonisius 3 actus habitus charitatis ponit. Unionem Celestium ad D.
Qui en ejus amat, n'tm voluntate conjungitur et adhaeret amato. Omnes quibus
alium in eum affigit, ut assidue circa amatum versetur, nec aliud fere agitat ut
gnitur amat desiderat &c. qui amatum, quasi Symbolo unio. & qua requiritur
amante quadam quasi oblivio omnium aliorum rerum, imo sui ipsius, dum adeatur et
lacis. Jesu impetu quidam fervens ferendi ea qua bonitatem amato, et impedia
que mata sunt eidem Theologia Mystica de Quo Mystico &
Duo 6to. Habitus infusus charitatis ni tollitur nec minuitur p peta ven
a, tollitur autem totus p quilibet mortale. Sed concluditur certa Theologia. Qui
i, qd p venialia ni intertitur ho à fine suo ultimo, nec turbatur ordo charitatis
Deum, nec dissolvitur amicitia cum ipso, ut alibi p datur sed ni minuitur fervor
charitatis, quatenus p talia peta fit ad ho tardior et remissior elicienti actus cha
tatis, et impedimentur gnia actuales, quib. excitaretur efficacius ad exhibendu
orem amorem. Per mortale autem quovis pctm dissolvitur amicitia cum Deo, et
cupollitur gnia habitualis Dei, et habitum charitatis subtracta radice su
luteriq necesse est.
Reliqua de charitate tractanda Moralia sunt et à Theologo morali, q
vid. addat cap. eliminatur. Margarita Theologiae pro to Rota
Hac de fide spe et charitate universa Theologia Scholastica, quia d
in charitate finis in fine finis infinitos. cui Deum et gloria sine fine.

AD
Majorem Dei Gloriam Bea:
et Alma Virginis MARIÆ
Sine Labe originali Conceptæ
Honorem

TRACTATVS THEOLOGICVS
IN Aurea zota Postilla.
TERTIAM PARTEM SVMMÆ
D. THOMÆ ANGELICI DOCtoris
À QVÆSTIONE 84. ET DEINceps.
Thom. DE Dowkayta.
SACRAMENTO PŒNITentiæ
Dom. ET MATRIMONII.
Lachastu Rod. IN Kapitulj
ALMO COLLEGIO VARSAVIensi
SOCIETATIS IESV
TRADITVS
ANNO DNI 1600
DIE 2dä SEP.

PROŒMIVM

Expedito nunc superiore quaternio de Sacramentis in genere, restat in particulari de Baptismo Confirmatione ed Eucharistia, nunc juxta ordinem Sanctorum sequitur tractandum de Pœnitentia quam ejus loco ponitur Tum à Concil. Florent. in decreto Eugenij qui ad Armenos, tum à Conc. Trid. Sess. 14. Quia in Baptismo omnò omnes pœna spiritualis Confirmatione roboratur Eucharistia nutritur Pœnitentia sanatur. Extrema unctione tandem ex Medicina Spirituali ultimo perficitur. Atq; ita omnes Sacra ut ait S. Thomas 3tia p. quæst. 65. Art. 2. Ordinantur ad perfectionem unicuiq; hominis in seipso, vel quia duo sunt priora Sacramenta Ordinata ad Matrimonij quæ ordinantur ad perfectionem communitatis seu Multitudinis. Priora autem sunt ea, quæ pertinent ad Individua, quàm quæ ad Multitudinem Sicut prius ex eo unum quodq; perfectum. Ubi expedienda disputationes de gravitate agendi more Scholarum nostrarum de Sacro Matrimonij. Disputationem Ind. Disidery nunc Tractatum.

S. Thom.

PARS IMA
DE
Sacramento Pœnitentiæ
Quæstio Præliminaris.

Quæres primò. Quo sensu nos Pœnitentiæ usurpetur ab Hæreticis Coætaneis temporis. R. Observandum illis Sectariis Lutheranis pœnitentiam nihil aliud esse quam resipiscentiam et Vitæ in melius immutationem absq; ullo de Gloriosis remissis dolore, haud pœnæ irrogata. Hoc autem decreto communiuntur qui omnes ex una quidem parte Sacra Scriptura ayunte Peccatores ad pœnitentiam hortetur, ex altera verò cum dogma ipsorum sit, Peccatorem sola fide, qua quisq;

in

in particulari credit sibi remissa ē p̄cta p̄ Christi Merita, necessario excludere
debuerunt quemcunq; ritum actum quem hoc Orthodoxi ad Justificationem Corq;
aut deserere debeant. cuq; debuerunt excludere omnem de peccatis dolorem, imò
eum damnant tanq; hypocrisim et morum pestem. Ne tñ Scripp̄ loca, quæ ad
pœnam hortantur, negarent, commenti sunt pœnam nihil aliud ē, quam desi-
stinem à peccatis.

Contra eos p̄ 1mo. Manifeste Scripta longè aliam pœnitentiam indicat, quam
ē haec lutherana, videlicet ingenuam rem dolore et vitæ emendatione. Joh. ult. Job. ult.
ultimo. Poenitemini et agite pœnitentiam in cinere et cilicio. Joelis 2do. Joelis 2do.
Convertimini ad me in toto corde Vestro et jejunio et fletu et planctu, et scindite
corda vestra et non vestimenta vestra. Matth. 11. Væ tibi Exhortatio ad
Chorazin, væ tibi Bethsaida: si in Tyro et Sidone factæ fuissent virtutes, quæ factæ sunt Poenitentiam.
in te, olim in cinere et cilicio pœnitentiam egissent.

Contra 2do. Idem nostri SS. Patres diligentissimè et gravissimè agentes de pœ- SS PP.
nitentia commendanda. Basilius lib. de jejunio. S. Cyprianus Serm. de lapsis. Ingemi. Quam qui poeni-
magna deliquimus, tam graviter exigamus. Alio vulnere dignus est longa medicina indiget. tentiam
Poenitentia animum notat non vestem. Discite operteat impositum diem multo frangere, cilicio populo
nectere ac fletibus cuncta, cinere complere, ad lacrymabilis lamentabilis deplorare, debitæ commendabat.
solo adhærere cineri in cilicio et sordibus volutari. S. Hyeron. in cap. 3. Joannis.
Jejunium ingemit et sacco arena quod peccavit. S. Augustin. epistola 108 ad
Seleuciannum. Sed cum pœnitentiam bonorum et humilium Deum pectora quotidiana
in qua precatore fundamus dicentes: dimitte nobis debita nostra, et ipsum posse ipsi
hanc jejunia et planctus et Orationes impetrant. S. Greg. homil. 34. in Evang.
Poenitendum agere et aperta mala plangere, et plangenda non celebrare.

Contra 3tio. Idem omnium vetera et universalia à Patribus ab Ecclesia
Etymologia mihi patrocinatur. Nam poenitere ingens S. Isidorum l. 2. Etymol.
cap. ultimo et S. Aug. lib. de vera et falsa pœnitentia cap. 14. Idem ē quid sed
ac poenam tenere id ē vindicare de peccatis dolorem et alias multas. Unde apertè un poenitē
Lutherq ex Graeca etymologizat inquiens: Poenitere ē pœnè tenere id ē Lutheri
pœnam dare, pœnitentiam agere. Sed nostrum Patres id eam Scriptores Graecis falsa poen.
poenitere, pœnitere. etymologizat
poenitentiam ipsi dicerent et poenam describebant. Sic Ovid. lib. 1 de Ponto.

Descriptio poe nitentiæ Ovidij lib. 1 de ponto Eleg. 1.

Item Ausonij

Eleg. 2 ait.

Pœnitet, et facti torqueor ipse mei
Cum sit carnum, magis et mihi culpa dolori
Quo patri prodam, quam meruisse ming

Et Ausonius ibi Deum Mediolanensem non Pœnitentiam de se loquentem

inducit Epigram. de Occasione et pœnitè.

Sum Deus qui facti nec factis exigo pœnam
Nempe nil pœnitet, sic Mediolanus vocor.

Unde imprudè Erasmus Mediolanum, quæ Græcè idem sonat quod pœnitè, dicit ecclesiam respiscentiam: à quo et Lutherq occasionem erroris arripuit.

Respiscentia pœn. et propositi virtus mutanda.

Neq; hæc nostra respiscentiam excludimus ab initio aut partibus pœnitè cum de ratione veræ pœnitè sit, nō solū dolor de peccatis, sed eam præsentem dolorem mutandum, quo consequatur respiscentia seu vitæ mutatio.

Varia acceptiones pœnitè. 1mò

Quæres 2dò: Quomodo hæc apud Ecclesiæ Theologos et Patres sumatur pœnitè? Ad 1mū. Pœnitè à quibusdam sumitur pro actu accepto sumpto ex gravi displicentia et dolore facti Gentilis aut in se mali, aut licet in se bonum quidem sit, id agnoscendum sub ratione mali alicujus, vel ex aliquem boni facti pœnitere, si agnoscendatur sub ratione mali, ut si quis doleat se præstitisse laudem, vel vania hujus status onera et labores.

2 strictiùs sumpta. & Respiscentia et dolore &c.

2dò. Pœnitè strictiùs sumpta in sensu Scholæ et Patrum sumitur pro actu voluntatis displicentia et dolore, quo de peccatis contra Deum commissis dolemus. Sic sumit Magister Sententiarum in 4to Dist. 14. Pœnitè à Virg. qua mala commissa cum emendationis animo Plangimq; et odimq.

Dolor nāturalis et supernaturalis quid sit.

Porro dolor hic vel est naturalis, vel cum Gentilibus dolet de peccatis quatenus vitandi dedecoris rationi repugnant aut inordinatorum affectuum malorum naturæ pœnæ consequentium, nō ob inobedientiam à Deo, vel supernaturalis, ut cum dolet ejusmodi peccatum in Deo quatenus inhonestatem actus peccaminosi peccatori pœnæ vel pœnæ à Deo inflictæ, aut inferendæ aliunde motivum detrahit. Dolor autem in se nō est proximè ad justificationem, ejus q; salutaris.

3 pœna ob pœnā.

Tertiò. Pœnitè aliquando sumitur pro pœna ob pœnā ipsius ab alio, aut voluntariè suscepta in vindictam peccati. Sic sumitur in jure canonico, cum specialis tribuit pœnitentias et remissiones, id est de pœnis ob peccata impo

ostig et earum relaxatiõ. Sic sumpta definitur à S. Aug. in lib. de Verg et falsa pœnitã. Pœnitã e gnãdam dolentis vindicta, qua odiõ pumit quo doluit: misste. Quartò sumitur. Et collectione omnium actuum q ptã ad conversionem gfectam pertinentium. Hi autem sunt actus Dolor de peccatis commissis, Propositum emendandi, ipsa Vitæ Melioratõ, Vindicta de se assumpta, tum ut in se male sæva, eta punitat tum tãt Dei erum placet tum ut Deum ejus injuriam tum ut sic se ceteris à Vita scelerata tum ut ubi abundaverit Delictum superabundet et gnã. Qn ex sensu videtur accipi pœnitã Matth. 4. et 3. Pœnitemini appropinquavit enim regnum cælorum. Item Apocalyp 2do. Ubi Angelo Ephesi dicitur Epistopa Ephesino dicitur à Christo memor esto unde excideris, et age pœnitentiam, et prima opera fac tibi.

Sic sumpta Definit S. Aug.

4. Collectione omnium actuum.

Actus Pœnitã.

Dom sensus S. Matth.

Quintò sumitur pro ceremonia quadam usitata in Ecclesia. et certo quod 5. Pœnitentia quadam usitata in Ecclesia. vitæ externo dolendi et satisfaciendi de peccatis. Triplex autem ritus pœnitendi erat in Ecclesia veteri unus erat pœnitentia publica et solemnis qua semel tm imponebatur in vita, ut declaratur Origine homil. 25. in Jesu. 25 Leviti. Aug. lib. 2 de pœnit. cap 10. Epist. 54 ad Maced. Alius erat Pœnitã quidem publica cum publicãne peccati et publica in facie Ecclæ satisfactione verum à vita solemnis aut prior et iterari poterat i. repetebat. Tertius genus pœnitã privata per confessum secretum eorum Sacerdote et Susceptionem ab eo Satisfactionis impositæ ac absolutionem ejusdem privatam, qua etiamnum manet in ritibus Ecclæ usu dicitur Sacrum Pœnitã propriè et in rigore. de quo nic agemus.

Triplex ritus pœnitendi veteris Eccl. Solemnis Publica et Secreta.

Quarto sitr. Quanam hic notãs de hac ultima modo accepta pœnitã sub tractanda. Q. hac. Disputãs una est de Matã remota Sacrti Pœnitã tractanda. De dolore et contritõne quæ e una pars Matã proxima et essentialis Sacrti Pœnitã. 3tia. De Sacrtali confessõne quæ e altera pars Matã proxima et essentialis hujus Sacrti. 4ta. De forma Sacrti Pœnitã. 5ta. De effectibus ejusdem Sacrti quod remissionem peccatorum tam mortalium qm venialium. 6ta. De Meritorum reviviscentia et recuperatione Virtutum. deq eadem peccatorum post pœnitentiã. 7ma. De Necessitate et usu hujus Sacrti. 8va. De Integritate pœnitentiæ hujus Sacramti. scil. Satisfactione. 9na. De Ministro hujus Sacrti deq obligatione sigilli Sacramti.

Tractanda de Pœnitã Secreta.

Disputatio 1ma.

De

Materia remota Sacramenti Poenitentiæ.

Cum omne Sacrm̃ consistat rebus tangẽ maã, et verbis tangẽ forma, vti inquit Concil. Florent. et declaratum è à nobis in Maã de Sacrãmtis. Imò verisimile est considerãdum Maã Sacrti poenitẽtiæ tum remota tum proxima, de qua prius agatur examinandum è præcipuam cè Sacrm̃ novæ legis.

Quæstio 1ma.

An poenitẽtia sit Sacramentum novæ legis.

R. Poenitẽtia quæ sumitur p cerimonia sacra etiam nunc usurpata in Eccla Sancta, sit ea quæ constat de contritione, confessione et absolutione Sacerdotis, Affirmanti pro: dubio Nouæ legis.

ac satisfactione poenitentis è verè et propriè Sacrm̃ novæ legis à Christo Dño institutum. Cõ de fide definitum in Concil Constantiensi in Bulla damnationis Articulorum Wiklefi in Florẽ p decretum Eugenii 4ti et Tridentino. Probatur 1o Conclusionis.

Probatur 1mò. Quicquid è signum sensibile à Christo stabilè institutum ad significandam et causandam intellectui gratiam sanctificantem, illud è verè et propriè Sacrm̃ novæ legis, sed aliqua poenitẽtiæ sumpta Quoad dicti modo è ejusmodi signum, Ergo è verè et propriè Sacrm̃ novæ legis. Major è. Definio Sacrti ea, tale assumpta in Maã de Sacrti. Minor vero probatur. Nam imprimis illa absolutio Sacerdotalis confessioni itidem poenitẽtiæ sit signum sensibile, manifestum cè dolor animum respiciens sensibiles per ipsammet poenitẽtiæ actus exteriores, quod eadem hæc sunt instituta à Christo Dño in ordine ad exercendam peccatorum p latum et Verbis Christi Joann. 20. Accipite Spiritum Sanctum, quorum remiseritis peccata remittuntur eis, quorum retinueritis, retenta sunt et quia verbis significat Signum sensibile. Potestem absolvendi seu remittendi peccata cè collatam Apostolis. Quod enim aliud sibael. Quorum remiseritis &c. 2do. Cum necesse sit existimare ut: Apostolorum observantia circa Sacrm̃ poenitẽtiæ. latam cè Apostolis à Christo potestatem tenere quemcunq; obitum absolvendi à peccatis, siquidem verificandum quæ et qualia ea sint, et utrum sit peccator Ad argumentum Dei dispositio necne, necessaria intelligitur Manifestari ei: rursum debitus proprii et convenientis sibi, quod ad alterum per quem Sacramen

gratiam sacrum creatum. Nam omnis gratiam facta eadem habere potest ab Ecclesiam absolvendi, tum nec omnia externa facta illa sunt Ecclia contraria peccata, nec ulla interna per solum Voluntatem commissa. Et. opus operatum Sacramentum ut ea potestatem liberè remittat. Quod dispò quos peccatores intellexerit absolvendi debeat, patet ex Verbis Christi quibus iudicat ut alios quidem remittant peccata, nimirum quos dispositos videant alios verò retineant, quos videlicet indispositos ob gratiam Dei & iustitiae vel Voluntatis malae periculum, aut alias causas indignaverint.

Porro cum haec potestas sit Apostolis collata pro Salutem fidelium detur perennari, sicut ex ipsa Ecclia sequitur collectis fidelium perennat. Nam quem admodum ex eo, quod dictum est à Christo Matth. ultimo: Euntes docete omnes gentes baptizantes eos recte infertur, quod Sacramentum baptismi sit ad salutem necessarium, ita ex eo quod Christus dixit: Euntes docete omnes gentes, baptizantes eos recte infertur, quod ipsa Ecclia sit perpetua. Quod eam hic diximus.

confirmatur. Sicut ex eo quod Christus dixit: Euntes docete omnes gentes, baptizantes eos in nomine Patris &c. recte infertur, hic &c. Sacrum institutum esse ceremoniis quae Sacramenta dicuntur, ad sanctam ejus consecrandam gratiam justificantem à peccatis inde baptismum remissa, ita eam ex eo quod Christus dixit: accipite Spiritum Sanctum quorum remiseritis peccata, remittuntur eis &c. recte colligimus hic &c. institutum esse Sacram ceremoniam, qua Sacrum dicatur ad sanctam et consecrandam gratiam delictorum peccatorum post baptismum commissorum. Dicentem autem debere ea ubique hanc ceremoniam constat non ex diversa Christi Verborum sensu; tum ex alio remedium debet ea peccatorum ante baptismum, et alio post baptismum commissorum. cum baptismus ibernii in remissionem peccatorum negent.

Dicunt 2mo. Haeretici. Sensus illorum Christi verborum ejusmodi est: Quorum remiseritis peccata &c. quos per Evangelij annunciationem per Ministerij remittam peccatorum ad illam fide amplectendam remittuntur eis. Et quorum retinueritis peccata, ea sunt, &c. quos per sua Dei et Sacrificale legis ob eorum impenitentiam retinent, &c. quos possita ira Dei et Sacrificale legis ob eorum impenitentiam retinent, &c. quos peccata non remittuntur. Contra hanc Haereticorum explicationem ex etymologia vocis Dei, ita peccata non remittuntur. Contra 2mo. Quod sensus apertè est detortus et nullam spem conveniendi cum eorum Doctrina habeat. Contra 2do. Falsa supponunt Haeretici sola fide ante apprehensionem promissionis Dei hanc justificari. Contra 3tio. Facilia baptismalia inducta Haeretici ad istum modum verborum concionandum

tã qã cum vocentur justificati baptizati è vere Sacramẽti. Cr. licet in poe.
nitentia esset solum Sacramentum conualidatorium si in infallibiliter cum vocentur
Justificati præcedentis è Sacrãm. Contra è 3tio. Dicas ista cum remissa
Sciãt remissoris peccatorum & suppressa peccata sint ea remissa & suppressa ad
huc remittenda vi ipsig Absolutionis seu annunciationis. Si suppressa ea
remissa, unde hoc Absolutis et annunciantis constat. Si constat ex relatione
ipsig pœnitis. cum præsertim pœnit. annunciatus remissa, tanq ipse sit de
hoc certus et credit. Si probum absq ulla notitia circa hanc particularem
personam, annunciatur de Generali remissa, id temerarie fit, et absq
fundamto. Si verò suppressa adhuc remittenda vi ipsig annunciationis hunc ipsi
annunciat ejusmodi esse effectum remissionis peccatorum adeq ejus Sacramẽti.
qua Adversarij admittunt. Sed dicas, peccata remittuntur vi ipsig pœnit,
qua audientes confessionem Christi de remissione peccatorum eam apprehendunt,
Non contra 4tum. Cr. illa Christi verba, quorum remiseritis peccata,
si verificantur seguidem Ministri Christi operantur ad remissionem peccatorum,
missio de remote cum dr. Ille Christus absolvem remittendi peccata vocabulis
Absolvo verbis. Contra è 2do. Quinam ejusmodi peccatorum apprehendit
finem? Utrum demissionem de Generali aliqua hic forte data apprehensio.
Seguidem unde apprehensionem harum singularium vel ei remissarum peccatorum
certe remissionem de futuro. Cr. detenti adhuc et ap aliquid aliud ab ipsa
fidei apprehensione retinetur peccata

Sequitur 2do. Remissio peccatorum cum post baptismum, remittuntur fit
solum baptizatis indelebili memoriam, adeq peculiã Sacrãm è desinit à
Sacrati baptismi. Contra è 3tio. Hoc manifestum è contra S. Bl.
qui crebra distinguunt Gratiam à Baptismo. S. Amer. lib. 1 contra Pelagia
nos. Reintegratur in quibus Sanguine Salvatoris ante in domo Baptismatis ante
in præsidio, qua imitatur baptismi gratiam. S. Cyprian. Sermone de obitione
Dom. Post baptismum, qui sub reverentia à pastore iterari aliud lavacrum
quærasti &c. S. Augus. Epist. 180 ad Honoratum. Si Ministri adhuc
ante baptizantur, alij recurrendi sunt, nulli demissi corpis communione privandi
Contra è 2di. Si ita è, quidã Sacerdotes possunt retinere peccata eidem

memoria baptismi suscepti in potestate Sacerdotis est sed in potestate ipsius baptizati
Sacerdotis officio. S. sic peccatorum remissio, peccatorum post baptismum remissio
ministerio ecclesiae. Nam ad peccandum libertas est in nullo regenerato in illorum
remissionem, quam sola memoria Baptismi suscepti. Contra est Gloss. S. hoc ipsa
esset delictiva peccatorum post baptismum remissio deberet hoc esse institutum
a Christo dispensatore et expresse, cum remedia peccatorum ubi agit Evangelium
omnes instituendum, debuit se instituta ab ipso Deo. Aliqui hoc multis haec
sed uberrime ab Aurelio Carthaginensi ergo sic.

Habetur 2do. SS. PP. Doctorum expresse vocant Sacramentum, et eam
describendo ita, ut in nos illam definitionem aperte declarant esse Sacramentum.
Aliquos hic producam. S. Greg. Nisseno in lib. de Vita Moysi. Moyses
ingulfi, et legem inundare ecclesiam Dei, quae res, quam gravis, ipse docuit
Sacramenta dicens. Victor Carthaginensis Episcopus quivis anno 467. lib. de poenit.
Cap. 20 in quibus Dominus noster in Evangelio quae sanctis scripturis legis
Verum, ut intelligas quae sanctae sanctae poenitentiae Sacramentum. S. Aug. lib. 2. de baptis:
mo. Cap. 20 post. S. hoc valet, quod in Evang. de peccatorum
Sacerdotes non celebrentur quemodo excindit homicidam deleantur, et sine agnum
baptismi et sine oleum et sine Eucharistiam et super capitis eorum, quibus
manus imponitur. Vide et alium Graecum intelligit remissibilem, ubi eam
intelligit eodem lib. Cap. 23.

Jam ad eorum quae probemus vestrae poenae Sacramentum, mentionem
fecerunt Patres, quos vide apud Bellar. et apud Joannem
Medinarum disp. 4. Sect. 3. ubi ordine et Christi verba Scitat Patres:
Accipe hic aliquos S. Clemens discipuli et Successor in Cathedra S. Petri
Epist. 2. ait. Si fortasse alicui fecerit livor et infidelitas et aliquod malum
ad his, quae superius memoravimus, latenter irrepserit, ita animae
sua curam quae impedit hoc huic, qui Deo ad vos est et Verbum Dei
Id est Verbum absolutionis, quod a Christo institutum est ministris Dei.
Tertullianus lib. de poenit. cap. 10. Igitur cum veris diversis gehen-
num, posse una illa institutione dominica nominatim ea adhuc in Ecclesia
sua subsidia, cur salubrem duram desiderii cur ea quae aggredi, quod ad
modum Stoici.

Origines hom. 2. in Leviticq. Sed ait et ipsa licet dura et laboriosa
penitentia remissio peccatorum: cum lavat peccator in lachrymis stratum
suum, et fiunt illi lachrymæ panes die ac nocte, et cum in erubescit,
Sacerdotis Dei, indicare peccata sua et quærere medicinam.
Cyprianus Serm. de lapsis hortatur singulos ad penitentiam ait Dum
adhuc qui deliquit in sæculo est dum admissi conscii pot. dum satisfactio et re-
missio fiat per Sacerdotes, apud Dnm grata d. fit. Ubi cum tribuat eos,
qui solo cogitatu commissa peccata confitendo ante sacram synaxim, qui
male facere, inquit, cogitarunt apud Sacerdotes Dei dolenter et simpliciter
confitendum, quomodo potius cum conscientia faciunt, et animi sui pondus exprimunt,
salutarem medelam parare licet vulneris cognitum, scientes scriptum est,
Deus non irridetur.
S. Ambrosius contra Novatianos negantes remissa post baptismum
peccata remissa lib. 1. de pœnit. cap. 2. Post multa de potestate remittendi
peccata Sacerdotibus mandata ait: Quid interest, utrum per pœnitentiam an per lava-
crum hoc agatur cum ipsi sint Sacerdotes utrobique. Dem in utroq. Mysterio opus
sen ut ubi legamus idem in utroq. Ministerium est. Sed dicet, qui in lava-
cro operatur Mysteriorum gratia, quid in pœnitentia? Nonne Dei non operatur
S. Hyeronimus contra Montanistas similes Hæreticos agens Epist. 82
ad Marcell. inquit. Rigidi autem sunt, non quod et ipsi majora non præcipiant,
sed hoc interlinas et illud intelligas quod illi erubescunt confiteri peccata,
quasi justi. Nos dum peccatum agimus sanctæ veniam promeremur. Dem Ezech.
33. cap. 2. asserit. Iidem et post naufragium tabulam, reliquam simplici-
ter confidere. Ysidorus Hispal. lib. 2. de summo bono cap. 16. Qui hoc facit, si voluerit ut decet ulti-
mum remedium, id est jejunium et orationem sacerdotum sollicitare et medico ostendere ubi
dolor urget, ubi ad illa remedia accipere, et ab illis legi, nulla alia conditio
est omnia dicere, cum diligentia sanctæ suæ peccata emendabit. Confessio enim
peccatorum nequitiæ, cum est remedium.
S. Aug. hom. 49. Nemo ubi dicat. Occulte ago Deus videt. Quorum
Deo ago, nocet Deo, qui mihi ignoscit. qui in corde ego. Ps. sine causa dictum
est. Quæ scientia in terra, Nubila. erunt in cœlo. Ps. sine causa clamor

sunt data fidei Dei? frustrans Evangelium Dei: frustrans verba Christi Domini.
ng quæ illa negant.

Ex Basilio 3 lib. Omnis hic peccatis contemnis præcepta justificari possit
sine unde, sive post baptismum, ostenditur, qui pie atq; admodum probitate ob offi-
cium ē nec à nobis sufficienti creabilis, Christi Deus ex ipsa liberalitate
et clementia sua sorte peccatorum, tum ad Spiritum ex ad justificationem pertu-
cerit, tum ad gratiæ catechumenis magis quidam redeunt Spiritum sanctum
de peccatis ante baptismum commissis remittit. Sacerdotis baptismi quod eam ejus
sibi actione adultos justificat. Et Cæsarius convenienter ejus liberalissima omnibus
erunt ut eo eadem Dei justificandi aliquo Sacerdotis quod enim alia alteri.
one infidelibus mundus post baptismum in pace Ecclesiæ justificant: cum magis
conveniens ei videatur, ne domesticis et communem gratiam Spiritum semel receptis
baptismi operabatur insignibus, familiaris spiritalis media gaudent, quam extraneis per lavacri
Sacerdotis ad eo instituendum ei, si ē ambiendum quod nec verum Sacerdotis munus.

Objiciunt mo Montanistæ et Novatianæ Apostolo ad Hebr. 6. Cap. 4. dicit.
Impossibile ē eos qui semel sunt illuminati, gustaverunt etiam donum cœleste et
participes facti sunt Spiritus Sancti, gustaverunt nihilominus bonum Dei Verbum
Virtutes sæculi venturi, et prolapsi sunt rursus renovari ad pœnitentiam rursus crucifi-
gentes sibimet Dei, et ostentui habentes. Idem Cap. 10. Versu 26. ait
Voluntarie peccantibus nobis post acceptam notitiam Veritatis, jam non est relinquitur
de peccatis hostia terribilis autem quædam expectatio judicii, et ignis æmulatio, quæ
consumptura est adversarios. Et cum nulla sit aliorum post baptismum commissorum
remittatur remissio nullum eam ē sacramentum defendis post baptismum commissis
peccatis. Et mo Hæc intelligi possunt de maximis gravioris peccatorum.
vg. Apostolis post multa fides Dei dona et gloriæ delectabilis quæ impossibile
ē, id ē valde difficile rarog; contingens renovari ad pœnitentiam, dū ē cū animo con-
verti, quod oportet ad justificationem. Ita Anselmus Hugo, Dionysius Carthusianus
Tilmanus, Cornelius à Lapide et alii. Ex 2do. Sensus verborum sui locis
ē. Impossibile ē semel illuminatos et baptizatos rursus renovari ad pœnitentiam
id ē iterum baptizari, ubi ex primo Chrysostomo. Ecumenio. Theophylacto
ni errorem lavacri. Si enim quis lapsus in peccata iterum baptizetur, quasi
ac si vellet iterum [illegible] ipsum crucifigere, in quā sunt iterum ix

Christo et in morte ejus baptizari et resipiscere Christi. ad cognitionem de Baptismo Scripsm. Dixi ne baptismum insciis, gravissime peccarent infidelitatis multi et ydi prudm venerunt ad poenitentiam. Potuit in adultis cum baptismi venerunt ad poenitentiam, qd poenitd seu dolor in illis requiritur tas effectum baptismi, ut dictum e alij de baptismo. Sensus Verborum, Qui Deus est. Nobis voluntarie peccantibus. n' relinquitur hostia, sal. alia Christi mors, qua ij: teretur baptismus representetur et applicetur iterum ad dilabendum culpa et pena et poenas, sd erit poenitentia de peccatis nos exspectat terribilis quaedam Judicij et speciatim saltem quoad poenam. Nam licet p. peccatum remittatur culpa et poena eterna, n' ita tota poena temporalis, qua Dns judicio manet sumenda, sive in hac sive in altera Vita, ubi erit ignis, unde, sal. in purgatorio, qua dicitur consumptura adversarios, id e gravissima afflictura. Nam nec ipse natus ignis poenis consumit damnatos, sd solum graviter affligit.

Objicitur 2do Modorni Haeretici. Ad omne Sacrm requiritur Verbum et elementum juxta illud Augustini Tract 80 in Joan. Accedat Verbum ad elementum et fit Sacramtm. Sed in Poenid erant qui erant Catholici admittunt n' e elementum, &c. n' e Sacramtm. R. Quae quidem dux Augustini Verba sunt solum de baptismo, n' autem de aliis quae Sacrta, ut patet legenti ipsum illum Tractatum. Unde negari pot Minor, quoniam Elementum quae et in regno. Si dnt Deus S. Augustinus cadmittitur ad alia quae Sacrta ex pri Conventientia eorum in radice Sacramti, dicendum est, quod hic elementum Sumatur latius, scil p Constitutivo seu paulo magis indifferente ad rem Sacrm, seu ad secundam et transeuntem gram, quam paulo Theologi cum Florentino vocant Mtam. Alias cum nec quidem Eucharistia esset Sacrtum, cum n' constet Elemento quae dicta.

Objicitur 3tio. Non e alia poenid nobis usurpanda, qm fuit in lege Veteri. Atqui in lege Veteri nec fuit talis poenid qualem Catholici usurpant, nec fuit Sacramtm. &c. Probatur Maj. Paulo Actorum 26. dixit Anani: his verbis sto usq in hanc diem testificans minori atq Majori nihil extra dicens, quam ea, qua Prophetae locuti sunt futura et Moyses. R. N. Maj. Alias cum nec Baptismo esset usurpanda nec Eucharistia

imo nec talis prenda gratiam assequantur Adversarii. ad finem confirmandi Scripturæ N. Testamenti. Nam prendam gratiam non assequemur, ex ipsis Scripturis probatis, quod Scripturæ non nova lege latorem Christum, nostrum Salvatorem legem, quæ nova Sacramenta. Deinde prenda Sacrum adumbrandum fuit Genesis 3. et 4. Versu 9. Levit. 23. Versu 2. numerorum. 5. Versu. 2do Regum 12. Versu 13.

Objicitur 3tio. Multibi in Scriptura prenda dicuntur Sacrum. Ex. Multiplicati in Scriptura baptismus, and Eucharistia aguntur dicuntur Sacrum, ergo admittunt Adversarii prendam esse Sacramentum ex eo, quod in Scriptura deducantur in signum Sensibilia à Christo in fidelis ad Dandam vel confirmandam gratiam. Igitur cum hic ipsum deducatur ex Scriptura de prenda, quam non assequamur, nobis asseritur eam esse Sacramentum.

Quæstio 2da.

Quinam sit Mala remota Sacri Pœnitentæ

Diximus in Tractatu de Sacramentis malam Sacramenti aliam esse remotam, aliam vero proximam. Mala proxima omnis actio verbi unicuique Sacramento propria, v.g. in Baptismo actio, in prenda dolor et Confessio peccatorum. Mala proxima dicitur eam Mala ea qua, qua ex ea tangit et constituitur quod Sacramentum compositum. Mala remota omnis res seu circa quas circumstantiæ actionis Sacramentalis versantur. Mala remota est ordinarie mala circa quam; id est, qua ni ingrediuntur quod Sacramentum, attamen in illis aliqua vaine circa illam versantur. ut v.g. in Baptismo aqua, in Confirmatione chrisma et balsamum. Hic ergo de Mala remota. Deinde agetur de mala proxima.

Circa 1mo. Quinam sit Mala remota hujus Sacri. Ex. Peccata commissa à personis baptizatis, sive post baptismum, sive in ipso baptismo si minimum dolentibus in suscipiente baptismi remissum peccatum contingere non post baptismum.

Dicitur 1mo. Peccata commissa qui Verba absolutionis ego de absolvo à peccatis, nam videmus quod peccata commissa tangit Christi et Mala circa quam. Nam videmus Christum versatur circa morbos tollendos, et Judicia forensia, circa litem dirimendam. ita et potestas absolvendi circa peccata remittenda et destruenda.

Dicitur 2do à Personis baptizatis, nam commissa ante baptismum dicuntur eam

originale q̃ subsunt clavibꝫ Eccl̃æ. Qã Sacrũ pœnitã n̄ fuit à Christo instituta
tollendum originale aut hebdalia remissa ante baptismum, ut ostendit totus Eccl.
quæ datum peccatorum Confessã admittit. Et Confirmatur ex Trident. Sess. 14. Cap. 2.
et Can. 2. Ubi docet hoc Sacrũ institutum à Christo ex quibꝫ, quoties post
baptismum in peccata lubuatur ipi Deo reconciliandus, n̄ unius p. originalis, sed
actualibꝫ ante baptismum remissis, quæ dicto capite negat hoc Tribunal
probare.

Dicitur 3tio Sive in ipso baptismo si minimum peccatũ actuale in subjecto
baptismi remissum continuebat mag. p. partem illig. Nam si quis habuit 10 baptis-
mo remittit peccatũ nec illud continuabat mag. post Consummatum baptismi, n̄ mã
spectans ad Sacrũ pœnitã qã n̄ è peccatum n̄ baptizato sed post baptismum
remissum. Baptismus en tum primi thesaurus, cum datus à Deo, ideo ejus medi
peccatũ remissum subjicit Satis ad ingressũ Ecclesiam, Fidem è Domesticum ejus,
ideo, ideo subsunt potestati Eccl̃æ. Necessitã peccatũ ejusmodi subjecta
ubi Eccl̃æ, unde debitum p. votum baptismum, positivã ex, qua ex divina
tiam baptismi sunt necessaria. De quo infra Trad. de Sacramentis

Quæres 2dõ. Quodnam peccata sit Materia hujus Sacramenti necessaria, hoc è necessitate
sufficienda Omnia Eccl̃æ in Sacramento pœnitæ et quodnam illius sufficiens.
Ad 2mum Omnia Mortalia certa, post baptismum remissa, et nunqm ante nisi
confessa sunt Mãa necessitate hujus Sacramenti. Ratio è. qã ejusmodi peccata vi
baptismi Dei n̄ possunt ante Pœnitã Sacramentalem iterum, vel iterum, quod includit
contradictionem fieri, et insuper qã ex præcepto mortalia sibi remissum à baptismo, ne
cessarium è p. se tegnda, ut de illo stat Concil. Trident. Sess. 14. Can. 2. Sacramentũ
pœnitæ. Sed de his fusius ubi de necessitate Sacramenti pœnitæ et alibi.

N. Ad 2dõ. Peccata venialia sunt Mãa sufficiens Sacramenti pœnitæ. Patet
ex citato Trid. Sess. 14. Cap. 1 et Can. 4. 2dõ. ex usu Eccl̃æ, alio ex gen
rali. Christi Verbis: Quorum remiseritis peccata, n̄ dicit Mãa necessaria. Quia qã
possunt alias modis ausferri ordine ad hoc Sacramentum vel iterum. Quia qã
licet id veniale remissum post diu valide ergo ejus confessio hoc Sacramenti confici.

Unde

Vnde hæc Verba Christi: Quorum remiseritis peccata remittuntur eis, & quorum tenueritis tenta sunt. Ad hoc non dicit ipsa. Quorum relinquetis. Qui enim non habet necessariam absolutionis, sed tm sufficientem possunt cadere sub remissionem Sacerdotalem, & idem sub retentionem: cum alio modo possint talli absq; Sacerdotali absolutione.

2ª Peccata semel bene confessa non sunt mda necessaria iniuncta. Ita omnes Theologi et Benedictus Decimus in extravag. S. de priuil. Si enim semel facta est remissio, et impletum de fonte peccatorum, quorum gratia habet consistentiam, Deceptum, nulla urget necessitas de iterum ea confitendi. Sunt tm mda sufficiens ad hoc Sacramtm ita ut millocies possint eadem peccata subijci clavib. Ecclesiæ, et ab iis eam sepe absolui impetrari. Ita Benedictus XI. in extra citata Extravag. ubi dicit salutem esse talem signum. Idem confirmat pietorum et Doctorum fides. cum Concordia et ratio: prima est ex Institutione Christi numinum, qui tribuens Ecclesiæ potestatem Ministris remittendi peccata, similiter illam ad unum actum remissionis peccatorum. Secunda, quidem multum ad certam ad Utilitatem et Securitatem animarum si semel absoluti possint iterato absolui, cum iterato eadem cum dolore confitendum. Et simile peccatum potest iterum alio, iterum alio tempore circa eadem peccata exercere, ita cum confessionem ad Sacramtm pertinet, quod ipsum ponit finem, ad effectu suum possit Virtus sua iterum alio, iterum extendere supra eosdem peccata.

2ª contra hæc 3m. Hostia semel consecrata non potest iterum consecrari. Item Semel baptizatus non potest iterum baptizari. Ita nec semel absolutus a peccatis non potest iterum absolui ab iisdem. Ita Concilio Trid. Sess. 6. Nisi pias impetrare de nova consecrata. Num minister consecratam hostiam iterum consecrando frustra usurpet Sacramtm Christi nouam consecrationem. Cognicon jam nullum effectum jam habere possunt verba consecrationis et transubstantiationis, cum ea facta sit antecedit transubstantiandæ vita jam vitæ Corpus Christi in Eucharistia, unde irrita esset consecratio. Sed nec Minister semel absolutus, si iterum eadem impetrabit, absolvendo iterum, non potest frustra actionem Sacramentalem, siquidem adhuc absolui cessaret effectum, scil. gratiam Gratum facientem, et ab iis eam sepe absolui impetrare possit. Quia enim dispositio inhabilem, quam se, expulsivam peccati si quid esset in aa. Sic cum dispositio de baptismo, qui baptizatus est se[cundum] naturam generationis spiritualis, semel autem existentem

at vi peccati hō se p modum p̃dicime, qre sepiꝰ cum p̃ cam̃ contra cum
morbum, pute p̃ Gestrengiam ab ille si jam ad subitaꝰ. Nam gratia cum q̃ alti
quis absolvitur dotes virtutes q̃ ei nova Grā Sanctificans i̇ anꝺe sed cum
Jure ad Grām et auxilia actualia in ordine ad vitanda peccata, et conservandam
Amicitiam Dei. Unde peccatū i̇ solum ē vivificativa, sed cam Sapientia. Omō
ā Maā baptismi post pavidas, sumi ad mutam peccatū. Nam supra eandem
Maam baptismi remotam, scil. aquam, post sepiꝰ cadere forma baptismi, ea:
dem ēm aqua multiꝰ successive baptismi postmodū, ita cam forma peccatū, seu
absolvō sepiꝰ post cadere supra eandem Maam remotam, scil. peccata.
Duces. Non post eadem forma absolvionis sepiꝰ cadere supra eandem
Maam proximam. Non ēm post quis ꝺeme el confessꝰ cum dolore, sine nostro
Confr et dolore iderātis vivis bg absolvi. Sed nec, post cadere eadem forma
absolvionis supra eandem Maam remotam, scilꝰ supra eadem peccata. Rō.
Processus Antē N. Sanctm. Rāo i. Qi quotes Ministeꝰ ad ministeꝰ p̃ potestatem
ram absolvionis, intendit conficere Sacramēt aliud et aliud numero. Aliqꝰ
n̄ potest intendere conficere Sacramēt aliud et aliud numero nisi ad sit Maā proxima
alia et alia numero. Sequitur Maā proxima Sacramēti ē Unicum ejus Constitutivum.
Aliunde autem certum est, quod nisi ad sit Unicum Constitutivum alicujus Compositi
n̄ possit compōni. Unde absolvō iderata, cadens supra eandem Maam proximam
scil. Confessionis et doloris ē virtus n̄ efficiens Sacramēti. Ad vi Maā remota,
n̄ ē Unicum Constitutivum Sacramēti, sed ē solum Maā circa quam actus sacra-
mentalis versatur. Unde absolvō cadens supra eandem Maam remotam, scil.
peccata, intendit ad sit Maā proxima n̄ erit Unica. Conficiet ēm Sacramēti, gratiam
suam immediatē effectivam, scil. gratiam Sacramentalem, expulsivam quitm ē de
peccatis.

Obj 2dō. Forma absolvionis n̄ post vere p̃ferri circa peccata jam semel re-
missa. Ex hac n̄ sunt Maā sufficiens peccati. Patet Ant. Si jam
sunt peccata remissa peccatōr jam n̄ ē illis tamq̃ obstricti et ligatus.
Ex. n̄ post ab illis vere absolvi, cum ligatus n̄ sit. Ex. n̄ post vere dici
absolvō de ā peccatis. Ad. Dms. Eadem argumentatio ꝓbari posset omō
quid n̄ teneamur confiteri peccata mortalia, qua p obliviōnem sunt Jam remissa

sive physicum sive moralem in sonfne vite facta omissa cum jam cinde: illa
indirecte remissa p absolutionem, ut de peccatis oblitis affirmat Trid. Sess. 14.
Cap. 5. Et in eodem est ejusmodi parabola esse posita, ubi in memoriam recurre-
rint, Cruci subjicienda, ut docet usus ecclesiae, et communis Theologorum sen-
tentia, ergo colligi ex Trid. eadem citata ubi ex illis Christi Verbis. Quorum
remittitis peccata, inest ei de jure divino necessarium ut ad Sacerdotes tanquam
Judices Christi Vicarios omnia Mortalia ordinaria post baptismum commissa defe-
rantur, qui ex cognita rei natura, et circumstantiis, et gravitate consci-
entiae subjectionem judicare. 2do. Quod si deferamur recipiendi nec possi-
mus absolvi à peccatis, quae [illegible] Contritionem unde sequeatur efficiam Ecclesiam
remittuntur. Et in simili Trid. docet ea esse exigenda nec sine voto Sacri
poenitia ea ex remissa. Sess. 14. Cap. 4. et Sess. 6. Cap. 14. Et simili modo
sicuti Sess. 8. Damnatus hic error, Wiklefii n. 4. Si sui debite con-
fatus, omnis exterior Confessio est sibi superflua et inutilis.

Ad 2do. directe N. Ant. forma absolutionis non potest esse circa peccata
jam remissa, ergo forma absolutionis determinate significaret solam primam re-
missionem, seu condonationem peccatorum. Ad hoc N. Ant. Si sacra sive primam
remissionem, seu condonationem peccatorum. Ad [illegible] N. Ant. Si sacra sive primam
condonationem si nimirum nondum condonata fuerint peccata, sive confirmationem
condonationis ex novo titulo si jam antea fuerint condonata, ergo Ant. ob si
Magn. Rico. Quod Verba absolutionis sacra juxta sensum subti absolu-
sem poenitentis et primam condonationem, si nunquam peccata fuerint illi condona-
ta p iterabam condonationem et confirmationem primae remissionis, ergo ex novo
titulo, videlicet quod poenitens ponat suspicandam et si ita requisitam
dispositionem ad absolutionem. Possit autem Sapig condonari eandem offensam plus
etiam ex humanis.

Aliter N. Ant. forma absolutionis Sacri significaret solum solum Abso-
lutionem et Remissionem. Si sacra [illegible] Contritione sive gratiam sive Remissionem
N. A. ut constat. Porro formalis absolutio à peccatis est actus medicinalis Sacramentis
primae gratiae tollendae peccata nondum dimissa, ut ex Virtute seu medicina est
cum vi absolvendi, [illegible] argumentum Grat, quam ex se sublatione
peccatorum, sed hic et nunc à recipiente ea, ut tollat. Sensus igitur Verbi:
rum forma. Ego te absolvo, hic. Ego tibi confero gratiam remissionem
peccatorum, quam ex se. Quod verum est, sive nondum sint remissa, sive jam

sint remissa peccata.

Instabis: Absolvi è actus Iurisdictionis. Er. in absolvendo dò è Ius circa id à quo absolvo. Atqui n è Ius circa peccata jam remissa, qui n è Ius ad nihil. Peccatum enim remissum n è aliquid è. Concedo maiorem. Nego minorem. Ius dò circa domum non habentem, è dò subjecta Corruptelæ. Re. D. Ant. Absolvi è actus Iurisdictionis, u una Sententiam circa præsidentem, & sin. Sitnam Sententiam enim tabam. N. Semper et Solvi primo ferme Sentiā N. Ant. Utinq; Concessa prima Conseq. Dist. Subsumptum. Non è jus circa peccata jam remissa ad ferendam primo Sentiam absolutionis. Ad confirmandam jam ante tabam. N. Subsump. Ad Sententiam enim Iurisdictionis confirmationem Credentis exercitij Iuris, sufficit quo Judex habuerit jus circa rem, de qua fertur Judicium, cum Sententia Iurisdictionis circa personam sibi subjectam, ut prius tabam Sententiam, & sua potestas et Authoritate Judiciali retinam habuerit, et magis magisq; confirmet, dicit eam jam rescissam n possit. Sicut qui rem donatam abdicat, qui tamen iterum firmare donationem tabam, licet n possit jam eam retinere. Unde potestas primo absolvendi à Mortalis includit potestatem remittendi peccata et retinendi eam retinendi: ad vero potestatem absolvendi includit solum potestatem remittendi, non conferendi gratiam remittendi peccata retinenti, quin jam sint remissa.

Aliter Dist. Ant. Absolvi è actus Iurisdictionis immediatè remissionem peccatorum N. Ant. mediate. scil. mediante Infusione Gratiæ Sacramentalis. C. Ant. Dist. eam Conseq. In absolvente dò è Ius immediatum circa id, à quo absolvit. N. Conseq. Mediatum. C. Conseq. D. eam Subsump. Non è jus circa peccata jam remissa, hoc è n è jus ad infundendam Gratiam, gratum de se delectivam peccatorum. N. Non è jus ad delenda ipsa peccata, quæ jam sunt deleta. C. Subsump. Nam delecta semel peccata, & primam absolutionem n restat jus potestas ea p delendi, nam jam n sunt: restat tn potestas, ad conferendum præcedenti tabam gratiam delectivam, gratum è de se peccatorum. Non enim post remissa peccata in Ministro respectu pœnitentis sufficientes dispositi è potestas conferendi rimittentem peccatorum radicalem seu Virtualem, quæ consistit in gratia Sacramentali delectiva gratiæ è de se peccatorum.

Quidam negant, sed asserunt dolorem sufficiendo posse oriri ex Motivis
Virtutum aliarum, Theologicarum et Moralium, scil. Temperantiæ, Justitiæ
Fortitudinis, aliarumq; illis subditarum. Congr. vide locum citatum generaliter
ratam n° aliud ei, quam Affectionem omnium Harum Virtutum.

Alia contra affirmant posse dolorem oriri ex Motivo aliquo Speciali,
quod nulla Virtus sive Theologica sive Moralis respiciat, sed tam specialissimum aliquis habita notitia ab omnib. aliis Virtutib. Verum dependent in
aliando hoc Motivo. Quidam dicunt Motivum Speciale et pure positivum quod
adeq. possit bonum compensare Deo faciendo, quodq; aliq. vere fugat
malum quod reluctet in opere Compensationis. Quidam vero pro Motivo Spe-
ciali petunt dominum Detestationis peccati moralis emanantis à nostra
Cooperatione cum Deo ad nostri Justificationem Operante. Quidam denique quod
alij præsentiam bonum pacis cum Deo ab vi quod alij fugat et alij Malum
dissensionis cum Deo, aversionis; quidam à nobis Hoc omisso:

Et dicunt omn. Doctores de peccatis oriri ex Motivo Speciali dicto
à Motivis aliarum Virtutum adeoq; dari Virtutem Specialem peculiarem
Quod detur Motivum Speciale diversum à Motivis aliarum Virtutum omnium
tum et omnes qui docent dari Virtutem Specialem distinctam ab aliis Virtutib. sed
illi discentiunt in Motivo hoc assignando. Pro dari Motivum ejusmodi
Specialis, omn. Sacra Scriptura Justos hortatur ad poenitam dolorem, ob eius
denique Cor non quod Mediatorem Motivi aliarum Virtutum videtur supponere dari
aliquid Speciale Motivum distinctum à Motivis aliarum Virtutum. Sed enim hoc
tribuit ad actus Misericordiæ, supponit dari aliquod Speciale Motivum primum
dolig misericordiæ, cum hortatur ad actus Justitiæ, supponit ei Motivum primum
dolig Justitiæ et sic de reliquis. Dnd. contra distinguit Eadem poe.
mitentiæ ab actu fidei spei et charitatis, et conseq. eam ab aliis Virtutib. Affi
~~cum à Suppositione frustra contra distinguere~~ Ur. supponit dari aliquod Spe-
ciale Motivum contra distinctum à Motivis Spei et Charitatis, imo aliarum quo-
rum Virtutum. Per eam à vi eam de aliis. Congr. videtur Clara, nisi eam id
Supponeret frustra contra distingueret autem Specula à Motivis dictis Virtutib. Add.
vi Probatur. Nam Sess. 6. Can. 3. dicit, Neminem sine ancilla Divina posse
credere sperare diligere aut pœnitere sicut oportet ut ei Justificationis gratia
conferatur. Alii. Assignandum infra Motivum Speciale spectandi distinctum à

Motivis aliarum Virtutum, &c. qui dolor elicit ex Motivo speciali, distin
à Motivis aliarum Virtutum.

Hinc infert Dari habitum specialem pœnitentiæ puræ, cujus munus priat
pale sit potestare, et versari circa peccata. Ratio ei. Qui habet
Speciale motivum detestandi peccata distinctum à Motivis omnium aliarum
Virtutum, datur eam habitus pœnitentiæ distinctus ab aliis omnibus Virtutib. Sed
juxta diversitatem Motivi formalis, specificantur ac multiplicantur angu:
& Virtutum. Atqui datur Speciale Motivum dolendi de peccatis agendi
principaliter movere ad detestandum peccatorum, distinctum à Motivis aliarum Virtut
tus modo dictum ei, et verificabitur ea Propositio.

Ob 1mum. Si daretur habitus specialis pœnitentiæ distinctus ab aliis om
nib. Virtutib. Sequeretur eum, qui plures peccat bet agit pœnitentiam habere
habentiorem Virtutem pœnitentiæ, atqui hoc dici negat. Ergo illius plures peccandi
et resurgendo efficaciorem motivum et Virtutosiorem alijs, qui pauciora peccant, habet ne
agnus pœnitentiæ. Ob 2dum. Hoc argumentum probat habitum pœ
nitentiæ non infusum ab alijs Virtutib. Sed, ut considerantibus patebit, quod ne
Dari possit, admittimus. Ob 3dum. Negat. v. habetis igitur de pœnitentia
naliter infusa, et dum, respondeo ei Regula Majoris. Qui habitu pœnitentiæ in
fusus augetur, nisi cum augmento gratiæ, juxta eandem Mensuram, juxta
quam alii habitus augentur. Videlicet juxta Mensuram accidentalis Gratiæ Unde
ex quacunque actu meritorio augetur gratia, augentur equaliter omnes habitus
infusi, et qui nunquam peccat, potest de virtutes alijs Virtutum, plures acqui
rere in gratia, quam qui sæpius peccando sæpius agit pœnitentiam, magis regulari
ter augetur habitus infusus pœnitentiæ in pœnitente, quam in peccante,
licet hic frequentius agat pœnitentiam. v. Intelligitur eadem Major de pœnitentia
acquisita, et tunc accessa Majore de habitu pœnitentiæ acquisito. N. Min. nego
quam: in talis peccatum redditur Virtutosior et melior, nisi idem actus ha
bitum pœnitentiæ qui autem in peccarunt, si exercuerunt circa alias Virtutes bonas
habent habentiorem illarum habitus acquisitos, ac eam infusos omnes, augri ea
ipsis pœnitentiæ.

Ob 2dum. Habitus hic specialis puræ pœnitentiæ à Supposito, &c. à datur. Sed datur
Actus sufficienter detestandi peccata extra Sacramentum quidem per actum contritionis
præsentis in Sacramento vero per actus aliarum Virtutum. &c. Conf. N. Ant. Ad

Dicendum D. A. sufficienter deleantur a Motivis specialis premissis. S. A. Ex Motivis propriis unicuique Virtutis. C. 2. et 3. C. Aliter enim dicendum esset, multos alios habitus (præter unum Habitum Charitatis posse quemlibet de peccato gravi solo Habitu Charitatis) sufficienter ad delenda peccata. Imò inde sequeretur Sacramenta secunda esse superflua.

Dico 2do. Motivum specialis detestationis a Motivis aliarum Virtutum ad detestandum de peccato est ratio inductiva aversionis Divinæ a peccatore reperta in peccatis. Probatur. Imò. Arist. 2. Rhet. 23. Arist. 2. in Categ. cap. Item quærit. 23. Art. 2. in corpore cap. Item est dicendum quod in pœnitentia invenitur specialis motivus detestandi, vel operandi ad destructionem culpæ venialis in quibus Dei offensa quia est peccatum, vel ratione alterius Virtutis. Sed in quibus est Dei offensa non sunt, ac in quibus peccatum est inductivum aversionis Divinæ. Dei offensa a Sancto Doctore sumitur pro offensa activa, et passiva. Porro activa Dei offensa est ipsa Malitia peccati. Movens Deum ad aversionem a peccato et peccatore. Passiva vero Dei offensa est ipsa Dei aversio a peccato et peccatore.

Probatur 2do Ratione. Est in primis certum est in potu reperiri quin Motivum sit ad aversionem a peccatore seu inductivum aversionis Dei, ab eo qui peccavit. Si quidem Deus potuit movetur ad aversionem et indignationem contra peccatorem. Certum itidem est quod hæc ratio sufficiens sit ad detestandum immediate dolore peccatum, alterius cujus in alia ratione. Cum enim voluntatis proprium peccatum, ut aversivum Dei apparet ut malum, inhonestum et omnium maximum malorum, ut odiosum ut detestabile in se, et pœnæ horribile. Est ita verissimum illud a peccatore, necesse est eum, de quorumdam facto dolere, illudque retractare, seu velle non peccavisse. Restat igitur probandum hoc est specialis Motivum detestandi Motivis aliarum omnium Virtutum quod breviter probatur. Nullus status probet se facta sola ecce quod unica sufficiens inductivum aversionis Divinæ ad Studium Objectorum patebat. Q. E.

Obj. 1mo. Quæ inductivi aversionis Divinæ reperta in peccatis est Bonum sola Charitatis quod unica sufficiens. Q. n. est specialis Motivum detestandi peccatum Motivis Charitatis. Probatur Arist. Adversari peccati ut est inductivum aversionis Divinæ est unica Charitatis Divinæ. Q. Probatur Arist. Adversari peccati ut opponitur Amicitiæ ad Deum Divinæ est unica Charitatis, id adversari peccati, ut est inductivum aversionis Divinæ, est adversari illud, ut opponitur Amicitiæ ad Deum

Dino. Min. videtur Terra Major cō p̄tur Aversari peccati nō opponitur Amicitiæ cō favori Dei est autē Amicitia Dina. Sed autē Amicitia Dina & autē Charitas Dina. Charitas enī è o amor Amicitiæ Sēn benevolentiæ, & amor concupiscentiæ. &c. Ad 2. N. Arg. Ad ejus Quārum N. itidem cō. ad cujus ⟨illegible⟩ D. Maj. Aversari peccati nō opponitur amicitiæ cō favori Dei positivō è autē Amicitia Dina C. Maj. Opponitur Amicitiæ cō favori Dei negativō. N. M. cō missa Min. n. contrā. aversari peccati nō opponitur Amicitiæ Dina cō favori Dei positivō sēd autē Charitatis C. Congm. Nō opponitur Amicitiæ cō favori Dei negativō N. Congm. Sophia dicendum. Amicitia Dina cō favor Dei è duplex unus è positivus, videlicet Deum amem positivè diligēdō ad contingēs, cum amem justum assendo cō perfectione sua p̄fectionis, sicut cum opponitur actum bonum Dei specialis alicujus. Alius è negativus in quātū Deus intelligitur ni è nocivus ab amē. Quando dicitur amem actum Dei diligendi cum positivō nec ne, & cum nolim odire cōtra nō peccā Deus illum amem cō cum non amat nec odit deum, tum è pure favor negativus, videlicet è Negatio odij Dei. Quia si quis aversatur peccatum, nō opponitur favori Dei positivo autē Dei p̄t reduci ad Amorem Dei ni quidem benevolentiæ, qui Deum diligit p̄ se bonū è cō peccā odit p̄ illo Opponitur n favori nec Amicitiæ Dina, Verum inquātum ejus bonitati, qui in se bona è sed è amor concupiscentiæ qui amat Deum n p̄ in se bonū è p̄ nobis, bonus est cū peccā odit p̄ opponitur favori et Amicitiæ ejus, quatenus nobis bona sed. Si autem aliquis aversatur peccatum, nō opponitur favori Dei hoc è n quæstioni, seu Caritas infusionis jam illi autē Amicitiæ Dina, qua Deō p̄ bōta formali bonitatem ejus, sed è autē alterius Virtutis, alias Amicitia Dina tenerent extra Ōm̄ ens Sole aut esset extra Ōm̄ sanum sole. Igitur cum aversamur peccatum, nō opponitur favori Dei negativo, sal. Caritate Aversionis Dina, seu nō è inimicitiæ conversionis Dina Ad aliam & Virtutem quatenus ad Amicitiam Speculati cō nullam aliam speculare p̄t, quam ad prudentiam partem ed Specialē sic dicendum ⟨illegible⟩ ens Speculo.

Dices, Speculo ad Amicitiæ Virtutem, cujus motus è Curare nullum à se aversum habere. R. Ad motus Amicitiæ Speculo curare positivum

Amorem

vel in tendinq p actq f secundos, cum Bonitate objectiva q segmur eiq
actum conformamq. Et actus vere fugæ cum malitia objectiva noor:
Samur. Unde Distingui pot Actus Bonitate formalis actuum f secundos con:
sistit in conformitate actuum cum Bonitate objectiva. C. N. Bonitas formalis
actuum fugæ N. Stat. Horum em Bonitas formalis consistit in declinatione
ab fuga malo oppositi boni seu Obo secundi alicujus Virtutis. Sic è pari:
Tao committenda actuum Voluntatis respective ad sua Obta cum actib.
Intlg respective ad sua. Qa in Obti actum Intlg sive sint assensus
sive dissensus veri, semp è Veritas objectiva. Sive em videam mihi,
hnoq et vanam, sive videam hnem in re lapidem; mihi q ista
habet Obm sicut examinatur affirmative q negative. Ad vo in Obo ag.
cum Voluntatis ni è semp bonitas Objectiva. Nam si videatur mihi mne;
sua, qua reducet vg. in Obo Justitia Castitatis, temperantia è Bonitas
Objectiva, si autem videatur mihi Gulanesias, qua relinqt in gula Injustia,
Ingratia Intemperantia ni è Bonitas Objectiva, sed potq Malitia objectiva.
Sicut ni possum moveri ira ad amorem, ira ad laudem Justitiæ, ira ad odium
Injustitiæ Bonitate objectiva, sed solum in actum f secundos Bonitate objectiva
ad actum vo fugæ ed dij ipsa Malitia objectiva. Sicut ordinarie crabagad
ni ni actq quem fugæ nocentem Bonitate ni qdem Obi ipsi, sed actq.
Apparet em hodie averti malum ed Gulanesium qua tale ope bonum.

Praterea pot quoq dici quod cum detestatio peccati sit Inter Gestativa
seu potq æquivalenter ad Virtutis amor Bonitatis e opposita, ex socal ra:
aliqua ratione, ed virtualiter ipsa illa Bonitas ad detestationem peccati, sed ni:
virtio detestatio peccati è semp virtualiter seu æquivalenter amor Bonitatis oppo:
sita malitiæ peccati. Unde detestatio peccati, qualeng è æquivalenter amor
Bonitatis peccato oppositæ, adeoq qualeng æquivalenter è actq f secundos,
ad vo qualeng è Gaste detestatio peccati, adeoq actq fugæ ab Obo malo

dolere de gesti qui quis ñ commisit. Similis regulis gloria possidēt
Justū vindicativus actus ñ ē honestus, qā suppōnit vitiū quod vindicat
Cōtra actus Justū commutativus contristandi injuriādo ē actus honestus
Qñ sit pro suppōsito peccaminoso damnificandum. Nec actus misericordiæ
qā suppōnit actum alienum. Unde Virtus ē per se capabilis qā absolutē
sed simul actus Virtutis v. actiqua suppōnit figulū sub anal. hic tamen
vadit inde qd distingui Major quod Objectus. Expandit i gloss.
a Mediana, nam licenter hoc ñ ita capabilis i suppōsito morbo ad valorem
hoc ti suppōsito ē capabilis qā actus actiq peccaminosi sem dolor ñ supp.
positis patendo ñ ē capabilis, hoc supposito, ē.

Obj 4tō. Actus Verecundiæ ñ ē Virtuosus qā Aug. lib 2 ethicorum
Cap. 7. docet. Verecundiam ñ ē Virtutem, qā suppōnit turpitudinem in eo
qui rubore suffunditur ergo nec actus premit qā suppōnit malum pecti
R. Cō Arg. concessa ti consilij S. Augm. sum qā actus
Verecundiæ cum sit passio ob periculum Infamiæ se fingens ñ rubor
indeliberatus actus ñ habet, quare nec Virtuosus. Sed actus quidē dolentis ē
deliberatus et liber, sum qā actus Verecundiæ seu roboris ñ ē ex genere
suo et definitive actum sumendo, p se vocatus peccati et turpitudinis.
Nihil enim ē actum qui timet Infamiæ spē turpe. Qui autem quis ti
mere Infamiam ob turpe factum, non approbat factū turpe, et offendit:
ne ex factorum ad turpe. Si vō quando, non reputatur confessionem actum
emendāt, hoc Verecundia ens p accidens ex, quod ex occasione roboris
voluntas se habens debendō ad fugam turpis facti. Sed vō actus pec:
mittē ē vocatus pecti ex genere suo, tum habitualiter permanentis, si ex
pressē ad Objectum respicit, quod tum omnis actus peccati, quod committit ex
sidem habens virtutis ut includit in se positum ñ peccandi de cætero.
Semiq. Qñ actus Verecundiæ actus quod, cum ē de bono facto cum

dilona rejicial, mal calor calidum. Potest dolor dicitur positive ad objectum
ut formale et in omni genere, sed aliqua quia sunt in certis generes in quibus
solum malum non invenibile sub privatum.

Obj. 1. Ubi Virtus accedunt cum delectatione aliqui dolor de peccatis ut
accedunt cum delectatione, sed potest cum afflictione animi, ergo ibi Virtus. R.
Dist. Maj. Virtus accedunt cum delectatione objectiva et sensibili, nego
Maj. in modo Dei et alias gaudium Virtutis et affectiva, sed voluntatis
in sortitudine, et gaudium alius difficile. C. Maj. Semper cum delectatione ob-
jectiva et sensibili. N. Maj. Dist. cum Min. Dolor de peccatis in ac-
tectiva et sensibili. N. Maj. Dist. cum Min. Dolor de peccatis in ac-
cedunt cum delectatione sensibili. C. Min. objectiva. N. Min. cum.
et consequi. Sicut quidem quandoque Virtutes non concurrunt cum delectatione affec-
tiva et sensibili, regulam habent aliquam annexitatem, et conjunctam maxi-
me cum civilitate, aliter omnes concurrunt cum delectatione objectiva. Virtutes cum
operante difficultate opere virtutis, quia difficile et afflictivo jam facta
imago, quam facilius affectus, si illum amplexi sed, et longe magis, quam sus-
sed affectus si percamisse illum amplexi. Quidem illum. Dolorem sunt
salutares poenitentiae quam gaudia theatrorum.

Quæstio IV.

De Contritione ejusdem et quid sit.

Circa compluria hic de contritione sunt tractanda, ideirco in aliquot articulos
quæstionem hanc dividemus.

Articulus Imus.

Quid sit et quomodo differat Contritio ab Attritione

Quæres Imo. Quid sit Contritio ejusdem et Imperfecta ex Attritio.
Contritio ejusdem dicit dolorem et detestationem et Dolor animi de peccato
commisso, videlicet ex Motivo sibi Christianis Divina, id est qualem peccatum

opponitur Summa Bonitas Dei &c. ergo ejus natura quodam excessu ejus summe displiceat. Unde Contritio per quam consequitur absolutio ad Habitualem requiritur. Resp. Ad quem vult habetur respectus Segni Contritionis ex parte Objectivo ad eundem Speciat necessaria natura illi opposita. Opponitur enim Contritio ejusmodi dicit se Charitate Specialem, ut per intellectum Segni in Sensu declarativo, sic in Subjectivo. Quod vult in se simul continent Specialem Charitatem Dei, et eadem quo sit solum conjuncta cum Charitate ad gratiam habitu, de quo infra. Ita Contritionis definiunt Suarez Vasq. Conink Martinon et alii contra.

Contritio Imperfecta seu Attritio est detestatio et dolor de peccato, ex motivo poenarum Inferni gehennae &c. ex consideratione turpitudinis peccati, cum eadem Voluntatem peccandi cum spe veniae. patet ex definitione Concilii Trid. sess.

Quaeres 2do. In quonam Contritio Specie et Attritio convenient, et in quo differant?

Conveniunt in hoc 2do. Quia ex gr. ultrag. ex mby. Virtutibus cum conveniebat cum vera remanet exercitium 2do. Quia ex, quod ultrag. sit detestatio et dolor de peccato commisso Spiritu. Sancto in qui dist. et detestatio peccati mortalis &c. sunt ab alio dependentia dividitur providens. Concordare ergo in ipsis distinctis quia detestatione, retractatio et dolor de Spiritu peccato. 3tio Quia ex quod ultrag. habeant aversionem ad virtutis in ordinem supernaturalem peccatum mortale. Ultrag. sit detestatio efficax et absoluta peccati. Sed de his infra.

Differunt vero primo in ex gr. diversum habent Objectum formale quo tendunt contra peccatum commissum Contritio quidem tendit contra peccatum quatenus offendit Deum Justum Deus Bonitatis, Attritio vero quatenus offendit Deum Justum

Vigilabunt Motus, quod è declinatio gratiæ ob turpidinem illorum. Ad loquitur
Gentil Theol. ant quadrag è indultivum premptum à Deo instigendum nos
ad penitentiam, quæ è declinatio gratia ob malum pœnarum et offensam, ne pœ-
nas Gentil Unde Contritio et Attritio differunt inter se Specifice et essentia, pri-
mis Gentiles generice unum rationem declinationis ad dolorem ex Motus honesto
motivum Contritionem specie et Imperfecta. Inquit una Contritionis et
Attritionis, i. una sola Vocis Gratiæ, significant potius Effectum accidens:
Patrem, genus indeterminatum. Contritio est dolor animæ peccatis quod per dolo-
ris Vehementiam eos peccatis gratia obtinuntur quasi consentit et com-
mingit, ita, in gratia mutuo simul. Attritio vero est dolor minus
vehemens, est in gratia conterens et dominium non solum contingens et
attritus Secundo in eo, quod Contritio se sola gratia peccatorem reno-
vat Impertia multum si Gratia absq; Sacramento Sed de hac
satis amplius.

Quæres 3tio. An Attritio possit fieri Contritio? R.

Certum è amo. Quod peccator possit fieri ex attrito Contrito per de
Stantes ad exercitium aliq; post in quibus augeri consequitur à Motus:
nemo, quam peccata amarit, et corrigi in dolore de peccatis ob odium
peccatorum. Et Unde ex Confessione Diui Dominici ostensa venderi. Quo
sic plurimum in peccatoris. Quibus magis peccat se longe ab stingit,
ut magis ad timore et poenarum ne amorem, ut alicui ad. S. Aug.
Unde si in dramatis ipsa attritio formalis in Contritionem ut per se patet.

Certum è 2do. Attritionem posse aliquando existere ex Imperio
Gratiæ, pot. ex quis sibi ex Motus Naturalis, ut ex quo Sum:
mum bonum offendere imperare Vanis aliq; Summum inferno tum eternas
pœnas, deum aliq; Vtilis attritionis. Ab si in ratio dematur et calet
possunt dici Cordis in gratia Imperative pigeant ab Arbitrio Gratiæ.
Quid ex Essentia Unam ab rationem. Unde hunc quoq; Attritio

ri fil ſpir et ſpir Sanctio.

Certum i 3tio. Quod di ſolum cum Abſtione ſpiritus ſacramenti poſitū ex aliquo fine ſanctitas poſſit tamen Theologum loqui modum Dei i Xo attingi in ſacramento ita juſtificatur ſicut in aſpectu ſpiritus ſanctitas. et ſicut ex vi unius contrarii inſtrumenti hi grex Apoſtolici ſecundū et habitu Sanctitatis, qui erat ex Judaismo ſanctum proximum reducunt ad ingressum ſpiritus. Sic eadem ex vi Abſtinentiæ cum Sacramento poenitentiæ. Si peccatum eſt quod hoc poſt Susceptū Sacrū poenitentiæ ſanctitatis magis gratiæ ſanctus ad obſervationem Mandatorum Dei ſalutem remedii poſt illum ipſum ſpiritum. Et hinc dicitur a quibusdam quod Abſtinentia Sacrū ſpiritus Sanctitatis Sed hic modus loquendi impropriis Literarum ex principio quod Abſtinentia in Sacramento equivalens Contrario in ordine ad Juſtificationem peccatorum.

Certum 4to. Abſtinentia poſſe magis et magis valendi. Nihil contra gratiam, intendatur in eodem Contrario. Sicut Caſtelang docuit Contritionem ab Abſtinentia diſtingui ſolum penes Gradationem et Duplicationem, de qua infra. Ratio eſt. Quia ſubmerſum, Abſtinentia intendatur ſupponit idem numero Motivum Ale, nec fiat ex Motivo ſpiritus, adeoque retinebit ſuam ſpiritualem ſr. ſi Gratiæ Contrarii. Et his

Inter quæ ſpiritus loquendo Abſtinentia nunquam ſpiritus Abſtinentia ex communiori ſtatu in Gratia poſſe crescit ex plurali poſt dei Abſtinentiam in Sacramento ſpiritus Contritionem.

Articulo II

De Vi Juſtificativa Contritionis poſſit ab Amore Dei

Quæres 1mo. An talis ſpiritus juſtificet peccatorem ſeu deleat peccata mortalia Deo reconciliet. Et affirmatur. Contra mū ex Concilio Trid. quod Seſſ. 14. cap. 4. dicit verbis de Contritione loquitur

Ita contritum hunc absque sacramentali confessione ex voto aut voluntate Dei recipere, prout hoc Trid. docentis & Sacramentum ipsum, ipsam ritualem reparationem ipsi contriti sine sacramento Voti, quod in illa ultimis ni ea essentialem. Ex contrito quae ea cum Voto Sacramenti peccata peccat: dorem justificand. Idem Paul. Sess. 13. cap. 7. Ejusmodi Sacerdotis & Confessio peccata Mortalia celebrandae missae, ei copiam confugiant in hudendi cum & possit quam primum confitendi contritionem pro indigne Sacramentum Eucharistiae Ex. Indicat tunc illius Justificari posse contritionem. Idem Sess. 6. Cap. 4. Satis clare significat hinc quod Evangelii promulgationem justificari ante Baptismum & Votum Baptismi, quod Catholici credebant in contritione.

Probatur 2do ex Scripta quia Deus dicit eos, qui in toto corde convertuntur ad Deum, sine mora consequi veniam peccatorum. Deuteronomi 4. cum quaesieris Deum Deum tuum invenies eum; si in toto corde quaesieris, & in tota tribulatione tua. Jeremiae 3. Convertimini ad me in toto corde vestro. Joannis 2. Convertimini in toto corde vestro. Ergo qui convertuntur ad Deum in toto corde sine mora veniam peccatorum. Probatur 3tio. Contritio ex toto & sufficiens est conversio ad Deum ex toto & sufficiens, sal. & dolendo ex Motivo Caritatis Dei, est conversio & contritio efficax, sal. & dolendo ex Motivo Caritatis Dei, & amorem Dei, Ex. hic casus supponitur. Contritionem efficacem consequimur sine mora veniam peccatorum. Probatur 4tio. Convertit ad Deum ex toto & sufficiens ex toto effectu, adeq. & conversio actus alicujus Voluntatis efficax saltem ad unum Speciem ejus primam, atque nullus conversus actu ad Deum efficax & efficacior hactu contritionis Ex. & hinc convertimur ad Deum in corde seu Ex. corde efficax. Confirmatur. Peccator sive doleat de peccatis ex Motivo religionis, sive ex Motivo Obedientiae, sive Justitiae, sive gratitudinis erga Deum, sive Spei, in convertitur ad Deum efficax & in toto corde suo, eodem actu post conversionem efficacem juxta Speciem actus, sal. ex dolendo ex Motivo Caritatis Dei Unius, hoc convertitur debendo peccatum Sup omne aliud detestabile modo efficacissimo, quo sal. Deus ipse saltem Virtualiter & foederatur omnibus Sal tendum & quo foederatur honestus voluntas in Oppositio peccati actus.

Probatur 5tio Ratione. Amor Dei Sup omnia peccatorum justificat

finis finem, reverentiam finem reverentiandum. Qui ea de Christiano Romanis, et quem
dignificatur, contra ejus de Deum reverentiandum. Signum habetis Romanis ea
Ecclesiæ Græci Sacrificandi, et certe eam ad radicem suam Scripturæ.

Quatuor adh. Doctores ex aliis Motivis, quibus Deum respiciendi. ii simul p:
Gaude peccatis ad Deum Conversio, ergo ad simul Justificandi. Conjunctim
Ea Scripta ad Justificandum requisita Conversionem. Tale credere, unde potest ex gratia
attritus dicitur. Caeteri requisita Gaudium ex genere suo Conversionis. Act. vi. 37.
Ut conversio sit gratia, de ea ordinem se ad Creata Conducere ad Deum ex
nodo, quo se peccatum averendo Deo, convertit ad creaturam. Deg et dolorem
ex alios Motivos gratiæ Deum respicientis averendo se à Creatura in conver
tit se ad Deum ex nodo, quo de peccato averti à Deo convertendo se ad
Creatura. Ex. Quatuor Min. Aversio à Deo peccati consistit in hoc, quod
de tam egregia amicitia Deum et Deo, constituendo finem ultimum
Quod Conversio sit gratia de Deg Creatura constituendo eius finem
cui ultimum Deum et alios Motivos, quam ex Motivo Gratiæ non:
stituendi Deum finem cui, ultimum. Omnia ea nedg alterig Virtutis habet ipsum
finem ultimum immediate, qui nimirum ipsi Deo Conciliatum illam, quam
Scriptura non acceptatur ipsi Deo inimicitiam illam, quam detestatur
Quatuor 3tio. Cum remissio peccati Mortalis sit summa quidam
rum, ni eminenter continens Deus valeat suscipiendum Sacramentum eam dis:
ponens ad Mortalium, qui sit pius quidem gratiæ, quam caritate
possunt. Negari sola nedg habendum gratiæ Charitatis Vita, quæ
dominum excludit a quib. ni obiva Charitatis, sed cum gratia simul dis:
posito ad remissionem peccati gratiæ. Et certum est Deum eam
solam exigere ad dispositionem ad remissionem peccatorum ratione Sacramenti
Sacramentorum obtinendum.

Quatuor 4to. Quotidie peccatum mortale ex parte Charitatis Virtutem omnium
Quidditissimam, cujus gratia tantum eminenter gratiarum omnium Virtutum

Ex. conveniens è ut si restituatur extra Sacramentum ipsi etiam Charitatis,
qui è God nahsing omnia hereditorum actuum.

Obs. Ante. Ezechielis 18 dicitur. Si impius egerit pœnitentiam ab omnib.
suis peccatis vita vivet, et non morietur: Omnium iniquitatum ejus, quas operatus
est in recordabor. et Isaiæ 30 dicitur Versione Septuaginta. Derelinquat impius viam suam
et vir iniquus cogitationes suas et convertatur ad Dnm, et misereberis ejus, et
ad Deum nostrum, qui multus est ad ignoscendum. In his et similib. dictionibus
Scripturæ recognitio peccatoris ut distinguitur ab actuali Charitate ante ad ju-
stificationem, sed solum quatenus quando subjacens indicatur ad justificati-
nem. Ut dictum, sigem Charitatem ad pœnitentiam justificativam, ei
restringendi simul ad actualem Charitatis in extra Sacramentum Justificationem quærendæ.
Dum ait collegitur id ex dictis. alias Sacræ Scripturæ supra allatis, qui ju-
bent nos ex toto corde ad Deum avertiri, et ex dictis de efficacia Charita-
tis divinæ ad justificandum nos asserentibus, simul ex S. Patrib. dem regre-
dibus ut paulo infra dicetur. Sicut ex Concilio simul supra allatis. Si tu rebus
exemplo pœnitentiæ alii quos dolores simul sufficient ad justificationem
adhortantes ejusmodi respective ad fideles modi sacramentali subscipiendæ simul
actus et disjunctive. Sed si voluntas remissionem peccatorum, conversionem ad
Deum charitatis Dei, seu talis amorem effectivum extra Sacramentum et alios actus dispo-
sitos in susceptione Sacramenti prendo. In Veteri ex lege ante Concilium et Justifi-
cationem erat sufficiens dispositio ad remissionem peccatorum. Si ex Scriptura alias
quæ Multæ in Veteri Testamento fuisset et sufficiens ad justificationem
dum sanctior fuisset remissio peccatorum in Veteri quam in nova Lege. Quod
Christus Dns in Evangelio ad actum Speciale beneficium imputando Sacramentalis
ad novum ordinem, et dum admodum gravis scilicet Crassis peccatorum adjecit.

Obs 2do. Salvior et inscrutabilis humana actuum ratio obtinendæ ad
salutem extra Sacramentalem medium ei ad illam sufficiat dolor saltem ex
aliis Motivis universalibus, quorum hereditas destruitur per adhæsionem ad Deum Justa

omni poena y Gehenę, vti ē Motivum Religionis Penitentię gratitudinis erga Deū
Ex dicendum ē hanc sufficere. R. Sō Actū N. S. Rō ē. Cū quam
ardg ist Justificatio Gratis ē, debeō hō nobis constare Gratis ex Credulitate Fidei
quā nostra ex S. Scriptura, Concilio et Ecclesię S. Patrum penitur. Inde
hā ex his nobis constat solum nullum debere Sacramentum ex Motivo Gratitudinis esse.
Confirmatur, nō sic gratum ē, et gratum Deo sup ea, nō mox debetur esse extra
Sacramēta Justificationem, Deinde hi soli dicendi sunt rē Justificandi extra Sacra-
mentum.

Obs 3tio. Minor despōe regitur ad remissionē peccatorum ante Baptismū omis-
sorum quam post baptismū. Ex sed non ad remissionem peccatorum ante baptis-
ma omissorum sufficit Dolor ex Motivis aliarum Virtutum, quia tale Dolor
sufficit ad remissionem peccatorum post baptisma omissorum. Cū Act. 8.
remissionem peccatorum ante baptismum omissorum ē regitur Contio eorundem
Ad vō ad remissionē peccatorum post baptisma omissorum regitur. R. N. Min.
Ad 1. Concil. Act. N. S. Dist. Minor Dis pō regitur gratum ad actum
Ad 2. Concil. Act. N. S. Dist. Minor Dis pō regitur gratum ad actum
de suis Patronis N. Act. Actum ad bonum peccatorum Desiderium C. S. et N.
Porro dico Confessio regitur ad remissionem peccatorum post baptismum omis-
sorum qū Sacramēta peccatū ex ordine ad horum peccatorum remissionem
instituuntur ē Christo Domino ardg Judicialis, vbi debet fieri accusatio rei.

Quæres 2tio. An formalis Dei amor sup ea ist Justificativus.
R. affirmativi. Ex. sola ex S. Scrip. Proverb. 8. Ego diligentes me diligo
et Sap. 8. Universa dilecti operibus similes. Joan. 14. Qui diligit me, dili-
getur a Patre meo Joan. Joan. 4. Omnis qui diligit ex Deo natus est.
Luce 7. Remittuntur ei peccata multa, quoniam dilexit multum.
Dices. Similia habentur in Scripta de fide, de qua tamen per Justi-
ficationem, ex ea in Scripta legitur ē, quod tamen per Justificationem
sicut habetur prior pars Actus Joan. 3. dicit Actus. Ac Deo dilecto mundo
ut omnis qui credit in ipsum ē, non pereat sed habeat Vitam æternam. Item Joan. 5.
Qui Verbum meum audit et credit ei qui misit me, habet Vitam æternam
Item ama Joan. 8. Hæc dicebat credentibus in eum habebit Vitam æternam.

qui credidit in nri Du. Dem Joan. 3. Si confitearis in ore tuo Dnum Jesum
et in corde tuo credideris, quod Deus eum suscitauerit a mortuis, salvus eris.
et Sapi. 12. Nisi te, dixerunt ida Justa i, et scire Justitiam et Virtutem tuam
radix e immortalitatis tibi aeterna. 13. Unde purificans corda. Rom. 10.
Act. 15. Corde enim creditur ad Justitiam. Et hoc ipsum scripsit Deus de fide sua Christi
et alia, Jurbq assendat fidem nihil desit sine Christiane sacra mysteria vel
prima ad credendi. 13. Si habueris omnem fidem, ita ut montes transferas, charitatem
vero. Jacob. 2. Fides sine operib. mortua e. 1. Joannis 2. Qui dicit se nosse
Deum, et mandata eius non custodit, mendax e. Dem ima ad Timoth. Sanctificatio
fidelium se nosse Deum, factis autem negant. Matth. 7. Non omnis qui dicit
mihi Dne Dne, introibit in regnum caelorum. Exprese autem S. Paulus ad Galat.
5. Fides cum dilectione operatur, in Christo JESU
neq. circumcisio aliquid valet neq. praeputium, sed fides quae per dilectionem operatur.
Ad alter ado ex S. Petro 1. Christus Jesus. 4. Vita ada ad Timoth.
Et quod signis, ubi regnum occupauerit, omnia frugum gerere consueuit, ita et charitas
seruet quaeuaq, custodit, quae jam perimit. Ubi charitas e, ibi subiecta sunt
mala. S. Gregorius. hom. 33 in Evangelia. Quid, inquit, esse diu torturam
credimus, nisi ignem, et quid culpam nisi rubiginem, unde dicitur, Dimittemus
ei peccata multa, quod dilexit multum, ac si aperte diceretur, Incendit pia
ne peccati rubiginem, qui ardet valde in ignem amoris. S. Aug. lib. 2. de Doctrina
capi 18. de charitate loquens ait, nullum e isto Dono Dei excellentius, sublimius
et quod dividit inter filios regni aeterni, et filios damnationis aeternae. Idem tract.
habet in Epistolam Joan. Dilectio sola discernit inter filios Dei et filios Diaboli.
Quicquid habes, sufficit tibi, et extra, si quis in corde suo inuenerit
charitatem, securus esto, qui traxit te ad Verbum, jam in dextra est.
Idem contra Crescentium lib. 2. cap. 2. Mundantur sacrificio corpis omnis, mundantur
autem et elemosinis, mundantur ipsa, quae super eminet omnibus, charitate, qua
nemo habet, qui non dat illa recte fruendi vi autem datis illa, qui illa frustra
fruendi.

Similiter

Semiter legitur d. Greg. hom. ultima in Ezechielem, nihil dubitem distinguere, cum
pauliorem vitam videtur in timore alterius ea augere. Illeaq; dicit Gregorius,
priorem vitam ei viam ad gloriosam, vide eundem lib. 2 Dialog. et lib. 6 Regist.
epist. 23. Thom. cap. 194. et Bernardum Serm. 180 in cantica.

Vide plura capite. Si Canonis de poenitentia distinctione 2. et cap. ultimo
de poenitentia distinctione 3tia.

Quarto 3110. Ex effectu. Charitatis Charitas fuit filios Dei, ut S. Aug
dicto citato lib. de Grat. Christi. cap. 21. ex illis verbis Joan. 3. Videte
qualem Charitatem dedit nobis Deus, ut filii Dei nominemur et simus. Atqui filii Dei
illi, qui ei sunt remissa peccata, ergo illi per Charitatem remittuntur. Secundo.
Charitas efficit Amicos Dei, ut patet ex illo dilatus est Amicus Dei juxta illud
proverbii 8. Ego diligentes me diligo. et S. Aug. Epist. 7. ad Simplicianum
in quist. Liberum liberum facit amor Charitas Amicum Dei. Atqui qui sunt
Dei redditur remittuntur ei peccata. Ex. dilectio Dei facit ut remittantur
peccata. Tertio. Qui Charitatem Dei habet, jam in gloria legem Dei juxta
illud. Secundus legis est dilectio. Atqui quem lex non arguit non condemnat,
ille est justificandus. Ergo qui Charitatem Dei habet est justificandus.

Obs. 3mo. S. Maria Magdalena cum intrasset domum Pharisei, cum
lavaret lachrymis pedes Christi, sed capillis suis tergeret, jam flagrabat cha-
ritate Dei, et tui nostrum ei fuerunt remissa peccata. Ego dico longe post Mag-
dalenam do illa in gloriosa resurrectione. Remittuntur ei peccata multa, qui dilexit
multum. Si deinde illi ipsi nil. Remittuntur tibi peccata tua. Quorum
Magdalena habuit numerum Christi dicitur remissa sunt ei peccata. Hic verba
illa Christi fuerunt dicta confirmativa jam facte remissionis. Sicut de Christo confessor
primo fundum ei remissionem peccatorum per illa Verba. Remittuntur ei pecta
multa, Ex. tenetur dicere quod per Verba subsequentia remittuntur tibi pecta
tua. Ergo ibi in prima remissio sed confirmato priorii remissionis. Mag.
per Verba Christi Magdalene habuit ob majorem Charitatem ejus consecutam.

Obs 2do. .. Thesy Dng. Joan. ep. dicit, qui diligit me ser-
monem meum ꝛ Servabit. Scholia precator Dnsus nihil gehenna nil tenebrid ꝛ
Verum remedy, quidem Salvator Christi Scholast sunt diligit Christum, et hi nullo
Scripturis ꝛ justificatus Ex. Dnsus ipse probant secundi scholast precatis Ex sanc
Dilectio quidem Salvatoris, indelicta quaerunt affectionis erga Deum ut
& Causa, nil Scripturam Dnsus, nil Pindicum, nil reputandorum, sed Omnipotens
rem. Unde dicitur quod dilectionem habendo qui quis inciperet servare man
data Dei ubi Scripturis affectio ꝛ dilectio Dei in scholastici, & quare sed
bi est hi Scripti, deinde de secundum Dei dilectionem. R. 2do. Ergo qui
gerendo Scripturam nihil peccatorum jam ei mandata Dei, si quidem nihil
mederi ad tollendum peccata, nam ad ea quod debenda sua tempore sit mand
tum Dei.

Simili ratione. Sabelliga illo Verbo Christi. Si diligit me sermonem meum
Servabit, et Pater meus diliget eum, et ad eum veniemus. Ubi in primis qui
intelligi de dilectione perfecta seu gradiendi, si vis quod prig Gradual dilectio
Scala ubi, Justificationis deinde observatio Mandatorum Dei, ne tum demum
superveniat Justificatio ad habitandi in nobis Trin. Vel certe hic loci sic qui
intelligi. Qui diligit me, jam effectus, servat mandata Dei et mea
Deo Patris diligentem. Alius denique sensus est, quod Salvatorem
Aug. habet. Si diligit me, nemo jam fit justificatus, si alienus a peccatis
Pater Meus diliget eum, et Scala illa post mutuam dilectionem, quae beatitudo
consecta.

Obs 3tio. Adorna p2. Annanias Paulo, quem consecutus ut
et vas electionis scribens, ab ipso Christo Dno audierat de ill. et nunc cessa
re et baptizare, et ablue peccata tua, invocato nre illig. Sy dilectio
Christi Salvatoris, beatissimo ꝛ justificavit R. Non constabat Ananias
Paulum peccatis esse Catechizatum ad Christum convertendum ea ad aliam amoris et
ideo merito potuit dicere. Ablue peccata tua, illum ei potuit illi re ut

Possit probari contrarium ex definitione et electione fidei Dei electionis. Deinde quando scirent cum fuisse peccatum mortale contritum non habuisse maiorem Dei cognitionem, in peccabat, vbum illa remissus fuit omnis reatus poenae, ideo potuit dicere. Abime peccata tua sunt. sublata quoad reatum poenae.

Obs 4ta. Vida ad Corynth. 15. dicitur. Si quis non amat Dnm Jesum anathema sit, atqui Catechumini non amant Dnm ergo anathemandi sunt, Ergo non sunt baptizandi, Sr. non amant Dnm Jesum ex tui mali. Respondeo non justificantur Sr. amor non est justificativus sed fides. Ad illud hic Paulus anathema dicit, qui Christum non profitetur. Catechumini autem non abnegant Christum imperfecte in quantum ei aliqua ratione assentiuntur et ad Baptismum desiderant. Sed non perfecte confitentur Christum, tum quia nolunt baptizari quod justificandi gratia sufficere deberet, tum vt inter domesticos fidei stabiliri cupiebant, Ecclesiam, fidelium quae est visibilis, visibiliter aggregandi, quod acquirunt ad Sacramentorum omnium Sacerdotium. Catechumenorum autem non sic quia alii non recipiunt quod justificandi gratia habendo votum baptismi tollunt imperfectionem, quod in peccatis mortalibus peccatum.

Obs 5ta. Apostolus 1 Corynth. 11. docet nos fidem nostram Sacramentum attingere, deinde ab eo charitate. Sed impium est dicere, quod peccatum nihil aliud esse nisi ab charitate. Sed impium est dicere, quod peccatum nihil aliud esse nisi ab Sacramenti poenitentiae. Sr. peccator ab charitate potest Sacramenti poenitentiae, et tu manet peccator, vti supponis. R. Apostolus docet negare fidem nego Sacramentum ab eo charitate peccata posse ad impetrandum gratiam caelestem. docet autem a Deo posse et tandem abitum Dei per eius, et in: petrativa in ordine ad gratiae auferendae et vera poenitentia.

Obs 6ta. S. Bernard in lib. de Diligendo Deo, et S. Leo Sermone 9. de passione agunt, Jn Petro cum Christum negasset non fuisse ablatam charitatem. et tu Petro tunc fuit peccator, Sr. non ergo charitas adest Justificatiua. R. Jn Petro negante Christum manserit charitas ergo habitua

Impossibile quia non efficiebatur in illis effectus qui dicebat magis ex quo Votum.

Obs 1mo. Si homo amore Dei aut Justificabitur Contrito, quomodo baptizabitur deinde aut peccata Sacramento suscipiunt. R. Pt votum suum impleant, quo se Sacramento obligarunt se hunc Sacramento suscipere. Non enim peccata in illo baptizato contrahit in se votum baptismi. in peccatore autem baptizabit votum Sacramenti peccata. Non sic autem in Justificato per amorem seu Contritionem suscipitur Sacramentum. Imo ex Sacramento augetur opere operato gratia. et poenam debitam et totam tollit ut baptismus et in parte ut Sacramenta peccatis. 2do. Quia non debet recurrere ad remissionem peccatorum, cum nil constet de infallibili, quod habuerit amorem Dei, aut Contritionem effectum de Sacramento.

Ad reliqua quae ex PP. objici possunt advocanda, et quae adhibenda quae dicta sunt de charitate effecta et impetrata, et dicendum est, quod talis charitas (si esset possibilis ejusmodi effecta charitas) qua ante recipiendum votum baptismi non sufficeret ad Justificationem peccatorum baptizandi, sed qua non excludat votum Sacramenti poenitentiae, non sufficeret ad Justificationem baptizandi et quae charitas alterius baptizandi non justificet absolute, sed relative, et valeat quatenus, et culpabile negligatur, cum urget necessitas ad eius suscipiendum. Ex dictis

Infertur contra Bajum et Jansenium eorumque sequaces, quod Contritio simul cum proposito Dei supra omnia, eodem tempore quo est justificat hominem, etiam absque suscepto Sacramento, aut Martyrio aut morte. Ad hunc enim effectum dicti Auctores efficacium contritionis requirebant.

Obj. 1mo. Si Contritio effecta Fidem et de amore Dei et se Justificantem, justificat etiam absque Sacramento aut Martyrium ad Mortem aliquem ex effectu. Sed sola Justificatione est effectus quae Justificatio

Atqui esse talis Justificativa, ut gradum &c.

Probatur 2do. Scripturæ effectis radicant, effectis coæquum no Deum statim Justificari. Sz Contrio, statim no peccatis, justificat ex gradu Sacramenti aut Martyrio v. modo. Ps. Stat. Deum ex Gradu trahi in Contrib. conclusum, tum ex Ezechiele Cap. 33. ubi dicitur. Impietas Impij non nocebit ei, in qua: cunq; die conversus fuerit ab Impietate sua. Et Justi si poterit vivere in Justitia sua, in quacunq; die peccaverit ex hoc possidere Textus comprendit Doctrina nostra Catholica. Quia mortalis eodem tempore tollit Justitiam, quo ponitur. Sz. cum Contrio effectu, eodem tempore tollit peccatorem injustitiam quo ponitur. Item Isai. 30. Juxta Versionem Septuag. 70. dicitur: Cum ingemueris, tunc salvus eris quæ testimonia usurpat S. Leo. Epist. ad Theodorum. Misericordia Dei nec possumus penitus mensuram hac tempora definire, apud quem nullus est numerus, Vera Contritio palidum dicente Spiritu Dei p. prophetam: Cum ingemueris tunc salvus eris. Idem Celestinus Papa. in Epist. ad Episc. Gallia. Cap. 2. Vera Contritio mentis potest in tempore mortis una cum dicente Propheta: Si conversus fueris salvus eris. Idem Isaias ut scarlat prudenti effectu conversus, statim justificari eodem Cap. ait. Plorans ploravit, Miserans misericordiam tui, ad Vocem clamoris tui statim ut audierit, respondebit tibi. Ex quib. Isaia Locis juncta Patrum Interpretatione, desumpta ex illa vulgari Scitu. In quacunq; hora ingemuerit peccator, salvus erit.

Probatur 3tio. Damnata simul à Pio V. Gregorio XIII et Urbano VIII in bullis contra Bajum et Jansenium Dat. Sedis Apostolicæ. n. 57. hæc. Per contritionem cum charitate effectu et cum voto suscipiendi Sacramenti conjunctam, i remittitur crimen ex se etiam ante necessitatem aut usum Martyrii

sine actuali Susceptione Sacramenti d. n. 29. Vide Charitas perfecta et sincera
qua i ex toto puro et perfecto bono et finem sicta data in Catechumenis,
qui in peccatis habitis, per se sunt remissio peccatorum.

Articulus 4to. Peccatores ipsum specialis motivus, possunt accedere ad Sacramentum
Eam illa qua Viventem expectandum et ni[si] ab ecclesiastico in grauibus horis pro
sunt suscipi; dummodo Attritionem excepta Sacramentali de qua tot dd
quibus in casu necessitatis et defectu Confessarii ut habetur ex Trident.
Sess. 14 Can. 4. Confessi hoc infusi dimittendo sufficiat peccata ipsis
Contritionem. Confessi. Concedatur quidam ad Crucifixi Indulgentia pro
Fidei ann. contritis, pro pontifice suppliant sicut pro Confessionis et
Contritionem pedum Confessionis Angelica cui ni[si] Confessionis et in gratia ex
istis ita procedit pro ad regulam ann. vel ad ann. et remissio peccatorum
Comparatum pro partis debitarum.

Articulg 111.

An ad Justificem requiratur simultanea Concursus Amoris Dei et Contritionis?

Prima sic. Quia dilectio filii potissimum ex Motu Charitis Dei,
sicut Virtualis simul Dei amor, qui g dilectio peccati ut a quo stetum Ju:
stis Dei Bonitis, virtualis requiritur et exordo affectus Justificandi
Stati, in quibus ejus natura nil tale odit. Sic ergo unus amor Dei solus
ē Virtualis dilectio peccatis, qui quod Deum et summum ejus Bonitatem
Virtualis requiratur et exordo odit omne vitium, quod illi ē oppositum, sunt
ē illi natura. Unde Contritio pecti formalis nunqm separatur ab amore Dei
Virtualis, nec amor Dei pecti ē Contritionis Virtualis. Videtur ē hic quæstio,
an ergo Contritio causet Justificem, concurrendo cum amor Dei Virtualis, et
cum amor Dei formalis eadem causet, concurrat cum Contritio Virtualis,

cum hac ordinatione. Declaratio. Dei è questo an ad Justum requiratur. vel amor ad Deum, qui explicite et credulitate assequi Deum et contra Justi, qua explicite et positive delectamur peccato ex Motivo Remotis igitur.

Ergo amor Dei Justificat solus, qui adeo Deo placet ut Justificet impium. Ex Aristotele. Ita S. Thom. in quodlibet. Dost. Valentia. Gab. Soto, Suarez disp. 4. Sect. 2. Martinon Disp 42. Sect. 3. Ob. 3mo. Omissio generalis et absoluta Dei è in omnibus remissis peccatis contrahis, nulla facta mentione amoris Dei Justi. Sed in Remissione effectiva Justitiae in ordine ad Justum limitetur ad mentem Dei formalem. Ob. And. Sara ex Scotis. Superiore articulo citato, tum ex illis sacris Scripturis. 32. Si avertit se peccator ab omni Injustitia sua. Ezech. 33. Dixi confitebor adversum me Injustitiam meam Deo, et tu remisisti impietatem peccati mei. 2do Regum 12. Transtulit Deus et non invenit iniquitatem: Deus quia omnia delicta peccati tuum. Qui posteriores debet intelligi amor de effectu Justificante, sed ex actus Voluntatis apparet. Confirmatur Peccator justificatur justificat se avertit a peccato, cum detestatione, ergo omne delictum Deo, qui Deo summe displicet malum, quia est Deo ergo.

Ob 3mo Prima Joan. 3. dicitur, qui non diligit manet in morte, et licet quis confidenter, si sit actum charitatis ut Dei, ut dilectionis remissionem peccatorum. Respondeo hic locus non est de Remotis Dei sed de primo. quando ait Verba: Nos scimus quia translati sumus de morte ad Vitam, quoniam diligimus fratres, qui non diligit manet in morte. Sensus horum Verborum est quod sicut dilectio primi est signum accepta Vita Spiritualis, sic dilectio negationis est signum mortis non habere accepta Vita Spiritualis. Unde ex peccatis quidem ex hoc loco probat Amorem Dei justificare peccatorum, cum non agatur hic de peccato Dei

Ads 2do. Trid. Sess. 6. Can. 6. In modo Quarandus ad Justificam pertinet cum fiat [illegible] fiducie et spe Veniæ remitti Dei et peccata dimittuntur ut Justitia [illegible] Vitam. Idem ibi can. Sess. 14. Can. 4. Si quis dixerit Contritionem timore gehennæ et pœnarum excludentem peccatum non dolere et non dolentes fieri hypocritas imo magis peccatores. Idem Sess. 14. Can. 4. Si quis dixerit Contritionem timore gehennæ et pœnarum excludentem peccatum non dolere et non dolentes fieri hypocritas imo magis peccatores. Idem Sess. 14. Can. 4. Si quis dixerit Contritionem timore gehennæ et pœnarum excludentem peccatum non dolere et non dolentes fieri hypocritas imo magis peccatores.

cum sit Summa quadam detestatio peccati, ad detestationem aequalis contrarij
dicitur ex unig. Contrarij, qd Contrarium i. virtuali subsistentia et aequivalit i.
mor alterius Contrarij et vice versa ut dicit Scotus. 4. qued ea
dicatur Caritas Caritate, specie, quod habent ordinem ad unam formalem rationem
amoris, sic quod Caritas per Odium Caritatis diuq

Obj 3810. S. Aug. lib. de Vera et falsa Religione cap. 45. in quib.
Sine amore nemo unquam graue mortale peccatum admisit, vel veniam assecutus est. et Bern.
de tempore ait. Verum poenitentiam non facit, nisi omnem peccati et amor Dei.
Sed Contritio non sufficit ad Justificationem sine Sacramento nisi amor Dei. R. dmo.
Dictum intelligendum esse, quod sine Sacramento non fiat Justificatio
absque amore Dei, qui in Sacramento est. R. 2. Contritio specie una ordinata
sub Virtualis amore Dei, ut dictum est. et quando sic cum S. Thom. de
finiend. quaest. 83. art. 3. dicens. Quando aliquis ingreditur ordinatus ad
minus in Justificandis, et Motus Gratiae, quo alicui peccatum dimittitur datur
ei donum, est non sine aliqua subjectione, vel non regnat explicitum et distinctum
actum amoris Dei ad Justificationem. Unde dicit illi S. Augustini et similia
intelligendi sunt de amore Dei vel ut explicito vel Virtualis et implicito.

Porro. Contritio non videatur amor Dei Virtualis seu Virtualis quod
tangit non effectum Virtualem et efficaciam continentia sub amorem Dei. Non
enim Contritio specie una sub amorem Dei solum, sed dico, quod contritio dei
secundum peculiarem ingressum et oppositum ipsius Dei Boniti, exercitii affectibus ipsi
Dei Boniti, nec ergo aequalis amori Dei sui, seu dilectio sui affectivo
in Bonum Divinum ut talem. Sed est contritio quaedam specialis odiosa
erga Deum Bonum. Sicut enthymema dicitur aequalis seu Virtualis syl-
logismus, idem cum quibus aequalitur solum hoc ipso Virtualiter seu aequivalenter assumitur Vera.

Ad 4to cum Soning. Omnis malis detestatio et conversio cum peccati necessario

supponit in detestante aliquem actualem boni contrarii amorem. – ex quo sequitur, Atqui detestatio peccati sufficiens ad ejus remissionem non potest procedere ex amore alterius boni quam Dei super omnia dilecti. Ergo hunc supponit. Ergo non sufficit se sola Contritio ad Justificationem. Prob. Maj. Omnis cognitio falsi, seu dissensus circa falsum necessario supponit aliquam cognitionem veri, ex qua suo modo procedat. v.g. impossibile est ut dissentiar huic falso propositioni homo est brutum, Nisi prius aliqua ratione veri cognoscam quid sit homo, et quid sit brutum, Ergo similiter omnis detestatio. Probatur Conseq. Sicut se habet facultas respectu veri et falsi, ita se habet Voluntas respectu boni et mali. –. R. 1mo. Trans. quod detestatio peccati supponat effectum amorem Dei N. tamen, quod extraordinarie poneretur detestatio peccati, ideo circo, quod illud sit oppositum Bonitati Divinae non sufficiat ad Justificationem. Unde misceo totum argumentando. N. 2dam Conseq. Sicut non valet haec Conseq. Amor Dei et Contritio perfecta supponit necessario cognitionem Bonitatis Divinae ex qua procedat. Ergo amor Dei et Contritio perfecta se solis non sufficiunt ad Justificationem absque Cognitione Bonitatis Divinae. Aliud enim est non posse esse absque aliquo alio, aliud vero non sufficere ad effectum absque illo. R. 2do N. Maj. Cum enim proponatur mihi malitia peccati, ut opposita Bonitati Divinae, etsi summe displicens non possim statim illam animo refugere dirse et detestari. Sicut enim mihi proponitur falsitas obiecti, sed dis- ... cum subiecto, nec ... illam aversatur. Et certe sicut falsum ut falsum natum est movere ad dissentiendum ... falso, ita malum ut malum natum est movere Voluntatem ad refugiendum obiectum malum. Ad probationem. N. Ant. Solum enim supponit apprehensionem terminorum, et apprehensionem, qua conversa apprehenditur repugnantia ... inter ... ...

qua apprehenditur ingi dungi obi. fide Discessy. Simplex enim apprehensio nec
dici vera nec falsa potest in ea Deo invenitur. Quare si apprehendam scientiam Dei
Dei et scientiam Dei Deitatem, ac negationem Deitatibile inter hanc scientiam, et deitatem
aversor Deitatem inter Deum et Deitatem, quoniam discretior haec ei Deitatem.

Arg 2do. An solus Dei amor fidei absque contritione formali et explicita
sit sufficiens ad Justificationem?

R. affirmatiue ita in omni casu. Quidam ea docent sufficere solum in
Baptismo et in Martyrio ita speciale privilegium, quod contingat in Martyrio
et eo, qui sit excellentissimus actus charitatis juncta illius Xte. Major fidei
nemo habet, qui ille primat quis, quam suam. Quidam censent, eum duos
solum sufficere, ita ut ex habitualis oblivio peccatum, aut actualis inadver-
tentia impeditus ad pleni detestari. Quam insuper sunt ei adest Sacerdos
non obligari contritionis, aut eum obligat aut insuperabili ignorantia.

Probatur Responsio mea universalis. Quia S. Scripta et SS. PP. generali
attribuunt vim Justificandi amori Dei sine ei ullo restringendo
ad contritionem formam. Cum ea non restringant, ei universali et absoluta sententia
sit standi. Adquisita ei. ut patebit ex locis citatis articulo precedenti. Quod 2.

Probatur 2do. Non plus requiritur in omni casu ad Justificationem, quam peccatoris
peccatoris ad Deum conversio, Deus ei absolute presente ad eum convertenti
adquisit absque ulla restrictione ad aliquam circumstantiam remissionem peccato-
rum. Zacharias sub conditionibus ad me, et ego convertar ad vos. et alibi
Si amor Dei formalis i. fiducia peccatoris ad Deum conversio, et cum ea
Deitate assertum i. certa notitia convertitur ad Deum, ut ad ultimum
finem nostrum et ut ad finem cui. Sr.

Probatur 3tio. Deo condigna fiducia in omni casu Justificat peccatorem

qđ amor dei virtualis, ideo ẽm poterit dici qđ perfecta penitentia ad Deum conversio
qđ est amor dei virtualis. Deo autem ipsella ad Deum conversio, qđ ẽ
amor dei sup oã. Sr. potiꝰ iure videndum d ad ipsi formalẽ dei amor.
Confirmatur. Amor dei formalis ẽ eminenter contritio. Sua in se eminenter
virtualiter omnia habuit supradicta perfectionem, sicqđ ẽ omnino perfectissima.
Sr. si contritio in omni casu iustificat peccatorem, ergo amor dei formalis idem
erit ac

Obs 2mo. Concil. Trid. Sess. 14. cap. 2. dicit. Quid peccatum, contritos
modo animi detestatio peccatorum, quibus ipse mortali odio
mortali ingrassetur, cum proposito de cetero melioris vitae
incipiendi. illis ẽm, qui baptismi sacramento nondum regenerati, non
adjecta ea emendandi Dei occasionem eam peccata dicit ex gra
animi dolore detestantur. Sr. semper requitur ad justificationem dolor supra
sive justificatio detestatio fiat in sacramento, sive extra. Et. Concilium. Pa
Concilium ibi loquitur de contritione amoris dolore virtuali, sed de formali. Et
eadem loquitur de tali contritione, qua ad sacramenta peccata ẽ necessaria.
Non ẽ autem dubium ad sacramenta peccata ẽ sufficere dolorem virtu-
alem, sed requiri dolorem formalem. Item Concilium Sess. 6. Cap. 6. et 14.
In ultima justificatione prima requiritur ad peccata dimittenda
omnia disponens ad justificationem. Ad 2mo. Concilium cum hic ait de ju-
stificatione requiri formalem et Bellarmin loquitur de necessitate sacramenti
Regem et Vasq. ordinaria et communem. Communis sed probo ad justificat
quem ẽ, quod ex consideratione peccatorum moveamur ad detestandum et dolorem
eorum. Per quod n excluditur altior et compunctior modus justificandi

[illegible] amorem, ad quem [illegible] Deus [illegible] una libertate movere ut movendo ad [illegible]
orem, sive cum [illegible] ndeat sive una ab adest memoria praedictum. Quia enim in
ho. Implicantia. Quod si frustra ut negatum Justificari subministrasse et ef-
ficaciam actui amoris Dei, cui Scriptura attribuit vim justificandi nulla
Secunda mentione gratiarum, ut qui plus ei gratia huic ad bene cooperandum.
Ad. 2dō. Ex hac declaratione facile patet quomodo verum possit esse in baptis-
mo et martyrio nunc in circumcisione obtinentibus peccatorum et in adultis
tra ad actum amoris Dei formalem absque sacramento formali et explicita ad
sufficere ad remissionem peccatorum. Quod tamen communiter negatur. Unde dic
Deus accipiendo vel de peccato formali vel de Sacramento de Justifica-
one in Sacramento, ad cujus validitatem semper pars facti requiritur pec-
catum, seu contritio sive gratia sive infusa. Vel de peccato actuali sive
formali sive virtuali, hoc est de contritione gratia, et dicimus sic de Justificatione
obtinenda extra Sacramentum peccato. Cum nihil non urgeat ne asseramus
Nunc cum habeatur a peccatore amor Dei supra omnia regni ad Justifica-
tionem filii. Sicuti habemus ex Divina Scriptura, quod amor
Dei sit justificativus.

Porro si in Sacramento peccati vel amor Dei peccatum a peccatore, si ille sufficiens,
ad valorem hujus Sacramenti requiritur, illum omittere peccaret ne Justifi-
caretur. Sicuti ille amor non esset verus amor Dei. Non enim accipitur ge-
nitalis, sed secundum illum comparatum. Nunc enim cum esset obligatio
& alicui ad illum si elicitet. Si vero inculpabiliter ignorans omittere eliceret,
eliceret tamen verum Dei sine Justificatione. Quisque amoris. Sicuti potest quod
Deus in Sacramento concurreret ad amorem Dilectionis Dei ad illum, qui in Sa-
cramento Justificatur modum Dei Sancti pietatis, cum deficit tum Sacramenti actual nullum

ginde adhuc benedictus, si id dici possit, verum eadem potè subjecere charitati
Scotia, compassionis, ut fuisset, ubi oportet, sal. cum dolore subdà charitas Scotia.

Insolubilis. Jam ergo dum de actibus Scotia. advertendum est, amorem Dei
ex Justificatorum absq; delectatione peccatorum, utcumque in eo casu, cum quis, qui
diligit amorem Dei, irrisorabatur peccatum, nec ea delectatur, hoc dici à posse. Qui
amor Dei in dicto statu remanente à esse amor Dei vere et supernaturalis, ejusdem
ad esse obligari ad detestandum peccatum illud: cui ille ut satisfaciendo precepto
illo eodem tempore. Amor autem Dei vere et supernaturalis excludit omne
peccatum habituale tum maxime actuale. Qui N. peccatorem cum charitate
amorem Dei in memoria peccatorum suorum obligari ad detestationem eorum
ex motivo charitatis. Si autem quo tempore sit obligatus ad contritionem.
Amor ejus Dei se ad inducit nouam obligationem ad actum positivum
eradicandum ab ea plenam ordinariam obligationem. Potest à se aliqua ratione
existens quo tempore esse obligatus ad elicienda contritionis, dicam quod tunc de:
creatus quem contritionem elicere, sed à deo, quod ad justificationem obtinendam
tuo formalis, sed ideo, qui attendit ad illam obligationem, ipse eam hoc tempore elicit
esset gravidet peccatum. Simile dicam juxta Scotum de ordinatione requisit
ad eam contritionem elicere verum et supernaturalem amorem Dei, ubi potest, qui de lege ordi
dinante non potest esse simul cum actuali peccato mortali. Aliquin simul pos:
caret mortali, et dicam posse amittere absolute absolutè et efficaci in omni
patibili cum voluntate peccandi mortaliter. Amorem quem ut supponitur, peccato
res autem, qui à potestate precepto de contritione eliciendo hic et nunc quem
videt obligandi, ut supponitur. Ad illum ea ratione in hac suppone sit in
memoria peccatorum suorum à deberent ad precepta elicienda contritionis
ipsum se obligare, posset elicere amorem supernaturalem, et se eliciendo possit
carere illum. Qui tunc omittendo contritionem in tradicentia ad precepta illud ut peccat
mortaliter.

Insolubilis.

Quæritur 2. cum Contrit. immemor peccatorum suorum cum hō animo
diligendi Deū, post ū elicere actum Contritionis, deoq; hunc ū debeā necessario
concurrere tunc ad Justificōnē. Ad 2o memor peccatorum cum eōdē amorem
Dei, ū post ū elicere Contritionē felicem, qā in hac constituā amans Deum
necessitas impellitur ad detestationem peccatorum, cui impossibile resistere
ut se disponendo ad amor. deoq; eam Contritio felix simul simul tempore
elicitur cum amore Dei ū memore peccatorum, ita simul justificat. Q.
imō si non amo Deum in memoria peccatorum suorum necessario detestabor pec.
cata sua tunc dicta Contritio ubique ū libera, neq; ēt Justificativa.
Contritio ēt justificativa debet ēt voluntaria disposit. ad Justificat. Q. 3dō.
Simul tunc hoc vera quod semp in memoria peccatorum meorum Dei amite.
tur Contritio, et quod tunc concurrat ad Justificōnē, nego ū quod mor_p se
ū sit tunc sufficiens ad Justificōnē: sicut cum una ignis simul eidem subdō
applicati plurimi ignes C. ū sequitur, quod quilibet illorum sorsum ā
sit sufficiens ad producendum ignem. Nec valet ū negetur, quod ū simul
sit ad amor Dei et contritio peccata alterius actum concurrere ad Justificand.
sed solum negetur, quod alterutr illorum ū sit sufficiens disposit ad Justi:
ficationem. Per accidens autem amor ē, quod in tali circumstantia includat
Contritio. Obs 31 10. S. Thom. generalit ad Justificōnē exigit poenitam quæst.
85. art. 5 et 6. et quæst 88. art. 2. quæst. vers 87. art. 2. Hanc
ponit distinct inter veniales et mortalem remissam, quod ad remissionem mortalis
una ingratitudo poenitā magis gravella, ut sibi dō actualis peccati detestetur,
adhibeat ēt diligentiam de memoranda singula mortalia ut detestetur. Quod
ū requisit ad remissionem venialium, ad quam sufficit disposita quædam Virt:
Imitatio Poenitentiæ aliquis ita factus dicit assimilatus in Deum et res Divinas

ut gradu sibi occurrerat, quod ann ab hoc motu retam mod dogliceret à
et doleret se commisisse, amovis actu de illo ni cogitet. Quod dz ni refert
ad moralem bonitatem actus in quin à gradi adhibit pat diligentem discussi-
onem conscia. Ex S. Thom. quando loquit de peccatis à Sacramentis
& virtutibus quibus i eam in gratia Dei, quibus locum vo ultimo obtinet
loquitur de duplici poenitentia qui requisito ad Sacramentu poenit. Nam ad tem-
pus vigetur dispositio conscia ut aqua peccata ingratia, ut possit ea contra
sufficiens et requisita scripsi ad Sacramentu valorem, ut patet ex verbis ipsi
log et dis praedicte. Nam ium venialia ni sunt Mat necessaria, sed alia
sufficiens scripsis ni è necessum de singulis eorum cogitare, ut dz peccati
Obs 4to quo cum Cano et aliis. Christus Dns Luci 23. dixit, si poc:
in lignum hi habuerint, omnes simili spiritus. Ex. Hoc intelligi pt de peccati
tanta quae fit vivo pfecto vivo p Virtutem Caritatem, qua in est alia amicus
amoris Dei. Nam simili dicit Christ. Joan. 3. Nisi quis renatus fuerit
ex aqua et Spiritu S. ni pt introire in regnum Dei. dicti insuper ad ini-
gressum in sacro baptismo in Voto, qui Votum hoc in contione includitur.
Obs 5to. Inter virtutes cultum amandos à Deo X i quos nic.
insuper ad salutem resipiscentia et nova Vita, alqui hi qui ecclesiast à
Deo vera scripsis scripturis virtutum hoc idem dicere. Ex Ex. Mlin.
Luthero ea solum ad medium resipiscentiam à peccatis ad Christ. attinere
ad salutem, quod non negamus, sed asserimus amorem Dei reg oa, in
quo includitur aquis scripsis, aut contritionem fidem regni ad salutem extra
Sacramentum.
Obs 6to. ex Suario. Poenitia formalis è medium q ne necessarium ad ipsi
Justificationis, Ex. cum pt communi affirmari i dubitur esse sine dolo sacra
Aliqui pt communi affirmari, quod hò cogitet de suis peccatis, Ex. si cum

adhiscad ꝑ habitu his essig licet absit mort. Dei. Ita d. Aug. Conclu. sor. nobis è medium ꝑ se accessum ad è medium amicum N. d. alia è medium unicum ad justificem ꝑ D. ad N. sonum. Non sicut Luciantes peccatis, licet id medium necessarium ad justificationem, sit qui è unicum, apte quia ju. stificari ꝑ alium medium, scil. ꝑ Contritionem, alium dum, quo cognitionem de peccatis et habemus opportunitatem suscipiendi Sacramentum peculiare illum solum veluti ad vitam obtinendum. Ita enim non sentio è unicum medium justifi. cationis extra Sacramentum obtinendum, ꝑ quam justificari extra Sacramentum ꝑ aliud medium, scil. ꝑ amorem Dei cum dum cogitamus de peccatis suis illum solum scilicet, quando n' sit obligatio Confessionis, sicut ego si. sum ex Gregorium de Sandoval alicubi, sed Gregorium postea, n' obligat semper ad hoc, cum debet suscipi Sacramentum peculiare, sicut Jordan in ar. tremo morte.

Articulus 3tius

An Contritio perfecta aut Amor Dei sit justificet peccatorem?
seu an fides formata reddens hominem sit sufficiens.

Ro. et Dico. Contritio perfecta sive fides sive Virtualis inclusa in dilec. tione Dei super ea, qui sit formata ꝑ modum Informationem sanctificans et jus. tificans hodie, adeoque ad nostram justificationem n' concurrit in genere causæ formalis in genere causæ dispositivæ. Ita communis Scholastorum apud Gabr. Rhomo 1. in 3tam part disp 8. dub 8. et tota 2. de gratia lib. 7. cap. 8. Sanctus. Conring. Lugonis, disp 8. Sect. 4. Tamp disp. 98. Sect. 4. contra Vasq. ima 2dæ disp 208 cap. 3. Suarium, Mercurium.
Probatur sed. Deus in scripturis promittit peccatori justificationem cum gratia, dum ipsum benigne admittit ad veniam. ut cum Jeremia 12 dicit. Si convertatur gens illa, convertar et ego, et misereor ejus. Deute. 4.

sum quæ ceris D. Deum dum inveniet eum, vita in loco conde quærendo
Deum in quo loco conversetur et misereatur Dei ab invocatio Dei
quam justificari peccatorem significatur, quibus ad condonandum delictum
Deo Dei dicit à condicendo. Dicebam, dicebam confitebor adversus
hic. Si converset fuero et misertus, invocabor et misertor. Si invenit
vir Deum, invenies eum. Si justificando justificaberis. Nimirum
si ipse quæsito, ipse Jacobo ipse nostra conversio ad Deum ipse
Dei ad nos conversio ipse dilectio ipse caritas ipse justificatio.
Videatur 2do. S. Labres cum aliud de remiss. peccatorum per quam,
sequentibus Imagine de Benefic. Dei. Et per quam. Illi cum 1 Joan. in
fine 1.4. dicit. Deus remissionem suam indulgentiam promisit ad
dilationem sua dicam confitebor si justificat. Item alibi Labres passim
indicabit.

Videatur etiam et Quigni ex variis locis indicati. et quidem omi
Rodegni Sess. 6 cap. 8. recensuisse dispositionem quæ Gerundi justificationem
nem de fidem, spem, Caritatem, mox cæpit quæ in pio Verbis:
Hanc dispositionem seu preparationem justificatio ipsa consequitur quæ in
peccatorum remissio, hæc et Sanctificatio et renovatio interior homo per voluntariam
susceptionem gratiæ et donorum, ex contrario unde homo ex iniquo
justificatio, ad justum ex amico ad filium adoptionis. 2do. Sess. 24.
Can. 4. Can. dicit. Quid autem gravius dicam pro ad impudentiam quam
pudorem sive confusionis Mihi occurrit, et in hac parte baptismum lapsis, ita
dicam preparat ad remissionem peccatorum, si cum fiducia divinæ misericordiæ et
Voto Sacramenti reliqua conjunctum sibi quæ ad vitæ sanctitatem hic sacra-
mentum requiruntur conjunctum sibi. Ubi Concilium loquitur de tali fortitudine,

gnia omni tempore, adeoq; in lege gnaq; Veteri ad impetrandam veniam peccatorum sufficiens necessitas, talis autem Fortis i sola Caritate gfecta, sr. habens simpliciter de habere fruitionem ad impetrandam veniam peccatorum deoq; ad Justificationem. 3tio Sess. 6. Can. 6. dicitur: si quis dixerit sine Christiana Spiritus S. Inspiratione, adq; ejus adjutorio hom credere sperare, diligere aut pœnitere posse, sicut oportet, ut ei gratia Justificationis gratis conferatur, anathema sit. Hic supponitur dictum esse Justificari gratis à dilectione et pœnitentia, habere q; veram pœnitentiam ut gratiam Justificationis. 4to Eadem Sess. 6. cap. 7. hanc habet Unica Causa formalis Justificationis nostra est Justitia Dei, qua ipse Justus est, sed qua nos Justos facit, qua videlicet ab eo donati vere Justi nominamur et sumus, suscipimus in nobis recipientes unusquisq; suam mensuram, quam Spiritus S. partitur singulis prout vult, et donis propria cujusq; dispositionem et cooperationem. Ex quo dicit duo requiri ad Justificationem. Unum est Unica formalis Causa Justificationis nostra est, videlicet Justitia Dei seu gratia habitualis seu meritum et Causa Justificationis nostra ipsa Dei dilectio sup ea aliqua ex ni Unica sed duplex Causa Justificationis nostra videlicet tum ipsa dilectio tum gratia sanctificans: Item Justitia q quam justi recipimus datur unicuiq; juxta Spiritum unusquisq; dispositionem et cooperationem. Aliqui dilectio Dei et pœnitentia ante justificationem. Aliqui dilectio Dei et pœnitentia ante Justificationem. Aliqui dilectio Dei et pœnitentia ante Justificationem. Cum ipsi habeant Justificationem dispositionem ad gratiam Justificationis. Unde confirmatur. Concilium Sis dispositionem ad Justificationem Justis, sunt dispositionem ad habitum et habitum dispositionem ad facilitatem et facilitatem dispositionem. Aliqui dilectio Dei et pœnitentia ante Justificationem, quam in habitu recipiant ad pœnitentia Justificationis juxta dictum.

Sr. i. Justus. de anima i. Spiritu regnid ei sua filius Justificavit non
sua ipsum confidunt.

Datur 4to. Forma justificans constituit hmem in esse filii
adoptivi in esse similis Deo in nra participationem. Sed hmodi com.
situm habitudinem supernaturalem. Ergo nihil horum potest salvo fundamento
divino Dei, nisi sit transitus ad permanens. Sed Caritas Justus primo
modo Dei adoptivi, et similis Dei in nra participationem. Ergo
istum habitudinem supernaturalem debet permanenter inesse homini, cui ea confert.

Datur 5to. Justus debet velle se proximo ipsa sui Justificatione
esse filius effectivus Dei, i remissio peccati. Sed qui contra voluntatem
Dei non vellet se proximo. Nig, in voluntate ponere esse peccatum cum
impossibile sit aliquid fieri a fiendo. Nisi voluntate negationem contingentiae
Justificationis. Sed enim contra amicum Dei regnid se condigna et proxima
mortali. Salvo salvo: cum proximo in vicino esse sit ingressum ad dum
quid. Nisi enim voluntate negationem condemnationis Dei, cum Caritate et
formali filium Dei adoptivum amicitiae participem immediate nra Divina,
et Amicum Dei. In illis enim contrahit Deo peccatori peccata, in quibus
non est effectus filii Dei adoptivi et Heres regni celestis, ac participes
nra Divina. Ergo remissionem peccatorum, cum aliquo positivum ingressu de Deo
Dei. voluntate Dei contra in voluntate peccatum fit amicitiae, de cui
suppositione de magis mentem de contrario, quo ergo gratia Sanctificantem
de qua medianda remissam peccatorum.

Datur 6to. Si omnis amicitia Dei esset Justificans Sanctum,
tunc in Deo de his verissimum justificaret. Sed hmodi non sunt effectus
sua Justificativi, sicut ea effectum contrarium ad amicitiam Dei. Ergo

non

Psal. 118 sup illa Verba fecisti judicium et justitiam &c. Justificem ab: Modum
gnal Justam, agam ait confessore in ista Justa, alterum in vera Vita, Dorum
vero grad habitual de qua dubit. Dare Justam in Justificat. hoc mihi
qui justificat impium, et de impio facit Justum. Rom. 4. Abr.
Ubi Amos cum Vasq. Scripsit in Rabbi Isai in Dubia Patrioni et amoi
Dei remissam peccatorum vel animae emundationem: ubi patet ex hoc art. 2.
citatis. Justus Thomas dicitur dupliciter ex parte intentionis legis, Dem vel
ex parte Patriae. Certum est. qui Thomas vocat plenissimam, vo-
luntatem et perfectissimam Justam. Dem Thomas inchoatam dicit de Grado.
Adam Justus Thomas dicitur perfectam, perfectam Justam. Sr. Resp. D. Bonav.
Scripsit tribuit Contritio et amor Dei tangi sat sit Justificus, sed si
Justificatus emundationem i peccatis. Ut ad Thangi sat Meritoria Dei mi-
sericordia Justificat ad tangi Animae dispositi ad Justificem. S. Th. ut. Si
Secundum enim in eadem Scripta tribuitur remissio peccatorum Sacramento,
ad eum dicitur: Redimit electionis peccata sua. Dato elemosinam, ad eam
munda sunt Vobis. v. eum. Contritio amori erga Animae Diligendi
micos vestros, ad vitia filii Patris Vestri. dilectio ad dilectio Dei,
i dubium ad sat sit Justificus i eum dato Sacramento ad dilectio Animi:
rorum i sit Justificat ad Justa formalis, sed ita i disposito ad gratiam
ta ad Justificatum sed sat Imperatoria grad auxiliaris ad quae nihil
Justificatos. Similis ad Dilectum S. P. Dicendum, nimirum quod si Justa
Sem Veram Justam dispositive ad sat i vi sit dicit Christ Deus dicitur
nostra Justitia meritorie, in quibus i sat meritoria nostra Justificatio, v. certe indelligit
possunt de Charitate habituali sem habitu Charitatis qui si i distur remit abiesa

indignationem Dei incurrendo remissionem peccatorum.

Obj 3tio. Si cui existenti in gelo mortali daretur visio Dei imaginativa, consequeretur habitum amorem Dei beatificum, hic et ipse statim esset in gelo charitatis sine infusione gratiæ, actus vel habitus. Et consequens est falsum ut supponitur, quia si esset actus amoris Dei beatificus esset actus meritorius, quare magna misericordia et oppressa beatitudini, &c. amor Dei beatificus et justificans continua. &c. et amor Filii cum alterius, ubi autem habitus beatitudinis ibi est et omnis bonis fruitur habens. R. imp. D. Ant. esset justus et sanctus sine infusione gratiæ sanctæ ingratus et justus negativus. C. stat. in positive. N. ad. ea quæ. Posset esse quis ille justus negativus qui cum sit beatus supponitur ei amore remissivo potius in redemptionem Dei meritorem. Non est tamen sanctus positivus, qui careret sua positiva qua esset participem naturæ Dei, et filium Dei adoptivum et gratiæ Dei amorem amicitiæ. Sanctitatis ea positivus primus actus est videre Deum participem gratiæ Justificantis Dei et filium Dei naturalem. Quod hoc facit Deus intuitiva, nec amor Dei beatificus facit Deum participem gratiæ Justificantis nec filium Dei naturalem. Dicunt autem est, quibusdam exigitive peccata et habet, in quo est quod cum visio Dei et amor beatificus Deum. Ad. 2do. Missio Angeli et primi tempus N. Dei. Disparitas est. Quia cum visio et amor Dei beatificus excludat secundum peccata mortalia cum habitu finali, quæ illatus reddit homines sanctos et justos. Amor vero Filii cum non excludat peccata mortalia, etiam illum facit reddit homines positivos et justificatos illatus reddit homines sanctos, sed illum meritorie et non positive.

Obj 4to. Vel diligit Deus peccatorem se actu diligendum primo ordine infundendo gratiam vel non. Si non. Ergo Salvo ipse dicit quod Ego diligendo me diligo. Si vi diligit Deus peccatorem actu infundendo gratiam et justificando et sanctificando Nihil cum non Sanctum Deus diligit specialis dilectione gratiæ qui

Dum is jam ille prior quo amor Dei è in tali peccatore, cum Deus di-
ligit jam è amicus Dei. Amicitia enim è mutua benevolentia amor
Si autem è amicq Dei ex sq dilectionem ejus, è Sanctus formaliter sq dile-
ctionem Dei. Ubi. Cum intelligitur in hoc peccatore amor Dei, ille
ei antecedit infunditur gratia Sanctificans, jam ipse Deq habet diligi; q
desecto ex amore suo erga eum infundit gratiam; i in eum diligit ut sit
eum sua, qa ndm intelligitur in hoc qa constituens Amicum Dei, scil.
gratia habitualis. Non amicitia dr ex inter se aequales aliqua proxi
tate videlicet in eadem gradine sint constituti Amici, scilicet aliquo modo
sibi similes. Neq hac aequalitas esse potest, ac similitudo Amici cum
Deo in prio, qm elevetur ho sq gratiam habitualem ut in Divinam parti-
cipatur. Gratia ex habitualis ac quaedam participatio naturae Divinae, sq qua
S. Petrus 2da Petri 1. Divinae naturae consortes nati, Neque
Sanctus illa nos similes similitudini Dei. Neq tamen sequitur quod Deq se odium
peccatorem diligat amore tali, quo ille cum facere Amicum, ut vi
tali, quo diligat eum jam ut Amicum. Neq Congrui. Ratio
ejus est. Non cum peccatorem nato eniam ejus naturae amor
sicum diligit Deq, cum ei dat gratiam actualem ad detestanda prius
et detesta sq media congrua. Ista tunc à diligit Deq amandem se,
qa justus et Sanctq qa Deo ut justq et Sanctq offeratur. Et certe dili-
tunc illum amore Amicitiae inchoatae et ndm perfectae. Tunc autem dili-
git amore amicitiae perfectae cum peccatum eum, elevavenit sq gratiam
gratia ei consortium gloriae naturae Divinae. Non sicut peccator non est
Deus ei Deus positivi amicq Dei, ita cum Deq eum amantem gratiae
gratiam, inchoatae diligit amore amicitiae. Non enim eum diligit ut

amicum. Ad vult sacram amicitiam. Unde ex illa Verba: Ego diligendo me diligo do declaratione Dei ergo non specta amicitia acquisitam. Sensus. Ego diligendo me elevo ad amicitiam meam, et ut sic elevatus erga: Deum amore amicitiae.

Obj 5to. Habitus charitatis infusus est ergo et actus. R. D. ad. si habitus charitatis ipse in gratia habitualis. N. Ant. et ad. Congr. Nam supposito quod habitus charitatis sit in anima sine gratia infusa tunc in ea habitus justitiae, sed ut in gratia. Sed ut in participata nata dare. Ipse enim charitatis in gratia ut gratia ut in Esse gratiae, sed ut in habitu charitatis. Si autem in habitu in gratia, tunc ipse se in in justificationis, qui in in participata natura Divina, et Justificatio ipse se in in incompossibile dum ipse sicut in incompossibile habitus fidei et spei cum peccato.

Obj 6to. Amor in intendendo gratia ma manenti Deum, ut dicit: quod Deum, et diligendum Deo, Deus in eo manet: Ipsa illud Joh. Qui Diligit me diligetur a Patre meo, et ego diligam eum, et ad eum veniam: inter, et mansionem apud eum faciemus. Ergo cum justo et Sancto Scripturae: matur. Qui amat Deum in unus Spiritus cum eo, ergo in Sancto Spiritu infusione Gratia. R. Dist. Ant. Manet in eo per substantiam assistendo suam ingressio, quod Deum per substantiam remittendo Deus prout Ant. Manet per gratiam participationem naturae suae ad dominum N. Ant. et Congr. Nam sola substantia assistentia Dei in anima sic ad possidendum Sanctum et Justum Justitia talis qualem concilium Trid. Sess. 6. Cap. 7. describit. Unica causa formalis Justificationis nostrae in Justitia Dei, in qua ipse justus in sed qua nos justos efficit, qua videlicet donati vere Justi nuncupamur et sumus Justitiam in nobis recipiendo. Et ideo cum Supra dicit Justificatio in in sola gratuita remissio, sed et Sanctificatio et renovatio interioris hominis per voluntariam

Susceptio gratiæ ad donorum. Unde ho fit ex Jaimiro amicy, ut sit Horos
dini Spem Vitæ æternæ. Porro qui amat Deum à mag Spiritu cum eo,
& qui posse amari, sed qui etiam amat in fundatur ei participatio naturæ Div
inæ gratiæ Sanctificantis, qua datur his de se mentis natura Divina, qui
redit habitum Supernaturalem, qui hinc datur Simpliciter posse operari sup
naturaliter aliqua, exercere operationes Divinas.

Ad 3. Ibid. Amicis essentialibus Verbi sit radix operationis Supernaturalis
Divinarum, sit Sanctificatio Humanitatis Xti, non tamen ipsum quod Verbum
sanctificat, sed sit radix cognitionis Divinarum ad modum suum. Volitionis
ad Intellectionis Divinæ. Sanctificatio autem Humanitatis, quæ sit radix ope
rationum Divinarum, sit Sanctificari ipsi Xto. Ad 4mum. In sententia
eorum qui negant Humanitatem Xti, sanctificari per essentialem
Verbi, id assumi eam sanctificari à natura Divina. N. Sed in
sententia opposita. N. Suppositi Assumptio. Nam essentialis Verbi radix
eorum Authorum non est Supernaturalis, cum cognoscat essentialiter divina
Filio Dei habitu supernaturali divinissima, non gratiæ habitudine ergo effici
ens. Porro eadem essentialis Verbi in Filium Verbum sanctificans, in quibus
illum reddit sic Summe amabile ut Verbum sit, quia essentialis Deitas, Ver
bi sit quædam Deitas in radice essentialitatis Divinæ, Deitas amabilis
Nec est dispar ad amabilitatem. Ad 5. Ut amor Dei super omnia ipse red
ne sit amabilis Deo, sed solum est dispar ad amabilitatem perfectam
cum sit dispar ad gratiam, et longe remissiorem perfectionem. Non amor
Dei in peccatore unde Justificatio gratiæ ipsi intelligitur emendatio peccatori
a peccato. Quæ est habitus peccatori negatus ut in se amabilis amore
amicitiæ specialis. Ad 6. Nam Justificatus amor Dei reddit quidem sit ami
cum Deo, sed solum benevolentiæ reddit eum amabilem. Justificatus autem

et Sanctum gratiæ dictum dñi hanc gratiam et magnitudinem mirabilem.

Obs 7 tit. Vō p actum pœnit. cum alterius voluntate patratum sibi fit peccatori, ut gratiæ originali peccato. Sp. sanc. p actum contritionis sibi fit iustus et Sanctus. R. con. cū N. Lai. qui Scripsit ad conciliū ascripsit non esse gratiæ magnæ reddi injustos dei Judicio Dei in eadem & aliquam gratiam infusam et superadditum. Vō Concil. Trid. definit hanc in ipso Justificationis instanti cum remissione omnium peccatorum, ut habet in loco modo citato Sess. 6. c. Catech.

Obs 8. Vō Justificemur p voluntatem Suscipiendi gratiæ et donum, ut habet in loco modo citato Sess. 6. c. Catech.

Obs 9. Vō Justificemur p voluntatem Suscipiendi gratiæ et donum, ut habet in loco modo citato Sess. 6. c. Catech.

Obs 10. Vō Justificemur p voluntatem Suscipiendi gratiæ et donum, ut habet in loco modo citato Sess. 6. c. Catech.

Obs 11. Vō Justificemur p voluntatem Suscipiendi gratiæ et donum, ut habet in loco modo citato Sess. 6. c. Catech.

Obs 12. Vō Justificemur p voluntatem Suscipiendi gratiæ et donum, ut habet in loco modo citato Sess. 6. c. Catech.

Obs 13. Vō Justificemur p voluntatem Suscipiendi gratiæ et donum, ut habet in loco modo citato Sess. 6. c. Catech.

Obs 14. Vō Justificemur p voluntatem Suscipiendi gratiæ et donum, ut habet in loco modo citato Sess. 6. c. Catech.

Obs 15. Vō Justificemur p voluntatem Suscipiendi gratiæ et donum, ut habet in loco modo citato Sess. 6. c. Catech.

Obs 16. Vō Justificemur p voluntatem Suscipiendi gratiæ et donum, ut habet in loco modo citato Sess. 6. c. Catech.

Obs 17. Vō Justificemur p voluntatem Suscipiendi gratiæ et donum, ut habet in loco modo citato Sess. 6. c. Catech.

Obs 18. Vō Justificemur p voluntatem Suscipiendi gratiæ et donum, ut habet in loco modo citato Sess. 6. c. Catech.

Obs 19. Vō Justificemur p voluntatem Suscipiendi gratiæ et donum, ut habet in loco modo citato Sess. 6. c. Catech.

Obs 20. Vō Justificemur p voluntatem Suscipiendi gratiæ et donum, ut habet in loco modo citato Sess. 6. c. Catech.

meruerden Christe, p̃ vñ ad hæreditatem. Nunc autem consortium gloriæ et ad
meritos et ad Hæreditas. Hæc dicitur

Inter. Quo juxta aliam Dei ordinationem, ni quis hic ad minus è potuerit
amor Dei ex fide justificari, si minimum Voluntas Dei ni mediante gratia
Dei remissam peccatis sed immediate vi contritionis, sanguis sæ, cui se voluisset
ex alligatam Justificationem seu remissam peccatis, atq; amba simul Justitia
hanc Deus gratis tramitizare, sicut ipsa Scriptura è nobis transiens, de Moralis
solum esset præmium. Deinde ni sufficeret amicum Dei, Gignit ad Justificationem, nec filios
Dei adoptivos Justificari, sed ad Societatem sæ Gratiæ Dei decepturos. Sæ, simul
veri filii Dei maneamus et efficiamur, sicuti ni partici parem sæ naturæ Dei.

Articulus V.

Respondetur ad quædam quæstiones circa Contritionem et amorem Dei Justificantem.

Prob. 1mo An ulla contritio aut amor Dei salem talem Contritionem:
onem cum gratia habituali aut remissæ peccatorum, ne ex nat. vi illius
debeantur. Seu an Contritio aut amor Dei mereatur de condigno infusionem
gratiæ et remissionem peccatorum.

Ref. Negative. Probatur 1mo ex Concilio Trident. quod Sess. 6. cap. 8.
explicando illa Verba Apostoli ad Rom. 3. Justificati gratis per gratiam ipsius
sic ait. Gratis justificari dicuntur, qui nihil eorum quæ justificationem
præcedunt, sive fides sive opera, ipsam Justificationis gratiam promerentur, si enim
gratia est, jam non ex operibus, aliquin inquit Apostolus ad Rom. 3. iuquit:
Gratia jam non est gratia. Hinc Concilium. Ubi Concilium loquitur, non de gratia habituali
et adjuvante, sed de gratia sanctificante illa dat. quam Deus gratis et ultra
opera ad Justificata regulat. Idem Concilium, postqui Sess. 6. Cap. 6

eam erasse dispõnes, qua Justissimis gratiã Creaturã cuit fidem spem dilectionem mor. Cap. 7. Rubr. Utrum Justificatio dispositio contingatur sine dilectione Dei et Proximi? Et videtur quod sic: Manifestum est quod Justificatio impii est quidam passus a Deo ad hominem. Sed in omni passu requiritur motus agentis et patientis. Ergo in Justificatione impii requiritur motus hominis ad Deum et motus ad proximum. Sed motus hominis ad Deum per fidem et motus ad proximum per dilectionem. Ergo in Justificatione impii requiritur fides et dilectio. 2. Praeterea. Sicut dicitur Rom. 4. Credenti in eum qui justificat impium reputatur fides ejus ad justitiam secundum propositum gratiae Dei. Sed propositum gratiae Dei est quod homo justificetur per gratiam. Ergo credenti in eum qui justificat impium reputatur fides ejus ad justitiam, ut scilicet per fidem homo consequatur gratiam justificationis. Sed nullus consequitur gratiam justificationis nisi habeat dilectionem Dei et proximi. Ergo ad justificationem impii requiritur fides et dilectio. 3. Praeterea. Sicut dicitur Rom. 3. Justitia Dei per fidem Jesu Christi in omnes et super omnes qui credunt in eum. Sed justitia Dei per fidem Jesu Christi in omnes et super omnes qui credunt in eum. Ergo ad justificationem impii requiritur fides et dilectio. 4. Praeterea. Sicut dicitur Rom. 4. Credenti in eum qui justificat impium reputatur fides ejus ad justitiam secundum propositum gratiae Dei. Sed propositum gratiae Dei est quod homo justificetur per gratiam. Ergo credenti in eum qui justificat impium reputatur fides ejus ad justitiam, ut scilicet per fidem homo consequatur gratiam justificationis. Sed nullus consequitur gratiam justificationis nisi habeat dilectionem Dei et proximi. Ergo ad justificationem impii requiritur fides et dilectio.

Sed contra est quod dicitur 1 Cor. 13. Si habuero omnem fidem ita ut montes transferam, caritatem autem non habuero, nihil sum. Sed per fidem homo justificatur. Ergo si habeat fidem, non habens caritatem, nihil est. Sed quod nihil est, non potest esse causa justificationis. Ergo fides non habens caritatem non potest esse causa justificationis impii.

Respondeo dicendum quod ad justificationem impii requiritur fides et dilectio. Sed tamen fides non habens caritatem potest esse causa justificationis impii. Ad cujus evidentiam sciendum est quod ad justificationem impii requiritur motus fidei et motus dilectionis. Sed motus fidei et motus dilectionis non sunt idem. Ergo ad justificationem impii requiritur fides et dilectio. Sed fides non habens caritatem potest esse causa justificationis impii. Ad cujus evidentiam sciendum est quod ad justificationem impii requiritur motus fidei et motus dilectionis. Sed motus fidei et motus dilectionis non sunt idem. Ergo ad justificationem impii requiritur fides et dilectio.

Ad primum ergo dicendum quod motus fidei et motus dilectionis non sunt idem. Ergo ad justificationem impii requiritur fides et dilectio. Sed fides non habens caritatem potest esse causa justificationis impii. Ad cujus evidentiam sciendum est quod ad justificationem impii requiritur motus fidei et motus dilectionis. Sed motus fidei et motus dilectionis non sunt idem. Ergo ad justificationem impii requiritur fides et dilectio.

Ad secundum dicendum quod fides non habens caritatem potest esse causa justificationis impii. Ad cujus evidentiam sciendum est quod ad justificationem impii requiritur motus fidei et motus dilectionis. Sed motus fidei et motus dilectionis non sunt idem. Ergo ad justificationem impii requiritur fides et dilectio.

Ad tertium dicendum quod fides non habens caritatem potest esse causa justificationis impii. Ad cujus evidentiam sciendum est quod ad justificationem impii requiritur motus fidei et motus dilectionis. Sed motus fidei et motus dilectionis non sunt idem. Ergo ad justificationem impii requiritur fides et dilectio.

Ad quartum dicendum quod fides non habens caritatem potest esse causa justificationis impii. Ad cujus evidentiam sciendum est quod ad justificationem impii requiritur motus fidei et motus dilectionis. Sed motus fidei et motus dilectionis non sunt idem. Ergo ad justificationem impii requiritur fides et dilectio.

contra Dicunt ad Graecismum. Nihilominus secundum gratiam non significat
eandem gratiam, de qua se ipsa. Dicitur. Si contra
ficatur gratiam causat gratiam, quia est principium meritorium, et finalis
se ipsum quodammodo. Aliqui hoc in genere. Qui aliquid operatur propter
Nam significat suam causam meritoriam, adeoque operatur, ubi ergo suppo-
nendum est causalem. Secundo prius non se ipsa, qui se ipsum non significabat
contrarium causat. Sed contra illud quod contrario subtilitatem et de
poi ad gratiam non includitur jam esse gratia. Sed ad illud primo dicendum
Contrarium, sc. contrario causat gratiam sufficienti. Ad gratiam. Ad tertium
ad illustrationem et ita quod non dicimus
Ad decimum quartum in contra 3tio. Actus contingens et charitas non gratiam
efficere ad gratiam habitualem ad quam disponunt, adeoque contrario non causatur gratiam
quia secundum ab eadem in genere. Sed communis doctrina Thomistarum
Ad 6. dico. Si contrario ipsum dicendum est de actibus infusis in primo ordine
Deum efficere ad gratiam habitualem, tunc contrarium est habituale respectu actualis gratiae
habitualem et non respectu, aliqui hoc dicunt negandi, sicut dicendum est de actibus
positionem respectu ejusdem gratiae contradictorie in Domino. Ad 6. Maj. Sed dupliciter
ad contrarium et simpliciter et Patria. Quia ad contrarium dupliciter simpliciter et
ad materiam Sed. 6. Sap. 6. Non est tantum dispositio, qui supponeret jam primo ante
se gratiam in suo esse adeoque supponeret jam habitum subito. Omnis ens
gratia efficiens physica supponitur in suo esse ad actum, nihil enim existens
post physice agere. Similiter supponitur jam habitum subito. Contra enim
ni pro ea principia efficiendum quaelibet si sit gratia ad videtur actum
eumdem non salvandi subito. Non est pro ea principia ejusmodi effectionum nisi
in Suppositio operandi. Sc. contrario non est dispositio ad gratiam nihil enim ad
post ea dispositio ad gratiam et habitum subito, quod jam primo ante dictum
supponitur ei gratiam et habitum subito. Confirmatur. Ad gratiam habitualem una
tantum contrarium, tunc gratia habitualis ejusdem non gratia ad contrario. Omnis
agens efficiens ejusdem primo actus. Sc. contrario non gratiam habitualem gratia
habitualem. Ergo gratia habitualis principium gratia ad contrario habitum esse

rai angeli et rnō sc̄ sanctificantis in gr̄a habitualis inq̄rit idem. Sr.
si gr̄a contineat realiter subiecti ad̄ nam rationem subiecti cum realit ad̄
albam, ēgo ejus affig. Contra ē 2dō. Hinc Segit, quod contrio sit dispō
ad gr̄am, et ni sit dispō ad eandem gr̄am. Sr nihilum ē dispō ad gr̄am
subplam ad̄m rationē sc̄ sanctificantis, et ni ē dispō ad illam ad̄ rationem
angeli. Nam rai sc̄ sanctificantis ē rnō angeli. in gr̄a sunt realit idem.
Contra ē 3tiō. Sum gr̄a ad̄ rationem angelli ultimi ē ḡducta dem
in ipsa anīe contritionem, ut ē ja ḡducta rnō sc̄ sanctificantis in eadem
gr̄a, ut ajē. Ergo ni ē ḡducta, sic prō ḡducī unum non literalem realit
albam alia. Quo pranisso dō in ppōsitō. Si gratiam ē ḡducta, sc̄ contrio n̄
dispō ad hoc ut ḡducatur gr̄a habitualis ad̄ rationem sc̄ sanc:
tificantis.

Dices. Sed adhuc dispō ad gr̄a ad̄ rationem sc̄ sanctificantis. unō:
alter animam. Contra ē 1mō. Gr̄a ad̄ rationem angeli inde contri.
onem ja ē unita animæ, cum sit sc̄ operativa complem primi gradus
vitalis ad operandum vitaliter, adeoq̄ gr̄a ipsi primitus vitali. Ergo
illi unida physicē. Er. cum ad̄ rationem sc̄ sanctificantis ja ē unida
inde contritionem. Implicat eam aliquid eiusdē subiecti ad̄ unam rationem
et n̄ unīri eidem ad̄ alteram, nisi em̄ idem eidem maneatur realiter,
et n̄ unīretur. Contra ē 2dō. Sr contrio n̄ ē dispō ad ḡducatur
gr̄a habitualis sed ut uniatur ḡducta ei. Dod absolu, nullo respectu
ad contritionem actualem præsentem, ut ab ea ḡducatur physicē
contrio, quod tū dici nequit secundum Concilium Trid. Sess. 6. Cap. 7. ad:
verid: Gr̄am in nobis infundi, sen gr̄am n̄ recipere ad̄ dispōnem
primam quam supra dixerat cē contritionem.

Ad Rodoricum Sotum contrio nō dependens a libero arbitrio dispōt
ad gr̄am habitualem, n̄ quidem nō dependens ab ipsa gr̄a efficaci.
Contra ē. Contrio nequit esse dependens a libero arbitrio nisi empta

Sen ñ possed Deum qñ p̃ sentiñem peccamus ad ñ operemur, ideog, ñ mo
ver ad Meritñ de congruo sine ad Condigñ, sed solũ tangit Cãl finalis
quam gratiã dando, Rabitualem Deũ infundit. Sicut ñ Deus Gregem
offreret, vg. ad aliquem Charitatis gñ Deg illum adhuc videt ñ elicientem,
et intendit, mdo Charitatis ñ moral Deum, qñ i se ñ ñ, adeog ñ
movetur mediũ ad ultimũ dando gratiã Habitualem.

Ob. 5to. Aut hic S. Thom. qñ sma 2dæ. quæst 109. art 6. in
Corpre ait. Alio modo potẽ intelligi Gratiã Habitualis humanæ ñ
sufficere ad Meritñ de congruo, nisi addatur Gratia Habitualis Diuina ad
consequendum ipsum gratiã Habitualem Deum. Ad hoc autem quod Gratia
se hꝫ ad finem, oportet Habitudinem hujus Deni ñ aptidet Gsupponere, aliqd aliud
donum habituale in aĝ, qñ sic Gsideratur in Ordine. Sed oportet Gsuppo:
ni aliquid aliud donum habituale in aĝ, qñ sic Gsideratur in Ordine
ad finem supernaturalem. Sic Gratia animam movendo ad
Spiritualia opera, ponit in ea habitudinem ad hæc opera. Sed
Actus ejusmodi donum habitudinale Gsupponunt, sicut hæc
Deberet aliud donum habitudinale dari ante istum Actum, qui
ad ejusmodi donum, præcedens habitudinale donũ, et adhuc istum Gsupponit
donum habitudinale. Sed sic in Infin.
Ob. 2do. Aut hic S. Thom. qui sma 2dæ. quæst 113. Artt. 7.
in corpore ait. Justificatio Impii originaliter consistit in Gratiæ Infusione.
Sed dum ex libero arbitrio movetur, ex culpa transitur, sic rem.
Ergo ex libero arbitrio movetur ad habitualis inducti liberum arbitrium
est. Doctor. p. Infusionem gratiæ habitualis inducti liberum arbitrium
ad actũ contritionis, vel p. eandem sicut remissionem culpæ. Sed adhuc
ibidem artt. 8. in corpore, loquens de Justificatione impii, ait: Inter
ea quæ ordine naturæ gratiam infusionem. Adm. Motꝰ liberi arbitrii
in Deum. Sed motꝰ liberi arbitrii in peccatis. Item
ubi remissio culpæ. R. Hæc intelligenda sunt de Infusione gratiæ habi.
alias Deus aliquando in eadem habitudinem Deus ad rei Artt. 8. Gratia
sicut in Infidelis, qui dispositus ad fidem in Infidelis, sic loquitur
de Justificando gratiã ad Justificandum. Sed Deus Justificando quam rem
remissionem culpæ non facit remissio culpæ ñ Infusio gratiæ habitualis.
adhuc hæc remissio fiat ibi cum Infusione ad motum liberi arbitrii. Oppositum
confusa S. Doctorem clare patet ex hoc ipsius ultima verba

tum ex ijs quæ dicit ima secundæ quæst. 112. Art. 3. et alibi.

Obj. 2do cum Soncta. De virtute adeptæ vitalitatis à principio primo vitæ, pòt conjunctio cum principio radicali procedere, ut patet in omnibus habitibus vitalibus tam corporeis quàm spiritualibus qui procedunt à potentijs conjunctis animæ. Sed adeptæ habitualitatis et contrariorum à subjectis vitalibus vitæ supernaturalis. Non igitur ex fide vivit, quæ per dilectionem operatur, sic procedit ab habitu habitualitatis ut conjunctio gratiæ sanctificantis, quæ à principio radicali vitæ supernaturalis Rr. C. S. Maj. N. Mtn. Nam, adeptæ contrariorum vitalium à peccatore, licet procedat ab habitu supernaturali, quæ procedit ab auxilio Dei supernaturali, seu gratiæ actualis; et sic vitalitas, quæ procedit à potentijs vitalibus, sub voluntate ut istis vitalibus vitæ supernaturali, seu gratiæ sanctificantis, quæ cum principio radicali vitæ supernaturali, seu ab habitu gratiæ sanctificantis: neque illum dignificat gratia, ut potè quæ est prior naturæ ipsa ad quam disponit quando actus. Rr. Sequitur jam gratum aliud esse, cendum de sanctitate adeptæ in statu gratiæ, seu ab habitu gratiæ ut dati. Nam tunc adeptæ hic in istum i supernaturalis, ex eam vitalis vitæ supernaturalis significari et virtualiter gratia habitualis jam ex isto statu. Adeptæ contrariorum à peccato adeptæ ab istum dispositionem ad istam supernaturalem, in vitalis vitæ supernaturalis, ad istum dici de simpliciter ex vitalis supernaturalis.

Obj. 3tio. Inclinatio actualis posita in aliquem finem dispositive naturæ et debitæ ordinatæ naturæ dati finis proportionatam, ad adeptæ contrariorum actualis inclinatio actualis posita in termino ut ultimum finem, sic ut eliciatur ut naturæ, sicut contingit in justificatione dispositive gratiam sanctificantem quæ sequitur naturæ dati finis proportionatam. Rr. Missa Maj: et Mtn. St. Longi. Nam argumentum ubi jacet in primo. Sequitur ly gratia, quæ in conclusione nonum terminum nullibi simul in premissis. Si autem sic concludens ingratus, ex adeptæ contrariorum ad habitualis dicta dispositive naturæ proportionatam ultimo fini. Tunc, sic Dist. argumentum. Inclinatio &c. debet supponere naturæ proportionatam finis hoc si. Nam sequendum citrare explicandi actum seu tendere in finem, talem actum. C. Maj. Semp in aliquo alio sensu. N. Maj. et missa min. D.

ens. Subg conditions de supponere naam proportionalem ultimo fini hoc è po:
tendem elicere actum conformitatis ad mandatum Dei, ut finis ens, ultimus, sen potens:
rem tendere in ultimum finem Longi. Sexp in Caligna alto Sensu. N. Longi.
Stare ad aliqua naa inclinatam in finem, universalis cognoscit, quod dicit po:
test esse vera hic, quia illius comprincipia tendere in summum finem, sed ejus ut in obiecto
pura naa, humana naa ordinata ultimo fini suo naali, scil. Deo na:
turaliter cognoscendo et amando, sufficiat quod tunc esset cum illius naalibus. Comprin:
cipia quia tunc haberet Deum ut ultimum actum naalem finem amore. Quo
niam ad in statu elevationis proportionata fini suo ultimo supernaali, sufficit, quod
possit Deum, ut ultimum finem suum cum illius supernaalibus comprincipia quod hic
amare supernaali amore Dei, ut in statu patriæ sit proportionata fini suo
ultimo possidendo, sic ad proportionata jam ni p amicha aliqua tibi supernaalia
sit gratia habitualis, quam sed consors naturæ Divinæ, et filia Dei, cum dona
è possessio ipsius Dei. Sic illud quod dicitur, actum mandati ni gratiam
inclinationem ad ultimum finem, dico, quod à perfecte exhiberi à perfecta inclinatio
actum quoad substantiam actualem, seu exhibendi actu Deum, ni eadem quoad
actum quoad substantiam actualem, seu exhibendi actu Deum, ni eadem quoad
dignificationem illius signi à priori enim Justificum gratia ni dignificatur p gratia
Sanctificantem. Nunc actu mandati cujus à Justo in similibus subsumitur à perfecta
in Deum inclinari ad quod exhibendum actu seu affectum actualem, ut quod
dignificatum seu valorem ejusdem. Sequitur dignificatur à gratia.

Obj 4to. Non repugnat ipso connotato ei, aliqui dispositio subita ad receptionem
alicujus formæ, et habitualis ad ea efficienter precedere. Sic licet actus conformitatis
et mandati, ultimo ad gratiam Sanctificantem disponant proximate ad illa
gratiam. ergo parit. Ant. à Thomistis 1.2. batur primo. Dispositio
ad suum subjectum et dispositio subita ad eam, et actus non sanctus efficit
Vid disputa docad. de Thalm. part 3. quæst. 4. punct 13. ad 2dum et quæst 6.
punct. 3. ad 2dum. 2dò. Organisati à disposi ad aam, et tu non ni hi nisi
non organici, nisi ab aa. 3tiò. Dispositio corporum à dispositio unica
et tua ipsa à gratia nisi à tua. 4to. Ingressus Verbi præsentialis naali apparitionis

Senestra — . et in aperto senestra insul in grossum Turbi, una sid ve-
motis impedimenti. Remotis autem impedi. hic se potest inde offerr. Sr. Cl.
S. Arth. Ad 1o. Dico hic in Salua in vbi determinatur hic aduersarij.
Potest quod dicat S. Thom. Vis paena affectus precedere id qd ad gratia dis-
ponunt, i. intelligunt se esse in statu, quia qj peccatum sed de lapsis
Nam in Jerusalem vg. A. qui seruj regis in fabrica p aliquos grandes ca-
lones disponitur grandes illi calones ab illo rege ducuntur ad un-
Seruitutem, i qui peccatum sed lapsi. Segnis vj fabricam sed peccata grauia
illos calones dicuntur inde, y pertinebat conseruat et reparat. Organi
Nam quoq; una y dicitur ad generandum hic p se patet, contrahitur eadem ho-
pore. Negatur ni. Gratia Iustificat peccata et reparatur ac pristina. Diaphanei
corpora negatur i hic peccatum sed ab ipso corpi diaphano enarrantur.
Ingressus venit remotis omnibus impedimentis sed ni remanebat ab ipsa.
Sed negatur illa sit remotio impedimenti totaliter p ipsum autem dum ag-
tiantur hujusmodi. Impedimenta autem removibilia p ipsum autem dum ag-
ingrediuntur aduc unum sed, non ab hic y pueri ante ipsi, ubi physici dor-
dum. ex hoc.

Ingress. Deo contra pugnat intelligatur in forma qui formata. Qz S. Thom. Suarez
et alii. Nam Qui unum gradus sit de qui ad gratam Secundum forma autem
sit ad sic manens intelligitur p gratam formata, cum sit ad hic nisi ingres-
sus gratia et inde non sic i. Actus facultatis et meritoria de congruo Sed dum
vbi in casu Iustificati infundatur gratia ad infantes ante illos ri. Dum manet
gratia Dei in qua hic gratum manentem habitum, et hic ri gratia, ideo,
vel de illo in statu gratia non existente dicat S. Thom. dicuntur ri meritorian
de congruo prima gratia. Hoc Innocentius dicit ri. Sed y. circa finem.

Obiectio 3da. Quale Contra regula in Iustificatum infundat Vestra ri
baptismi in ri baptizatis sine sacramento pendit in baptismo
R. mo. Verum o qua Concilio vel Sed Iustificatus debeat sacrificium
Solum ejusmodi. Nam Con. Trid. Sess. 14. Cap. 4. docet Sed contritionem
nunc aliqua Caritate perfecta ri contingat, hucinq; Deo reconciliare —

ipsam nihilomin̄ recreationem ipse confessioni sine Sacramēti voto, quod in ea includitur
in ea assumendam Deum habeatur pulsa Superiq, et ea Synodo Constitutionis confirma
ta a Sede Apl̄ica damnatur quoi. Per istam ergo confessionem remittuntur
pœnæ mortales quæ ante peccatum et ignorantia alterius saeculi sine ordine ad claves.

R. 2dō. Suffic̄it quod Votum sit implicitum in ipsa Contritione, in qua dil. requiruntur ad dolorem
sufficiēs in ipsa includitur Votum veluti quodam, quia dil. requiruntur ad dolorem
pœnæ in loqui non. tñ sine Medium autem enim actum dolorem pœnæ à Sacramēti
pœnitēti. Et ratum in quo includitur possibilem se manendo diuina obseruandi, ratione
ē ut pœnæ à Deo remissa p̄ Sacramēti Clauis subjiciamus. Unde in regula
Votum Sacramēti explicitum de expressum.

Quæstio Vtrum Attritio naturalis
Qualitatem contritionis sufficiat ad Iustificationem in Sacramēto.

Pergunt hic à gloriosa Iustificatione in Contritione ex modo gehenna aut pœnarum
quam Lutherus cum suis asseclis confingit et illamabilem imò culpabilem Iesu
impiorum contra hæc est.

Articulus Tertius
Vtrum Contritio ex solum metum pœnæ infligendæ à Deo
et desiderio beatitudinis sit meritoria.

R. affirmative. ē defide. definitū in Con. Trid. Sess. 14. Can. 5. Si quis di
xerit eam Attritionem, qua quis recordat annis suos in amaritudine ani
mæ suæ ponderando grauitatem, multitudinem, fœditatem, amissionem
æternæ beatitudinis, et miseriam damnationis qua cum proposito melioris
vitæ animi Veniam ab illum dolorem, nec Spem ad gratiæ, sed facere hanc
hypocrisim et magis grauem, denique illam ex dolorem Coactum et li
berum ac Voluntarium anathema sit.

R. 2dō. Nihilominus ad Iustificationem Sanctæ Synodo requiritur Contritio
nis, sed à Deo inuitendam pœnitentem Sacramēti et misericordiam non consecuti.
et nemo Viribus Gratiæ suæ iustificatur qui talis Sanctæ matris Ecclesiæ
ñ sufficit ad Iustificationem, nihilominus ex dicimus ñ Attritio accessit huic
cordium pœnæ Contritionem, qui Christo Luca 22 et Marci 2. Inundat eorum
pœnitentiam.

Ps. 2do. Verbum è ex innumeris Scripturæ locis, quod Deus peccatoribus
minatus poenas eadem in figura gehennæ præsentis punitionis ostendat,
ut audax è ob oculos ejus fatis, nisi ubi timor terrorem à peccato, et timore
Vindictæ diræ recreatur et recedant ab eis. Sic Christus Matth. 10, nihil
simile eum qui post corpus et animam potest in gehennam. Ita dico huic ti-
more, et Matth. 17. 24. 25. Petr. Marcell. 9. Luc. 12. similia proponit
in ordine ad timorem Dei. Si igitur Deus nullo nos pœnis absterreat à peccato
placeat illi, si ab malorum privatorum abstinentia ab illis. Rem dicendum è ni
Scripturæ de Motivis gloriæ cælestis Imago hoc quoq. Supra Patris Dei pœnæ,
tum ut bene agamus, tum ut mala fugiamus, ne videlicet peccando a:
mittamus; Vitam æternam. Si vis ad vitam ingredi dicit Christus: Serva
mandata.

Ps. 3tia pr. S. Patris. quæ vide apud Bellarm. lib. 2. de purgat. ca
2y. Hic solum quærendum breviter adducat S. Basilius Orat. in Psal. 61.
hunc habet. Timor Salutaris qui ad Sanctitatem ducit, et à Christo in
sidg è quatuor capitibus si capiat animæ attente. Quo de fonte ad aliquod pro
cipuum Judicii paratum, illum horribile Judicium Christi cogita, nullis nebulis
tolerabile, in quo omni Gridei Judex in alto et sublimi throno. Ad quod
pervenimus tremenda et inhorrescens &c. S. Hyeronimus.
in Comendatis ad Cap. suum Malachiæ Vultis Deo amari, ut ejus filii
simus, et pœnam Vitandæ Sanctitatis Sanctorum. Si hoc certe volumus, ut Patrem nos
Servos habeat, et à malis & impiis operum abstinentiam præstamus. At servo
timorem ex pœnis, principium ex Sapientiæ timore Dei; ut de timore servorum
ad filiorum gloriam transeamus. S. Aug. Serm. 13. de Verbis Apostoli.
Timor Servus è Charitas liberæ è ad quæ sic dicamus. Timor è Servus
Charitatis nè possideat Diabolo cor suum. Gradat Servus in corde suo,
et servet sibi Venturæ iræ. Sacer quæ è timore pœnæ, ut non polea ti-
more pœnæ. Venial diu et Servus absque gaudio Charitas foras
mittit timorem. Joan. 4. S. Bernardus in Cant. Ser. 37.

timor dñi, ut initium sapiēt̃ię ita et salutis.

Dicen. Quam Petrus servilem timorem penitus damnavit ut in quodam locis S. Dug facit. Ro. Nulla ratione Petrus omnem servilem timorem extirpavit rejicere. Ergo ipse Dñs angelum illum regni Malachie S. si potuit ego sum ubi ē meus meq. et Dñs Dng ego ma ubi ē timor meq. Dicq. enim Petrus servilem timorem damnavit, q. inutile reprehensibilem assim ad peccā. Videtur. Non vidgmo ne aduersarios peccā nisi ex pot Gaternum. de quo infra Lusind.

Obj 2mō Actus quo quis fugit et detestatur pcm̃ videt̃ magis fugiē et detestatur Infernum qm̃ pcm̃. Actus punitorius agendo ipordinatē ē pcm̃ dominose agit. S. p. in primis Mag. Ipe quo unus quisq. talis et ipsum talis, actus pcm̃ ē detestabile et detestabilis ipe penas Gaterni. S. magis detestabilis et detestabilis ē infernus, qm̃ pcm̃ talis hm̃, qui Gaēsidet in malo Gaterni, Sr. Rob. cam Min. Hoc ipso quo magis fugit et detestatur pcm̃ Infernum qm̃ pcm̃, paratus ē exercere pcm̃ qm̃ alius infernum, q. alternatum eligendum esset. Ming em̃ malum ē eligibilius q. malum. Actus pctalium assimilatus inducitur constituitur inordinatio et pcm̃, sicut ē alternatum magis eligibilius esset. Actus non potig Infernum eligere qm̃ pcm̃ Trans. Mag. de qua infra. R. Min. Ad 2. q. 1. quod inde sequitur non cum ei p̃ualeat potius eligere pcm̃ qm̃ Infernum. Dicē em̃ voluntas sequitur id in id q. Gnse alijs Motor sed pcm̃ Gaterni p̃ualeat potig eligere Infernum qm̃ pcm̃. Cū nihil in hac casu pcm̃ urgeat duc Gaterni electionem alternativ. Quod p̃ualeat talis actus, ut alternativa eligere debeat Sunt n̄ alicui ex aliis rationib. premissis oppositū videlicet Boēsabile et Probabile. ac cam ipsi Bonabati dicā, id cam ex q. Gnsi, quod pcm̃ sit malum moralis et cōsequens pcm̃ Infernalium magis illius inducit motivum vocata rejicit detestabilem, qm̃ pcm̃ malum ratione. Non ē dare pena Infernī debita pcō, intelligendo ex pcō, malum quoddam supra id mala, cum sit tantum finis cōsequens

rāi hāc Inductiva probi videtur, nulla alia modus suppositi, quia ac poti
ponatur S. nullum jam ē possū vna inductiva peccandum sufficiens, et consequens
hac ad eam alia magis quadra Gravitia Dei offendi dum rationem
inductionis ē suppositi jā ponendā. Unde falsum ē, quod possit quis Motivum
immodum et sufficiens ratione ea nolle peccare non posse efficaciter dicere,
et tū velle peccare. Impossibile ēt ē, ad quid rationem Inductionem primarium
Infirmi re vellet regulam efficaciter debeat peccare, et tū velle peccare.

R. Ad 1ū cum Gl. Angelo. Cum nolens peccare ex timore pœnæ, ē mo:
vetur ad id quod omnia ante ad substantiam simpla significā ē substantia rem
Veritate apprehendere, qd omnia regulatis prudē nostræ subsequendum nec
superest plura recondita veritate rationi, hoc cū Indivina essentia salvam se
movet non quidem ad injustitia cum Gratitudine, an simp efficaciter
pœnæ pœnæ prudē nobis, et sic Deum debitum pœnitentia salvaremus.
Limbi ad pœnæ pœnæ pœnæ convenit ē movet nec plenum pœnæ
dū se, nisi pœnæ videamus jam jam imminere mutuum, ab exemplo
rum Gratitudine ad pœnæ habitudi simus dempto pœnitendi. Si ēt ac
haberet pœnæ Infirmi dū se, bene, Natura ac peccandum non ef:
cadi haberet ad pœnitendū. Imo si adū se pœnæ cum pœnitentia ē pœ:
nitendū, pœnæ ē effectū pœnæ. Ad cap. hac ad Gratitudine
pœnæ, modu peccandum, Imo et Gratitudo videmus ea secundum
pœnæ omissum Gratitudinis. Unde pœnæ distingui Maj. Obj. cedit.
Ille modu ē Genesius, cujus Motivum Gratitudo impedit pœnæ efficaciter Dicitur
et tū velle peccare. C. Maj. Gratitudo impedit N. Min. Dico cū
Min. Attribuit ex Motivo Gratitudinis ingrate impedum pœnæ quis dicit effi
et tū velle peccare. C. Min. Negō Impedū N. Min. Nam si quis
efficaciter et nolit pœnam Gratitudinis incurrere, et nolit simul efficaciter Gratitudini se committere de ingratia pœnæ pœnitentia, nulla ratione pœnæ velle
peccare.

Obs 3tio. Si possit dari Motivum ex nolle gratum, tunc nolle gratum
dejecta ē Motivum universale potens obtinere ab omni volo malitia.
Negō ēt arrogabile pœnæ malitia, à quo ni pœnæ obtinere malum infinitum. Sic.

ut in re Luciferianorum. N. Sed nunc in tali hui gñi, quod ne ipsum
tin quod inductionem debiti pœnarum Gehennæ ad Quid in Judicium Christo
debiti, quamvis in subiecto debitum, non tamen simpliciter in tali
hui. Quantum. Et ipse ex revelatis illis ipsius infallibi tollantur
Sicut dum Doctrinis officia ad gloriam vg. Petri in Actis, in quo Petri
rationem inductionem debiti ad pœnas Gehennæ tunc impossibile sit Petrum
pœnas Gehennæ sustinere, ipsum destinabat ad gloriam. Hoc igitur solum
in Petro illa Scripta de Petro sibi Infallibi debitum pœnarum excusant
a pœnarum. Unde cum ipsum de Petro ex multa cohærentia ad eos dicens
quidem gñi infallibi sequebatur pœna Gehennæ. Hoc enim Judicium ut plus
rimum esse solebat, sed ex Deo, qui ipsum de se inductibem pœnarum.
Igitur talis erat revelata ad Stabilis Doctrinæ sua, si mortalis peccatis,
Apostol debere ex multa pœnarum Gehennæ, ad gñem sustinendam, sed qui de
bitum earum in se portare sibi, absoluti qui pœnis illis esset in solet ipsi
se Inductivum debiti pœnarum Gehennæ, qui vi revelatis sibi se infallibi
et pœnarum exhibitarum ex his.

Infer. Quia ad scivendas solas tres molestias ad authores Catholicæ
Catholicæ Fidei sibi vis si dicamus, qui intelligi ex multa pœnarum diversa
te pœnis in quibus illud debeamus, ut de mundana pœnarum infra, nunc
debeamus pœnis qui pœnis ejus Martyrii et Virginitatis, quam ex ipsis
pœnis pœnis debeat cognitionis ad multi ipsorum, Dicitur, qui illud non sit
Qui mortalis pœnarum Gehennæ sit in se delectabile, imo debet subiecto ipsa Gehenna
qui ad solum martyrium, Christum. Quia non in alia quoq; causa pœnis hoc
debeant de pœnis, ad mortem pertinens, qui videlicet ipsos multa pœnarum
qui in passionem nisi ad hoc ut Imperatores nisi ad illegio Christum pœnitent,
et si pœnis quia Gehennæ Mortis pœnarum ingenue, sibi ut ad Martyrium pœnis
carnifici mortem pœnis ad, sunt sedentium ipsorum in quibus ad in unitis
Motivo et Inciti authentic.

ARTICVLVS II.

Utrum ad Valorem Sacramenti Pœnitentiæ requiratur ex
actus Contritionis Actus sufficiat contritio Imperfecta seu
Attritio ex gratia, Motivo universaliter elicita

aut ex Metu gehennæ.

R. et Dico. Ad vnitorem Sacramenti pœnitentiæ requiritur dolor ille Perfectus, ex motiuo Supernaturali. Sic communiter cum S. Thom. et plurimis antiquioribus Scholasticis quorum textus et notatas citatas à S. Antonino, et Pyrrhensi nostræ Soc. in Epitaphio de hac mea libello inc. cui titulus de Attritione Sufficiente in Sacramento pœnitentiæ.

Probatur 1. ex Con. Trid. Quæ Sess. 14. cap. 4. hæc habet. Iam contritionem imperfectam quæ attritio dicitur, quod eam vel turpitudinis peccatorum consideratione, vel gehennæ et pœnarum metu conceptæ acriptitur. Dolorem animi peccandi excludat, cum spe veniæ, declarat insuper in quibus hypocrisim et magis peccatorem verum eam donum Dei esse et Spiritus S. impulsum, adhuc quidem non habitantis sed tantum moventis, quo pœnitens adjutus viam sibi ad Justam parat, et quamvis hanc Sacramenti pœnitentiæ se ad Justitiam obtinere nequeat, tamen ad Dei gratiam in Sacramento Pœnitentiæ impetrandam disponit. Ubi manifeste docet dolorem de peccatis ad habitum Gratiæ non requiri Sacramento in peccatore ad Justificationem, in Sacramento vero ad gratiam Dei impetrandam. -

R. 2. dico. Attritio ad Justificationem disponit remote sicut Eleemosyna aut Orare dicitur peccatum disponere ad Justitiam. Contra 2. quia Eleemosyna et alia bona opera peccatoris obstinati cum disponunt immediate ad vitæ præsentis videndum, ad tertium vero habitualem impetrandum non disponunt immediate, imo vi Concilium docet Contritio imperfecta in Sacramento disponere ad ipsam gratiam impetrandam: sicut enim supra docuit Modum Contritionis perfectæ quæ si non fuisset necessaria ad impetrandam Veniam in Voto perfecti Baptismum Sapit, si sit conjuncta cum Voto Sacramenti. Ad quæ ad istud Sacrum pœnitentiæ requiritur. Contra 3. Dic. hoc loco tradit ea, quæ p requiruntur ad Justificandi in Sacramento. Ea autem quæ

Motivo distincto a Motivo Charitatis, et tn sufficit in Sacramento ad Justificatem, habetur Sy-
dentum, scil. qd in Sacramento, ad Justificem sufficiat contritio imperfecta, qua nihil e
aliud quam detestatio et dolor de pecto ex Motivo distincto a Motivo Charitatis

Obs 1mo. Dispo sufficiens ad Justificem in Sacramento posita, debet excludere
omnem peccandi voluntatem ut docet Trid. loco cit. Sed attritio ex solo metu poe-
narum n excludit omnem affectum peccandi; Ergo n e dispo sufficiens ad Justificatio-
nem in Sacramento. Prob. Mai. supi. ex S. Aug. Qui multis locis asserit Ini-
micum et Justitiae, qui poenae timore n peccat, unde eum comparat Militi, qui
timens Maritum abstinet ab adulterio [illegible] damnetur a Deo. Et leoni aut lupo
n rapienti. Quidem, qui latratu canum et clamore pastorum, et timore confusio-
nem revocatur a praeda. Ut videre est Serm. [illegible] de Verbis Apostoli. 2do
D. Thomas 2da 2dae art 9 quaest. 19 ex mente S. Aug. ait quod timor servilis
pt habere annexam voluntatem peccandi et ideo n numeratur inter dona
Spiritus S. Tertio. Non excluditur omnis peccandi voluntas quando pctm
2dm se et in se, [illegible] circumstantiis placet; Sed illi qui ex metu
gehennae abstinet a pecto, pctm 2dm se et in se placet. Sicut ille qui ex metu
naufragii imminentis projicit merces in mare, placet conservatio mercium 2dm
se et in se considerata, seu ut [illegible] a circumstantia naufragii imminen-
tis ille qui ex metu gehennae n peccat retinet voluntatem peccandi
Quarto ea quae fiunt ex metu, sunt mixta voluntario et involuntario
et proinde metus relinquit voluntarium aliquod et conditionale saltem, ut patet
in Mercatore, qui metu Naufragii imminentis projicit merces suas in mare; ille
enim ht voluntatem conditionalem eas conservandi, si n immineret naufragii
periculum, Ergo qui n peccat metu gehennae habet virtualiter hunc actum: Vellem
peccare, si n esset poena gehennae — solus

Rp. 1mo. Haec argumenta n aliud probant, qd dolor elicitus ex metu poenarum n sit
sufficiens ad Justificem in Sacramento, n autem probant qd elicitus ex aliis Motivis
honestis et supernaturalib. distinctis a Motivo Charitatis.

R. 2do. Concessa Maj. Dist. Min. Attritio ex solo metu poenarum et gehen-
nae n excludit omnem voluntatem peccandi si sit absoluta et sine ulla conditione exclusi-
ve aliorum Motivorum, ex quib. e pctm detestabile, sitque efficax sine ulla comparatione

gni motivum poenarum Gferatur alios Motivos nobilioris ad delendam poenam Nr.
Nin. Si vis conditionata videlicet sub conditione excitandi aliquem Motivorum
si vis exprimere et cum Comparatione ostendi, qua Gferatur Motivum poenarum alio
motivis excellentius. G. Mta. Dico cum Corigat. Actus ex Modo poenarum ab.
solutus et effectus ni sufficiens dispos. Nr. Actus conditionatus et inefficax ac
Gratum huius Motivi G alios nobiliores. G. Consequens Nr. cui Actus ex modo
poenarum ita conditionatus, videlicet sub conditione petendi, qd inductivum gehennae,
ita Nr. qd si h. effect inductivum ejus n. accesserit actus. Item qd is inefficax et frigi-
is habens adjunctam comparationem Motivi poenarum cum Motivis alios nobilioris
invocandi et petendi, et Gferens reflexe hoc Motivum alios Motivos, ut si quis
accessit ejus petitio ad ea, qd i. inductivum poenarum, actum ex simul huius
affectu habuerit. Licet qd ni quidem sit Comparativum accessionis simul, idem sit
Dico deinde, nihilominus actus ejus ha-
bet obedientiam religionem, gratitudinem
ni accesserit nec petitio cum accessu ad veniae petitionem, quae sit inductivum poenarum.
Certum nihil qd nemo hoc actus evidentissimum Voluntatem peccandi, horum
ipso velle peccare aut approbare petitionem si actus ni effect inductivum poenarum. Nr.
circa ejus Actus ni. Cadens absolute ad efficiendum omnem affectum
ad petitionem quoque actum actus ex mera poenarum ni absoluta et efficax ad
nulla ejus ni. Condione sub videlicet hac Comparatione ad alia Motiva, et Gra-
tione huius Motivi G alios. Cum videlicet petitio ex se, qd i. inductivum gehen-
nae, absolute et efficaciter deliberandum nolendo actus ejus si hoc ob positi
bile. possit autem non petitio ex hoc motivo absolute et efficaciter deliberandi
clarum ei. Pergam petitio qd inductivum gehennae ni absolute et efficaciter absolu-
tum deliberandi ni. cum apparatu admodum natura nobisque horrendi: non ni
quod non regat ad deliberandum cum hac Condione, si ni effect inductivum ni de-
liberandi actus ejus. Nr. Licet actus ex modo gehennae, si sit Conditionata et in effi-
cax cum dicta Comparatione ni excludat omnem affectum petendi, imo ultimum excludat
attamen actus ni absolute et efficax dicto modo excludi ejusmodi affectum. Si dicas
Christo Dño ad motum gehennae ex poenarum tangi ac actum humanitatis et
motum misericordiae non ni petitio divinitatis Matth. xx. 13. 24. 25. Marci 9. Luc. 22.
et alibi.

Advertendum. Ut ex modo pegarum exemplo attinio, ad sufficiens ad
stificationem in Sacramento, ñ requiri videre ex modo naturali peccatum
esse et ad nobis poena sunt mala culpae, sed qui sunt nobis insurgendo
Deo iusto Vindice, et ad nos separando à Deo Summo ultimo fine à nos
bis possidendo. Adeoq; ejusmodi Attritio sufficiens ad Visum Spir. sunt cum
detestatum pecti, qui e ejus oppositum naturali fatione ñ sufficit ad iusti
ficationem in Sacramento, sed ad ejus oppositum honestate alicui exempli mo
vendum ad Deum. ex his.

Sapite dogmatizabunt quidam Minores S. Aug. adducti et similibus loci
quibusdam pectum ex modo gehennae condemnata illa ex scripturis q
cum ita videtur contradicat huic Spiritui Dei. Respondeo ad locum citatum
S. Thomae qd Servitij timor duplex, qui ipsi figit ex affectu separationis
ab pecti potest habere conjunctam voluntatem peccandi. Similiter si q
conditionate detestetur pecti, qd ejus inductivum peccandi cum affectu hui
conditionate si ejus inductivum ñ detestatur ñ averset pecti in
se et sum se, qd in se ab sum se quidem alii placet pecti: sicut qui
ejicit merces ex navi ppter periculum imminentis naufragii ejus ejic
placent merces illas, sed ipsi abesset periculum naufragii, nolle sibi eas
sed illas conservare. Et qd merces ñ sunt ppter eas in se inductivum
tempestatis et naufragii, sed illas naufragii absolute agl affectu et de
siderari peccatum pecti autem cum in se et ejus se sit inductivum ge
henna, ideo ejus in se et ejus absolute detestabile.

Ad 3tum R. dicdo. Ea quae finaliter ex modo sunt mihi Voluntario et spontaneo, dum quis ita bene aliqd ob malum, ut simul non
sit sub condicione, si malum ejusmodi ñ adesset. Sic si quis velit aliqd absolute
non sub aliqua notandi sub condicione hac, si malum ñ adesset. Ergo.
Quidam hic qui vadit ad aliqd ejiciendum mercimonia ex navi ob tempestatem
naufragii ita cum velit ad simul nolit illam sub condicione, si malum hic non
naufragii ñ adesset. Ergo vult ejus pecti ob malum gehennae, vult
naufragii absolute, non sub aliqua, ut pecti effectu, si gehenna ñ esset, ut supp
ponimus. De hac ex Attritione ob malum pomarium elicita, videat nostra
doctrina.

Obs Nec ô. cum Palaviano. Concil. Trid. Sess. 6. cap. 6. Deum
bene operantem ad Justitiam hic nondum baptizati, et gratiam ejus de illo qui
nullo Justificari Sacramenti proventu, quod nondum baptizatus ad Justificam
desperat Deum Deum tenere omnis Justitiæ fontem diligere incipiendo et deinde
subjungit de Apostolo Cornelius petit et dicunt alios et deinceps
hoc est eam peccatorum, quam nondum baptismum agi possent, in his etiam
insinuabant qui ad Justificationem eam in Sacramento debent ei divina aliqua
ex Motivis Charitatis, sicut prius dictum est. Concil. Trid. Deum diligere in-
cipiendo tenere omnis Justitiæ fontem. P. Concil. Trid. ea disponi ad
Justificationem Deum Deum diligendo, ex Deum Deum diligere incipiendo Jus-
tificationem eam diligendo, cum quia fide de regno Justitiæ Divinæ obse
peccatores, tenet concilium hic motu gehennæ quo detinet Deo ut Vivere,
et respuendo spem, quam ibid. Concilium indicat disponi ad Justificationem pe-
nitentiæ, et una eadem ad requirendum, cum dicitur Justificationem ex motu gehennæ ad
Justificationem in Sacramento confitentem. Ubi autem ipse indicamus finis
bonum præsentis, quis Deum amamus ut ab in se bonus est, sed ut nostrum bonum
est, adeoque ut amamus ut ultimum finem
quo. Quare cum contritio ex motu gehennæ sufficiens ad Justificationem in
Sacramento jam ex dictis constat dilectio Dei: quod Concilium dicitur
verbis indicavit. Nego, obstat quod aliter ea incipere diligere Deum, ut
fontem omnis Justitiæ, hoc enim Deum incipere Deum tunc a nobis diligi, ut
nobis bonum, vel ut Authorem nostræ Justificationis tam in fieri quam in
facto esse, ut ibidem Justificationis Concilium explicatur. Insuper omnis Concilium
inter desponsa in Baptismo ad Justificationem una cum Patrum Doctrina
in libris sacris ubi ordinatio ad stipendia, ut finem de pœnis et peccato ad Deo
irrogam et sequatur motu gehennæ ex missione Dei Verbi misericordia
diligatur anima ex spem, tam ex consequatur dilectio Dei posse, ut autem ad
ubi requiratur dilectio Dei posse ad Justificationem, quæ posset declarari Sess.
14. Cap. 4. Supra a nobis citato.

Obj 3ta. cum Jansenio. Ille qui de potiss. actum p̃i potest infirm
dolere in sui ordine ad Deum. Qui ergo dolet de peccato quà tendit ad
malum, seu agit inordinate, seu peccat, cum inordinatè ad potiss. sit in eo
qui in amore sui ultimo quiescit. R. 3tio. Non odit quiescit in amore
sui, dicendum n̄ detestatur peccatum, quà inductivum peccatorum, ergo
è contrario peccatum ut à Deo, Patre et Vindice infligendum. Unde detestatio
suum respectum aliquo modo ad Deum et hic sufficit, dicit sufficit qui detestatur
peccatum, ac eo, qui sit inductivum Aversionis sua, unde sit contra Dei recessum
Sicut cum in actibus poenitentiae sufficit qui quis quaerat aliquem actum quo pl
eidem Deo, quem ex remuneratur. R. 2do. Dist. Ant. Qui sit in amore
sui negative seu potius quia n̄ referendo illum amorem sui seu actum do
loris ad malum peccatorum ad Deum. C. Ant. Positivum et adaequatum,
scil. positive relatum, saltem omnis in Deum. N. A. et Cogni. Nam sicut
ad honestatem moralem actus poenitentiae sufficit, qui quis saltem indirecte res
pectum à Deo habet actum odium positive n̄ referat ad Deum, ex. sufficit qui
quis det eleemosynam ob honestatem, quia reducit in actu misericordiae, licet n̄
referat illum ad Deum ut ultimum finem, dummodo illum positive n̄ excludat
ita ad actum honestum fugae, sufficit qui quis detestetur peccata ut poenas
à Deo infligendas, sicut à Deo revelatum.

Contra Secundo SS. Patres docent: Impossibile est justificari aliquem charitate imp
ligendi unde, qui nequeat hic justificari extra Sacramentum qui habet aliquem charitatem
sive formalem, sive virtualem, quia reclamitur in Contritione; in Sacramento autem
nequeat justificari per actum attritionis aliquem subsequentem charitatem habituali,
quae ut dispositio ad suam justificationis scil. gratiae, et eam consequitur ex
tur.

Quaestio VIIa.

De quibusdam praetatibus Conditionibus Contritionis et Attritionis Sacramentalis.

Agendum.

Agendum hic de Contritionis qualitate, Unione ad alios, Comparatione ad alios, Ordine
sive ordinatione ad Iustificationem. Articulus primus.

De qualitate doloris requisiti ad Iustificationem in Sacramento Poenitentiae.

Quaeres 1mo. An ad valorem Sacramenti Poenitentiae dolor animi debeat esse formalis
an vero sufficiat virtualis?

R. 1mo In hac tribus assertionibus delectationi et retractationi peccatorum
in Valore et Iustificatione Dolorem et afflictionem animi de quo dabes,
supra quaest. 4. resp. 3. ad Sacramenti praemia requiri dolor animi formalis.
Ratio. Ut requisitum retractationi delectationi peccatorum satisfactio, seu haec sit similis satisfactionis
dolor animi, sicuti et dolor animi sese afflictio et humiliatio.
2do Communis Scholae distinguentium inter delectationem et retractationem peccatorum in illo
dolore afflictionem animi tanquam effectum ejus physicum habitus, ad requisitum
dolor formalis et non sufficiat virtualis ad Valorem Sacramenti. Ita. 1mo.
Con. Trid. Sess. 14. cap. 4. Cui contrarium qui sit omnes multo grauiter, vel.
requisitum ad Sacramenti praemia sic definiendo: Contritio animi dolor ac detestatio de
peccato commisso cum proposito non peccandi de cetero. Ubi non solum detestationem
quae animi dolor voluntatis seu Virtualis Concil. requirit, sed eam dolorem, et
quidem primo loco eum ponit.

Dices. Eam voluisse Con. requisitum positum non peccandi de cetero ad tri
tionem Virtualem pertinere sicut ad rectum dictum, et Dolor Virtualis sufficiat. Ita
Con. Trid. Sanct. Ord. N. Congm. Dispunctum 1mo. Quia Concil. eodem modo loquitur
de dolore et propositio, sicuti dolorem in definitione Contritionis ponit in recto sicut
et detestationem et propositum vi in obliquo. Unde hae disiunctae loqui; Voluit
significare eodem modo alterum regi, cum dicatur in definitione positum
huiusmodi in recto, quodam in obliquo eodem modo et similiter definitio res
quirimus. Vide, Hoc modo regendi: inuitat dolorem requisitum explicitum ac talem
secundo declarat quoque ex parte ad finem requisitum autem virtualem sufficere

Sciere cum implicite et virtuale. 2do. Qñ p̃ dolentiam petimus cum
proposito de dolere ñ peccandi p̃ alias voluit Deus aliquam efficacem
dolentiam, qua post ea cum absq; proposito fili et confessio. Unde ego sen
dolendum, qua actualit Voluntatem peccandi. 3tio. qi infra qu.
24 cap 4. agendo de contrine sufficiende ad Sacramtu ñ sufficit mo
tionem explicite propositi ad solum dicit contritionem debere cū dolore qua
cadat Voluntatem peccandi. Et autem actualem dolentiam peccandi,
quoniam ad sit sufficiens propositum ñ peccandi de cetero, qd solum Virtuale
6o. 2do. Concil. Tridentin. in decreto Eugenii. ajunt unum pertm Sacra
mentali poenali in tribus actionem, atqui tribus constat denotat Contritam non mo
stiam animi justa illam scripta, cor contritum et humiliatum Deus non dis
picies. 3tio. Notatur 3tio. Unde Concilia sub Patres assignant mala proximum
crimen dolorum, tum Verba illa principia sunt iuxta significatum maxime propria
carum, quo p̃ Mas Voces juxta communem omnium acceptionem propriè comprehendun
sigem agitur de re magni momenti, scil. de valore Sacramenti, ubi declarantur
in mala de Sacramtis, et nos egimus ibi disp. 2a qu. 8. Sr. cum Concilia
Concilia assignant mala Sacramenti peculiter assignant animi dolorem, dolor
animi debet dici justa communem annotationem et Scriptum. Aliqui
dolor animi juxta communem acceptionem sicut solum animi afflictionem. Quia
cum ipsa sunt officiatum dolentis interni propriè ab ea rigore voce dolorem ani
mi. Imo Suarez. hic distinctum dolorem a detestatione asserit, nihilominus dicit
q̃ absq; hac animi afflictione detestatio non est ratione Contritionis. Dolorem
Notatur 4to. Ex communi usu fidelium sigem ordinarie confessarii disponere
poenitentes ad absolutionem quotquot, dolere de peccatis, hi ut prudenter dolere
Aliqui de virtuali hoc dolore, non de peccatis assumit. Virtualiter cum dolore e
detestatio, qua p̃ dolorem communi sigem usu intellegi arguit. Dolere ab in
mo è sentire aliquam afflictionem in animo, sicut dolere in corpore è sen
re afflictionem in corpore, unde si poenitentes solum detestationem habendo dicerent

dolog. ⁊ mentis eruditæ, ⁊ certè æquum loquerentur, qd nullum, à Sacramento abstergi debeb.

Nego ea Sentia in generat. Scrupulos, licet dicatur regni Spiritus animi distincta à delectatione, qd dubio est necessario delectationem juxtam rationalem in Deo Victore consequitur hac animi afflictio, ita, ut nisi Supernatu impedimenta ponit, & rudes quos, ⁊ vitiosa quis pectus reperiuntur in se ejusmodi afflictionem, ut sibi debitæ se habuisse delectationem rationalem peccatorum, debeb. ei dolorem, se habuisse dolorem animis sufficienter ad justificandum in Sacramento penitentiæ, cuius in ea debeb Deum ⁊ impedimenta miraculosa Supernatu ejusmodi afflictionem animi, qua necessario consequitur delectationem pectoris efficacem.

Dices 1m. Quia sit talis dolor divinitus ⁊ consequenter delectationem ejusmodi afflictio animi efficax sanctificans? R. in forma. Sicut si divinitus impetretur in Sacramento valida. ⁊ in forma. Sicut si divinitus impetretur in Sacramento aqua vas ablutionis, ubi aqua simpliciter non adhibita. Ad negativi est com: Quarres 2do. An regulariter dolor sensibilis. Ad negativi est com: mendis ed certa. Tum qa Concil. Trid. Sess. cap. 4. in definitione Sacrificii Sacramentalis requisivit in dolor animi, tum qa dolor. ordinatum ⁊ naa tenuis Sacramenti penitentiæ ordinem ex natura sua semper secundum ed Voluntatem ut cum gen. 93. dicebat Cor contritum &c.

Dices. Secundum multa peccata plurimorum in parte sensibili simul cum delectatione sensibili, ita. ⁊ eo animi ⁊ ut gratia contingat ei primitus in parte quoq sensitiva, ergo ⁊ emendandum p dolorem sensibilem. Ad. Concedo qd eo ⁊ inconveniens, ⁊ defectu ad ⁊ semper quoq haberetur cum ad plurimum Jo. junctis afflictionis calamitosis peccatum contingit, sed nego id ⁊ simpliciter necessa. rium ⁊ substantialem, siquidem tota Malina peccati existitur in parte rationali Voluntate, ⁊ quæ ⁊ Voluntate liberè operante, in parte inferiori sensitiva nulla ⁊ libertas, ⁊ defectus subest Voluntatis à pecto actuali, animique afflictio, ubi simul libera pars à Deo aversis ⁊ delectationis appetitio. Unde cum cum semper Sacramentalis ad dolorem sensibilem intendit ⁊ hac animi afflictionem qua ⁊ vocat mens ita, vocandi sæpe eam in partem sensitivam, ideoq ⁊ hic dicitur ad dolorem animi intensum, qui quidem actus existit, ⁊ dicit, imo cum magni

n' [illegible] ideo, qd remissus quem animi dolor n' sit sufficiens, si cadere ad
ad Justificationem, sed ut hic ipse census obtineri remissum qui
sit dolor animi requiratur.

Articulus II.

De Universalitate doloris.

Quaeritur hic an dolor de peccatis debeat se extendere ad omnia?
tum mortalia? Si non debeat se extendere ad omnia sequitur quod
omnia, redimuntur non possunt. Neg. enim ad omnia per vitae subsidia
ea Ecclesia, qui hoc dicunt non sunt mala necessaria Confessione, ita nec necessa
nis iterato unus debet clamare ab eo, qui semper unum pro Sacramento obtinuit
Quarto inde est quod pro omnia debet remissio Ecclesia vide sufficere.
primo hic sunt quaerenda.

Quaeres 1mo. An Contritio, et alius Sacramentalis debeat se universalis ad
virtualem circa peccata mortalia omnia, ut Justificari sequatur.

R. affirmative. S. Tho. Quarta Quaest. 2nd. Art. 4. Conclus. 4. Contritio
Justificat ad sui sufficiam ac Justificandi ex Sacramento peccatis obtinendi debet
se extendere, quae excludat voluntatem peccandi, et consequi ad ea quae sibi
unale ni peccandi de cetero. Modo attend ni universalis sed particularis ni sui
sit omnem voluntatem peccandi, sed alium voluntatem peccandi in hac specie
peccati, cujus ei, de quo dolet ac particulari ejus Modus, Ex dictis ni sufficit
Ex regula mentalis.

Dabitur 2do. Cum juxta Generalia Dei decreta nemo mortaliter ni remittatur
absque alio, nec fiat remissio peccatorum alicui peccatori, nisi de
lor sit Sacramento sibi universalis de mortalibus commissis, ad hoc vitae consequ
sit, ea, quae ni mihi retractata ni remittatur, ita nullum ni remissio ejus vitae
retractabitur ni remittatur. Sr. dolor qui sit universalis, ni sufficit ad Jus
tificandum. R. 3tio Ad justificandum talis requiritur dolor, qui
efficaciter tendat ni recuperationem Sacramenti obtinendam, qui ut Concil. Trid.
loco citato sibi debet ei connexus cum voto Sacramenti reliqua, quae ad

rite suscipiendum hoc Sacramentu regenerantur, atqui Voluntas Sua ad offensa
reconciliandi se cum Deo, contrectu saltem in Voluntate aversionem ab eam pec-
mortali, adeoq detestationem omnis peccati mortalis. Sr. an Justificari regenerandos
de omnibus peccatis saltem Virtualis et Implicitus.

Pelestris. An eam ad Venialium remissionem in Sacramento requiratur dolor
universalis. R. negative. Quia qui habet liberum ad aliquid, et ei contra-
rium Venialia, non aliquam tm omittere, sed liberum ei adhaerere, ita liberum ei de-
bere de omnibus, sed de aliquo. Quo nec ei necessarium ad omnia quae in confessione
exprimit dolere, sed sufficit ut de aliquo aut de uno dolere, alia ejusdem
generis confessionem et humiliationem sui gerendi. Porro qui solum venialia con-
fitetur, tenetur saltem de uno dolere cum possit remanere, qui tenetur
ponere manum ejusdem regulam ad Valorem Sacramenti peccati, quatenus ma-
è vera dolor, alias ea Sacrilegium committeret faciendo ex parte sua ritum Sacra-
Idem. Sit de uno venialis peniteat, alius dolet Sacerdos intendens
absolvere eum ab omnibus sibi confessis, sufficeret in sua intentione, adeoq
effect forma absolutionis quoad significatum intentum à Sacerdote saltem, atqui
effect finitum Sacramenti. R. Quoties confessarius non sufficeret in intentione
sua particulari, ni sufficeret in intentione communi et universali ac suprema,
qua videlicet vult facere quicquid facit Ecclesia aut Christus instituit, ergo qua
vult absolvere juxta Christi Institutionem, qua id pendente ritè absolvatur,
ni qui ritè absolvi per Ecclesiam minister saltem aut error in effectu Valo-
ris Sacramenti, eramus ea essentialia spectantur, ut declaratum in Mat
de Sacramentis.

Ulterius 2do. An requiratur ad Contritio et altera Sacramentalis distincta
eadem in singulis gradibus mortalis, nec sufficiat ut eadem in radice seu universa-
R. negative vide omnes Theologi, quos refert et sequitur Suarez
tom 4. Disp. 6. n.g. et disp 22 Sect. 4. n. 28.
Probatur 1mo. Ex Concilium Trid. et Florent. agunt de Contritione
requisita ad Justificationem solum requirit dolorem et detestationem de genere, nulla
facienda mentionem, quod distincte de singulis dolor elicii debeat.

Probatur. 2do. Cum Christus D. ex summa sua liberalitate Sacram
ta instituerit, leges illius quoad requisita ad effectum Sacramenti, erant acc
piendae valde favorabiles iuxta accomodatum humanae imbecillitati modum,
deoque dicendum est quod dolor de peccatis sufficiat ad Justificationem in Sacramento
poenitentiae, qui aversatur omnia peccata in confuso, atque si singula peccata
poenitens deberet detestari, lex illius de dolore requisito, ad Sacramentum po
nitentiae valde rigorose et onerose acciperetur, et supra communem humanae con
ditionis captum. Quomodo enim is, qui innumera peccata mortalia commisit, ita ut
nec species eorum omnes, multo minus nullum numerum detrahere nosse possit, sin
gula detestari poterit: Praesertim si defectus diu in morbo aut articulo
mortis, qui difficulter potest eam universalem dolorem elicere, quomodo hic re
flectet se supra singula in specie et numero peccata, ut singula detestetur
Inde, superat id humanum nostrum operandi modum, ut singula in specie et in nu
mero mortalia seorsive detestemur.

Nec obstat, 1mo. Quod Patres hortentur ad recogitanda singula et de
testanda. Quia hortantur ad id, quod requiritur ad melius esse, non autem quod
simpliciter necessarium ad Justificationem acquirendam. Consultum enim est, quod poe
nitentibus poenitentia, si tempus aliquod patiatur, tendamus et reflectamur
singula ex propria turpitudine eorum detestemur, quae sunt in conscientia
et deinde [illegible] omnium, quae sunt in ea soli Deo nota, q
si solum universim ex ea universali Motivo detestaremur. Attamen n
quamvis hoc est simpliciter necessarium ad Justificationem, et enim solum neg
[illegible] ad melius esse.

Nec obstat 2do. Quod teneamur singula recogitare et confiteri. Tum q
Confessarii debeo Confessio ut Judici singula innotescere. Quaelibet de iis ferat
Sententiam, singula iniungam, quorum habetur memoria, ut aiunt Patres. in con
1mo singula secundum speciem et numerum, et circumstantias mutantes speciem, ut a
dit Concilium, desiderat Cap. 5 Sess. 14 [illegible] eliciendo de singulis singulatim pe
dolore, nihil valet consequitur, nec Concilium id requirit agendo ex professo de [illegible]

Sacramenti, qd dicebat sensit augmentare, sicut ex professione de singulorum Sa.
Sessione. Item qd secundo singula gesta, qua memoria contenta ac primum
confessio nimis numerum et spem, qd singula delectari seorsim nimis possunt
multiplicari ad rationem. Et sic multiplicatis motivorum doloris nostrum regulis et
valde operosum. Quorum in hoc, qui sunt plurima mortalia incurrit. Ideo
in debitis rationis et modis. Et sic in illis sufficit dolor universalis ad Sac.
tendum in Sacrob, in omnibus quos sufficit, cum respectu omnium Mortalium
oramus dolorem sufficiens debebat et eadem.

Ad obstat 3tio. D. S. Thom hic quaest. 87. art. 3. regrat ad remissi-
onem mortalium distendum singulorum debet respici, ad remissam autem singulis
horum ē regrat. Ratio ē. qd quoniam in habentes de singulis mortalibus
sigillatim detestandum, debent in ea mortalia ē detestationem universalem ad-
versari nulla excepta, si velimus justificari. Et ad remissa possimus quidam
detestari alia sufficiens, non obest quidquam remissioni illorum. Veniabimus, de
qb. hinc dicemus.

QUARES 3tio. Quomodo elicitur dolor universalis de peccatis?
Resp. quaerunt, Motivi elicitur dolor, si quoniam Motivo apprehendat
omnia peccatorum Mortalia pcta, qua ht in aā, ē Universalis, si singula
eiter, qa ē saltem respective. Nā. Qā Actus doloris individui ad ea pcta
qua ht in aā pcta. Ex saltem respectivi ad eum ent universalis.
Unde et peccator ht odium suorum ht in anima, solum pcta mortalia
complectendi finali, quoniam dolorem elicuit ob solam finalem turpitudinem, dolor
illius ē universalis respectivi ad ejus peccata. Ut in actus doloris sit
sufficiens ad Justificationem, debet habere adjunctum universale. Ipsi
sum ostendi ea pcta, qā vi illius Motivi necessario quidem manet vi
dare ea ea pcta, eatenus illius Motivum ad detestandi ea ea prorsus
pcta. Secundo si quis habuit simul aliquem quem dolorem pcta
pcta. Inquiris Judicium peccatum. Qi elicuit dolorem de furtis, ob turpitudinem

Rbatur 3tio. Qui efficaciter delectatur potiri ali q̃ ejus Bonitate Divina
and reverentia aut obedientia, amat Virtutis bonum q̃ illam honestatem odit.
contra reverentiã. Sed qui amat Virtutis bonum, Divinam refugit deformitatem
sequitur Virtutis quia ejus bonitati Divinæ aut honestati obedientiæ &c.
Confirmatur. Qui videt unum arbitrium ypi. revelans Dei eadem Veritatis q̃
revelata, ipse Petrus, q̃ ad eadem quæ ipse revelata unus idemq; est Motivum
credi. revel. Divina ut nisi eadem esset potentia tum in eadem omnes q̃ vere
ad eandem inhærendi revelanti Divinæ. &c. similiq; q̃ dicit de illo potest dici in me:
omnium occurrentium vg. deo q̃ Resolutivum Dei amicitiæ Virtutis ad alia
omnia, quæ ipsa q̃ revelantur, ita Petrus, q̃ in omnib. eadem ratio Resolu:
tiva Bonitatis Dei, et nisi credibile declaretur hanc rationem in aliis quæ
credibilis suis repertam, ut vere et omnimode declaretur hanc rationem
repertam in pede unius recreabitur.

Obj. 4to. Non hoc ipso q̃ quis velit aliquod bonum vg. Sacramentum
q̃ hoc placeat Deo, aut q̃ illi ipsi apprehensa merces alterna, Virtutis ipsi
quibus omne bonum q̃ placet Deo, aut cui promissa ipsi merces supernalis.
&c. eam q̃ hoc ipso q̃ quis desiderat aliquod q̃dli, quæ apprehendat Justitiã
et Pietati aut alijs Motivis supernalibus, universalibus, eam desiderat
q̃ alia q̃dli mortalia R. 4to. Non ita res comparata. dic eam debere
sicut ipsi hoc ipso q̃ quis apprehendit actum bonum Laudum ipsi ejus Bonitatem
supernalem apprehendit eam actus habentes similem rationem supernalem. &c.
Nunc negabis A. Hoc ipso q̃ quis apprehendit actum unum bonum, ipsi alio:
quam ejus bonitatem supernalem virtualiter apprehendit omnes actus suos habentes
eandem bonitatem supernalem, sicque hoc ipso eam diligit. Unde patuit conclu:
sionis nostra conclusio. R. 2do misso citato. N. Disparitas. q̃
Bonitas in actu bono, seu quovis Motivo delectabili, ipsi q̃ essentialis connexa
cum Bonitate alterum actuum similem rationem habentium: et vi delectabilitas
accidentarium aliquarum ex Motivis universalibus desumpta ipsi essentialis connexa

habeam ad quidlia. Non possum efficaciter detestari mortale habendo ad alia mor- 126
talia affectum. Et ratio pulcra. Quia mortalia grauissime opponuntur motiui
illius diuinissimi. scil. Manifesti diuini & Veridici Numinis. Volunt. et
sicut possunt remitti mortalia à remissa omissione cum ? de via ordinaria ?
sic non possunt remitti mortalia cum ? de via ordinaria ?
de nullum mortale absq; aliorum mortalium remissione: ita cum possumus detestari
et retractare efficaciter mortalia absq; detestatione et retractatione cum Virtu-
ale venialium, n'ut dum Mortalia aliqua absq; detestatione actuali omi-
nium aliorum Mortalium. Ego pro secundum remanens detestabilitate eorum

Articulus III

An et quomodo Contritio et Attritio Sacramentalis sit detestanda pœnis sup omnia.

Quarer 1mò. An malum culpæ sit detestabilius quam malum pœnæ alterius?
R. 1mò. Malum culpæ mortalis n'ut detestabilius malo pœnæ Infer-
nalis quia hoc habet adiunctum longe grauiora et æternum irrationabilia pœna.
Dicitur 2mo. Malum culpæ venialis habitualem aliquam peccatum cum ab quis de-
testat. 2dò. Adunatia grauissima ex quarum duo pœna, scil. desperationem
Dei, blasphemiæ, aggrauationem omnium, scelerum et effusionem
Dei gratia pœna necessitate quadam morali consequuntur damnatum. Cum
hæc necessitas quod tollat rationem pœnæ libere illatam n'ut facit, pœnæ
malum culpæ n'ut sint in se et ex genere suo mali, Deo odibiles, et ab hac
re dignissimi detestabiles. R. Negatur. Quidem è pœna Infernali
ubi hæc omnia conjuncta longe detestabilior, quam quis peccatum mortale.
Quidem pœna Infernali ubi hæc omnia longe magis una inseparabiliter cum
culpa opponitur Infinitæ Dei Bonitati, Sanctitati, Beatificantitati, majestati
gratitudini &c. cum Quidem pœnæ Infernali separari possint ab culpa,
et alteriora et in æternum ineffabiliter impossibiliter durantem quam unum
peccatum mortale: ideoq; sunt longe majus malum, longe dignius non Deo
odiosum, magisq; nos separans ab ultimo fine nostro

hnorū deo dilabilem. Ob. 4to. Peccatum ē offensivum dei pena vero
Infernalis ē punitiva hmōi offensæ. ergo infligitur ad compensandum
offensā. Sed in illa nō datur sibi compensatio, &c. illud ē majus malum
qm̄ hic. Igr. peccatū ē malum dei quam hmōi, pena autem ē malum
hmōi, bonum autem dei &c.

Ob. 2mō. Respon. quod unumquodq; tale est ipsum magis, scil. tale
ut inquit Aristo, aliquid potius ē detestabile ipsi poenæ Infernali, &c. magis
erunt detestabiles pœnæ Inferni qm̄ peccata. R. 2mō. Hoc argumentum
solum valet, qd pœna sit magis detestabilis qm̄ poena intrinsece ut ipse
ē inductivum poenarum, n̄ autem ut hō aliqua ratione habita, longe
hac gravioris, et quæ sunt fundamentū earū potius sit inductivum pœnarū
Inferni, puta qd peccet regulariter summa dei bonitas, qd ē obra detestatum
et reverendam audientiam gradualem ē summe ejus contemptus. unde
post distingui minor. Aliqui peccatū ē detestabile alium ipsi poenæ
Inferni N. distinguo. ipsi hmōi ut ad alia qua fundant longe majorem
pœnæ detestabilitatem, &c. distinguo. Pœnæ
magis sunt detestabiles qm̄ peccatum, hmōi qd ē inductivum
poenarum. Transeat. Aliqui et hoc falsum ē. Spectatum ad rationem
rationis et malitiæ. N. consequentia. Falsum inquam illud quoq; ē, qd
peccatum est inductivum poenarum Inferni ē ad modum ejusdem poenarum.
Ideo ē qd majus malum sit quoq; simpliciter, sit malum in
genere moris et absolute reddens hmēm malum, et vi poena ē malum in
genere physico scil. in quibus ē afflictiva hmōi, nec ē malum absolute
vel ad hmōi respectivi scil. ad hmem n̄ vero respective ad deum, vel Justi-
tiam vindicem.

Ad. 2do. explicando aqiana. Qm̄ qd unum
quodq; tale et ipsum magis, 2mō. Hoc ē magis falsum scil. qm̄ priv
alia vg. Omnis ex generatio scientia, ipsa magis erit scientia, scil

Quod. 2mo. Dolor de pcto huc è malum intensive sup oã mala, cum quo major intensitas, seu alia intensive delectabilia pcti, quam quicung malum ut si quis majorem timeret afflictum et animi, aut rerum in parte sensitiva de pcto commisso qm de alio quocung malo. Dolor ut hunc è major appetitive seu estimative sup oã mala, cum quis pcti absolute efficaci delectabilis nõ aliqm rationem, nimi qd pcti verũ è delectabilis omni alio malo. Et quidem si sanè sirem quod malo delectabili ita, ut ei illud delectabile pcti quicq in contrarium occurreret. Unde sic è disponitis hic et nunc, ut ejusdem delectabilis, ut quicunq malum potius eligeret qm malum, si comparuit effect necessitas faciendi. Est autem optingere et sæpe contingit ut Dolor major sit intensive de alio malo qm de pcto commisso, ut cum quis pro reales aut scribas aut fiscal, aut judices y qui stile amplexa cum ingenti animi afflictione recognitia et planctu. Qd in peccato commisso n' experitur. Non sic in talibus è major dolor de his qui: tative qm del pcto commisso. Nam si vere delectabile pcti sum, malleno se n' perasse, qm hoc malo n' incurrisse, si hoc malo esset medium ad pcti n' fuisset, quod si deberet fieri Gladio mallem pcto hoc malo pictra culpam suam eligere, qm pcti.

Ad Nõ 2do. Est quis dicendum pcti sup oã mala Gladiatia et virtualia y si solum. Dicunt autem si illud sup oã mala agibilia tive delectabile, quod in progressu faciendo comparationem peccati qm illius, pcti magis refugit qm illa, seu maluit pcti alia mala pati, qm pcti admittere, aut esse commissum. Dicunt autem illud Gl reliquis malis virtualis magis appetibile delectabile, quod pcti ex Malo qd veri illud delectabile fugit delectabile, si faciendo comparationem et explicitam comparationem cum alijs malis, et Gladium cum illis. Dicis Gnõ Gladio. Ad 1mõ Contra y alios insistendum ad sacramẽ potuit si debet si

Unde in hac obligatione? Semper sequi quod certum est, quia
Sup. est Voluntas Creatoris hinc inde certa et manifesta, ab
peccato_peccati magis abiis mali, cum ab eligendi contrario fugiat, ad fugiendum
magis illa, quia peccati aversari, quae causa est assequendae hic Justificationis
cum in Sacramento novum peccatum committerent. Hinc

Obligo. Non debere aliquem peccatum fieri quando contingunt, quia
sunt declarabiles. Malleus me ut interrogem, qui peccasse. Malleus
esset in potestate Confessarii, qui hoc commisit. Nulli fideles vivunt debent
contubernium committere hoc peccatum. Si deberem aut pati poenas infernales
aut peccare, mallem pati has quam peccare. Multo autem
magis non debet Confessarius rogandus hac suggerere, et absentem
de tua ardua valde velle abrogare. Sequi ergo quod ordinata sanctae
ac animae sunt valde difficiles, cum igitur non sint ob necessitatem
ad Justificationem, ne quidem ullo modo non est cur animae pertinaciam
gravissimo periculo objiciantur.

Ad. 1. Ubi Debet ex major objectivae saltem Virtuali. Quod est.
Quaeritur, quo debeat pati debeat ex major objectivae Creaturae
malis, ut videlicet_per eam esse evitandum a peccato. Utrum non debet
ex major objectivae formali, an saltem debet ex major objectivi
Virtuali, qua videlicet poenitens ita feratur in peccati non quia delec-
tabilitatem, qua vere sumi ex majore quia mala ut Vo
luntas exercitii ita pariter, quia haud multum adire quam pati quam
peccare. Seu quia ita absolute et efficax quodam modo peccati debe-
tamur ubi illis debeat arcuari quidquid in contrarium occurrat
Ex his Inferi. Si possit quis magis intensive delectari pec-
cato rerum eam ob id se quia, quia peccati si ex peccatorum horrori.
Sic ex quis intensius appetendo malum physicum peccatorum aeternum
ut quia in aeternum gravissimi afflictivi, qui malum morale peccati

ond fiada sunia Cantina gri Dem

Articulus IV. (inter Le.)

De Detestatione peccatum comparando cū Pugnesimō.

Ap Dolor de uno pcto ẽ grio debeat cū major grō de altero. Dolor de pctis ẽ grauis ex Motiva universali unius pcto magis detestabile sallgr Virtuāle pcta graviora grō mina graviora Rndr. Cum ejusmodi dolor tendat in malum pctum, grō recidat radicem vcda unum vāl dictat, ut majus pcto magis detestandum saltem objective hoc ẽ ipse ex se convenient et detestabilitas grōā pctum exigit. necessario segtur, gd dolor ẽ dictus magis detestabile objective majora pcta gd minora. Confirmatur. Quod ex errore ordingit illis, gri ẽ plegan habent rorib. Confirmatur. Quod ex errore ordingit illis, gri ẽ plegan habent rorib. Corsciam, pudare se vivo hu sbrerent sibi oppositum pctandum mortale debent elegere, gd ẽ mng pctū, et si elegerent gd ẽ majus peccabunt sr. similr cum quis detestatur plura pcta ẽ prius debet magis objective detestari saltem Virtuāle illud, gd ẽ majus gminus.

Quæs 2do: Utrum detestatio pcti ẽ major ẽ prii pec: cati ẽ cum terioris gri alieni gravis.

Sr. Dicit. Pctū ẽ prium gravis Veniale debemus practice detestari citer, magis detestari et refugere gri alienum cū mortale. Probatur. Detestatio practica et efficax ẽ qui tendit ad effectum, et cū enjus vi faremus id gd magis detestamur. Sed gri tenemur magis odiare ẽ prius pctū gravis Venial, gri alienum gravis mortale, ita ut ñ possimus licite peccare ne Veniali qdem, ut alij ñ peccent mortal. Ergo si ẽ eligendum esset pctū ẽ prium leve, ẽ gravius pctū alienum grave debemus potius gravius admittere alienum grave gri admittere ẽ prium leve. Item gri datum gravius pctū licitum ñ ostendimus

ps. Deus, nec affligimur malis moralib. et dignis poena. Cum qui in hunc faciendo mala ut eveniant bona. Inquit Apost. ad Rom. 3. Cum quo potius gaudis nobis in omni casu Deus. Christus, nec vultis illum et stoici ea illo sequerentur maxima bona aut in patiendum maxima mala. Denique qui unumquemque negat peccatum nisi ipse peccet, ni negat audet ullum peccatum ne alienum petit permittat, si a post. Nunc compe. dire ostis peccatum suum quamvis leve

Ro. 1200. Peccati gravis alienum debemus speculative magis detestari qui primum levis aut veniale. Probatur. Qui detestatur peccatum speculative detestari peccatum quam se abstrahendo utrum sit primum et alienum Atqui peccatum suum se gravius est magis detestabile qui levis, cum magis Deo displiceat, et sit majus malum Dei, magisq; opponatur Manifesta ejus. &c.

Obj. contra suam Resp. Nego. Diligitur Dei exigit ut magis detestemur id, qd magis est Deo odiosum majusq; malum existimum illig. Atqui magis odiosum Deo est peccatum tuum, qui nostrum veniale et majus Dei malum existimum Ergo &c. N. Maj. Exigit ut magis speculative detestemur. Contra Maj. Sensu magis practice. N. Maj. et Ratio Minoris Min. Pro. Concedo. Practice debemus magis odisse alienum malum quam nostrum veniale N. C. speculative C. Concedo Probo dicto.

Inquietabit. Charitas addendo ad bonum et malum Dei n' dd ad bonum et malum primum, Ergo detestatio saltem ex Motivo Charitatis cum practice major debet esse peccati alieni Motivo qui peccati veniali, qui illud est addit se majus malum Dei qui veniale. Sed majus malum mihi sit veniale primum qui mortale alienum. Ergo Disc. Aq. Charitas addendo ad bonum et malum Dei mundi et Gratia N. Ant. Addendo ad bonum et malum Dei

quadeng è inuta et contra voluntà Dei Sanct. et S. Evangel. Ideo li
Licet esset in aliquem bonum Dei et omnes Angelos Indecorum quis peccatorem castigare
esset, deinde bruitare ut salvarentur, unde gloria Dei per eos in aliquem
casu, deinde bruitare ut salvarentur, unde gloria Dei per eos in aliquem
esset. Nihilominus gà id è contra ejus voluntatem, ergo id charitas
indubitanter erit Sit peccaminosum.

Obj 2do. Potest quis licite adire proximum periculum peccandi periculum in casu
extremæ necessitatis proximi in alium spiritualis ut eum corporalis
extremæ necessitatis proximi in alium spiritualis ut eum corporalis
cum gloria Divini ut ibi in tali necessitate proximi, ut docet Sanct. Thomas
2ds. q. de Mat. disp. 43. n. 6. Secundo comprobatur Doctores. Sr. post quis
licite peccare venialiter v.g. Mentiri levidere, in casu in quo quis pro mundi
imperii à pœna mortali. Ita Concesso Antec. Sr. Cons. ei gà
decando in tali necessitate proximi periculum ut agit contra Valentia
tem est Periculum Dei, neque adire eiusmodi periculum in tali casu è pecc. Unde
mihi probabile quemvis posse quis illud adire licite in tali necessitate. At verò
peccare venialiter quemvis ad necessitatem alterius mortale è contra Gregorium
Dei ejusq. Voluntatem. Imo licet quis in tali casu posset se in tale pe-
riculum peccandi venialiter possit adhuc ejus ejusmodi necessitatem adire tale
periculum. Ratio è. Qà adire tale periculum n'è peccare, quavis illud
periculum. Ratio è. Qà adire tale periculum n'è peccare, quavis illud
peccatum sit venialiter. Imo si casu in quo licet quis in casu
peccatum venialiter. Imo si casu in quo licet quis in casu
quid Petri extraordinarii et consentire peccatorum mortali, nihilominus
de ejusmodi colloquio certo successurum ne Petro damnetur aliquis damnari
dum posset licite adire Petrum, dummodo ipsum colloquium ei non prohibitum
ut docet Eng. disp. 2. Sect. 4. n. 36. Hoc enim non est peccare, sed tam
se in gravissima charitate committere periculo peccandi, qm necessario probabile
potest, ad aliunde ejus aversionem sequatur, sat. ex ipsa determinatione.

Ores ultimo. Ap practice magis deliberandum è venialiter actuale
aspectum gm Mortale habituale ejusdem. Item an magis venialiter gis Mortale.

R. ad unum affirmative sta Martinorum dicta 48. loco. ex Ratio. Qui in mortali habituali permanere ñ ē de novo peccare et agere contra Deum Spiritum Sanctum ideo istum ē in ordinatā regula culpe permanere. Peccare autem venialiter ē de novo realiter culpe contrahere et agere contra Deum. Unde si crederem me ñ posse liberare à statu habituali peccati sine sacramento penitentie, nec possem illud obtinere sine levi mendacio, deberem potius actum manere in statu peccati habituali et expectare donec possem ab eo eo alio liberari.

R. ad unum. Certum ē quod speculative major debet unum debeamus originale quā veniale actuale imo eam quā mortale. Ratio ē. Quia in illud ē magis odibile Deo, et magis noxium quā quodcunque mortale. Alia autem practice quoq; magis veniale quā originale debet unum nō, ideo ē ita, ut peccatum sinistre potius permittere originale, quā committere ipsi veniale, contrarium ē inter theologos. Quidam tenent affirmativam. Negativam probabilior mihi videtur. Quia permittere originale ē mere permittere illud, ut sic. Adam committat, id ē simul mortali contrahere illud tanquā prima universaliq; ēt illud quod ē ex parte ejus voluntate moraliter committere. Sed Adam erā omnes peccatum nostre Seipsa, deoq; illis peccatis nostrum. Cuiq; qui illud cum possit non pedere nollet impedire, reum se faceret penes et grauis de dñi. Deinde si nobis sum esset, ad originale impediendum peccatum veniale non potuq; fuisset eligendum.

Articulo V.

De Intentione, duratione et Signabilitate Contritionis & Attritionis Sacramentalis.

uso explicando, id potig accommodabi ad explicandum hunc ergum
commune. Et. cum in dolore efficaci de pecto, includatur implicite
propositum si i cui actus requiratur explicitum propositum alias
cum Scripsus accideret hoem totalis dolorem à pecto i justificari
in Sacramento Poenitia. Dicitur 3tio. Non sufficiunt re
quiritur propositum de justificandi qui ad id efficax pecatoris à pecto
aversio. Cui signi ei propositi virtualis in dolore ex charitate in Motivo
universali peccatis absolute et efficaciter exercitur ab omnib. peccatis
paratus ei ea in posterum vitare. Et. &c.

Dices. In justificatione in Sacramto requiritur dolor pecti
ec, qd patitur qd pondus illum regrand longo de mali culpa
Sacramti poenitiæ. Atqui cum ibidem propositum regrand. Et. A. a
hanc objectionem jam respondimus à simili Angine granulo. nbi d.
Porro. Ille solum dolor habet in se virtualiter propositum vitandi
sum universale qui ei efficax et absolute ex Motivo charitatis univer
sali ita ut voluntatem de eadem pecti excludat, cui tales ut cum
sali ita ut voluntatem de eadem pecti excludat, cui tales ut cum
ea voluntatem pecti in quocumq; genere peccati simul ei repugnet. Unde
si quis habendo et in actu efficaci consciantia solum pecti mortalis eg.
desideri, doleret de eo solum ex Motivo Gallia communitatis, talis nisi
simul haberet formale et explicitum propositum vitandi de eadem eã
pecta mortalia, non justificaretur in Sacramto poenitiæ, qua ei poneret
simpliciter pecti sed solum de eadem à peccandi voluntariter.
Et ad Valorem Sacramti requiritur in eo.

Ores. 2do. An ad justificationem obtinendam requiratur propositum i pecti
cum venialibus. Et. Negative. Rão i. Qui unus actus doloris venialis
pot obtinere justificatiõ à Mortalibus ita cum aliquo proposito i pecti
venialis, dummodo ad sit propositum efficax à peccandi de eadem mortalis
Nihilominus debetur hic bene. si quis sola venialia confiteatur

debet de uno saltem aliquo Veniali ex iis quæ d confessus habere
propositum de eodem illum dejendi: sicut debet saltem de uno aliquo
dolorem elicere. Nam absq; proposito n̄ é Vera poenitentia sacramentalis.
ad eoq; sacramentū n̄ sufficiens. Hinc sequitur gravidet illum peccato
qui sola Venialia confessus ne de unq; quorum dolorem habet
cum proposito vitandi illud. Ci grave sacrilegium est, si simulet et
libenter videre sacramentū irritum.

Dices. Ille qui confessus plura Venialia de uno tm̄ debet
cum proposito vitandi illud, et de aliis; videt sat absolutionis sac.
sum. Er. n̄ sufficit de uno Veniali dolere. Probatur. Quia
sententia dicit Ego te absolvo à peccatis tuis et quem intendendo
absolvere à confessus. Ille Vero post peccatum dolores universalis de
bet n̄ post absolvi à peccatis quia illi de uno potū de quo do
luit. Ant. Ad pm dico. Ex sensus forma sit ac
Ego te absolvo à peccatis tuis quia é ex me juxta Christi institutio
nem videlicet absolvo te à peccatis, qui vide confessus ex eum subtrahi
ti dolore et proposito. et licet dum sperandū et indispositum poenitentia
requirat habere illum actū, quia habere pro, cum n̄ actu ad Venialia
qua potuisset dolere, nihilominus habet n̄ peccaminosum et injustum sac
mentū, cum n̄ accedamus ad sacramentū cum majori dispositione, quam
sacramentum n̄ confert illum effectum, quia confert, si cum majori disp
nō accederemus, hoc ex nō in injustum sacramento.

Instabis. Si quis quibus non esset confitendus si simul omnia
mala n̄ confessaretur ex. gr. homicidium adulterium aut ex alia mala
confessio, confessario tacuit necessaria culpa reddit formam confessio
nis falsam, et duo graviter peccat. Sr. cum in dicto quinq;
in secundo actu sat sum absolutionis sup. de Venialia cum vel
sit de omnib. dolor et propositum vitandi forma salva, et neimo p
nitens pri é in sua sua sit. si salva peccabit mortaliter.

R. Cum Martynone disp. 484 sect. 6. N. A. Quia multi

illud concedant. ni ein ille alius intendit / serendo Confessarius frau
gi consecrare id, q̃ è consecrabile, nec alius qui efficaci intendere id
generaliter Ordinationem, seu volendo facere q̃ Ecclesia instituit.
Peccat ḋ graviter dicendo admittendo hostiã papiraceam. qã
ḋ faciens nullum finem habet ad id, q̃ altera, et accidens, potest
ad opus Consecrationis habere, qui est hic / Ultimus alius
quã Missa Sacramenti, nisi aliquis alius Vniuersalis finis. Jam
vero volendo quis peccata venialia deleri non delet, et habet
/ possibilem citandi. q̃ habere finem honestum spectantem saltem
ad actionem nisi secundario ad bonum conscientiæ, ad sinistrum
notiam obtinendã, vel ab eo nolig juvetur et diligat,
vel se ipsum commendãt gratiã, dolendi de corrigendis enim debi
obtinendã, sicut ob eandem causam possumus nostras pravas operationes
ad Vitiosos habitus ad Christianos exponere. Nisi ein hierunt Confe.
ssarii Eucharistica Tridil solum ad transubstantiationem et effectu
eraã Eucharistica solum ad absolutionem. Nam Tridil ein ad
sacramẽti ita confessio solum ad absolutionem. Nam Tridil ein ad
medendum infirmitatibus peccatis ad regimen Conscientiæ necessa Vitæ ne-
cessitatem nil Tridil Sess. 14. Cap. 8.

Quæres 8vo. An circa Venialia regatur ita absolutum et effi
cax oppositum q̃d regitur circa Mortalia.

Ad. negative. Nã circa mortalia regitur / oppositum absolutum et effi-
cax Vitandi ob ob proprius mortalia. At vo circa Venialia sufficit
si sit / oppositum vitandi ea quæ confessone / solum aliqua eorum
vitandi non unum. Hinde qã circa Mortalia debemus habere / oppositũ
vitandi nã illa ñ solum prohibentur sed eam affective, cum ei sit
cum fine anexo juxta ordinarium quem nostra imbecillitas comun
possibile, ad vo circa Venialia, si finis debet habere universale

ppositum sufficit gdandi oē distribuā hoc ei ē possibile nō posse
videre hoc Veniale et illud distribuitive, i nullū necesse ē dolendi hu
rg ppositum gā collective. Sal. ut magni quis venialis peccet cum
hac tñ morāli impossibile nostra imbecillitate et magni rebatur cum
Specialissima Dei grā ofl sorde culpe Beatiss. V. Conc. sonum.
Magni suo modo possimg habere ppositū vitandi oē mortalia cām nullū
vide efficax gnāle de se, vid. ly gndiu durat, excludat omne Veni
ale et gā d nostra fragilitate stat ut fiat, ergo accidens inefficax
cum hac cipsa nostra imbecillitas nobis displiciat.

Contra 3do. An gno poenitens cum Concept cum pposito dolē
rem de omnib peccatis suis mortalib. y venialib ex motivo cuius
Sali deinde valet ad ptem peccet venialiter sufficiat hic dolor ad effectū
Sacrāti sigdm videtur pan retractabg

R. affirmative. Rad. gā gnis talis dolor et ppositum tñ retrac
tabile quod Veniale alioq d hoc ipso retractabile ē quod Mortale
Nam licet p accidens ē d valorem Sacrāti in tali peccō d dolear
simul de venialib. habeāt ppositū ex virtute diuinitus dolendi de omni
bus et gnāle oā illa retractare. Sed p accidens ē, gd dolor universa
lis et gnāle oā ppositum quod Veniale unius aut plurū retractetur. Ad
huc tñ ille dolor universalis et ppositum includit omnem voluntatem
talem pdi mortale. Sim cū quando dolor feratur in pctā juncta
meritum Motivi virtualiter magis in mortalia gā venialia, licet cōsecta
efficax respū illius Venialis gd committitur, erit cām respectu alterius
rum Venialium in ti cōsentit ex efficax respectu mortalium ejus mo
gis detestabilium gā Venialia. Imo ñ cōsentit cām respū Venialium
gravissimum illud gd committitur, gā illa magis detestabilia gā ea
nialia gd sunt poenitens committit.

Ores. 4to. Oēs ultra dolorem et ppositum requiruntur ex parte
poenitentis aliqua alia, ut sequatur effectus Justificationis vel
mentis.

R. affirmtivè. Nam in primis requitur spes veniæ ut Ca
ietanus dñ. cu primis. Secundo requitur voluntas suscipiendi
absolutionē sine qua pœnitens cum sit adultus incapax i sacrmti
suscipiendi, ad q requitur intentio suscipientis si his sit adultus.
Tertio requitur intentio Ministri suscipientis si his sit adultus.
Quarto requitur ea quæ ad hoc Sacramtm sunt
necessaria, ut inquit dñ. eodem loco. Talia sunt integra
et sincera confessio subjectio rei ad suscipiendū Sacramentalem
Voluntas suscipiendi Sententia confessarij ut Judicis.

Advertē hic. Quod licet Absolutioni subjiciendi Sacramtū pœni
tentiæ adjungatur Sententia veniæ peccatorum ut si quis vg. alic
dat ad hoc Sacramtū eo vanam gloriam agens alioq; si dñ desint
cæteraq; ri obst. valeat Sacramentū ut docet Navar. Suarius
et alij. Secus si adjungatur Voluntas pœnā mortalē ut si quis
accedat ad confessarium ut ei inferat crucem cum peccatis
suscipiat.

Quæstio ultima

An attritio sufficiens ad valorem Sacramenti pœ
nitentiæ sufficiat eam semper ad ejus effectum.

Dicendū hic primo ponendum an valorem sit et informe
dabile sit, seu sine effectu gratiæ dicaq; formatum gratiæ.
Porro certum est, q. Sacramtū pœnitentiæ sit dabile valorem et informe
ea defectu formæ seu absolutionis unde ea defectu integritatis materiæ
qui si ex fit absolutio desit unde ni a sed solus integritas materiæ
sacr. integra confessio eorum peccatorum quæ post diligentem con
scientiæ discussionem memoriæ occurrunt. Sacramtū i invalidum. Unde
restat quærendum an defectu contritionis dolorisq; ad eā requisitus possit
dari Sacramtū validum quidem sed informe hoc est absq; effectu justificandi.

R. A. Dico Dabile è Sacramtũ pœnitentiæ optimum et formæ
Coop. pot contingere nõ attrito sufficiens ad valorem Sacramenti
ñ sufficiat ad posse Sacramenti. Ita S. Thom. in supplemto
quæst. 9. ar. 2mo. et in 4to dist. 17. Quæst. 3. art. 4. Quem
sequuntur Thomas Sanchez, Sotus, Cajetanus, Conrius, Cedrenus et
alij. Suarez hic disp. 20. Sect. 3. Valentia Henriq. Sylvester
Navar. Toled. Complutens. et Sanctus. Contra Majorem, Fabri
cium Medin. Vasq. Martinonem Hamonium et alios.

Sorro quidã in tali Antichrõ in hac Conclusiõ consentiant ñ
in omni consentiunt in eodem casu, quib. consedetur Sacramtũ id
hoc valorem et formæ. Nos vi cum Suario Comp. et quibus alijs
hoc ponimus. 2mo. Si pœnitens duo vel plurima petat mortalia
diversis Spẽi obstrictus post diligens Conscientiæ suæ examen recor
detur unius Spẽi peccatum v.g. furti, et ñ recordetur alterius Spẽi
cici, v.g. Sobrietatis, dolendo de peccato furti Deus ex Thom
eo Justitiã, ñ autem ex aliquo universali motivo, quod sit universale
Propositum se imposterum vellle eã Deo pla conservare. Atque hoc
quidem recordetur integre confiteatur. 3tio. Si quis habens in eã
mortalia et Venialia post diligẽs examen recordetur solum venialium
et ñ mortalis aut certe probabile mortale non putet confitendũ ut Veniale, adhuc
ex Possetum universale citandi eã pœna, ñ tñ doleat ex Motivo
vo universali extendente se eã ad mortalia, sed solum ex Mo
tivo Convenient Venialib. v.g. qã ex hac pœnitentia primum
aut qã maximã deo impediat fœtorem Cordialis sua ñ tñ
solvantur erit Sacramtũ validum et ti ñ casabit gratiã et
remissionem peccatorũ qd jam erit f. Bonum. Ita qz.

P.b. 1mo. Sed q.dm q. ille dolor n' sit sufficiens ad effm
Sacramti sic com probatur. Ille actg. poenitibilis e sufficiens ad
effm Sacramti seu ad Justificm, qui e retractativus omnium mor
talium, Atqui ille dolor in primo casu expressus n' e retractativ
ug omnium Mortalium. Ergo q.dm e retractativus dolum re.
rum qua Memoria occurrunt virtualis autem n' extenditur ad od
peda alterig Speis cum n' sit re Motivo maioratali, sed solum re
Motivo Justia seu re Motivo Specifico pdti Judi. In 2do autem
casu dolor e re Motivo solum excludente se ad Venialia.

Ad autem ad sufficiem ad Valorem Sacramti P.b. Confessio
corum peccatorum, qua memoria occurrunt e sufficiens ad Valorem
Sacramti, quoru desint in ad alia pda obbla ut Concil. Trid.
asserit, Cr. ergo dolor de iis, qua memoria occurrunt e sufficiens ad Valorem Sacramti, quoru alioqui n' sit sufficiens ad effm Sacramti. P.b. Concil. Tum qa sicut Confessio illa, peccatorum in memoria, solum existentium ideo e sufficiens ad Valorem Sacramti qa e integra si licet n' sit integra malis, ita e, qa e omnium corum peccatorum qua poenitens ille in Conscientia seu memoria habet si licet n' sit omnium qua ibi in ad seu qua confitet. Ita cum attritio illa sit integra si licet n' sit integra malis erit sufficiens. Tum qa dolor cum Universalis qui excludit ad pda obbla n' e pars Sacramti Poenitia. Ergo q.dm qui excludit ad obbla ut pars in confessa, nec informat Confessionem cum n' spectet ad veram ejus accusationem. Ad hanc em spectat solum dolor de pdis de quibus quis se accusat, nec redditur sensibiliter p illam confessionem, cum n'

considerabur cum in genere illa g̃ blida ad sup̃ponimus.

Ob. 2do. Si quis habendo unum Mortale cum plura
Venialia, illud aut hoc confitendo ñ obtinet delorem univer
salem cerlum i g̃ sit sufficiens Sacramti Valorem dumodo habeat
g̃positum universale videndi oia pcta, &c. cum si quis aliorum mor
talium obliv. ea qua hꝫ in memoria considerabur cum dolore deil.
his ñuniversali, erit Sacramtũ universale, dumodo g̃positũ universale
extendat ad illi, g̃ quibus ñ cognoscitur Sacramtũ esse g̃ dolum i
circo g̃ tenetur unum alterum alio ñ remittatur ad remissam ambo
g̃ralem
g̃ralem rubricam regulatur rubricadis pectus.

Ob 3tio. Concilium Trident. Sess 14. cap 4. videtur confiti
onem ad Sacramtũ g̃cernibile regrid, qui excludat omnem peccandi vo
luntatem et ab Gratia ejudem Capitis definimus Contritionem regulam
ad Justificcam in Sacramto regrid dolorem detestationem et g̃positum
de cetero ñ peccandi. Aliqñ ad Valorem Sacramti g̃fessionis debi
ti universale, &c. cum dolor &c. Explicando primum locum Concilij
requirit Contritionem que excludat Voluntatem peccandi v. g. se, si mini
mum ad ea Motiva universali v. g. ad finalem g̃positum universali
ñ eadem regrid talem Contritionem determinate, qua excludat Volun
tatem peccandi p se ipsum. Nec valet in dicto casu, regulariter
vel dolor illi ñ universali adjatur universale explicitum g̃positum
ñ peccandi de cetero. Fundamtũ hujus explicationis i ea ea rap
to vbi dicit Concilium, q̃ dolor contritionis in hujusmodi peccati dispo
nat potentialem ad ingrediendum Veniam in Sacramto, &c. dolor contri
cam obspecificum peccatum hujusmodi ad idem cum con
sitionis ñ restringat ad conc̃ptum dolorem ad hujusmodi generic

Adqui certum ij, qui ita pia dolor hic ob turpitudinem operis non
peccatum, nunqui se ipsum excludat Voluntè peccandi sed ad
junctum desti proposito vitandi ob pœnã de labore. Unde Contritus
requirendo Contritionem talem, qua excludat omnem Voluntè peccandi requisi
nõ sunt ibi duo, qua se ipsum excludat ignorando Voluntatem se
u se ipsam, u se ad junctum proposito. Secunda Contritionis ibi ha:
quidem de Contritione, ni solum qua à Patrum sacramenti requiritur se
cãm qua ad ejus essentiã. Sequitur cõ de Contritione, qua ad impetrandã
veniam et Justificãm in sacramento dispositi.

R. Ad 2dum Concil. 14cum, qd Concil. requirat propositum, u indicium
à Dolore, si nimirum dolor sit ex Motivo universali et dicitur et uni
versale de entero à peccatis si nimirum dolor sit ex Motivo specifico
deservente solum ad detestandã crassem pœnã. Ad 3ã cõ si quis
nimum ex Motivo Mortalis haberet detestandi illum ex Motivo specifico, et
habens dictum universale propositum de entero à peccatis. Non justificaret

Obj 2do. Si Sacramentum in dicto casu à valdum tunc Valide à absolvi.
Si autem ita è, tunc valde absolvitur peccatum à pœnis. Ergo Igitur
ultima absolvatur solum ab his qual i confessg dequisig dolet u ab
omnib. ob eãm quorum à meminit, nec ad ea talis dolorem sunt.
Non qd dici possum, qã aliqua quidam Mortalia remittuntur absq
remissione aliorum. Nã cõ 2dum, qã quidam remittuntur absq ulla
poenitis retractatione. R. Disp. 2dam Seglam. Si ita est, ut peccatum
valide absolvitur à pœnis, qualis in esse in actu 2do non in re neque
Seglam qualis ad esse in actu primo non in Gratia ad ultima
Seglam. Nam Sacramentum Baptismi è Valida et informis, tunc absq
virtute Valida ibi baptizatur ita vere mundatur ad in actu primo disposi

angelo Vi Sacramti. ad gratiã postea remoto obice dandam. Qui cũ
in dicto Sacramto ponitur in parte sua absolutio qui ei petit quidem
modo cum dolore confessionis, sed nõ intra veniã dolendo in quo Sacer
absolutio valida ergo Iuxta dubitandi ad Gratiam et remissionem peccatõ
primam postea remoto obice sibi postquã iniuriam dolorem obicere
ad. Instabis. Ergo ille habet peccata dolore universalem de peccatis
et non negati removet obicem, Sacramtum huic ministratur ad gratiam pos
illa ni dispositi, sicqdem non in se nec in dolore saltem supremo subjecta
dantibus Eccla. Ac quidem et nullam sui partem Sacramtã respi
cit illa pcta. R. Distinguo Seqlã. Non ministratur Sacramtum ad gratiã
nisi illa directe concedã - Indirecte. N. Non cum Sacramtum removet
obicem sibi jam sufficienter cauit effectum suum sibi gratiam, consequentiã
in nã. Hac tamen posita in nã pluribus quibus peccata mortalia
ex nã. Objicio cum Vasquez. Conal. Trident. agnita de Justificãe
tificãe in Sacramto ponitur nõ distinguid sic dolorem ad obicem
sufficiens solum sit ad Gratiam Sacramti et ni ad Justificãem ultimo
vero ad Gratiam et ad Justificãem, sed sufficiens dolor saltem detrimẽ re
quid ad Sacramti Gratia, qui sit dispositio ad Justificãem, ut patet ex Concil
suis Cap. 4. Sr. requirit dein, q habitus fidei aliquis dolor sufficiens
cum ad Gratiam Sacramti et ni sufficiens ad Justificãem, et quicunq; ni
i sufficiens ad Justificãem nec i sufficiens ad Gratiam Sacramti. Ego sino.
Simile arguendo Vbi possit qd dolor de Venialib. cũ motu pur
gatorij nali qui hic communiter servatur Charitas dinã. Concedatur
in vel sufficiens ad Gratiam Sacramti, qui talis dolor ni sufficiens
ad Justificãem. Sr eodem fundamto potest, qd dolor ohicitus de
peccatis, cum obicis ad nullo modo confessio sit aptus pars Sacramti

gñ i Sufficiem ad Justificem in Sacramento. Do dico negnid, qñ dolor sit de universalis quod i de pctis obitis multo modo qñ dolor sit de pctis universalibus ut sallem pctor universalis bo ñ accusab de omnib. pctis.

Rñdeo N. Antecedens. Nam Concilium dicit loco ubi qñ dolorem disponentem et sufficientem ad Justificem ñ pctis Sacramenti pñitentiæ, ñ dñ assert omnem dolorem qui ñ pars hujus Sacramenti debere ñ sufficientem ad Justificem. Ideo ñ Concilium loquitur de dolore, qui ordinarie et pro ut plet ñ pñitentib. obtin, vide: licet ex Motivo universali ñ autem qui in extraordinario casu et accidens, uti ñ evenit in casu ñ nobis Suppposito. Unde ñ verum ñ dicere qñ omnis dolor sufficiens ad Justificem ñ pars Sacramenti pñitentiæ ñ dñ ecclra; nullg dolor qui ñ ñ sufficiens ad Justificem ñ pars hujus Sacramenti.

Obs 4to. Cum Conin. Si dolor de uno pcto et ñ de alio gñis oblidio sit mã prima sufficiens hujus Sacrãti, tum posset gnis hoc Sacramtñ valide suscipere cñ una affectu pñi doloris, hoc dicit negnid, Sr. R. N. Sqlam. Rãd. Qñ bic qui hñ affectum ad Mortale et confessi sibi ñ hujus affectu, tenetur et confiteri illum et dolore, alias cñ ñ integre confiteretur, deinde, remitteret Sacrilegii i confitendo ejusmodi pctm qui antea confitendo quoddam mortale alio rum ñ obligabat, nec ad illa credidit dolorem, integrum fecit Confessum, et dolorem alias integrum Sr, licet ñ alias integrum habuit.

Obs 5to cum Eo dem. Potendi in dicto ñ nobis casu accedit animo reconciliandi se Deo, ergo Virtualiter de eo dolet Sr. in dicto casu ñ sufficiens dolor ñ satis ad Valorem hujus Sacramti, qd cñ ad effectu Neg, Sr. in nullo casu dabitur Sacramtñ hoc validum

informe. Rb. ima Conga Qui vult reconciliari cum
Deo debet habere virtutes ois oppositi illi. Adgni omne peccati è op-
positum amicitiæ Dei, sic debet habere virtutes contrarias peccatis
Rb. Maj. Qui amat Deum debet habere virtutes omnibus illis oppositum
Sic cum q. sit reconciliandus Rb. dno. Hoc argumentum
nimis multum probat adeo nihil. Qui potest in vigore alterius de-
bere ad Valorem hujus operantis. Item Virtutes requirendi ad
non amicitiam recuperandi cum Deo, Deo non cum quis invenibiles putant
sufficere ad sacramenti peccatis. Desiderium reconciliationis et ami-
citiæ cum Deo ac sensatus cum pudito de cætero ni peccandi, qui
vis nullum filium Dei non habet habitualem, qd admittit
nequit Rb. Zudo N. Congani. Ad 3m Rb. D. Maj. Qui vult
etiam Deo amicitiam debet habere Virtutes illi oppositas immediate
M. Oppositi illi mediate N. Maj. Dist. cum Min. Peccata
sunt oppositi reconciliationi non amicitiæ distinat immediate M. Min.
Mediate C. Min. et N. Congni. Nam amicitia Dei ni peccata
immediate opponuntur sed amicitiæ ejus adeo Verum dicere qd qui
vult reconciliari cum Deo, debet habere Virtutes amicitiam cum eo,
Amicitiam autem cum Deo ni ipsum potest habere, nam
potest sanctæ aversionem Dei et ultimum adeo Amicitiam cum Deo
sua Culpa amicitiam cum Deo ni debet habere peccati. Post ea qui
vult ubi Deum in Amicum et dni ni debere habere virtutes
actuales eis oppositi. Sicut qui vult efficaciter amicitiam Dei, in solum
vult Virtutes ea omnia media quæ conducunt ad amicitiam Dei sed
qua ni debet habere peccati. Sic in casu qui vult efficaciter reconciliari cum
Deo, vult virtutes p medium actus Dm peccati potest debet habere
Velle autem detestari abhorrere peccati ni ipsa detestatio peccati,

Hoc idem cùm i in eo, qui vult Salutem æternam, utiq hoc ipso
q. istam Velit detestatus Virtualiter petri, solum ei, i efficaciter vult
Salutem vult Virtualiter Media conducentia ad Salutem alcop et
detestatum postrum. Ac inde prodeunt Volunt signatè amissionem Dei
i hoc ipso detestatur Gratiæ. Si dri vult eam amittere scil. detes:
tando peccata, ut reconcilietur Deo, erit jam una scitis dolor, qualem
ponitur in nostro casu i hl universalem, nisi forte ideo detesta.
retur peccata confessa, qd sunt inductiva attritionis suæ.

Obs 6to. Item. Segdur aliquem qd dolorem supremi ad Valorem
Sacramti asserens valde absurdum possit damnari, si nimirum i ea
to universali dolore moriatur, alqui hoc videtur durum, cum i eodem
ipsig Culpa ad Sacramti sit susceptor. R. Concessa Maj. &
Minorem. Sicut i i durum qd i adultus baptizandus incurrat
bili omittat dolorem de peccatis ante baptismum commissis et baptiz.
mus ejus sit qdm Valig ac fructus aboga ejus culpa, deinde mo:
riatur absq dolore universali, qd inquam hic sit damnandus, quo
niam dura i nostra Sentia, qui asserimus ponitur in dicto casu cum
dolore i universali Valitum absolutum consequi, qm sit illorum qui
id negant. Cà in nostra Sentia si talis ponitur cum attritione uni
versali moriatur, i salvandus: at vi in illorum Sentia est dam.
nandus, qmòs attritionem universalem ante Mortem elicerat. Quare
in nostra Sentia pita cum tali dolore confessa i tenetur iterum
confiteri, qà valide absolvit. In illorum vi Sentia tenetur.

Obs 7mo. In dicto casu dolor illa i universalis u est
naturalis u supernaturalis. Non supernaturalis, qà i defecit ab Ju. fa m
adeoq caret uno suo fine. Non autem dolor supernaturalis meritus

et Quisquis status à disparere ad Justificandum. Non enim habetis. Sum
qui alios dolores requisitos ad Sacramenti poenitè à Motu Spiritus S.
Adonum Dei, et Legis Com. Sum qui cum aliquo modo
sit disposi ad Justificandum debet ei suppleatur. R. Cum haec sit
Sacramentum. Ratione in contrarium. Ergo. Nam licet hic
et nunc non possit Justificare, qui se ipsi ni est impedimentum di
spi ad Justificandum cum ipsum ni retractantur ad gratia com
sa, absolutionem cum postea supervenit alius dolores universales ad
Ve illig. ponatur Justificandi. Respondeo concedendum Sacramenti poenitè
cantabit meritè gratiam, adeoq cum hic ipse actus partialis contri
tus ad Justificandum tangit pars Sacramenti. Quare dolor ille
ei integrata dispi ad Justificandum.

Instabis. In hoc pectus personali ei actus suppleat
dicit eos ni subsequatur totalem Justificandi. Contra. Nihilhic ei actus
sueti, nam in hoc pectus personali ei est Legis erat actus fidei
et spei supplatus, imo actus Attritionis supplatus, quos tamen
ni totalem consequitur Justificandi. Ad ei ergo actus supplatus sufficit:
ait Deus ei Attritio et Amoris supplatus gradual.

Obj. 2do cum Martinone. Deus ni reconciliationem
peccatoris requirit conversionem ex toto corde ad totalem ac supremum dilectionem
Atqui illa conversio ni ex toto corde. Sigo in quibus ei ad reconciliationem
quid locum assentiri ad quam quorum ni debet tam ei justificari
reconciliationem. R. Ei totum argumentum. Non enim per totalem
mutationem seu informem et distinctam cum Deo reconciliari. Ni
ei in re sed solum in fieri, ut videlicet sequatur reconciliatio Peccatoris

postqm obex sublatus fuerit _ p debet non universaliter, et tunc jam
erit conversio pecta ex vi ejus quae excludens omnem affectum ad peta
commissa.

Quaeres hic 1mo An Sacramentum Poenitiae cum contingit
illud ex valido sed informi reviviscat sublato obice, seu ante rec
dente hac fictione manet habeat suum effe. Affirmative.
Ita S. Thomas, et alij plerique quos cavimus Prodromi cent 2d.
S.b. 1mo. Qi ad Sacramta nova legis cum obice suscepta remo.
to obice reviviscunt ut fuse declaravimus in mat de Sacramtis.
S. 2. de Sacramtis. Poenit in dicto a nobis casu e validum et insor.
mi, jam ni ampliq obligat pcta tunc confessa iterum confitendi, atqui
si iterum illa poenit deb confiteatur et di remittantur _ p solam
Contrinem ~~mere ecclesiam~~ _ p subsequutam confessionem factam de aliis pcta
cum dolore universali ni remittentur directe p absolvm Sacra.
mentalem, atqui ex mutatia commissa per Sacramentum debit di
recte p absolvm demittit et debet directe p absolvm dimittantur
semp ex obligat illa confitendi ejus rei remissa p Contrinem confite.
matur. Unum ex Quinque Motivis ej cur Theologi poenit Sacra.
mentum poenit Valdum sed informe, ut lita ant ponitem ab sacer
pcta prig valide sacerdotis sentia submissa iterum regetendi. Ex.
ni necessarium ea iterum confitedi. Cum igitur debeant p alijs Sacerdt
remitti, necessario dicendum qd hoc Sacramtm reviviscere p qd directe
remittantur.

Quaeres 2do Per qualem actum reviviscat Sacramentum
Poenit. Ri. per reviviscere p talem debere qui ibi universalis, scir
illa rid Contrio p fidei sive spes. Sibi ex in dicto casu ad effm
Sacramti non gratia ex hic obex, qd p illum deberem ni universalem

ri Sacrij retrahat ab Mortalia committa, hic autem obex tollitur
& pulsatur, debet extendere se ad pelli ista & obtinere omissa
Sa. Pœnit. si & Contritio requisita, habitus gratiæ & ex Contritione
& fide ex opere Operantis, et Vi Sacramenti ex opere
operato. Si vō requisita & attritionem universaliter, habitus gratiæ
Solum ex Sacramenti ex opere Operato.

DISPVTATIO III.

De Effectibus Sacramenti Pœnitentiæ

Consultō in de Contritione Sacramentali ut primo destinavergam de
effectib. Sacramentali pœnitentiæ hic agendum. Ea maxime hæc de
finitione, inde & distributione merito Illustranda. Porro hos de
gustos Quæstionē pleniorē obtinimus. Prima erit de Infusione Gra
tiæ. 2da. de remissione Mortalium. 3tia de Remissione
Venialium. 4ta de reviviscentia Mortuorum. 5ta. de Con
versione habitum. 6ta. An pœnitentia reducat & induc
quos pœnit.

QUÆSTIO PRIMA

De primo Effectu Sacramenti Pœnitentiæ scil. Infusione Gratiæ

Articulus I.

De primo effectu Sacrti Pœnitentiæ scil. Infusione Gratiæ.

Adversarii nostri temporis id negant asserentes hanc sibi justificari &
in Impositionem peccatorum, ac & Imputationem Justitiæ Christi. Unde
justos illos peccata non tolluntur et abolentur vere sed velut in ali

manendo n' imputantur peccatoꝝ n̄ꝙ ex eo, q̄ illi imputetur Justitia Xsti
et obtegat iniquitates. Unde nulla inest hmõ. Justitiã inhærentẽ in electis
et permanentẽ in anima Joan contra hos errorum errores breuiter hæc q̄dã.

Et quidem q̄ Justificatio hmõ n̄ fiat p̄ n̄ imputationem peccatorum
à Deo, quidem illi admittunt, id p̄ expressum q̄ Deꝝ n̄ imputet pec-
cata confessa hmõ Scriptura. Sacra Scriptura clarissime et aperi
dentissime docet Justificationem hmõ fieri p̄ veram remissionem et delectionem
peccatorum. Agendo enim de Justificatione tot tamq̄ variis vocabulis u:
tidur ad explicandam veram remissionem p̄ccatoꝝ, ut si quis vellet clarius
adhuc loqui, n̄ posset luculentiora verba reperire, quam quib. usa e's
Scriptura. Nam primo dicit peccata tolli. sand Paralipomenon. 2do.
Posuerunt Dñe misericordiam servi tui. Joannis 1. Ecce Agnus
Dei, ecce qui tollit peccata mundi. Dicit etiã Isaiæ 44.
Delevi ut nubem iniquitates tuas, et quasi nebulam peccata tua
Actorum 3. Convertimini ut deleantur peccata vestra. Psal. 50. Dele
iniquitatem meam. Dicit mundari Ezechielis 36. Effundam sup
vos aquam mundam et mundabimini ab omnib. inquinamentis vestris
~~Act 22. Abluc peccata tua~~ Apoc. Joan. 1. Sanguis Jesu Christi
emundat nos ab omni peccato. Dicit ablui psal. 50. Asperges me
Dñe hyssopo et mundabor, lavabis me et super nivem dealbabor Act. 22.
Abluc peccata tua invocato nõe ipsius. Dicit purgari Hebr.
13. Per misericordiam et fide purgantur peccata. Ad Hebreos. 1.
Purgationem peccatorum fecimus. Dicit ea removeri à nobis. psal. 102. Quãtum
distat ortus ab occidente longe fecit à nobis iniquitates nostras. Item Michæ
7. Projicies in profundum maris oia peccata nostra. Item dicit, peccata fuisse
et jam n' esse. Psal. 31. Quærentur peccata illius et n' invenietur. Ja:
ticorum. 9. Tota pulchra es et macula n' est in te. Ad Ephesios 5.
Ut exhiberet ipse sibi gloriosam Ecclesiam n' habentem maculam neq; rugam.

Et Justificatio nostra in fide p̃ Iesum Christum pœnam aut tectionem
eorundem, revera in hac vita non tollit, sed p̃ veram remissionem
et destructionem peccatorum.

Dices Psal. 32 dicitur. Beati quorum remissæ sunt iniquitates
et quorum tecta sunt peccata. Beatus vir cui non imputavit Deus peccatum
Hic psalmista definit Virum Beatum dicendo Iesum et eum cui non sunt
imputata à Deo peccata. R. Nullatenus hic imputatio peccati accipi
tur in eo sensu in quo Lutherani et Calvinistæ accipiunt, scil. quo
mancant quin semper in anima peccata, attamen non imputentur à Deo hinc
sed tantum p̃ imputationem et tectionem peccatorum Vera eorum
remissio. Nam ab hostes psalmi omnibus dicitur, Beati quorum re
missæ sunt iniquitates. Si sunt remissa ergo jam non sunt in anima. Et
hic est Beatus cui Deus sic peccata non imputat, ut ei vere remittat. Non
potest aliqui imputare, si vere ea non imputat, nisi illa remittendo. Deinde
locum hunc clare illustrant sequentia S. Scriptura p̃ nostro articulo
modo citata, et alia quamplurima.

O vere Justi Beati hinc notare non frustra imputatum Christi Justitiæ
Beatum esse. Cum Adversarii nihil in articulis fidei admittendum clamant
quod expresse non sit in S. Scriptura, observant saltem unum ejus clarum testi
monium expresse asserens quod Christi Justitia nobis imputetur nempe Justi ve
dammur p̃ Justitiam Christi nobis imputatam. Certe nullum quæso testimo
reperient. Dices. Habemus in Scriptura amen. Deum nobis im
putari Justitiam amen. Christum factum nobis ad eo Justificam, Sapientiam,
Redemptionem. ad primum. Omnis fides qua p̃ Christum operatur im
putatur nobis ad Justitiam scil. dispensat nos ad Justificationem inde fit ut
sequitur quod nostra Justificatio non alius sit quam Justitia Christi nobis im
putata quod p̃ ipsam Dei Justitia Christi nobis imputetur ad eum
dem. si ea ea nos efficimur Justi sic, qui Christus factus est nobis à Deo

Justiã, tunc similiter ea ea qã Christy à Deo nobis facty i Sapien-
tia et redemptio, nos effectimur p Imputatam nobis Christi Sapientiam
Sapientes et redemptores qd dictum i ridiculum et blasphemum. Et ad illud
Sang Christy à Deo nobis facty i Justiã, scil. eãm Satisfactionis y nostra
peccatis ad equalitatem debiti nostri, causaty meritoria Justificandi i autem
eãm formaliter.

Sabatur 2do. Si p imputatam à Deo nobis Christi Justiam efficimur
Sancti et Justi, tunc essemy tam Sancti et Justi qm Sanctus et Justus
ipse Christy. Sed non ejus Sanctitas et Justitia nobis imputata, Sed ejus
ho. o absurdum, debemus eñ ex eã Sancti Sanctis thesaurata qua ipse Xtus
è Sanctus Sanctorum, adeoq filius Dei nostry Redemptoris et Salvatoris mundi.
R. 1mo. Sto. Ap. passim loquuntur Christum d nobis resipuisse, qd
Deus dicam, atque ideam i Deitate imputatam aliquam Justitiam et Sanc-
titudinem Dei imputatam ei veram ejusq; inhaerentem, Et Christy nobis
quoq; restituit Veram nobisq; inhaerentem ñ eã imputatam. 4to.
Si nos p imputatam nobis Christi Justiam redimimur fi Sancti tunc
cum Christy p imputata illi peccata nostra reddity i peccator, Deo di-
bilis quoq; Inimicy, qd dicere i absurdissimum. 5to. Si possibilis
est possibilis vera et realis nostra Justiã et Sanctitas. Si n i
possibilis, jam p hoc detrahitur Omnipotentiã Dei, qui cum possit va-
rias qualitates exornare Corpora, ñ posit exornare immediate Spiritus
tualibus sunga nãq conveniente ornamentis. Si quibus i Scripturis et tu
nobis, quos Christy assumit Mundi istius labores ea ñ exigebant, tunc
Christy frustraty i Exhibitione sua quam expressit dicendo Joan. 20.
Et pro eis ego Sanctifico meipsum ut et ipsi sint Sanctificati in Veritate
Ubi y ei Sanctus in Veritate ñ i Spiritu imputativi eã Sanctum. Ubi Justus
Ubi y ei Justus in Veritate ñ i Spiritu imputativi eã Justum. Et Justificati
Rs. et dico. Justificandi hunc finem Scripturam Sanctificationis
cantis eã nam. Est dogma fidei Catholicã vide à Con. Trid. Sess 6. Cap 7

ceptionem. Unica Caũ fidei Ecclesiæ nostræ Justificatio. Q. d. Justitia Dei in qua ipse Justus est, ad quam nos Justos facit, qua ei donati renovamur Spiritu mentis nostræ, et in illa reputamur, ac vere Justi reamur et simus. Et paulo infra ait in hac Impii Justificatione fidem ejusmodi sanctissimæ passioni meritoq; Spiritum S. Christus Dei diffundatur in cordibus eorum qui Justificantur, aby, illis inhæret. Unde in ipsa Justificatione cum remissione peccatorum hæc omnia infusa accipit homo per Jesum Christum, cui inseritur fidem spem et Charitatem. Dogma hoc Catholicum Rmo de Scripta. Et quidem prima ea illis locis, ubi per baptismum renascimur regeneramur. Nisi quis renatus fuerit ex aqua et Spiritu S. non introibit in regnum cælorum. Item Petri imo. Regeneravit nos in spem vivam. Ad finem 3. Ioannis Misericordiam suam salvos nos fecit per lavacrum regenerationis et renovationis Spiritus S. Hæc à pari sic arguitur. Generati in vitam natalem accipere et imputabuntur ad vitam vitam natalem, ergo cum in regenerati in vitam Regnalem filiorum Dei accipere et obtinent imputabuntur ad vitam vitam Regnalem. Aliàs cum in vera illa Solum imputativa esset nostra regeneratio, nisi vitam novam supernaturalem adipiscemur nobis Jesum animam liberantem. Item cum post petitum ad Deum reconciliamur et justificamur in vero Dum spiritu ad vitam Divinam vitam dicemur resurgere à Mortuis et renovari spiritu. Secundò. Ex iis locis in quibus dicitur data et effusa in nos Charitas Dei Item in quibus dicimur accepisse gratiam et Spiritum adoptionis ut Rom. 5. Charitas Dei diffusa est in cordibus nostris per Spiritum S. qui datus est nobis. Item ad Romanos 8. Accepistis Spiritum adoptionis, in quo clamamus Abba Pater. Joan. 3. Videte qualem Charitatem dedit nobis Deus, ut filii Dei nominemur et simus

Tertio ex iis. Iugb dicimur iustificari p grāā. ad Rom. 3. Iustificati gratis p grāām illius, qui e. in Xsto Iesu. Quem proposuit Deus propitiationem p fide in sanguine ipsius. Ubi ostenditur nostra Iustificatio ex p̄mittur videlicet liberalis Dei gratia. Quia officium nostrum Iustificationis excludit. Quia gratis nos Iustificat Deus mediante Christo Jesu, qui ē fons salutis. Quia Dei ad Tit. 3tio. 3dō. suam misericordiam salvos nos fecit p lavacrum regenerationis et renovationis Spiritus Sancti, quem effudit in nos abunde p IESUM Christum S. nostrum, ut justificati gratia illius hæredes simus 2dm spem vitæ æternæ.

Dicit. Per gratiam hic intelligitur favor Dei erga nos. Contra ē hæc. Hinc sequeretur q̄ illorum verborum: Gratis iustificati p grāām ipsius. Sensus est. ex favore ipsius Justificati et favorem ipsius q̄ gratis ē inexpertum. Contra ē 2dō. Scripturæ asserte testantur: Gratiam Dei ē donum q̄ accipimus. Favori Dei nihil n̄ convenit. favor enim Dei cum sit efficax n̄ ipse accipitur à Nobis, sed faciebat aliquid in nobis. Igitur ad Romanos 5. dicitur accipientes abundantiā gratiæ et justificationis. Ad Ephesios 4. Unicuique data ē grātia 2dm mensuram donationis Christi. Itaque favorem Dei in donat Christum cum ad alios ejus Dei. Idem docebatur Scripturæ. Gratiam ei faciam à Xsto. Joan. 1. Grātia et Veritas p IESUM Xstum facta ē. Itaque donationis Dei et favor ē finibus qui ē justificatus Deo.

Dicitur 2dō. Justitiam qua justificamur nobis inhærere ex concordi et perpetua doctrina SS. Patrum. Unum hic adducemus S. Augustinum, quem adversarii præsertim Calvinus ostendit se nihil ultimate. Igitur ille Tom. 3 Epist. 89 ad Possidium inquit: Quid ē aliud Justitia cum in nobis est, q̄ quidam virtus, qua recte vivitur, qua vivitur qui Deum ultimi perfectionis. — Idem lib. 15. de Trinit. cap. 8. ait: Cum nasci, cum à suo Creatore justificatur à deformi forma formam transfertur in formam. Idem hom. 6.

1. de hoc lib. cap. 88. expedeam quia est grata Dei et quia justificamur
est ea qua eruimur de potestate tenebrarum ut in Christum credamus
in regnum illius transferamur et qua disputatur charitas in cordibus nostris ab
Spiritu S. diffunditur operatur item. In qual. 113 conclusione libri Augustini
est inquit in hac justitia nisi qui justificat impium, hoc est gratia sua
de impio facit justum. Et Thom. q. tract. 26. In Joannem. Quia
justitia Dei et justitia hominis justitia Dei dicitur ratione qua Deus justus est
et quam dat homini ut justus sit et Deum.

Ad solvendas objectiones Haereticorum reflectere nos debemus
ad causas justificationis nostrae videlicet, quae causa efficiens justificationis
sit Deus, aut Christus ut Deus: causa meritoria et satisfactoria
catus nostris satisfaciens divina justitia peccatis et inquinationibus
Christus causa formalis positiva sive nobis habitualis fidei spei
charitatis et aliis gratiis sacramento impertiendo non ad justificationem causa
malis est gratia sanctificans nobis inhaerens et dona Dei supernaturalia
habitualis fidei spei charitatis nobis permanenter inexistentes. Causa exem
plaris est Christus Dei imago justitia. Denique causa finalis est gloria
et Christi. Unde cum in S. Scriptura dicitur: nos Christi justificari
justificare aut Christum factum nobis Dei justitiam dicendum est secundum
ejusmodi locis et de Christo ubi causa meritoria aut satisfactoria
ejus divina justitia. Hinc solvet illud ad Rom. 5. Per inobedientiam
tiam unius hominis justi constituuntur multi sola et misericordiam Christi
tangit causam meritoriam et satisfactoriam et ita tangit causa finalem
idem illud primo ad Corynth. 1. Qui factus est nobis a Deo sapientia
entia justitia et redemptio. Hic enim Christus docet nos ad
efficientem justitiam nostram sicut ab earum ratione Deus dicitur fortitudo
Deus nostra patientia nostra Christus vita nostra. Quia ut
causa meritoria et satisfactoria. Porro ad illud quod ad Corynth. 1.

sum qui ni nouerat pudi. p nobis pbi sent, ut nos efficiamur Justiã
Dei in ipo. Dic q. hic sensus sit, ut nos efficiamur Justi p Justiã
ã ipe nobis collatam pr Christi ihu Redemptorem et Salvatorem nostrum.
Ad illud Sophistas ait. Deg gratificauit nos in dilecto filio suo
dic dem scare, quod nos gratificauit nos Justos, sed p ipm Christum
Redemptorem nostrum. Salutiferus gdm legunt hunc locum. Deus pter
eum gratos nos habuit. Sed S. Hieronymus peritissimus linguæ Græcæ dra
eum gratos nos habuit. Sed S. Hieronymus peritissimus linguæ Græcæ dra
Hebraeæ nos reddidit vulgatæ eum gratificauit nos.

Ad idem ex Epistola ad Titum ad eundem cap. Deus erudit
Christi mundum reconcilians sibi non reputans illis delicta ipsorum
Dic ait. Sensum est hunc. Deus reconciliauit sibi mundum.
p Christum, quia. hoc est dicendi p pcta sua tam dei di
gnationem. Ad hoc Si quaerimus hic verba sunt de quibus quæstio fuit
sensus hic ei, ñ reputans illi delicta ipsorum, id i remittens delicta,
& gr ea alia. Sed prã hoc nobis constat remissam pctorum nos
tra p Christi p infusionem gratiæ, deinde ad quod si intelligantur remitti pcta
dñi intelligi ingressum gratiæ. Sed de his satis.

Articulus II.

An Infusio gratiæ sit primarius effectus Sacramenti Pœnitentiæ an vero ipsa Remissio pectorum.

Certum quidem ex Catholica principia semper eadem Justificatio
peccati et sanctificatio gratiam sanctificantem sic inde sequi et possit Justi
ficatio ultimum hoc dicit. Si enim infusa gratia ñ remitteretur
pcta mortalia sicut & absolutam potestatem possunt ñ remittit
& remissio pctis ñ infunderetur gratia ñ esset possit hanc Justifi:
catio. Nihilominus hic quæremus ti quidnam horum duorum in hac Justi

ficatione habeat se prig ad Vltim. Qui alterig videlicet an deo detur infus
dol gratia qui tandem probabilius videtur ad remittit pecta
qui infundit gratia tandem sibi gratum alig facientem scilicet S. prig
nam infundit gratia qui remittat pecta tuncq. primarig Sacramti
ponit effectg ē infusio gratia Gratiae.

Ad Vltim. Effectg Sacramti primarig ē infusio gratiae
recte dicitur autem peccatum ē effectg secundarius. Sta S. Thomas tam ad
quaest 113 art. 8. Vbi in corpore aiunt certum quod inf
one gratia ad remissionem peccati ē primum ordine naturae ē gratia infu
sio posterig vero remissio peccati. Idem Vasquez Salmt. Suarez Molina
Suarez. a disp. 29. Sect. 2. Vasquez Valent. Martinon et alii plures
mi. Et datur illud ex Concil. Trident. ad quod tunc Sess. 6 Can
vbi dicitur per gratiam qui in baptismate confertur totum originale
peccati remittitur et tollitur vere et quod vtram adpriat pecti tunc non
Nil. Sic enim in Sacramto penitentiae per gratiam totum reatum pecti
dualium. Par enim videtur ē rō. Sic in Sacramto penitentiae confe
pro gratia tangit Car. Sic tollens reatum peccati ac simul infusio
Gratia ad effectg primarium Sacramti penitentiae.

Dices. Nec gratia hic intelligitur ipsa remissio peccati
contra ē. Cum remissio pecti originalis sit subtilis gratia pecti
originalis, sensus et locus illig effect hic. Per subtilionem reatus
peccati originalis tollitur reatus pecti originalis. Et dicere ē in
plum. Contra ē ado. Se ad gratia hic Concil. legni contendunt
gratiam Sc. S. Can 6. de Sacramto. Quod Sacramta nova legis con
fe. Negni ibi dicit Sacramta continere gratiam Sanctificantem. Ci
tic de eadem loquitur. Alias in Concil. hic loquerentur valde aqui
ce in decisione rei tti. momenti.

Secundo

Secundo. Sess. 6. Cap. 7. dicit. Unica formalis causa Justificationis nostræ est Justitia Dei, non qua ipse Justus est, sed qua nos Justos facit, qua videlicet ab eo donati renovamur spiritu mentis nostræ, et non modo reputamur sed vere Justi nominamur et sumus Justitiam in nobis recipientes unusquisq; suam ad mensuram quam Spiritus S. partitur singulis prout vult et ad propriam unicuiusq; dispositionem et cooperationem. Unde sic. Ea Justitia est causa formalis Justificationis nostræ, quam in nobis recipimus ad nam mensuram dispositionis nostræ. Atqui ista gratia et dona eam comitantia in nobis recipiuntur juxta mensuram dispositionis majoris minoris ad alios alios et in diversibili omnium pectoribus. Ergo gratia et caritas Justificationis nostræ non ita ut excludat eam remissionem peccatorum ab adequata ut ipsa Justificatione nostra Regia in scripto Regis Sapientis dicerat Justificationem non esse istam peccatorum remissionem sed et sanctificationem et renovationem hujus per voluntariam susceptionem gratiæ et donorum. Ubi utrumque ad plenam Justificationem exigitur, sed ita tamen ut primaria causa formalis Justificationis ipsa sit gratia ad cujus Justificationem requiritur consequitur cum remissio peccatorum, tum infusio aliorum donorum Spiritualium. P.b. ad Rationem. Certum est quod Sacramenta vocantur hinc gratia cum eis Sacramenta nova legis sint causativa gratiæ. Gratia sanctificans et expulsiva peccati est Subjecto in quo est. Ergo posita in hac pectore expellit illud. Ergo positis intelligitur esse in subito gratia qui non est in eodem puncto. Sicut positis in subito intelligitur esse calor qui non est in eodem frigus autem est positum frigus. P.b. illud unum Antecedens.

Grā opponitur pēn, Er. ē expulsiva peccati. Quatur. Stat. Gra.
ē sumā quedam participatio nāe divine, adeoq; ē participata sm
etatem Dei. Item stat Jure v nō Connaturale Angelum Dei et filio
ejus adoptionis Cap. Rationem vite eterne. Peccatū autem mortale
oppositū ostēg hō Item grā concipitur quam q Deum habitū
tali, reddeq; dispositū et ordinatū eum ad ultimum finem Supe
naalem, partim se ipsa sī et remōde, partim mediante sī Virtutes
et dona q̄ in illum v nō reducem conferuntur. Sī vero pēn
lethale, incurrit quem ā Deo et ē vere lōdignam nouā ad finem
supnaalem. Venia grā ex raione sua aām sanctificat
pēm vero eam imputandam Deo debitam rēdit.

Obs 1mō. Conc. Trid. Sess. 6. cap. 7. Justificationem definiū
vē translationem ab eo Statu in quo hō nascitur filij primi
Adam, vē i Statu peccati in Statum grā et adoptionis filio
rum Dei p̄ secundi Adam nr̄i Christum. Signi hec translatio
nō i aliud nisi remissio pēti, Er. Sanctus ad p̄ confessū in Sola
remissione pēti. S. pro remittitur pēm, aliena e posteris in
quibus primū grā, consequi Justificationē grā ō nō nisi effectū gratuiti
Concilio. Bo. Confess. Majores N. Aug. Sum hec verba:
Latro sit apud solam fidem caricam condemnationem. Ad eam p̄ Gra
tuitam remissionem hōis et sanctitatem cū sal. p̄ gratiam Sanctificantem,
hec autem sit ēa opposita pēti, translatio ejusmodi primarij
constituti in Justitiam Dei hominis vē habitus vere in eo qui simile
forma opposita, scil. peccatis, adeoq; constituti in statu hec
constituti. Sicut qui Catechizatus subjecti fuit in Scholam Carcerati
Erigonis, ad eam p̄ gratiam receptionem Caleris, qui ē expulsivam
Erigonis ex Scholā Federico Catechizati primarij constituti in Scholam
hec Caleris, vidēlicet in recessionem Erigonis ex Scholā, hec Caleris
ni aliud sit, qui translatio Scholi ē Scholā Erigonis ā Scholam Caleris

Obs 2do. Conc. Trident. Distinguit remissionē pēti et gratiam

Sanctificantem ut cum Sess. 6. cap. 7 decet: Justificatio n. e. solum pecti remissio, sed et sanctificatio et renovatio interioris hominis per voluntariam susceptionem gratiae et donorum. Et paulo post ait: In ipsa Justificatione cum remissione peccatorum haec omnia simul accipit homo: fidem, spem et charitatem. Nullibi tamen Concil. dicit gratiam infundi libere
... prius ad remissionem peccati ... Concilium ... hoc indicare unde ... prius remissionem quam gratiam sanctificantem ... Resp. Satis ... quod remissio peccati sit causa infusionis gratiae et non contra. ... sufficienter loco a nobis in ... Concil. indicavit, quod principalem et prius constituat Justificationem gratia infusa tanquam causa remissionis ... alterum donorum cum dicit: Per gratiam remittitur realiter peccatum. Item cum asserit unicam causam ... nostrae Justificationis esse Justitiam Dei, hoc est gratiam Dei. ... in his locis Concil. explicat ... formalem et ... Justificationem ... utrumque, sed ... ordinem ... quod se habeat ... relinquit aliunde colligendum. Quod nos facimus prioritatem tribuendo gratiae respectu remissionis tum ex fundamento doctrinae Concilii ... gratia cum sit ... peccato necesse est eam esse expulsivam peccati, consequenter causativam remissionis. Sicut cum dicitur: Calefactio consistit in carentia frigoris et in introductione caloris. Optime quidem et vere dicitur, attamen quia calor est expulsivus frigoris, recte dicimus prius esse calorem in subiecto quam carentiam frigoris in eodem. Unde nihil obstat scalae nostrae quod Concilium his locis prius ponat remissionem deinde gratiae infusionem.

Instabis. Non est rationi consentaneum ut inimicus prius admittatur in amicitiam quam ei dimittatur offensa, prius enim est dimittere offensam et deinde si offenso placet admittere offensorem ad amicitiam. Sin secus sufficit illi non manere amplius offensum. Et prius est quod Deus condonet offensam, quam quod infundat gratiam per quam efficimur Dei amici.
Respondeo. Non est dissentaneum rationi, ut quis simul et admittat in amicitiam et condonet offensam ... effectus ...

adiuncta ℔. And. Corsino sup. pcto oppositu indivisibili respectu ejusdem subi
N. Gorgani. Ubi q. dicit. Si gratia sanctificans debeat corrumpere
et tollere pcta stantia Contraria subiectis ℔ ea, debebit et Infusa
sient et ipsum pctm ℔ existentiam, sic dem debebit ei oppositum. At
verum qd gratia Corrumpit et tollit pctm ℔ medium qd indivisibili op:
positu ac incompossibile in eodem subiō ñ ē necessarium, ut sit instans ad
hoc ut eam ea subto ea pellat, sō sufficiat ut in quocumq; gratia ponatur
Sicut cum qd gratia tollendo indivisibili i opposita ad respectu ejusdem subi
ñ ē necesse ad ea pellendam adhuc ea subto, ut sc. Philosophi bene dic
pctm, aut pctor, qm i anima. Aliud ē de accidentib; Contrariis,
qua in indivisibili secum opponuntur, se juxta certum Intensionem.
Nam in aliqua subiecta simul secum incompossibilia Sicut in gradu
in calore cum 4 gradib; frigoris n habeat oppositionem adiacentem, ideoq;
se ñ pellunt ea eodem instanti. Porro qd gratia in quocumq; subiectione
posita in anima pellat ea ea omne pctm mortale ē manifestum qd qm
sic participat natā Divina facitq; hanc filium Dei adoptivum ergo id
Peccatorum Dei positivum tollit et remittit omnia offensa Dina.

Obstio S. Thom. 1ma 2dæ. quæst 113. art 8 ea simil
docet ea pcta qdem Dei ordine naā priori infusa gratia qm ceteri
remissa. Ad vō eiusdem ea pcta hmi Justificati prig ē ordine
naā liberari a culpa, qm consentit gratiæ Justificanti, sicut ea
patte. Solis prig i illuminare qm tenebras removere, et patientem
actu illuminandi prig i purgari tenebris qm consequi hmi ordine
naā. Ad. S. Thom. cum eodem articulo in corpi definit et
absolute dicat, prig ordine naā ea Infusionem di gratia, quam remissionem pc
cati, ubi supra ostavimus, Potius d tenendum, qm qd in negativis
addit cum aliqua distia ñ subsistente. Nam si ea pcta dei
pcta infusio gratia qm remissio pcti. Etiam ea pcta hmi Justificati
prior ē Infusio gratia qm remissio peccati. Sic dm Infusio gratia et remissio

pcti absq; reflexu ad subm ei nec unq; pti negnit. Unde cum ip de ydu
cta i Ale tue in aere ziest et de subito deat, subsistere negnit.
Unde ipse S. Doctor respondendo huic rationi mox addit aliud his
verbis. Vel potest dici, q; tm subsecutus sint culpa ricut a quo
et Justa sit pcta ricut ad quem, Grat autem i Cah remissa
statim culpa et adoptionis Justitia.

Quæstio II.ª

De Remissione peccatorum mortalium.

Hic tractabimus primo an pcta possint remitti deinde
An pcta habitualia possint remitti absq; retractatione partis mentis
sicut Gratia. 3tio An pcta possint remitti sine omni actu contri
tionis. Quarto An unum pctm mortale possit remitti absq; remis
sione alterius. 5to An remissa culpa remittatur reatus Pœnæ, 6to
An possit remissa culpa mortali Deo retinere reatum pœnæ
æternæ. de quib. p ordinem Articulos.

Articulus I.

An p pœnitentiam ea pcta possint remitti quæ sunt mortalia gravia et Multa.

Valari et Cathafriga Hæretici confitentur nullum Mortale
pctm baptismum commissum ei p pœnitentiam deleri. Montani
asserebant pœnitentiam infructuosam ad tollendum hm semel pctm
si in Scriptum in vita. Arij in hunc Tertullianum quoq;
ybasium fuisse refertur hæresiarchas Vincentius Lyrinensis et
Nyssenus: Dicti eundem retractasse innulli testantur
Novatiani tenebant saltem aliqua pcta esse gravissima
ubi ecclesia ei dare aut negare posse in eternum non
remissibilia peccatum. Contra hos
Concilium Trident. Sessione VI. Canone 23. decretum Quamvis pcta
quotidiana gravia et mortalia non sint baptismo remissa

quia i posita dolori p veram penitentiam, vel p sacramentu penitentie peccata com
missa spiritu baptismum p fictionem vera p fidem commissa sive ante sive post
baptismum i de fide. Ab. smi ex scripta. Et in scripta ymi
tatione vere penitentie. Venite et remissionem petrum abrogo illa certum peccatorum
aut restitutione aut limitatione sed multitudinem aute generationem illorum,
et dni primo universum penitentie peccata confiteatur ad baptismum sive
salve sive in charitate ymittit veniam. Bene. Sum questionis d.
Deum tuum, in omnibus cum si in toto corde et tota turbatione anime
questionis eum. Et infra. Si ad Cardinem cui sua dispositus indebitam
ad te dng deg tuus. Ezechielis 18. Si impius egerit penitentiam, &c.
Omnium iniquitatum ejus in remissionem. et 33. Nolo mortem peccatoris
sed ut convertatur et vivat. Isaie 55. Derelinquat impius viam
suam, et Virimgnum cogitatus suas et revertatur ad Deum et misericordiam
ejus, et ad Deum nostrum, quoniam multus i ad ignoscendi. Ita dicit
dng patientes aut ipi vos, nolens aliquos pire sed omnes ad penitentiam
salutem vocati, et alibi sepe. Ad. Idem quoq; clarissime
omittit Christg in Charitate Deinde. Joann 20. Quorum remiseritis peccata
remittuntur eis. et Matt. 18. Quecunq; solveritis sup terram erunt solu
ta et in celo.

Ab. 2. ex Concilijs. Specialiter ex Concil Laodicensi sub Inn. III cap.
Sicuti. de Summa Trinitate et fide cath. Sess. 14. Can. 3.
Ab. 3tio ex S. Patrib. Quorum testig videatur Bellarm. lib. 2 de
penit. et lib. 1. de gratia et libero arbitrio cap. 8. Chrisost. ho
mi. 31. ad pop. Confessione facili admittenda ad penitentie quoddam
pondus de gravitate peccati penam. Et confessionem
ipsam ei antiquissima ex Inn. 1. Epist. 2. ad Decentium cap. 2. Eusebio
lib. 6. de Ecclesiastica hist. cap. 34. Siricio papa Epist. ima. ad
Himerium cap. 9. et aliis antiquis scriptoribus.

Ab 4mo Christg dng Matt 12. dicit. Quicunq; dixerit verbum
contra filium hominis remittetur ei. Qui autem dixerit
contra Spiritum S. non remittetur ei, neq; in hoc seculo neq; in futuro
Et patres contra spiritum S. i irremissibile. Ita Christg nobis doctrandum i

qui agnie Vendat et Confirmat q̃ndam q̃ miracula tribuitur q̃ ag̃ gnam spi
situs d. ut videre i Matth. 12. Vers 28. Joan. 16. Vers 12. Prima
ad Corynth. 12 Vers 7 et Seq

Obj. 2do. Joan. 5. dicitur, q̃ pater ad mortem, ji y illo dito ut
rog et quis. Videlicet qui bale d. pot remitti, sicut y eadem ratione
g damnatus ad mortem. Re onn d. long. lib. reclamationum cap. 19.
ed Badan ra lectura ubi Sermo ibi de pcto Impugnata Pradtig q
deo Vocatur, pater ad Mortem, qui habet adjunctum Mortem obnoxium.
Cum ergo hoc pctm confiteatur ibi cum quis Mortem alig, manifeste in mor
tali Jam ri. y eo quidem cum ibi damnatus. De alio autem Mortali
loquen dicit. Qui ad fratrem suum peccare ri ad Mortem, pctat et rabitur
ei Vita, qui Videlicet ammissam gram y pctm sed ri irrevocabili, sicut qui
in Peccatum decidit in Mortale. Sic docuerat Martinus et alij.

Potest cum hic bene intelligi de iis, qui agnitam Veritatem sponte impugnant, Sensum Verbum illorum ri i proprie tribuit Deum potuit
sed Hoc indicandi difficile d obtineri, ut si dicat, Non potuerit fore
ut prima obtinerat gratia ejus ignoti remissionem idqp ideo, qa ita d rarum et
valde difficile, ut Talis Vere Convertatur.

Obs 3tio. Joan ri invenit occasionem locum, licet cum lachry
mis quaesierit eam, ut dr ad Hebr. 12. Item Antiochus Rex gentem
ri e Misericordiam consecutus, ubi i Machabeorum 9. Et Re cum S. Thom.
Quest 86. art. 2. ad primum. Semper horum Vere poenituit Nam
Joan invenit et lachrymatus d. Genesis cum Patrem, patrem agnit
in multum benorum cum premium. Sig dm to ipso tempore, ego me indebitum
debere de amissa calpabili benedictione cogitabat de socio suo fratre. ubi
d. Genes 27. Venient dies luctus patris mei et occidam Jacob
fratrem meum. Jmo q̃ hanc suam gratiam in tam segum gravare
Volunt qui gotig Isaac Patrem suum flebant, ut immutaret Voluntatem
suam, qui Jure primo genitura possidebat. Antiochus vero Rex
cum lachrymis petebat Sibi liberationem a dolore. Visorum, a deco
delebat de pcto suo Sibi ut industriis Japetus dabat. Quibus omnibus
cum cum voluisse aliqua ad Deum ri i Justificationem. Ex his

derelinquunt eam. Josue. 11. Ysaiæ 6ª Sanctâ Semen ejus erit in
Joan. 12. Potest à posteriori etiam videre, ja dixit Isaias. Excæcavit
populi hujus. Ad 2am. 3. Cujus velum auferetur, cum quis ad Dominum
Atqui hæc obumbrata ad umbram à Christo negatio ceremoniarum Dei ad Veram
transitionem & Dei negationem ad ea, ob quæ Christus mactus regula ad Veram
Christianam. Ad 3. Assumit Contrarii evidentiam à Christi negatione omnium Dei
mandatorum tum ceremoniarum tum decalogi, et Solum Christi negationem
ejusmodi mandatorum efficacem esse ad Veram Justificationem in Deum Patrem per Christum
tiam omnia impertitam. Justa illud Ro. 4. Abraham credidit Deo
huic salvus fieri, nisi eum Christum hunc Deo sub ritu Christi, et
nullatenus hm, nec ejusmodi pœnas culpabiliter omittendas potuisse. Negat
eam agere absq; auxilio Dei supernaturaliter negotiantis. Verum de hac Ordi-
nandæ Scripturæ servandæ specialiter ad Matth. 5. de Negotiatione.

Obs. 2do. Multos peccatores in ipso actu peccati & Dei morte
punit absq; ullo spatio pœnitendi, sicut plurima de hac re suppetunt
exempla. Et ejusmodi pœnæ sunt inflictiones ab Deo, cui ratione
decreti Divini, quo exiit ab spatium pœnitendi, negligi nec quidem
necessarium & rationi Sp. simile. Hic casus in Sanctis quidem rarior
nostrum Salvatorem. Nec enim ejusmodi nullum pœnæ Dei quidem hic
in vita & ex indulgentia patitur. Hic autem qui non habuit
absq; spatio pœnitendi meritus jam & altera via, sal. extra Viam hanc
absq; pœnis illig. ni & delictis jam alteram viam. Ad 2do. Deus
Spiritus equissime agit sic repulsa quadam peccatorum pœnitendi ad Dei
rorem adorum, & finem ni sit Mors publica, attamen respiciendo com-
nem. circa hunc Deus Dei gradationem illam, Peniguidarem gratiæ
omnes hucusq; salvos fieri, Qui & suppeditum & dati quoq; ni recipiat
aliq; tempus dictamine, procedit et ni det ante quidem ad ante
ni obtrudat gratiæ ad Sanctos ad Veram et Justificatam pœnitentiam sal.
ad Cœlestem possidam. Unde talis in tempore ejus qui & Gratia salutis

Dices cum Cugono et alijs. Potuit Deus de absoluta sua potentia velle ut remittere aliquem ultimum petim. Supponamus igitur q̃ hoc Deus circa aliquem decreuit, ideoq; hoc decretum irritum reuelet. Sumi, si hic inquirit in credendo Deo hoc reuelanti, potest hoc intellectus ab sua essentia impossibile q̃ habere. Petri hoc haberet assensum ex tanta cognitionem cum reuelatione diuina, &c. si illud possit remitti reuelatio diuina possit reddi falsa. Et hoc eodem argumento possit probari, q̃ alia quæq; peccata talis hominis sint irremissibilia ab suo. Et si possent remitti, sumi decretum illud irritum, de nullo remittendo nullo ejus pacto possit reddi falsum. Sumi et reuelatio possit reddi falsa, q̃ tu longe de aliis peccatis is admittere. Igitur dico. Reuelatio ipsam illa habeat assensum fidem cognitionem cum in essentia sua ipsi illigne ne ea remissum salus fiebat. Non in ipsa illius potest infidelitatis habere vel essentialem connexionem cum reuelatione diuina vera in genere rei existente. Nam quia nulla esset revera talis reuelatio, vel illa ommodo existens. Data, si tu illi hoc deferendo, peccaret hic pacto infidelitatis, ubi declaratur de fidem mala, in similibus de Hæreticis, ab. Sali autem ipsam ignorantiam erroris dubitando explicatur quæ si sunt negandi, quidem veniunt et credibile parandi.

Articulus 3.

An peccatum habituale possit remitti absq; retractatione peccati facta à peccatore aut alio gratiæ

Quod peccatum quodlibet Gabriel in 2. hic quæstionem 2. de lege ordinata ad actum Dei decreta possit peccatum remitti absq; retractatione peccatoris. Nam juxta Scotum Dei decreta ad remittendum peccatum regulatur ejusdem retractatio. Sicut enim regulum Apostolorum ad Justificationem sive cohæret sive Sacramentum dispositum ad gratiam. Et ex dicto habemus. Sed igitur quæritur an peccatum habituale Dei potentiæ possit à Deo remitti potest, absq; ulla peccatoris à decreto Scientiæ possit à Deo remitti potest, absq; ulla peccatoris poenitentia. Unde.

Pro. Potuit Deus peccatum habituale remittere absq; peccatoris retractatione. Gabriel Medina, Summul. Suarez. Coninq. Martinez et alij. Ratio secundum

Gabrielem Berram. ed aliqs. Sr. omõ. Stabil. pro. ostendi contradictorio
in eo n remittendum potiũ habitualẽ ñ deo absq; retractatione peccatis. Ille
ex solutione Obiectorum patebit.

Ro. 2do. Actus habitualis constituit unitã omnẽ in fine peccati
habitualis physice spectata ed ingsp in negatione condemnationis dicat ed ne-
gatione indigna Satisfactionis. Nõ dedignatur in unã de peccatis
Sr. sublata illa denegatione dignam condemnationem sortitur pectus.
Quocunq; in constitutõ rei sublato tollitur res. Subsumo. At:
qui pro Deo condenare potiũ absq; retractatione peccatoris, adeoq; pro illum
tollere. Sr. pro. illum remittere absq; retractatione. Iocatur Ant.
Condenari à Deo potiũ nihil ẽ aliud qm Deum odire. Sed hoc, qõ pro
sito pcto Deo negatur ad indignandum juste peccatis, ed condemnandum
illum y merito, adquirit huic Juri pro odire y execrabile una eam absq;
retractatione peccatoris. Sr. Ro. Min. omõ à pari. Robert Robus
affligi ab alio odore placito absq; retractatione offendentis Juri suo
qd ex affixa actione resultat ad justũ illi indignandum, debitaq;
poenas repetendas. Sr. eam Deo. Ro. eadem Min. 2do. Retractatio
peccatoris ẽ solum crudiõ adhoc ed disposõ ut Deo aliqua mine, mutuo ex
dono Juris sui contra pectorem, Sr. sicut pro Deo primus subsit y durec-
re in subsit absq; Juris dispone aut conditionis negatio, ita eam pro
odore Juris sui.

Ro. 3tio. Si ad remissam peccati requiritur eo eam Gti Assertam
Decretorum Sanctam, Deo essentialiter retractatio peccatoris, y requiritur ad
sã essentialẽ constitutam hanc damnationem: Sed remissam peccatum.
y Min. ut patet. Neutram dns pro ẽ consona sanctã opposita Ro. Min.
quod primum probem. Dominus non remissum peccatum absque habetur
à remissione pcti tangi à forma damnante. Quocunq; in Definitate
ẽ actus Remittere peccatum, ẽ remissum pectus. Sr. retractatio peccatoris
n ẽ forma à qua denominetur pectus remissum, nec ẽ indignum dignum
hanc formam. Ro. eadem Min. quod 2dam partem. Quocunq; finitã Gtitã

Dei decreta retractari à Gentili and dispro sine qua nunc à remittitur potiùs
attamen hæc Gentili ni è obsentiale requisita ad hæc ut sit remissio. Item
già nullum è fundamentum id dicendi ut probabile ut Solutionem Bellarmini
Item già quod naturaliter liberabimur Dei ut à peccatis ceteri Dñi &
planctu ad punitendum patrem. Item già Deus licet aliqua Gentilium
aut opiniones regrandant ad aliquid unnaturale officium, Tamen per alios
tute possem absq; his stare, ut patet in Gentilibus ad hæc punitis physice
& Ø. gtò. Solis posset remitti potiùs absq; retractatione peccatorio ad ostat
& ex generica ratione remissionis peccatorum & ex specifica. Sed ex neutra ut:
one ad ē. Gr. Ø. Illin. Desinente remissio originalis in baptismo infantibus
Sic absq; ulla retractatione, cum Parvuli nullum retractandi habere nequeant.
Ad ultimum autem retractandi nihil hic patet. Quem ni patet peccatis ultimo, ut sin.
placidè ni incurrerunt patrem cum ni sit unus actus capitalis nobis in ordine
ad eternum peccatis, sed ultimum & ad peccatum & ad aversionem ab Deum
originalem & actuales, Gr ni è ex generica ratione remissionis peccatorum ut ad
Stat gtia retractandi. Non enim in specifica ratione remissionis peccatorum ac:
tualium, Item già si post remissa originalis absq; retractatione, ni è valida ratio
cur ni possit actualis. & Item già si est actualis ita ut originalis sed Deus
Jus ad indignandum. Gr ni hæc Jura sunt post ceteris originalis, post
cum respectu actualis.

Obj 3mò. Potiùs tamdiu manet in ratione potis Moralis, quàm manet in
ratione Voluntarii moralis. Omnes enim actus malus qui è Voluntarius, est
culpabilis malus, absq; è patrem. Sed quàm ni è retractatus patrem,
tamdiu manet in ratione Voluntarij. Quia ni semel planitis ut nunquam di:
spiciunt, manet radicaliter in ratione Voluntarij Gr quàm potiùs ni è retrac:
tatus tamdiu manet in ratione potis. Gr ut tollatur potis, necessaria reg:
ratur retractatio potiùs, & qd potiùs desinat ut in ratione Voluntarij. Non
& Solum Dei Condonum potiùs ni desinit & manere in Ratione Voluntarij.
Ad 3mò. Nulla hæc ei Conga. Potiùs tamdiu manet in ratione potis mo:
rali, quàm manet in ratione Voluntarij moralis. Ita finis peccati retrac:

comedatur ad Deum, Etiam manet habitualis petit. Ob. Maj. Voluntas
semel conversa ad Deum manet habitualis ad Deum conversa, donec & petit
avertatur à Deo. Sr. è converso Voluntas Dei & petit semel aversa à Deo
confirmatur. Sicut ni pot Deo facere ut Voluntas semel ad Deum conversa
dine actu opposito cessinat ee habitualis conversa ad Deum,
ita cum ni pot facere ut Voluntas semel à Deo & petit aversa, desinat
ee habitualis aversa à Deo, absq; actu opposito seu retractatione. Re
Mihsa Maj. Ob. Min. Ut audea Etiam manet petit quasi-pma
nentiam Moralem philosophicam. Min. Quia pmanentiam moralem
Theologi. Ob. Min. Eandem Distinctionem applica de Conchâ. Non in ord:
sic à Deo ad habitualis philosophicè pmanentem, ne è ordi reparandum p actu
oppositum è petit habitualis in Theologica acceptione, Sr è aversio Dei
Etenim, ordi condonata à Deo nec p satisfactam sublata. Sine condonatione
Dei, seu remissione Dei ad vitandum ee ordinabile quia contra peccatorem Deus Vo:
luntatem & Theologi ad Deum conversam non è redditi ee odibilis & odibilem.
Ad arg. sit Moralis Theologi quidam Matthæi. Non peccator transit ad
ee, cessig Deo ad ni ee exosi p ipsam per condonationem, qua posita,
ee cessig Deo ad ni ee exosi p ipsam per condonationem, qua posita,
Abel se ab ni in mortali ostendere Deo, qui antea. Sum ee Deus
cedit Iure suo ad indignandum, et quasi despond Memetipsum peccatorem in
ordine ad usus Morales, Scil. ad avertendum à peccatore ee indignationem ejusdem
Vindictam. Potest posse ee Mutationem moralem à superiore petendam
in subdito absq; ejusdem pugna Mutatione & actum aliquem pœnitentiæ
qui vg. Pontifex pot dispensare in Voto aut Juramento circa alii:
quem fidelem, gravis nec tunc formidi, aut nullum actum retractationis
Voti & Juramenti absolvendi Deum aliquis commutare ipsum sum
ejusmodi ostendendum sufficiam ni relaxandi voti.
Ad. 2am prmi Sph.
Non ejus pariter. Non est Deus facere ut Voluntas semel à Deo aversa
desinat ee aversa nisi ab ea, mi ee Theologi aversionis. Ni
mi ee philosophicam pmanentiam. Ubi ea in hac pariter disparitas Ee
Aversio Voluntis, tam mi ee philosophica, qui mi ee Theologi è Moralis mala

habitualis macula gravis singulus Leg generare potis seu videre Quare ita
sicut in per disparem in lege nam ut hic liceat leg pejorem, ita in per bellum ut hic
qui in nomine a lege nam in id averso ab eadem lege seu divino mine rationis
Q. N. And. Dicta S. Maj. Non macula potis esse dicti ad Scholae
nec pti in eo, qd hic macula habitualis mortua negligere in regula consuetae.
sen qd in retractatione potis nam, sed consistit in hc, qd hic macula in divino
sen qd in ipso ad condemnatum potis nec ex eo ad ingratitudinem actus secuti.
H habitualis em ei mortua in regula rationis ad lege nam ita em, alias
e alius qui in retractatione potis qd si ad remissam, negligit una macula
corrupta eo, in em dum simplex radix ingrum rationis divinae, et poenis condignis.
Dices. Sed eadem adhuc manula maculae in homine philosophico. S. hic.
Si ei macula philosophica in alio sed qui in ei retractatum potis. Hic hi in
ppie ei stigma in hic macula: cum supposito qd in condemnatum potis hi in redemptor
Deo debitis. Nisi forte dicas in eo completere hanc Maculam, qd eo ipso, quia re
tractavit potis probabiliter confessatur fore dem habituros in qfundi, si num redirent
eadem circumstantia, ad magis peccandi. Verum in ei ppie ei maculam, sed solum
probabiliter fore maculam, si ponerentur in eadem circumstantia. Qi sola ei probabiliter
qfuncti, qd si pag fuerit magis, peccarent. Potis autem sub conditione probabiliter
subnotum in speculat ham de qfuncti, sd macularet in effect.
Obj. 1to. S. Thom. quaest 86. art 6. in corpore arti: Impossibile ei ad
potis aliqui sine poenali dim qd in Virtg remittatur. Sacramentum eadem potis
pficitur dm obtinens legalis et solocatis sine quo pot Deus potis remittere. Sed
confert S. Doctor eam de absoluta potestate q possit remittere potis absque vetrati
ad hanc peccatorum. S. Thom hic loquitur de lege Dei ordinaria, et in
potentia ejus absoluta. Nam juxta qfatim Dei secunda semper ad consonum
gloriam regulam retractandi. Sic ad hunc locum Cajet et Soncina, quos ostendi
et legitur sharpe.
Instabis. Si S. Doctor confitetur potis solum de lege ordinaria in posse
remitti absque Virtute poenali posse autem absque Sacramento poenali Dei ha effect
Solum. Non de lege ordinaria potis per Baptismum remissa ei effectualiter remitti
absque Sacramento poenali in re et in Voto. ut patet ex Concil. Tridentino Sess.
et Doctor ibi tenetur ei de potentia Dei absoluta. R. N. Negatur. Qi S. Doctor
ibi loquitur de tota Doctrina Baptismi, scil. de Statu legis nam scriptae et gratiae
Et sic Verum ei qd respondit Status legis nam et legis scriptae, qd de lege ordinaria

n̄ possunt remitti pōt̄ absq; Vito pcedā, pōtuerūt eadem absq; Sacramēto pcedere in re, et Voto. Ostenta si de lege quoq; Euangelica universitas intelligatur, cogni dicendum ē, q̄ loquatur de Sacramēto pcedā in re ipsa subsequēte. Si sit Veram. De lege ordinaria possūt remitti pōt̄ absq; Sacramēto pcedēte in re ipsa suscepto, ni tñ absq; Voto pcedā, seu alia Conditione posita

Hæc quæ hic dicimus de remissa pōt̄ absq; restitutione pcedēte intelligenda sunt de remissa facta p̄ Confessarū q̄d̄ ex Vera pœnitentia, et Contritione procedente. Hinc fit quòd alteri quærēdum sit an pōt̄ habituale possit absolutā dā pōt̄ n̄ remitti absq; restitutione q̄d̄ sit facultatiua, et mere actualem dā Ordinarium. Qui affirmant, sic Theologi plures in Sūma citatis. — Ob. 1mō. Habēs facultatem habituale absolutā dā pōt̄ n̄ remitti absq; restitutione q̄d̄ sit facultatiua, et mere actualem dā Ordinarium. Hæc sententia communis Doctorum, dicēm n̄ possūt remitti pōt̄ absq; restitutione q̄d̄, ut ex Solutione Objectionum probabit Confirmatur. Nā dā condonare suam offensam absq; restitutione debiti, vel rei ablatæ non absq; restitutione q̄d̄ sit, &c. ut dicēm.

Ob. 2do. Habēs habituale ad confessiones negotiorū grauium, et in mā dēpendentiū, declarandas, aut confessi in casu mortis absolutionem, et in negotiis Ordinariis dandā ac negotiorū Confessarij Subsidium. Si n̄ regulariter habebit ad remissam seu Absolutionem pōt̄ habituales Confessio grauis, q̄ quam si tollatur negotiū grauis, seu regulariter Ordinariū dandā, q̄ quam si tollatur negotiū ordinarium, et confessarij Subsidium formalis negotiū Absolutionis, et confessū tollatur pōt̄ habituale.

Ob. 3tiō. Si in statu gratiæ habēs ingressū dei potuisset hucusq; constituere hō peccatū, absq; potuisset Deus remittere pōt̄ absq; Confessione grauis, illius mortalis de statu gratiæ nec n̄ potuisset Deus alij pōt̄ remittere quā absq; Confessione grauis nisi Sacerdos deus sufficiens. Non consequēs q̄d̄ Confessionem grauis tribuat Deo remittendi pōt̄, pro eodem pcedēte ad Statum Gratiæ. Sic quidam Deus absolutionem potestatem remittere pōt̄ absq; Confessione grauis, quam tñ Deus Sacerdoti dedit Virgarum elevatā ēlio ad Statum Gratiæ, et Sacramentum est in remissā pōt̄ in fundi gratiā, et contingere nequit impia.

Dices contra Regulā vadum. Si tollatur vinculum obedientiæ ēlio ad remissā peccati requiritur ut infundatur Gratiā. R. Nego Martinus.

Nam cùm supposito q̃ Deus decreuerit hnẽ elevare ad Statum supnaalem nalogi
ad possidendum bona [illegible] Visionis Dei Beatificam, cujus libertatis radix è gratia Dei
naturalis sanctificans, ra galia i radix luminis gloriæ, nihilominus potuisset Deus declarare
ut prius q̃ hũ remittend pẽa aliqa Inferni grauẽ, deinde ut posse q̃ anẽ finis
naturalia adjuta [illegible] moueretur ubi gratiam Sanctificãtem, qua ejd radix hominis glorie
Congr hunc stadia pẽa remittẽ aliqa Infernj grauẽ hõ vi subsequentis actionis
supnaalem elevaretur in actu 2o ad Statum supnaalem, ñ autem in ipsa pœ
remissa. Ad Secundum Quæstionis Objectus.

Nota 1mo. Si pœna condonaretur à Deo pẽa aliqa Infernj grauẽ
p hoc ñ efficit illa positivi amicy Dei, aut diligi Dei adoptivus. Cũ ñ infunde
gratiã ñ haberet in se participatam naturã Divinã, adeoq; ñ ejd Amicy Dei posi
tivi, qũ ñ redderetur similis Deo in ordine naturæ Divinæ, nec esset diligi Dei a
optivus, dignã ñ participaret similitudinem naturæ Divinæ. Sic simile ñ redderetur infu
positivi, sed tñ infra negativi, scil. ñ peccatori consequenti ñ redditur infra positivi
adæquata et possit se inæquata. Possibile ẽ ut aliqũ Justi consequentem
in remissa pœni tum in Infernj grauẽ.

Nota 2do. Sic tum damnaretur Deus pœnã mere voluntariã, ñ condonaret q̃ nam
ñ singulariam pœni, sicut Hæretici modernj confingunt, sed q̃ verum pœnã debitam.
Nam cum pœna habitualis constituit eam in negatione condemnationis Divinæ, hæc subtilis
q̃ ordinatum vere dellendus ipsum ex pœni. Hæretici autem confundunt veri pœnã manere
Justam. Et his duobus ex planum objectus solutum. ex Salmtico.

Obj 1mo Nisi Deus gratiam hñ infundat ñ pot deponere ejdem ut indignãdam
quamdiu singulam ppri pœnã. Et ñ pot remittere pœnã aliqa Infernj grauẽ. Ab.
A. 1mo Tunc Deus deponit ejdem ut indignandam vigã pœnæ, quã ex restituit
ea ejd, quæ ob pœnã ab eo auferebat. Deus nisi infundat illi gratiam, ñ restituit illi
ea, quæ ob pœnã abillo auferebat. Nam ñ restituit gratiam, habitum q̃ eam confe,
gratiæ, ideq; ñ restituit ob eandem pœnã. Et. Ab. ndo idem Abl. Deus ñ
pot ñ amare eum in quo è gratia. Et. ñ pot ñ odisse eum in quo è gratia Gratiæ,
Et. nisi Deus infundat gratiam. Ab. idem stiõ. Omnis Deus intelligibiliter repellens
peccatum à sua gratia sua bona voluntate, omnia intelligibiliter illi ex gratia, cum ex
illo Deum offendum ñ ad minus quam cum repellere à sua gratia. Atqui nisi Deus infundat
hñ gratiam, repellit eum à sua gratia sua bona voluntate. Et. nisi Deus infundat gratiam

Respondeo dmō. Hoc argumētū solū gradū de statu clevatiōis habitualis in qui supponitur grā peccatū p̄ p̄cedēs. Nō autē de statu primi, nāq; quod ēm de statu clevatiōis in statu primo solū de hui⁹ cū statu clevatiōis talis, qui nunq̄ habuit grām primam et peccavit. Contigit autem Christū nostrū nunc Sōlū p̄ hui⁹ expugnatōne, qua misericordi⁹ divina dabitur ei p̄ altitudē peccatū remissa p̄cēdēs, absq; effectu grā effectiva in aliquo casu. Ad Judeligand argumētū cum dō hui⁹, qui abiecto habitu grām Sanctificantis, illum ēm p̄ peccatū p̄cēdēs N. Ant. Ad primū Rō. N. Maj. Nam amicus ego ē ejus grā ad primam condemnationem p̄cedentem, q̄ deg angelis i. id nunq̄ i peccārē, quia ēm ejus grā ē idem i restituat. Aliud ēm i recipere iterum ad gratiam sua una p̄cēdēm aliud i. eadem, nullog modo iterum angelis idem effectum. Quā contingebat inde. Q. Deg Adam p̄cēdēm remisit ad similem Sap. 10. et hi illi plurima ni restituit, qua ei p̄cēdēm abstulit. Pulla Justitiā originalem, paradisum. intellectualem &c. Ad 2dum Dicam Q. ima N. Cōl. Nam ni i compossibilis grā habitualis cum p̄cato, certum ēm Deg posse ni amare eum, qui simul habeat gram et p̄cātum. Q. ad Mosen Arabē, N. Cogni. Qui cum in statu p̄cati nāq; est abeq; peccato. Deg ni plegnarche dri, quia est abeq; Spū. Concipitur cum tenebrarum p̄cti abeq; Spū Sancto nāq; cum amore tali, qui ni est mere p̄cātum amicitiæ. Ad 3tium Rō. Cōsē Maj. N. Alia. Non tunc illum habuit Deg ni regulariter Deg a tua grā cadā, dicit expse, q̄ illum angelis ni mensa retur id in Dei Sapientia, ut nihil in eo videret q̄ eum regularet, offendo in eo obm̄ scripturalem dicā ni q̄d Ha, quia ē respectu hui⁹ habitualis gratiæ, habitualem, attamen ita pulchre complacuerat sibi ab initio in imagine sua nulla p̄cti macula deformata.

Obstrudō. Nidificat condemnā p̄ Justificā grā nul⁹ condemnatus, nāq; p̄ manū secum condemnatum, nulg Dei condemnans nullum habebit obstaculū de nobis N. illig peccatum in peccatore. Aliqui nulg Dei condemnans p̄cātum debet habere aliq. obi de novo peccatum in gratia cum id oppositum &c. Rō. Maj. Obi nulg dini condemnatis ni i sublatā negatōnis condemnationis Divinā, nec quicqm aliud. Cr. Rō. Min. Sublatā negationis condemnationis Divinā i ipsa condemnatio Divina, nequg nulg condemnans habuerit q̄ obiectum peccati in ipsum. Q. implicat. Aliud nullum nihil pot obstare. Cr. Rō. N. Seqla Maj. ad Rō. N. quia p Antithesin. Non dicit q̄d imo cum Martinona, q̄ obm̄ nulg dini condemnatis id Morchi mutatā peccatorib.

ut qui aduersus suos debitores sunt diligentes odio aduersarios diuitum
cessent ut amplius tales ab hac lege iuris dicti. Nisi in omnes ille de bitori
cum effectus debeat habere & nobis aliquis gloriam effici. Quam ob & odio
habet solus aliquem effici moralem. Ille enim Deus David voluit ut regem & suo
Regum 16. gl. Ps. Psalmo capud Sicle. Mat. 16 ad Joan. 7 & 8. Verum
hic respexit publicum officium. Qui Deus dicendo petit in hoc hunc adhuc di-
gnabit. Nisi mihi amplius ut debilem petrum. Deo publico hunc. Deo sine
meo & diem contra petrum, ut jam mihi ut debilis. Non ut ob
petri qui cessare Deo ut debilis, nisi qui cessimen Jesus dixi & diem contra
petrum. Vide adhuc rendemus petri si ut salua signalis nisi in cessionem
Juris dixi mercatis ti salua eam in negotium debitoris.

Dices. Sed Obi adhuc Dei debentis à cessio Juris, qui Deus ob petrum
hui petri negotium Judi ut inamicabile diem contra petrum, non petius
à regia favoris legis in ordine ad odio habendi petrum ob petri. Sic en
cessim à omni effecto favore legum ad inamicabilem rationem contra effectum.
Cum igitur effecto conferat effectum eam à cessi ibi amplius favore legem a
circa hanc effectum. Sed Deus condemnando effectum à salua à cessi hic de nunc ubi fa-
vore legis, ibi etiam à cessi ibi jam alleviat eam favore in ordine
ad diem petrum ob hoc petri. Sed ei quis nolle uti favore legis, et ibi
velle ibi servire favorem legis, non qui quis nolendo hic et nunc ubi fa-
vore legis à abdicare se favore favore legis, adeo rationi adhuc Jus ad-
hoc effectui conjuga se obligare Deo effectus ad à petendi debitum ad eo ad
à uidem legis favorem. et ibi à eo effectui se favori legis ad petendi
debitum sic adhuc rationi Jus ad petendi debitum.

Dices. Deus nullam habet super se legem à qua accipiat favorem
ad certos actus v.g. ad diem. Sc. obi Debentis hinc petri à regia favo-
ris legis in ordine ad diem contra petrum. Ch. d. Deus à habet legem
Ch. distinctam à suo dictamine seu Judicio practico. Ch. ab. Justificati.
N. d. et. Conam. Nam Deus, velut summam legem habet Judicium quo
judicat eum qui peccavit non & petit eius salutem ei dicit eius legem
tamdiu quidem misericordiam illi effectum suum à condemnavit. Cum igitur eam
condonat, jam cedit illo favore legis respectu ad hoc petri.

Just abis. Dell. negatiu favorie legis quodo ad habend in odio
patrem è & volle nè i cas pel Iste ibi favens in ordine ad habend alqui eg è pot vi
se ubi cas pel ille Iste favens in ordine ad dd habend pubi, neg ni debet nè
ni tas pel declarem illud esse specialem practicam ipsi Deo ideo tas pel
Deg ni pot volle negadam favoris legis Ff. Mij: Negà favoris legis
ni: singli à negand cas pel favoris legis. Ff. Mij. dd
Ff. Rnd. Negni ni favoris legis ni alud è gn cas pel Iste ad habend
esse sua in ordine ad quem favet. Ff ambo gd contingere ni ve q cas pel
alqui tidubius Juris, sive q nolit is cui favet lex singulariter et absolute
legem ibi patrocinari in ordine ad fundam. Ff ad glam dca ni
ni & cui favet. Neg Deg gentis illi favent ingressa lex. vel. Judicium
illig practicum q petrem possit Iste odio plegni si velit. nihilominig pot
& nolle singulariter Jus in actu ad habere seu acquire ad ordinem contra petrem
ubi tunc petebit cum resolucm ac possit petri condemnari cum actu p petrem
& simil jam Jus acquisitum et habitum à se abdicare ex dd Jure suo i am liber
acquisito ad indignandum petri neg explicite vel tacit, sive Juris retractatione pri
vilegii à Judicum petri Deg explicite vel tacit, sive Juris retractatione pri
vilegii juxta Gentilis Dei decreta, sive abrogatione retractatione, ut sicuti possit am
condemnare ac eo Judicium q hoc respective ius summam eig libertatem à singulis.

Obs 37 Volebat Deus condemnare cum ut liberum in actu ad q debet habere formal
positivam à quocumque libera; cum actus Dei liber in se liberi constituatur et pos
Patrem Dei Judicum, et simul q formam aliquem Extrinsecum. Deus cum actum ad liberum
à damnato pubi. Quod Deo, partem extrinsecam, Atqui nisi ingrediatur gratia in re
quisito pecti actu Dei condemnans liber nullum habere pot formam à quocumque
liberum actu ad. Et in consequens pecti debet necessario fieri in Deo gratia. Et
Ad hoc argumentum debet unusquisq respondere juxta ea quæ tenet de actu Dei
liberi, illi, qui tenent actum Dei liberum à Deo, ita, ut q
nes in exercitio libertatis Deum q actus à Deo naturales disponat, ille q pri
Infundam suam perfectionem possit privatam suam subjici. Et hanc debitandi se
absque sui Juris saluatione à velle q nolle aliquid, absque q exercendam ejus
dem actum actum liberorum, omnem libertatem suam exercere. Illi inquam
modum res prædictas negando Majorem. Nam nullatenus q formam libertatis Deo
actu Dei liber constituitur in esse liberi in actu ad. q formam suum, ut patet
unde quem actu Dei supponatur ut liber in actu ad. Negà actum Dei liberi verbum
ejus ad. formam q ni prius supponitur ut sua ejusdem formi. At verò qui
tenent actum Dei liberum ni ex Deo, dicunt ad objectionem, q conclusio

acdg dei liberi condemnatis petiri sine subsinè brâ possit cè v aliqd aliud damnum
vive nâle vive corporale à grâ diffinit. Quæ insuper homini, v alicui extraneq
offic vg. fractis rombi in fenestris. Hæc ex exemplo ubi extent g nal quæ simile.
v denig. Magna aliquis se quem natus dei liberi in cè liberorum in alta sua cum:
pleantur ut decent q dm vocentibus.

Articulus III

An petri possit remitti cum actu committitur ab hnè

Et dito. Ordal deg donare petiri hui cui ce instanti q quo interf.
pleget ab petri nbuali. Ita Lugo. Alipanda et Chij. contra Suarez. l. 4. de
Frâa. Arriaga. Valentia et alios.

Pb. cnô. Nulla in hoc pte offendi impliedie ut ex solubne obligationi petiri. sr.
Pb. 2dô. Condemnare petiri ce v ce cui iure deg acquisito ad rationabile odium et vindictam
petiri, ut indicigit cum deg petiri habituale condemnat v nolle acquirere sue pte odium
et vindictam petiri, non nolle acceptare favorem legis in ordine ad dies habendum et
punitionem petiri. Vt contingeret si reum inducti quo hui petiri deg si mauis petiri
esse qui ce cedere sure pte acquisito, qui hui nollet acquirere sue non ce acceptare favo:
rem legis in ordine ad rationabile odium et vindictam petiri. Sed petiri acceptare favo:
ri petiri ad nolle acquirere sue ne odium et vindictam petiri. Sed petiri acceptare favo:
rem legis in ordine ad dies habendum petiri. sr. Pb. Min. deg si acceptamus quod liberi
accepta ejusdi favorem legis. Omne ens pte favorabile habenti ratio liberi acquirer
in ordine ad quæ acquirenda ipsi liberi acceptat favorem rationem acceptat. sr. deg
petiri ce acquirer, in quibus ipse cui favet lex liberi favorem rationem acceptat. sr. deg
pte favorem rationem legis ad acceptare, consequit pte liberi ad liberi ad acquirer sue formale ad odium
et vindictam petiri. Ita firmat adhuc. Pet hui cum ad alium extendi ratio requir
Iure ens, qui inde pte procedit ad rationabilem indignationem, non ad acceptare favorem legis
in ordine ad inflam punitionem ad indignationem ut ce clarum ad sr. non quæ pte deg.
Pb. 3tio. Sed deg repudiare non ad acceptare favorem legis in ordine ad dies habendum
ed punitionem petiri ce cui indicti q quo hui petiri deg ad condemnare petiri q ce
indicti q quo hui petiri. Nego cui hic alia non condemnatis in Scripti:
mur. Pb. Ant. deg liberi acceptat huc legis favorem. sr. Pb. Ant. Omne
liberi rationi acquirendi ius formale ad dies habendum et punitionem petiri. sr. cum
ius pte acquirendi pte cui favet lex liberi favorem legis acceptat.
Pb. Ant. Omne ius favorabile liberi acquirendi vel. pte liberam acceptationem favo:
ris legis inviti. Ideoq Iudex ut in Mâ defuncti declaratur.

Pb. 3tio. Condemnari non remitti petiri ni aliud ce qui illud tollit, non inferat
petiri totius ce Iudicandi q quo actualiter punitur ut vol. simul ni effet pte
effect. Pb. Min. petiri inferat petiri totius ce Iudicandi q quo punitur. Pb. Dist. Maj.
Condemni petiri inutile Iudicem dei Ordinarium non condemnari petiri habituale, nihil ad

dibilem, seu in actu exp. Ad hoc ex solito requiritur, ut Deus aeceptet favorem legis
in ordine ad dictum habendi peccatum. Una aeceptatione si posita ni respectu legis Dei fit di-
bilem, seu Ens radicaliter. Quando vero actus exiliens fundat Entitatem ut seu Ens actual
ad finitum ultimum peccatoris. quo legis favore si Deus tollat ni respectu ho Deus fit dibilis.
Unde dispandus i exp. de obedire, calore frigore &c. Cur forma una seal nyla
si se solus agere ostenderet, sed subdi si alium, calo, calidum &c.
Formalm, sive allegat radical subdi si alium, calo, calidum &c.
Dices. Negatur Condemnatio Dei non aeceptato favore legis ni i dibilis
Deo, &c. ni pro Angelo si redderet dibilis Deo. R. omi. Negatur Condemnatio Dei
Deo, &c. ni pro Angelo si redderet dibilis Deo. R. omi. Negatur Condemnatio Dei
in habitudine pura ni i Deo dibilis, alias pote habilitate dicere hanc negationem
esse in habitudine pura ni i Deo dibilis. R. 2do i Concesso Antec. Dist. Consequens.
Condemnatio redditi hanc dibilem Deo. R. 2do i Concesso Antec. Dist. Consequens.
Non pot se reddere hanc Deo dilem actus forma quadam. Concess. Volud
quidam Theologi Mortis regia peccati cum peccatorem. Concess. Porro nisi
si Deus cum solum rationem habere, qua i forma in subdi reperiretur. Sp Minis.
non ad eum respici respectu Dei, ad Dei ni i Dibens. Unde si peccati
Christus Theologi iacet reddi hanc Deo dibilem.
Christus Deo ni pot in ipso peccati cum illius fit, qui i Summa regula omnis
Hoc obiici Deo ni pot in ipso peccati cum illius fit, qui i Summa regula omnis
Non valet hoc Consq. Deo ni pot in ipso peccati, qo subdi, qui i sua regula Deus:
sed alia. Ex obligatione rationem i qui i odisse cum qui peccavit, quibus ni peccati
requisitum. Similiter ergo non ipsa Valet.
Ad Solutionem aliam Instantiam Advertit sua. Ex si peccati condemnaretur sub
qua sola Jure si Deus Deum, Charitatem nulla illud negotium, seu non aeceptare favorem legis in ordine
ad odium contra peccatum. Aliud quaqui quia ostendo peccati, sed non aeceptare illum, respectu
qo Summe opponitur finitum ejus Charitati ob recedimus. qui finito odiendo peccati
ni odisse ipsum peccatum, si nimirum illum ob condonat.
Ad Solutionem aliam Instantiam Advertit sua. Ex si peccati condemnaretur sub
sub specie boni, qui ostensa Dei activa, seu ostensa facti adeo in radice ostensa actus
voluntate peccati ni destrueretur, attamen nulla quidostensa passiva seu ostensa
Juris, si quidem Deus tunc ni aeceptaretur peccatorem ob odium suum, videre ens sa:
vere legis ex ordine ad habendum odio peccatum. Unde effectus condemnationis Divinam
ni ob subdi ostensa Dei activa, sed solum suspensio ostensa passiva. Manente
in fundendi Justi ad indignam peccatorem, dis spandi etur ne ipsum sua misericordia.
Porro Deus gratia sanctificabilem in dicta hypothesi ab hac tolleret ni ex dio

inimicitia erga eum, ad eu exigendu ipsius actus parcamus: qui exigit ab eo quo
ipse ē, ni hō grāū sanctificand.

Adverte 2ndō. Deū alio modo fieri hō condonando pēā reatū alterius ni
stanti pōst ejus patrōnum, qm̄ se haberet si condonatō in ipsa patrōnū pōst
Nam condonando pēam pōst ejus patrōnum ederet Deus acquisitū hō nō condonādo ei
puniendum pectrum. Condonando autem in ipsa patrōnū nullū Deus ipsum acquisi
sed libere ñ acceptat grādem legis ex ordine ad Odium ad acquisitum. Ex dictis

Facile solvēs illas opponendas Implicantias. Nam. In tali condonatiōne
ed ordinguerētur Deus Deo ed ni ordinguerētur. Ordinguerētur, qā condonādo pēā
ordinatē Deus Deo ad odium contra peccatū. Non ordinguerētur autem, qā non
non Deus ad odium Deo quoquo modo. 2ndō. Pēā data ed effect offensa Dei ed ni
effect. 3tiō. Dato hō, cui peccatū actus condonatiōnis pēā ed effect peccati
et ni ed pēam effect qā qui peccat ē: peccator ni offert, qā effect ei remissionem
pēā. Ad. ad unum. Non ordinguerētur Deus Deo ad odium actus pēā
qā ni Deus ordinguerētur ultimus finis formalis ad odium. Ordinatur Deus ultimus ni acquisitus
ni Deo Deus in ordine ad actus. Ni supponitur illud operatō nolle acquisitum ad unum
Deum. Dato ultimo pēā effect offensa Dei actualis: offensa autem Dei positiva ni
Deus formalis ad odium contra peccatū impedimentum et literam Dei condonationem. Quo
ens Dei actiua ipse actus liber peccaminosus, non offendit legem Dei, positiva Deum
ni Deus Deo acquisito ā peccatore, qua ni ēt legem nollet Deo Deus habere ad finem
dignationem actus peccatū. ad 3tium Dico. Dato hō ed ēt pēam et ni offert
pēam ni eadem loco diuerso respectu, effect ens pēam ratione actus sui peccaminosi
qua contra Creatorem Dei actu operantur, et gratis de se dare illi Deus ad radicandū
odium contra se. Non effect autem pēam ratione condonationis Divinæ, qua positiva ni
Deo debitus. V. si placet dic. Effect pēam 2ndō consequenter philosophicam
qā Deus peccatū actum malum et culpabilem studuit Deus Deo ad odio habendum
cum peccatū. Non ēt autem pēam primō consequenter theologicam, qā ni ēt in Deum
Deus finis ad odium contra eum, consequi ni ēt ipse Deo debitus. Unde non tu
hō ille ēt quidem dignus Dei dilectionis finis cui, ni ēt tā digna dignitate
finis Dei. Legem Deo repugnando odium legi Deo positiva, ni acquisitum Deus finis
ad odium peccatoris sed tm̄ habuerit finis formalis, qā constituit in ipso actu malo,
pangi in tuto finis, ad simultaneo legis in ordine ad odium contra peccatū
Ultimo dnigo. Dato hō ed mandatū ed ni effect mandatus dic assumpti non
effect mandatū, qā pēā adnexum ni mandato agnoscit Deum, unde dato hō transeunte

pecti actuali, si nullam poneret retractationem pecti, esset Justus negative, hoc ... peccator ... considerationem Theologicam: quia ... peccator habitualis ... consideratione Theologica, at ... consideratione philosophica est peccator habitualis ... gratia ... retractaret pecti.

Articulus IV.

An unum mortale possit remitti absque remissione aliorum. 4.

R. sent. Juxta potentia Dei decreta ... unum mortale remitti absque aliis ... Ratio potissima est, quia juxta potentia Dei decreta nullum pecti remittitur ... simul infundatur gratia. Nam juxta Conc. Trid. sess. 6. cap. 7. Justi... ... est sola peccati remissio, sed et sanctificatio et renovatio ... per voluntariam susceptionem gratiae et donorum. Atqui gratia juxta potentia Dei decreta ... omne peccatum mortale, cum ... Dei amicum et haeredem vitae aeternae ... mortali ... possessio vitae aeternae ... justitiam ... confirmatur. Nihil damnationis est iis, qui sunt in Christo JESU inquit Apostolus. Atqui is cui per infusionem gratiae remittitur peccatum mortale, jam est in Christo JESU cui ... gratiam ... nihil jam est damnationis. Atqui nisi illi remitterentur ... mortalia, tunc ... jam in Christo per gratiam ... damnationi ... si nunc remissio peccatorum fit per infusionem gratiae, remissio unius mortalis ... omnia remitti.

R. 2do. Per absolutam Dei potentiam potest ... unum mortale remitti absque remissione aliorum. Ita Adrianus, Scotus, Medina, ... Suarez, Mastrius et alii contra quosdam Thomistas. Ratio ... mortale remitti potest per ... Dei condonationem et per infusionem gratiae, atqui utroque modo absolute potest remitti unum pecti absque aliis. Ergo. Prob. Min. quoad ... Nam si possibilis est remissio pecti per ... Dei condonationem absque gratiae infusione ... possibile supra ... tunc nulla est implicantia cur Deus libere ... possit abdicare jure suo ad odio habendum et puniendum peccatorem ... unum pecti, et retinere sibi jus ad idem ... aut alia. Prob. eam quoad ... gratia habitualis quae infunditur ad tollendum pecti per absolutam Dei potentiam ... compossibilis cum pecto. Ergo infusa gratia habituali posset Deus ad exigentiam gratiae ... exigit omne pecti remitti: unum tamen juxta ejus exigentiam remittere, alia vero ... ejus exigentiam non remittere. Sicut cum 8 gradus caloris positi in subjecto ... omnes gradus 8. frigoris ex eodem subjecto expelli, potest Deus ... ad exigentiam caloris, et 5. conservare contra ejusdem exigentiam.

Quæd hanc posteriorem suggerit questionem. Nota breviter. Q. Si gratia
omnis cum in gratia de peste mortali in Christo simpliciter nos constituat,
placidet ad dignum supplicium. Non simpliciter dignitas ad pœnam in peste privationis
gratiæ, ad affectus quæ culpa. Dignitas vi ad gloriam gratiæ gratificat, salvis
ad nullum ipsi amicum gratia. Porro in concursu gratiæ et peccati mortis peccati Gra-
tiæ bonitatis Gratia, cum illa ad justificandum sufficiens, hanc vi finalis complet.
Unde exigentiam gratiæ, quæ exigit gloriam supernæ debitum pœnæ.

Obj. 1mo. S. Aug. Lib. debere et solvere pœnæ Cap. 9. nil. Quæd non in
pœnas infidelitatis abiit, qui Judæus et Gentilis dimittere speravit Verum
C. absolute negavit ad remissio unius Peccati alterius. R. Dentur hic vi ressi
gentes Divina gratia in nullum absolute ejus gratiæ, nunc nunc unus nobis
revelaverit nobis se unum Mortale remittere alteri, Infidelitatis speraret
speravit unum Mortale sibi remittendum alteri, qd vi respectus ad absolutum
Dei potestatem i impossibile.

Obj. 2do Bonorum 22 debitum Vi gratiæ sunt Opera. C. remissio
peccatum quæ i Opus Dei singulariissima debet ei gratia, alteri i unum remittere
retinebit alteri i ei gratia remittere. C. negavit unum remittere alteri alii
esse Qui Dist. Debet ei gratia, hoc i ei debet habere illam turpem et
irregularem Imperfectionem aut defectu contra debitum. Corgni. Hoc i debet hab
talem gratiam omnis remissæ mali gratiæ sibi i debitum. M. Gni. Dicens
beatæ illæ i ipse, qd opera Dei semper debeant ei gratissima, non omnem in
re gratissimam eam sibi indebitam. Porro cui i multum vis negare, et hyperbolos
habere defectu gratiæ non includere negationem gratiæ sibi i debitum. Verum i
ideo, qd nullam gratiæ habere Virtualem Imperfectionem, et defectum contra debitum
D. vitæ hic i contingere, qui vis unum peccatum Dei remittere alteri, nisi
ei delectabilis and male in ejusmodi Dei remissæ reputari pro ima hoc i opus Dei mi
ritudine in quæ videbit numerum peccatum Mortalium ei debitum ei peccatum mi
ted

Articulus V.

An remissa culpa p pœnam remittatur reatus pœnæ
vita hoc Quæritur ima, an remissa culpa Mortali remittatur cum pœna
ei illi debita?

Ra. affirmative. Tradit hic i Con. Trid. Sess. 6. cap. 14. Ps. dms ex lapsis
ad Rom. 8. Nihil damnationis i iis qui sunt in Christo Jesu. Sanctus damnatio i ipse
culpa, secundus autem i privati Visionis Beatificæ, ny pœna eterna Sensibus. Igitur qui
sunt in Christo Jesu, scil. qui sunt Justificati, nihil damnationis i iis. Secundo. divinæ

gnus Justificantibus et gloriantib. Dominum in Justitia dextere[?] V. hor. et gloriscant. &c.
dilig. nos. Jo. gloriam. Proverbiis 23. dicit Dnus. Si dixero impio morte morieris,
et egerit penitentiam à peccato suo &c. vivet et n' morietur. Eamia pecta ejus que egerit
in[illegible] abnatur ei, scil. à Merlen et damnationem aeternam. P.S. sed cum Conc.
Trident. Sess. 6. cap. 7. Videtur, q. Justificati hoc fiat à Xpo remissam peccatorum
id cum Justificationem et renovationem Interiorem hominis, q. quam et sanctificatio Gratia,
et ex Inimico efficimur, ut si hanc Gratiam amittat. Adeoq. Justum et
Amicum Dei, ac Haeredem ejus necesse è n' ob subditum poenae aeternae. Vt in Instit:
cadere non remisse post Mortalis, remittitur cum poena aeterna. Item Gabutus ex con:
sensu d. Patrum.

Quarto 2do. An remissio pecti mortalis, quoad reatum culpae et poenae aeternae
relinquatur reatus poenae temporalis. Affirmative. de fide. Definitum in Concilio
Trident. Sess. 6. cap. 14. Sess. 14. cap. 11. et 8. Item Can. 12. 13. 14. Colligi contra
Haereticos moderni temporis. P.S. mo. Scripsit docet in semp Verae poenitentiae amicam
poenam remissam fuisse. Item Judicat Davidi à Christo remissam totam poenam ad
2 Reg. 12. cui pecti adulterij et homicidij remissum est, attamen morte filii ex
Nathan alias graviss. penis punitum.
Dicet. Ob alias ejusdem, ut ravenit in Scriptura ac Sanctorum aliarum ac Virg:
Intro ad patientiam exercitium. Contra 1. Apostol. 5. Scripsit. loci citati judicat, eos pec:
mortalia non Irregulas ob pecti et Scandalum, verumtamen qui blasphemare Sancti &c.
Qui verbum hoc filio qui natus è Morte Moriatur.

Secundo. Adamo licet postam. reatu remissum, sit ei pecti subi i Sapientia
10. ruinosum, pecti peccati remotum, subiit, ut constat ex Genesis Cap. 3.
Tertio Moysi Aaronem plurimum filios Israel male ingressum ac duram
missionis, ex varia morte punitos pecti eorum, quorum culpa remissam. Vide li:
quod Laod. 32. num. 34. Doctor. 32.

Patur 2do ex Pet. Tertullianus in lib. de pecti cap. 8. Cyprianus in lor:
Dolentis Basilius in Sermone cap. 36. Ambrosius lib. de Virginum Lapsum Cap.
8. et lib. 1. de poenit. cap. 12. Hyeronimus in Cap. 1. Joelis. Chrysost. Homilia
6. in cap. 6. Epist. ad Hebreos. Augustinus. Epist. 10. Sec. 53. et alibi. Et
ex arriana in Psalmum 50. cum ista Verba: erue eum Vandalum dilectum: Quod Vni
dictum est impunitate pecti cum eorum, qui ignoscit reliquiis.
Jo. 3. ex Ninivitis in Dig cum sunt à misericordia Dei et Justus, et dum sunt gratia
remissa culpa et Misericordia, et reatus cum poenam aeternam, qui hic nihil pro
Dei evadigmum caderet. Ita Justin Martyr, ut detrahiquod culpam sine poena
aliqua et pecti mala gratia gratis ostiquos aut Infideles.

Confirmatur.

ubi: reddentur fieri ppetuam gdam in remissa pœnam, ialor Gabrieam ad
remissam venit, ut qui minus debuit alicui ei remittatur.
reatum culpæ remittit & contritionem ante Amorem dei. & plus minus quia qui
rem & minorem Contritionem ante Amorem dei remittitur ei reatus pœnæ. Non g
æternæ qui toti simul remittitur. & tres pondus.

Probatur 2dò. Possibile id debito ppetuo Justitiæ Divinæ, saltem ad aliquod
tus gradum, ut major dispositio ad Gratiam plus gaudet de una peccati pœna rem
tui, simul magis displicet plus grave malum, ut Concil. Trid. Sess. 14. cap. 4
definit. Hinc

Infer. Posse aliquem Sanctum diu pœnam ad remissam æternæ, ad tempus
dotum gaudet Veluti pœna Purgatorij.

Articulus VI

An de potentia Dei absoluta possit remitti culpa, & illi manere reatus pœnæ æternæ, an item possit fieri econtra.

Ad summa cum duarum sub distinct. 2 pœna æterna manet pulsa
regulariter à peccato, quia simul remittitur cum pœna æterna. Ratio
Qui pœna æterna pro uno irregulato à hujus generis, ut supponat gravem offen
tempus, Voluntas ad primum illum peccatum pœnæ ad Deum debitum carum
ait cui talem Sedem mutuit, quo Voluntas ad in malo obstinata, et ita
Deum, ut primum. Unde sit ut illa Voluntas pœnam non habeat Deum, et sperat
tristum Cornuum gaudentia sustineat. Aliquibus videtur ut remanet hominis cui re
da à culpa, cum talis videtur supponat aliam culpam magis radicem
diciorum omnium.

Sed vera pœna æterna summatur Gaude privatione beatitudinis ad
nus dolorosis ubique obstinatus Voluntatis in malo ad Inhæsione Dei sui
et respici ubique ubi Deus Cornuum Sanctum, à replicat remitti reatum culpæ
et à remitti reatum pœnæ æternæ. Ratio 2da Sedum. Quia: Qui ejus
pœnam, qui gradu irregulato ad gradum Gradualem culpam, aliquam supponat
hic et nunc existentem, nullam involvit Contradictionem cum reatus culpæ et
pœna simul tales sed distincti, et ubi supponat aliam dampni radicem mi
do remissa omni culpa manet aliquis reatus pœnam, sal. temporalem
manet. Per absolutam autem potentiam Dei supponat una in
ras nobis, qui aliquem sanctum qui nunquam peccavit addixit pœnis
mis nisi obstinatione ita Voluntatis ad Deo cogna se. Et multo magis qui

Contra

contra quem Justus suum odium deponit addicere poenis aeternis ad vindictam seu pu-
nitionem peccati remissi quoad culpam seclusa obstinatione voluntatis et odio erga se, quo-
rum utrumque essentialiter supponit culpam habitualiter permanere.

Obs. 1mo. Divina condemnatio peccati ita se habet, sicut adaequata satisfactio pro peccato,
atqui posita sive possibili sive impossibili satisfactione adaequata pro peccato, non potest remanere
reatus poenae aeternae, Ergo etiam posita condemnatione peccati non potest remanere reatus poenae
aeternae. Resp. Dist. Maj. Condemnatio peccati adaequata scil. et quoad culpam et quoad poenam
ita se habet Conc. Maj. Inadaequata scil. quoad solam culpam. Neg. Maj. et concessa Maj.
Dist. Consequens. Ergo posita condemnatione peccati adaequata tam quoad culpam quam quoad
culpam aeternam non potest remanere reatus poenae aeternae Conc. Consequens, Inadaequata, scil. quoad
solam culpam, Neg. Consequens.

Instabis. Velle pati inferri malum gravissimum, quale est poena aeterna, sup-
ponit odium et aversionem ab eodem. Ergo si Deus adhuc velit illi inferri poenam aeternam
habet eum odio. Resp. N. Ant. Nam solum supponit Justitiae administrationem, quae
[illegible] solum voluntatem vindicativam. Sed
necessario supponit odium abominationis et aversionis,
sicut etiam humanus Judex non odiendo imo amando reum velle crimen punire.

Obs. 2do. Peccatum ejusmodi adhuc retinetur in memoria Dei in ordine ad ipsius
vindictam, Ergo adhuc permanet habitualiter, adeoque maculat hominem. Resp. Concesso Ant.
Dist. Consequens. Adhuc permanet habitualiter quoad reatum culpae. Neg. Quoad reatum
poenae Conc. Consequens. Neque inde sequitur, quod hominem maculet. Ratio est: Quia hic dicitur ma-
culari per peccati habitualis, quatenus illud moraliter perseverat in ordine ad Deum, ut potior
est ipsum sibi invisum et displicens, seu in ordine ad odium abominationis, non autem
quatenus moraliter permanet solum in ordine ad poenam aut alium effectum. Alias enim in Justificatione
hominis fere semper maneret macula peccati, quia semper fere manet macula partis reatus poenae,
scilicet debitum poenae temporalis.

Resp. ad 2um. Potest Deus remittere reatum poenae relicto reatu culpae. Ita
Hugo Cavellus et alii. Ratio. Quia reatus culpae et reatus poenae distinguuntur realiter,
suntque inter se separabiles. Posito enim peccato Deus duplex Jus acquirit contra
peccatorem, scilicet Jus odii [illegible], et Jus vindictae. Ergo Juri ad odium correspondet
reatus culpae, et Juri ad vindictam respondet reatus poenae. Unde sicut Jura haec
sunt inter se moraliter distincta et separabilia, ita et reatus ipsis correspondentes. Quare sicut
potest Deus cedere Juri suo ad puniendum, et retinere Jus ad indignandum, ita potest
tollere reatum culpae et retinere reatum poenae, etiam cedendo Juri suo ad puniendum
et tollit solummodo reatum poenae.

Porro Deus ad odium et ius ad poenam ei solet se separabilia. Ab. sm̄o.
Defacto inde quorundam damnatorum et peccata eadem puniendum, posita autem ordi-
natione debite remissa poena reddit veniabilem, attenta in definiti remissa culpae ut
rum; qui damnatis Deus illas non remittit, sed eos ob veniales quos, perdat perpetuo
accessibiles. Ad 6. Deus in damnatis non punit pecta ab illis commissa in
damnatos, sicut Deus non bene vel male meritis: spatium vitae offerte et determinat
Attamen Deus quo modi pecta damnatos magis ac magis abominantur, adeo ut
ea ipsorum pectis existere reatus culpae non tendens poenam.

Ad secundam Objectionem nota sm̄. Quia dicta hypothesi manente culpa
manente reatu ad poenam fundamentali qui culpa inducendo reatum ad poenam, non
manente autem formali qui supponitur Deo existente. Quia ad quod inducendum,

Nota 2do. Quod sicut non omne amor est Deum benefaciendi. Sic non quod quis
amare aliquem amore simplicis complacentiae, nec dum eo ipso ille habeat be-
neficia cum non omne odium est voluntas malefaciendi. Potest enim quis aliquem
abominando ob aliquid, quod ei accidit, quem non odiamus malum
Deus in dicta hypothesi odium sui ipsius peccatum, sed ipsum simpliciter
abominabilis et execrationi, non autem ofiendus: deus non haberet diuinam
voluntatem illi malefaciendi seu puniendi. Sicut supponimus Deo jam unum
ne poenam indonasse.

Quæstio III.

De remissione peccatorum venialium tum in hac vita tum in altera. Articulus Imus

De remissione venialium in hac vita.

Circa sm̄. An. p. quis quae manifestum reddendum venialia. 2.
Ob negativa. 1. Omnium obex scelum. Probatur sm̄. Quia offendit
Dei decreta ad remissam poenam requisitum non esse ab eo, et ordinabile omnia se-
cum viduale, aliqui ab eo opus illud ordinem et diversis a pactis venialibus
quod eorum reatus. 2. Confirmatur. Multa opera bona quae pos-
sessores cum effectu Deo grata ac opponendo illius ad quae oppositum, ut
possidet Deo et ab viduales. Et in eorum ea dolet ea ab. Sicut ea qui
ni et alteri opponitur, patet illud ea dubium.

Ab. 2do

Ob. 1mo. Si gratia recidiva stabilitas Venialia, nullus ea iustus salvabitur
ex eo in Venialib. Patet, nullus est iustus, qui saltem aliqua bona opera saepe non ag.
regatis. Atqui per dei primo. Minor cum patet in virgore omnia illius, qui omnia
Joan. 2. habebat. Si dixerimus, quia peccatum non habemus, nos ipsos seducimus. Et
postea omnia de Venialib. concludebatur.

Obs. 2. Thom. quodl. 8. art. 2. in Corpore ait, qui gratia caritas de novo
gratia augmentatur pena Venialis remittitur. Atqui ad singula opera bona, imputata
gratia augmentatur, sic ad singula opera bona remittuntur Venialia. Et
sunt S. Thom. eadem quaestio. Sacr. de Decret. ea perfecte universali pecca Venialia
non remitti sine poena saltem Purgatorii. consequenter ad hanc quidditatem Legis
dicit ea plurimum videlicet. Tandem augmentatur de novo Gratia ob opus
aliquo qui Salvum Virtualiter peccata non recordata Venialium, semper remittuntur
Venialia. Non vi Sumendus universalis ut Verba sonant.

Obs. 3do. Qui meretur finem meretur eam ut tollantur impedimenta ad finem
assequendum. Sed hi faciunt opus opus meretur finem sc. gloriam aeternam
Ergo meretur ut tollantur Venialia, quae sunt impedimenta ad illum finem. Et
Haec objectio nimis nullum plan. Non plus qui facit opus bonum mere-
mur eam subtrahendo omnis reatus ad poenam temporalem, quia debitam.
qui ultra saltem ad 2do. N. Maj. Non potest quis mereri quem
finem, quia nemo Meritum, quia ad Gratiam jam progressi, attamen aliquem
sua culpa impedire ne perveniat finis, deus opus habeat vitia mala ad tollendum
ejusmodi impedimenta. Sicut in nostro hoc casu dicitur, quia videlicet opus Mei
ritorium et quia conferens alicui Gradui Gratia et gloriam aeternam ut ita vim
sublativam Culpae Venialis, quae est impedimentum ad consequendum finem scil. gloriae.
ad eo negat ut ita vim ad nullatenus sit peccabilia. Porro qui omne
opus bonum ab hac quidditate positivo meretur gratiam et gloriam aeterni meretur
remissionem Venialium, licet hoc sit mihi quidem illi est inde qui omne
opus bonum Justi reatum sua ordinatur ad Gratiam Vitae aeternae, attamen
omne opus bonum habet rationem satisfactionis et obsequii Dei cum sint multa
opera bona quae nequeunt voluntate ordinata ad Gratiam Venialium, nequeunt
habent rationem Meriti.

Circa 8lio. An ad remissam Venialium sufficiat in solum Cordis pfessi ad eam gravitas. Affirmo in hoc Gradu?

Ad affirmativ. Sic tamen ubi in altris id universalis explendum est ad eam venialis remittantur ad Venialia, si autem sit altria obspecificam rationem Venialium Cordis Ignitis remittantur solum illis Speciebus. Sic Navarr. disp. 11. Sect. 3. assentitur. S. Cajetanus et alij Thomistæ. Pb. Amo. de Cruz. Sanch. q. 88. tom. 1. cap. 3. docet pro Venialis altris culpam possidentes in tempore mortis remissis capitis posse. Atqui pro solam possidentem Cordium altris sacramentis possidentibus Venialia in effectum remissa. Ergo pro illis possidentibus Venialia in effectum remissa. Nam solum unus modo possidet capitis. Pb. 2do. Qui nulla Venialia potest id longe in: seriosa ordinate, qui ita pro Mortalibus, imo in finibus absentes ab eo Sch. 15. 2. Mortalia sufficienter Cordium possidet ad absolutionem Venialis est sufficiens cum altris quærendo, quam supponimus altris altrum Cordis adesse dignoscere. Quæ Cordium Cordis pfessi sufficienter ad Mortalia remittenda. Inde altrio ab Cordis pfessi solum quæ Cordium sufficienter ad Venialia remittenda. Confirmatur. Sic Sup. in Enchiridio cap. 7. n. 8. resolvit in Cardo Toletanus tit. 25. y alius Decretal. Distinctio 6. cap. de quotidianis, apud pfessi Venialia tollit p. Orationem Dominicam, et alia pia opera. Pb. postremum id ea ratione, quia illa tantum quæ in Mortalia sufficienter remittunt Venialium. Sed ni requiritur ad remissam Venialium Cordis pfessi, ad sufficiens altris cum Mortalia.

Ad dicta. Sic tu ubi in altris id universalis explendum est. Nam cum ad omnem remissionem in altris legem divinam ordinatam requiratur retractio pro tali Mortali, sufficiens altris id universalis de gratia Venialis ni remittendum omnia, id solum ea ad quæ se ea extendit.

Pctes. Quidni altris id valeat remissa sua sufficiens ad remissam Venialium. Ry. affirmative. Rad. Cordis pfessi gratia ing. id remissa i sufficiens ad tollenda Mortalia, ei cum altris gratuitis id remissa cum sufficiens ad tollenda Venialia. Utro ergo cum solum spiritus requiratur ad remissam ni vis interessit cuia aut altrio. Sic altris gratia ing. remissa altris digni sicuti in gratia existente id supponimus.

Obl. cum Vasq. Martinone. Lugone et alijs. Ad remissam culpa sacramenti sufficiens gratia altris cum remissa dummodo is ad illa extendat, sequeretur gratia Venialia sola vere Mortalibus mingi prius remittenda et sacramenti potius ing. ei remittendum et sufficiens gratia Gradum ad absolutionem. Atqui lex sicuti non admittenda, cum gratia sola omnia Sacramenta indulserunt ad Doctrina sequitur.

auxilio sua. Hinde si hō aliqua ratione se ad ea[s] Heroicos actus supernales puta fidei spei doloris seu Motu poenarum et similes disponat, conveniens ē ut tali illa conferat in ordine ad veram et salvificam conversionem. Jam vero remissio Venia:
~~Obs~~ ~~2do~~. Item cum n̄ sit necessaria ad conversionem veram ā Mortalib. n̄ ē cur eam exigerat priggi hō justificandi imo inconveniens est, ut eam Dni sarguo conferat absq[ue] ulla necessitate.
Obs 2da. Si hō in originali moreretur habens aliq[uod] Veniale, huic deberet remitti Veniale manente originali. Ergo pt eam manere posito actuali Mortali remitti Veniale. Pb. Ant. Si tali n̄ remitteretur Veniale deberet aē ejus pati poenas sensus extra lymbum, in quo nulla sunt poenae sensus, ergo deberet illas pati ū inferno & in purgatorio. Sed in neutro pati: n̄ in Inferno, qā hic pforatus ē decedentib. in Mortali actuali: n̄ in purgatorio. Qā Conc. Florent. in decreto Eugennij: Hi esserit eas solum animas ibi purgari, quae in graā decedunt. Ergo cum ū in nullib. puniri possit debebit illi remitti. Resp. 1mō. Hoc ad summum probat debere ipsi remitti reatum poenae ex Veniali culpa eorum, n̄ vō debere remitti eam reatum culpae. Resp. 2dō. Cum Martinone tollem aām ingratam originali et Veniali posse in lymbo puniri juxta mensuram Venialis culpae a se commissa. neq[ue] em̄ vō necesse ē, ut lymbus omnis doloris sit prorsus expers. Imo pbabile ē, qd ii qui in lymbo cum solo originali sunt cum aliquo dolore reali et afflictione extra Invisibilem Dei ferant privationem beatitudinis aeternae.
Quaeres 5tō. Utrū ad remissionē pctī venialis infundatur graā sanctificans, et an ut ∫ā tollens pctā Veniale. Deinde an quoties infunditur augmentum graē remittantur Venialia. Resp. ad summum affirmatur. Rao. Qā ad omne opus bonum et meritorium ab hōē justo positum datur augmentum graē. Atqui opera satisfactoria et oblativa Venialium sunt opera bona et Meritoria. ergo ejusmodi operib. positis et tollatur Venialia et detur augmentum graē.
Resp. ad 2dm. Graā habitualis collata in remissionē Venialium admisse n̄ ē ∫ā tollens formaliter pctā Venialia. Ita S. Thomas hic. quaest. 87. art. 2. Rao. Qā nunquam tollitur ∫ suum oppositum, et inquit S. Doctor. pctūm autem Veniale n̄ adversatur habituali Graē & Charitati, sed retardat actum ejus in quantum nimis inhaeret bono creato, licet n̄ contra Deum. hucusq[ue] ille. Ergo graā habitualis adm̄ se n̄ tollit formaliter pctā Veniale.
Nihilominus graā collata in remissione Venialium si consideratur ut conjuncta cum Motu liberi arbitrij contra pctā, seu cum actu poenitā, tollit formaliter Veniale. Nam ut sic sumpta opponitur pctō Veniali n̄ ratione sui ipsius, sed ratione ∫ā sua simul secum existentis, scil. ratione Attritionis & Contritionis, quae repugnat pctō Veniali. Unde eam in remissione Venialis, graā habitualis ut conjuncta actui poenitā ē ∫ā formalis emundationis animae a Venialibus Maculis. Atq[ue] ita n̄ ē dicendum graām

compensabilis augmentu p̃ gr̃ā et gloriā augmentum, Ihū de congruo remittat pēna
Venialia ex liberalitate sua. Hoc cū Deus pendet à liberali Dei acceptatione, ut nobis ad culpā
remittere pēna Venialia ex liberalitate, quoū pnamus opera condigna satisfactoria; et simul
cum Vita meritorum ac satisfactionem imponere curatore in alterum Gymnasium distincto à remissō
Venialium, quam in Morte nobis Gelatus cū aliq; alio actu pendā in via chiste, ut ex
discendis patebit. R. ndo. Concessō Ant. et Cogm. Disparitas est. Q̃ opera
bona satisfact debitā pnam temporalē, quatenus ea sunt penalia et afflictiva nostrae ut
vere debito culpa satisfact p̃ opera bona, quatenus sunt satisfactoria. Ut talia autem ex:
dunt in Cultum et honorem Dei offensi. et Satisfactione meretur cum Gymnium gr̃ā et glo:
ria omnis cū Cultus et honor Deo ab hac fonde exhibitus mereatur Gymnium à Deo.

Obs 2 do. Q̃ dictis sequeretur non nunqm p culpa Venialis satisfacere ad regu
lariter, alqui hoc dicere negud. Ex. Pb. Min. Quoties parte nostra penitus equivalens
offensi licet offensa illius n̄ accepted ln̄ nos satisfaciamus p offensa p̃ equalitatem
Non sicut pena damnat ex parte offensi. Sed satisfactio debet taxari ex parte
offensi offendentis. Unde ille pendet ab arbitrio offensi hanc n̄ item. Ex. R. Vi
culpa Venialis Justi satisfaciunt ad equalitatem in actu primo, ad n̄ in actu 2do. Q̃
Vis satisfactoria operis boni in actu 2do p alium compensatur, ex liberalitate actū
Dei remittitur culpa. Unde cum p Gymnium gr̃ā et Stolā in nostrum favorem
compensatur Vis boni Operis satisfactoria pro culpa Venialis, n̄ possumus nos dici satis
facere p illa ad equalitatem in actu actu 2do, sed Ihū in actu suo.

Instabis. Ex. sic compensate nostra satisfactione p augmentu gr̃ā, possed Deus
in remittere nobis culpam Venialem, qā remittat Ihū ad congruo nobis remittat Venialia.
R. Nego hoc. Rō: Q̃ remissio Venialium x gb. ponimus opera satisfactoria dempta
ex infallibili regula ex liberalitate ejus Dei, quata ejusdem Gymnium nobis fudus Gaipue
Infinitis Meritorum Christi. Sed licet de congruo Ihū p̃ Gratiam pēna mereatur Re:
missa Venialium, semp tū ex Infallibili Legitur cum remissio pēnā Venialium ex
liberalitate Dei juxta Gymnium ejusdem fundatu Infinitis Meritorum Christi.

An et qualiter p̃ Sacramentalia remittantur culpa Venialia egimus in Mā de
Sacramentis disp. 4. Quæst 2.

Articulus II.

De Remissō Venialium in Morte seu post hāc Vitam.

Ores 1mo. Quo et quando Justus ex hac Vita cum culpis Venialibus decedentibus
ex remittantur?

R. Remittuntur in ipsa Instanti Mortis seu in primo n̄ri Vitae, deposito Corpore

aut aliùdue supernalis, qui ad illa cum gratia Dei quemcunque adducere cum Adua
chat. ē simile cum S. Thom. Quest. 4. de Malo. art. 8. Cobre quadam.
Habitis hac rejectione aliarum opinionum circa hoc punctum. Nam primo ni remittuntur
per ipsam Justi Mortem, aut ob meritā talium Vitā. tum gratia Concilia et Patrum unanimi
suffragio asserunt ni remittit pēna aliqua omnis penalis, tum gratia per contrarium, ad
quas stabilia post Justificatum in Baptismo omnem, acceptam mortalium absolutio ullo suo
Meritis cum aliquo Veniali. tum gratia licet habendo Meritā sua Justi Morientes
attamen jam ea habent aliunde adaquatum Premium, scil. Gratiam et Jus ad gloriam. Ita
inde Merita illa antecedentia si habeant se per modum retractationis Venialium. 2do.
Non remittuntur ni culpa mortalis, etiam ob gratiam positam rationem, tum gratia finalis
seu perseverata usque ad Mortem ē eadem quae fuit in Vita, &. si in Vita ni culpa tollitur
mortalis culpae non illis apparebatur, eam post mortem ni cujus nec illis apponitur. 3tio.
Non remittuntur ob condignam satisfactionem in purgatorio. tum gratia remissis culpis
Venialium diu valde dispositi deberet, ad eas tam in anima Justorum post Mortem haberent
Deum à se quasi retinentes aversum. tum gratia haec oppido in subtili suppone fundatur.
Suppositi ni maculam peccati seu Culpam habitualem cognitore in obligatione ad poenam
et peccato secundam. Quod in Mala de pēna constabitur.
Ad Ob. 1mō. In hac Vita culpa Venialis ni remittuntur absq; actu poenitē seu absq;
actu detestativo earum sive si suae Virtuali. &. nec in altera Vita absq; eiusmodi
actu remittuntur. Pone tales actus animae in Statu separationis negari neguit. Nam
ex una quā parte videt omnes suas Culpas Specialim à Deo ad remissas imo non
scabit se et eidem placet. ex altera autem parte habet auxilium supernale ad eas
detestandas, cum ad ejusmodi auxilium habeat Jus, in quā habet Jus ad gloriam
quae aliter ni sublatis culpis Venialibus neguit. Sergi habet Jus ad ea, q̄ adjuta ad
sit tollere Impedimenta ad Gloriam pinde auxilio ejusmodi adjuta delebantur culpas
suas ita gratis positionem per Contritionem specialem. Simul cum Scotus in Dorm. p. amore
formalem qui ē Cordis Virtualis
Advertendum autem hic, q̄ actus ejusmodi in primo instanti Separationis animae à corpore
objectus, ni habeat se per modum Meriti aut Satisfactionis. Radix. Ut post hanc Vitam ni ē ne
plus locus Meriendi et satisfaciendi, sed solum habet se per modum dispositionis et Dispositionis re
motivae Impedimentum remissionis, quatenus scil. removet Impedimentum, non ni retractationem
quae erat in Vita, confundit totam observantiam moralem Culpae Venialis. Ita docet Scotus
quest. 4. de Malo ubi ex ingressi, q̄ post hanc Vitam detestatio mortis, et mortis dis
cussio et aio totius q̄ Impedimentum Venialis culpae ni tā meritum absolutionem, et dimissi
nem pōne sicut in hac Vita.
Ob 2dō. Nullus actus in illa Vita absolute valet ad remissionem poenae. &. neq;
valet ad remissionem Culpae. Ut enim ni remissio Culpae qui poenae. Ut Constat Act. 8.

Dispensandi sunt. Quia cum remissio Venialium defunctis in gratia Dei necessaria est ad asse-
quendam gloriam ad quam jus habent. ad remissionem autem culpae juxta essentia Dei decreta
est exigitur ipsius peccatoris retractatio et conversio ad Deum, dignum videtur praevia dis-
cendere in conditionem illam conducere ad remissionem culpae. Et sic quia substantia reatus poenae
quies sed necessaria ad habendam gloriam, et possit fieri per satisfactionem a Deo inflictam
non est necesse ut fiat per actum praetatorium [illegible] per actum ipsorum animae [illegible] reatus
poena solum tollitur per actus ut sunt Meritorii et Satisfactorii. Ratio autem me-
riti et Satisfactionis cessat in altera Vita: Et hinc est desputatio quia actus ipsi alteri
valere ad remissionem poenae nisi per modum Meriti et Satisfactionis. In altera autem Vita
cessat ratio Merendi et Satisfaciendi ut verbalis in fide pium. Vero ad remissionem culpae actus
possit valere solum per Modum dispositionis etiam in altera Vita. Siquidem enim de facto in hac
Vita nec attritio Sacramento, nec Contritio extra Sacramentum causat remissionem Mortalium
per modum Meriti proprie dicti et Satisfactionis.

Obs 2do Sine fundamento supponitur posse Venialia posse remitti in altera Vita
cum ibi sint non est locus merendi et satisfaciendi, ita nec locus remissionis. Siquidem ibi jam
non est Via sed terminus. Rx N. Ant. Fundamentum supponitur est verbis Christi Verbis
Matt. 12. Non remittetur ei neque in hoc saeculo neque in futuro. Ergo in futuro saeculo
fit saltem aliqua remissio peccatorum. Nam alioqui ad membrum opponere supponeret
falsum. Quod dici nequit de effato Summae Veritatis. Et ita in hoc loco infert Gregorius
Magnus. lib. 4. Dialogorum Cap. 39. respiciens hic non intelligi Mortalia, sed Venialia
quae remittuntur in Purgatorio. Et necessario de culpa intelligi debet, et non de poena.
Quia quoad poenam non etiam Mortalia in ista Vita remissa, qui Venialia remittuntur. Deinde
fundamentum est ex hac ratione potest quis decedere in gratia Dei, attamen in statu peccati
Venialis, ut si in Veniali existens repente deveniat aut fraenetice moriatur. Hic cum
Veniali decedens certum est quod non ad damnandus aut privandus in aeternum Beatitudine, cujus est haeres
gratiam in qua decessit. Nec cum habens maculam ingredietur coelum. Siquidem nihil coinquinatum
introibit in regnum Coelorum. Consequens igitur est ut liberatur a culpa a qua liberari absque
retractatione nequit. Ex hac posita liberabitur per illa.

Obs 3tio Ominis illius Texti Machabaeorum. Sancta ergo cogitatio est pro defunctis orare
ut a peccatis solvantur. Petimus enim facta idea faciente pro Mortuis ut a peccatis
solvantur. Ergo si in primo instanti Mortis condonantur hic potest incassum petimus
ut a peccatis solvantur cum jam sint in ipsa Morte soluti. Rx. Non petimus ut
a peccatis solvantur quoad reatum culpae sed tantum quoad reatum poenae. Mortuique
autem posita dicunt. Posse vero reatum manere culpa remissa certum est. Nec oranda
Ecclesia pro defunctis ut a peccatis solvantur intelligit culpas peccatorum, quia cum ait
universim pro fidelibus et frequentius contingat fideles emundatos a culpis Venialibus
decedere ex hac Vita orando Ecclesia pro defunctis universim solvantur a peccatis, intelligenda

culpæ quoad
Obst. 1to. Si adultus non ab Baptismo moriatur in peccato veniali non tradabit. Item si
quis Martyrium subeat absque dispositione ad remissionem alicujus venialis, poterit tamen
salvari à Morte beatifica, absque poena ullius. Ergo non tradit. Quod tri sit an de Martyrio. Item ni deberet poena ullius Culpæ ad S. Patrum doctrinam
Sextum. Augustini, qui docet injustum fieri Martyrem si Martyrio crudatur. Ad
distinguendum Medici dicam ad primum in casu contra, dicamus dicam à primo motu
Jungendi secundum beatitudinem Regnandi contrario Negro. Primo cum mutuante si fructus
beatitudinis, qui alius remoto illo Impedimento Jungendi alium beatitudinem sunt nisi quam Venialis
per unum Baptismum, qua possit ego Solum culpa et poena, in baptizando, quam vitiosi
Jesus in Martyre vi in Martyrii. Legem Martyrii, quod dicam si dicat ad culpam
omnem et poenam, supposito quo in Martyre sit remedium Impedimenti seu possit
regnare sine debita patrum redimendi. Regnum privilegio nobis venit ad culpam
debitam, quæ Oratione, Martyrio fieri debet. Dixi transeund. Nam mihi videtur
venienti primo ille Impedimento, quia sit Martyre absolvi solvi de Venialis in Vita ut vi-
dendo, statim ut remittit ad culpam consequitur ad Beatitudinem, dicit enim in hac Vita quam
Sistere, unde in patria, statim ad remissa poni ad Martyrium non gratia consequitur.
D. baptizandum statim post baptismum Martyrio.

Quarto. Ad in damnatis poena Venialis non remittitur obstat debita
extinguatur per satisfactionem non est in æternum rem. Venialis manet obnoxia
pœnæ. —. Ob. Poena in damnatis Venialis non remissis obstat debita
debita extinguatur per satisfactionem negatur illi, quam sibi quod possunt in pur-
gatorio, et in gratia decessorum. Ita S. Thom. in 4. dist 22. art 2. quæst
ad quartum Scotus dist. 21 quæst 2. Bellarm. lib 4. de pœnit. cap 8. Sal
Major, Navarrus Corina Trithemius et alii citra multos.

Dicitur 2do. Quilibet vindicativa nihil aliud exigit, quàm pœnam sufficiendi ad gratia
dum, quia ipsi Deus gratiosum debitis à Judice determinatur, non gratia à Deo justa pœna
ænæ culpæ sunt. Sed non ad hæc requiritur remissa aliqua, aut dimittatur et cancellatio re
ad Reconciliationem regnare dicatur, ne obstaret ad Deo reconciliari. Igitur poenamus qd unus
ab debeat pœna ut 6. infernus ad annos 10 gloriæ, ubi hanc soluerit duo in pur
gatorio vero in septem, subsistunt Judici Vindicativa. Si ultima pœna gloriæ
jam ad ultra cardinem pœnæ. Simili si pœna Mortalis remissa debebatur Dei ad
regnum pœna Judicis ut 7. hoc si pœna mortalis impleat, nihil restabit Judici Vindicativo
ad quid ad unum alterius.

Dices cum Suarez 2. Deus in remissa pœna Mortalis remittitur pœna Mortalis
in dempsorum ex ni dimittatur in pœnam æternam, pœna sustinenda, ad Solum
ni Pœnæ Dei gratia et amicus. Si igitur Deus ad pœnam in æternum Gehen
ni ad in æternum quoad Pœnam. Patet ni. Ex cum remissa mortali pœna

ñ sunt remissa pœnæ æternæ absolutè asserendum, sed tm̃ sub conditione, si pœnæ à nouo
Mortali à defecerint. Contrà multa remissa videmus aliquem gradū pœnarum p̃ subsequens
peccatū, qđ dicit ꝓp. nō probat. Contra 2. Non specialē ad Sacram Vindictam
ad quam tres obligens pœnas sit Vindicta gratia an vō causa primum. Ait hoc adquisit de ordine
ad 6. qđ. Si qđ debito pœnarum complectum ortū ex culpa venialis mihi ex remissa Mortali.
Deus dicit in æternum punirit tunc Deus punirent vltra condignum. Cū tr̃ reatus
culpæ tm̃ ad pœnas temporales n̄ vō ad æternas, aliqui hoc deo negant. Deus ex cam
in Inferno punit vltra condignum in calo autem Gmi adhuc vltra condignum. Ex
Dicet. Punirent Deus vltra condignum p̃ accidens ad ꝓ os, in quibi videtur hoc
debitum i conjungunt Sabulum Deo eosi ad damnati. Contra 3 mō. Adhuc hic
mihi n̄ angel debitum pœnæ, seu reatum ad pœnam, dicimus autem Justū ꝓ
respicit culpæ Inferna gravia v causa de tm̃ pœna gdā qđ debitur. Contra
3 dic. Ex. qđ Magdalia semel absolutè remissa vel erunt gradū reatum pœnæ
sallem p̃ accidens. Contra 4 dic. Sic ex qđ Lazarus à absolutis pœnis damnatis
discedat ex hac vita n̄ cubiculum debitum pœnæ p̃ accidens ubi, qđ Lazarus tm̃ ad
introitum gloriæ ultima, sed debet Justū Sacrificium subsistere in purgatorio, n̄
obstante qđ ad Inferna damnata Salvatoris in æternum. Ex. similis ratio qđ
injustus n̄ resolubis pœnis temporalibus discedat ex hac vita n̄ purgatus ꝓ accidens
debitum pœnarum ob eam rationem, qđ injustus iudo ad Dom dispensatus Inferno.
Sed Justū Vindicativum ꝓ satisfacere n̄ obstante qđ ad eosdem.

Obj 1mō. Si debitum pœnarum ꝓ venialibus relinquitur in damnatis ꝓ satisfactionem
dum ꝓ hoc debito satisfit deo in Inferno, Ex. aliter in Inferno Satisfactio. Cui dia
gnud. Cū sicut n̄ valet dum pœnam meremi in altero seculo, ita nec satisfacere. Ad
dist. Segnelar. deo ꝓhoc debito satisfit in Inferno ꝓ satisfactionem. Ex. Deus:
indram alicujus gratiosi ed ad cultum dei specialis Operis. N. Segnelar Matthæi.

Obj 2do. Sacra Scriptū testatur in Inferno nullā è redemptio. Item Damn
damnatorum n̄ meretur de gnis pœnam n̄ relinquitur. Aligni si damnati possent satis:
gati ꝓ peccatis venialibus haec n̄ esset vera Ex. Ex hijsmodi locutionibus in:
telligendum sunt de redemptione in Inferno absoluta, et de extinctione ignis absoluta
qui ꝓ multa illorum capitis ex illis Visionis et pœnis æternis, nec unquam ignis ardens
& mordax extinguatur, non de vō decoctione pœnarum temporalium quarum
Indispositionis Mensura positionata venialis imponitur.

Obj 3tio. Reatus culpæ venialis manet in damnatis in æternum, Ex. et
reatus pœnæ ꝓ venialibus debitæ. Ex. nunqui satisfaciunt ꝓ venialibus. Ant. admittit
Consequentia probatur. Reatus pœnæ è passio seu spiritus. Reatus vō culpæ è
modum essentiæ. Ex. si essentia manet in æternum, cū spiritus manet in

aeternum, qui grue manet et sanctificati, tandiu manet cum spiritu R. C. Abb. N. Congn. qui ejus Abbatem dicit. Stud. Sed spiritus ipsius. N. M.° e spiritus Moralis. C. M. ob. Ob. C. Moralis est spiritus ab essentia morali simul et inseparabiles. Ut patet in reatu culpae et poenae cum in eodem subjecto inveniuntur. Sed ibi remittit reatus culpae ad manere reatum poenae, ideo ibi dicitur quod reatum poenae temporalis. Ex. cum e converso pro eodem reatu poenae et praecantum datur satisfactionem et manere creatus culpae. Cum sint diversa jura et diversi actiones separabilia ut dictum e supra. Sic cum pro matrimonio valido essentia, et consensus obligat radicem debiti, quae est spiritus Matrimonii, et nihilominus commissum sit divortium a Conjuge. Sic in Societate nostra apud Personas religiosas nondum professas manet Jus ad Patrimonia sua, sed tamen non est jus de licito ita utendum aut disponendum absque facultate superioris. Unde damnatus postquam est in Inferno suffert veniales, et manet suppliciis dignus, sed licet maneat culpa in aeternum: quia non reatum ad poenam Dei et satisfactionem.

Obs. 4.° Si ad certa quaedam debitum poena temporalis in Inferno suffertur ad partem illi, quae est gratiae, et in regressu ad satisfactio gratia Dei ad amicitiam, unde possit quis in hac Vita cadere in Mortale. Antequam poenis temporalibus commissas a Deo Calamitatibus, quae licet eas impatienter ferimus tolerandi, adquiescendo divinae negotio, tum qui videtur esse absurdum. Dum e dogmatum Sacrae Scripturae Sess. 14. Cap. 8. de Satisfactionem flagella a Deo inflicta regulariter quam [illegible] necessariam ad patientiam pro tollerandum. Ex. Ch. simo cum Martinone: Sacrosa Sagrè S. Thom. supposito quod poena illa infligantur Deo Gesse ad poenitentiam et in aliis finis, videlicet ad conversionem eorum aut terrorem aliorum Ex. Cogn. cum imprudentia tolerans flagella Dei, simul novam culpam sibi et novum reatum poena attrahat, cum peccet existendo in Purgatorio. Ideo loco citato dicitur n.° de satisfactione, et de satisfactione quam plura Necessaria sunt qui ad satisfactionem, dividendo ad gratiam Dei, ad poenam satisfactoriam a Deo patienter tollendo et amicè tangi ab Amico irrogatas. 5.° Quidam post dicit N. Sagrè Majus dispandas i. Ch. Deus in hac Vita Calamitatibus peccatorib. ob alios fines infligit, ut vis Gesse in hac satisfaciendum. Nam existentib. in Mortali infligit eos cum ad conversionem aut eam ad terrorem aliorum, si poena sint publica. Existentem autem in Statu gratiae quoties illas infligit ob poena tantum subtilis et [illegible] earum patientem satisfaciant seu mercantur remissionem temporalium.

vō poenas in sensu & reatu temporali, n' incligit vel subsequiant, neq; ab aliis sibi vel ipse vel subsequantur.

Quæstio IV

De revivisentia Meritorum per poenitentiam, et an ad totum suum valorem et effectus revivisant, et de Recuperatione habituum.

Articulus I.

An Merita p. prius mortificata revivisant p. poenitentiam.

Unica opera bona, quorum Cognitus habetur a Deo, sunt in triplici differentia ut S. Thom. h. quæst. 89. art. 4. et 5. ostendit, scil. Vivia Mortua, et Mortificata. Vivia sunt opera bona objective Lethalia et Supernatalia, quæ fiunt ab homine Justo Deo vivente, et in Gratia Sanctificante existente: quæ opera sunt ipsa aqua salientis in vitam æternam. Joan. 4. Mortua sunt opera, quæ fiunt ab eo carente gratia Sanctificante, ita inducunt hanc formam. Peccata sunt duplicia generis. Alia sunt Mortua effective seu Causaliter, et objective, quia sunt simultanea privationis Vitæ Spiritualis, scil. gratiæ, ut sunt ea peccata Mortifera, de quibus dixerat S. Jac. 5. incolligitur: Sanguis Christi emundat Conscientias nostras ab operibus Mortuis. Alia ab sunt mortua formaliter seu privative, scilicet illa opera bona, quæ carent Vita Spirituali seu gratia significante et Scandala: Ubi sunt opera bona ex objecto, ex genere sua, ac Supernatalia, facta in statu peccati Mortalis, et hæc vocantur opera mortua dicitur Chrysostomus. Tertio opera Mortificata sunt illa bona opera, quæ peccata, quia sunt in statu gratiæ attamen subsequens peccatum impedimentum ne ad vitam perducant hanc in Vitam æternam. Manent tamen in acceptatione Dei sub comminatione ad hunc eundem effectum ordinata si peccatum finem peccati. Unica Mortua revivisere nihil aliud, quam ab hoc impedimento ne perducant ad Vitam æternam liberari, Vivia jam ad effectum hunc efficacia. Dentro hinc operum divisioni patuit Superadi opera mortificantia, scil. ad Justificationem, Conservationem et Amorem Dei. Hæc enim non sunt opera mortua causaliter seu mortifera, cum sint quid boni et Supernatalis, nec sunt vivia formaliter, cum a eliciantur ab homine Justificato. Igitur sunt opera Vivia effective, seu causalia Vitam. Hic. Sunt n' i Subjecto de Objecto mortuo. Sicut opera mortua efficiendo, scil. facta Mortifera peccatum voluntarie non possunt ut unquam vivia, cum sint Vitæ ipsi scil. Gratiæ opposita. Mortua ab formaliter seu privative cum n' Processerint de hac Vivo Spirituali, unquam fuerunt vivia seu significata ad finem

Ob. 3tio. Quinc. Vivi merita p peccata reviviscerent, tunc Deus remissum pecc. puniret in æternum id q. peccata primario correspondente actu. Sed puniret privatione Beatitudinis æternæ, secundario correspondente Meritis præcedentib. pecc. id q. puniret ob pecc. q. è sua remissum, adeoq. et effect remissum et n. ad remissum puniret ob pecc. Item effect hic contra rationem officii Amicitiæ ita in æternum punire pecc. Item effect hic contra rationem officii Amicitiæ ita in æternum punire ob effectum sua remissam.

Ob. Dum vita seu pecc. remissa p peccata n. redeunt p subsequentem pecc. Mortificata ut infra declarabitur, sc. nego Merita seu opera bona p pecc. Mortificata Concil. Trid. Sess. 6. Can. 32. Non minorem efficaciam habere ad vivificandam; redeunt et reviscunt p subsequentem Pœnitentiam S. Concil. Trid. Sess. 14. Can. 7. Non minorem efficaciam habere ad vivificandam; redeunt et reviscunt p subsequentem Pœnitentiam S. Concil. Trid. Sess. 14. Can. 7. Non minorem efficaciam habere ad vivificandam; è pecc. subsequens ad reducenda pecc. remissa, qui peccata ad vivificandam; è pecc. subsequens ad reducenda pecc. remissa, qui peccata ad vivificandam; vita mortificata. Sed è majorem, q. dum ait Scriptura mortem omnem peccata vita mortificata. Sed è majorem, q. dum ait Scriptura mortem omnem peccata possibilem, adeoq. cum mortem n. pecc. remissa reducant. Ex. C. A. Sr. C. possibilem, adeoq. cum mortem n. pecc. remissa reducant. Ex. C. A. Sr. C. dispandus è. Ci pecc. p peccata quoad plenitudinem et absolute tollantur. Sic; dispandus è. Ci pecc. p peccata quoad plenitudinem et absolute tollantur. Sic; quoad reatum eorum quidem tollantur, quoad partem vero manent, sic. quoad reatum eorum quidem tollantur, quoad partem vero manent, sic. pœnæ debitum tollitur, dein negat Pœnam Dei. Deus enim hominibus veræ et absolute pœnæ debitum tollitur, dein negat Pœnam Dei. Deus enim hominibus veræ et absolute remittit pœnæ vindictam. Vere enim et absolute, cedit Jure suo ad finem et via; remittit pœnæ vindictam. Vere enim et absolute, cedit Jure suo ad finem et via; absolute pœnæ vindictam. Ad vi Merita p subsequens pecc. n. tollantur Meriti. absolute pœnæ vindictam. Ad vi Merita p subsequens pecc. n. tollantur Meriti. dictate peccatorum. Ad vi Merita p subsequens pecc. n. tollantur Meriti. dictate peccatorum. Manent enim in accepta Dei, minimum decrescit hō in gratia Dei ex hac Manent enim in accepta Dei, minimum decrescit hō in gratia Dei ex hac Vita, q. velit ea compensare. Et mieè, q. si hō n. delectabit in gratia Dei, Vita, q. velit ea compensare. Et mieè, q. si hō n. delectabit in gratia Dei, consequi damnatum, Merita in damnato n. sunt mensura meriti, qui condignæ consequi damnatum, Merita in damnato n. sunt mensura meriti, qui condignæ n. implenda, iam desinunt Merita esse in acceptatione Dei. Non enim — n. implenda, iam desinunt Merita esse in acceptatione Dei. Non enim — respective eam ad finem damnandi. Deus potuit illa acceptare in ordine ad respective eam ad finem damnandi. Deus potuit illa acceptare in ordine ad primum Vitæ æternæ. Hoc in effect irrationabile. Finem autem hō viæ Merita primum Vitæ æternæ. Hoc in effect irrationabile. Finem autem hō viæ Merita ejus remunerandi in acceptatione Dei, q. acceptantur à Deo ad primum Vitæ æternæ ejus remunerandi in acceptatione Dei, q. acceptantur à Deo ad primum Vitæ æternæ Primum hō decedit in gratia Dei. Tempo autem p peccatum punitur hō in eo Primum hō decedit in gratia Dei. Tempo autem p peccatum punitur hō in eo statum ni tunc decederet decederet in gratia Dei. Deus igitur Merita p pecc. mortificata reviviscunt p peccata, i. quæ formalia p peccatum, cum illa ad gratiam reducens merita ex Mortificatio verificata, sc. dispositive seu efficienter. Formalia autem reviviscunt et ipsam remissam pecc. Remissio en pecc. tollit si impedimentum, quo expediuntur merita ab effectu sui ad Primum gratiæ et gloriæ.

Ad Bonam Congr. N. suppositum q. pecc. semel à Deo remissa pecunt mergi in se redire hō infra declarabitur, sicut pecunt reviviscere Merita Mortificata in se redire hō infra declarabitur, sicut pecunt reviviscere Merita Mortificata nego. in se redire hō infra declarabitur, sicut pecunt reviviscere Merita Mortificata nego. Non dabilis ulla efficacia, qua pecc. semel remissum faciat in se et formaliter redire. Non dabilis ulla efficacia, qua pecc. semel remissum faciat in se et formaliter redire. Et ratio. Cum Deus pecc. remittit cedit absolute Juri suo ad finem et opportunitatem Et ratio. Cum Deus pecc. remittit cedit absolute Juri suo ad finem et opportunitatem peccatorum. Jam cum hō peccat n. absolute cedit Jure ad finem et opportunitatem

in grā subiit ad Hñ dicendū ut qui ego peccāui et decepti in grā anthem id
Jut habitury ad Gnium Vitā eternā. Peccare enī ñ ē fr. eadem ad eqvivoce Jun
sus ad Gnium Vitā eternā q operib Meritoriis debitum. Peccare enī ē fr.
volle, ut sibi lex Dña q operib bonis in grā positis Jruma in ordine ad Gn
Vitā eternā mystice ñ Jaberet. Si hoc dicat aliqui p Summam Impietatem rebell
red priora sua Merita ad dolorē de bene esse, hñ priora Merita ñ ita radicaliter
but ab illo, sicut pecta ordinantur ad Deū remouendo. Qñ tunc enī actus pe
nerent in exceptione Dei, ut si pēnt hoc sunum inficiendo retractaret ab abolen
ri in grā Dei deserendo, redderet illi Gnium s. iustum. Quod repugnat ratiōni
Justitiam Dei bonitatem, qua Justificāt accepit Malum hñs.

Dices 3mō. Illi q̄ ponūt Merita pdicta Jne ad Vitam eternam ut
pated ex communi schola Scotum. Jr. sicut pēta perennt q̄ pendant, ita M
rita perennt q̄ pēnt. Jne enī nostrum ad Vitam eternam pendebat in Mer
Cic. Dist. And. Per Meritale pdicta ad Vitam eternam Jne formale ad
dicale proximum constituim in grā Sanctificante. Jr. Jne radicale rema
nente in Meritis Jr. Jr. Gratiā in q̄ Meritale pdicta Jne formale ad Vitam
eternam. In grā si decederemus in illo, ubi recuperemur ad Vitā eternā. Non pdicta
nebat Jne radicale q̄ cum manerent Merita nostra in vitā accidentali gra
dine ad Gnium tantum sub conditione si decessissemus in gratia. Nunc Jnua
mentum Jnis ad Vitam eternam habemus, ideo pōt Meritale in pdicabile ma
q̄ alia pendant debitum, redit Jne formale ad Vitam eternam. Tunc enī pa
cognitis Deū nobis si in hoc statu moreremur ñ debitum Vitam eternam pop
teris in gremio suo Sathic.

Dices 4tō. Ezechielis 18. de Peccatis Impii ad de pdicto Justi sic di
tur. Si impius egerit pēnitam Ez. omnium iniquitatum ejus ñ recordabor. Si
tus autem Justus a Justitia sua. Si fecerit iniquitatem omnes Justitiæ ejus qua
fecerat ñ recordabuntur. Jr. qua ratione Deū ñ recordabor pōtem impij pec
quam ratione ñ recordabor Meritorum Justi peccantis. enī eodem modo de subie
Deū negnabat. Atqui ita ñ recordabor peccatum Impij pcedentis, ubi illa non fue
rederunt p subsequens pōtm. Jr. enī ita ñ recordabor Meritorum Justi pecca
ut illa nunqā reviviscant q̄ subsequentem pōtam. Ad. Sensu Textus Jr. Ezech
Gnis ex ultrobig eodem modo Deū negnabat, qā in aliunde habemus, qā ñ
modo eodem Deū habeat respectu Meritorum Justi peccantis, qua modo se habet res
pectu eorum Impij pēnitentis, recte infertur dicendo Deum ñ recordationem
habere. Deū ex ñ recordatur Peccatorum Impii pēnitis ñ solum quoad effectum

ad eam quod ei eorum Morale. Qui ea jam p condonationem adum ei Morale illorum
instabilis absolute recedo fuere sine ei adum et indicium ppi illa. At vi Mendo:
tum Instr. posse ji recordabitur eorum quod essent ne incidere nunc in debita prin: dere:
derelicti ei habitarij Geminum. Recordabitur autem quod ei illorum Morale. Qui
pectui mortale ni ei celebratum ei eorum Morale Sgdi pctis ni geminetur in his Mori:
tis qd essent grauis, et Merita gmanent adhuc inexplicabiles Dei, ultra non posset
ei ei ad Imperfectum sua conversione in gratia recedat.

Dicet 3tio. Merita p pctis Mortale grauis ni solum mortificantur ad eam
extinguuntur ad vitam ei pfinal. Cr. enim p pctis Mortale ni solum mortificantur
ad eam extinguuntur. Sangi p.b. Quod Mortale ei eiusdem rationis et efficacia
cujus et pctis finale in ordine ad extinguenda Merita. Cfp. Meritis p pctis actum
finale extinguuntur sangi p jam allinctorum eorum. N. And. Sangi p eiusdem
finale extinguuntur sangi p jam allinctorum eorum. N. And. Sangi p eiusdem
ultra quam Deus nolit acceptare Merita. C. A. et Cr. C. Qd Deus acceptavit Merita
in ordine ad Geminum ni sub hac conditione, Geminabor hac Merita si hō in peccatum Mor:
tale. Sed sub hac Geminabor, si hō in finem Meritum in Mortale, Imo positivo sic
decreuit, nolo hinc Merita Geminari vel aterna si in Mortale decesserit. Ubi
ergo in Mortale decidit jam hac conditio impleta ni nulli in aternum ea Geminare,
Deus cessat eorum acceptatio in ordine ad Geminum.

Dicet 4to. Pctm ansert Vim Meritoriam bonis Operib. in gratia factis Cr.
tollit ipsa Merita nimirum illorum Morale. Cr. negatur illa ingens reviviscere.
Pb. And. Pctm ansert gratiam habitualem, et quam Apostol bona dignificabant
et constituebantur formaliter in ea Meritoriorum Stagi ad Gloria. Cr. Pb. N. A.
Ad ejus Prem Disp. And. Pctm ansert gratiam habitualem Cfp. ansert ingens
illo Instantis, p quo illa dignificabantur N. A. ansert p posteriore aligno
tempore, p quo ni indigna jam dignificabunt ei bona hinc Gente C. A.
et N. Cfp. Nam Vis meritoria in bonis Operib. i ei gratia pnt existere et priu
nam cum ea ponuntur ni nullum i ei gratia sive eadem sive alia pudor:
idente et posteriori Nam and et dum posterit. posterioris Merita cu dignifi:
cantur ei gratia pnt illa Instantia Gratiarum Deo et priu nam ante
cantur ei gratia pnt illa Instantia Gratiarum Deo et priu nam ante
opus bonum ni nullum pnt existere et posteriori nam nec et separabile tempore
et quib. haec separantur ut pterea gratia ni ansertur in condignitate Meritorum
Instantium in gratia, sigdm mor ni finali in gratia ei dignificandum et gratia
et acceptantur ei Deo in ordine ad Geminum ei hō in gratia decedenti.

Instabis Concil. Trid. Sess. 6. Can. 26. definit Justos debere et bonis operib.

Vbi Iudex. qd cum S. Thom. eadem quæst. art. 2. ad 2. dicit. Q inuida ppositionem nullam
peccatis aliquo maior, aliquo æqualis, aliquo minor dicebatur grauis, qui secundum
peius, loquitur de grauitate obiecti respectu ad priora Merita, ea solum de grauitate debita Gloriæ
inuida proportionata disponunt, quæ est æquare, adæquare, Inferior et Valere illo modo,
ritorum Gloriosorum, consequi grauitatem Gloriæ Intuitiuæ disponis collata qui est maior
æqualis, minor ea grauitate qua reddit simul, et meritis Mortificatis. Nul certe sibi
certus Meritis mortificatis nihil se nihil grauitatis respondere, rem ambiguam relinquit
dignum opposita principio longe formiora loco supra citato ppositorum. Et licet bene ar-
ticulo 3. in responsione ad 2dum dicat Concursum à peccatis habitualem Sanctum accelera-
tale majus de Operib. in Gloria quam de operib. gra in qua sunt. Hoc
in qd Veritatem in eo sensu, q cum eo priorum Operum Gloriosum, et subsequens plus
Deum, et in eorum præmium Dei, illud recuperaverit, acquisitabit magis gaudebit
Donum, amabit de illa ejus liberalitate, qui de iis Meritis, qua huic Beneficio
speciali in subsunt.

Addatur Conclusio nra. Quum qui alias impiebat impii conuersi ad Deum no-
uerit ei in æternum, nequit qui cum detrimentum patietur in Gloria cujus oppo-
situm docet in Scriptura Gloria in excl. Verum quod dicitur Psalm nro. Credidi
Vobis annos quos comedit locusta et bruchus, nec alibi quæ tradit Scriptura
et Concilij Tridentini citat. nris. Credenti in rigore veritatem intelligitur. Quum qui Spe-
rum in qua fuerunt Vis Meritoria et plus subsequens ni minuitur, ita tam
Impeditur ne effum habeat, cum mancat in acceptatione Dina. Remoto ergo impe-
dimento totum, et totale, qd erat Gloriarum absque illo.

Obj. 1mo. Concil. Trid. Sess. 6. Cap. 7. docet, Unumquemq, in Justificatione
recipere tantam, quam, quam suam dispositionem, Mensuram, aqui si posita tota gratia
recipitur, et pœnitentia recipiendo ea, ultra Mensuram suæ dispositionis,
Ergo ni recipitur tota Gratia. Ad 1mo. Hoc argumentum probat nihil præcise Gratia
debita Meritis restitutæ recupi. Ergo frustra asseritur ea restitutio, qd tu
conatus ni admittunt. Ad nro. Distinguo. Docet in Justificatione unumquemq
recipere gratiam juxta suam, quam, quam dispositionem, eam videlicet gratiam, quæ
respondet dispositioni ppriæ. Concedo. Sam eam, quæ respondet ipsis Meritis
Mortificatis et præcisam Vivificatis. Nego. Concilium enim ibi ni agit de gratia
Meritis vivificatis, ita tam de gratia correspondente dispositioni pœnitentis.

Obj. 2do. Cum Catechis. Ex hac Senta regulam, qd si quis unum mortale
magnis in valde ad deinde per multos annos egisset sanctissime, ni est dispositus
totam gratiam correspondentem Meritis Gloriæ recuperare, qui minimam gratiam
parter. Et sic idem æqualis efficeretur Vitæ Sanctissimæ, qui tota Vita pœnitentis

mortalis, et eidem Deo praestetur à Deo, et à nemine peccatum, aliquis ab aeterno à Deo
scitus fuit. Quomodo Martinenses. Quo Modum ignare: imo necesse ipsum fuisse
scire. Nam ignorare Deum hoc, ne potestatem quidem suam potuisse instituere
quid fieri illud quoque negant. Ex. 2do. Constat Majestatem Dei tali poenitudine, quae aliquo modo
scientiae Dei. Nam quid haec scientia aeternae et tenax Petrum, id nunc
phidem erat ad deserendum, sed testimonio eorum confirmandum. Quo assertum
ri sacra Scriptura sic defendo. Liberrimus Deus et Dominus, et Scriptura
et Exc. Ergo. Unde si Processus in hoc Dei decreto id est aliquid absurdi mirabile
id Deus illud respondere possit, quid olim dixit Christus, non si licet mihi quod volo facere? an
oculus tuus nequam est, quia ego bonus sum.

Obj. 3tio. Quo Merita revivisserunt et sint rursus accepta ad Vitam aeternam
quidam de Benedictum qui Deus Justus poenitudo. Aliqui qui ejusmodi beneficia pro
i libera hominis Cooperatione, quae quid major et minor est, plus minus de beneficio nostro
se. in tota sua restitutione justificatis, sed juxta suam positionem diversis. Ex. Maj.
Merita pro peccatis sua fuerunt ordinata, omnes quae Christum ita peccati peccatum
ut pro peccatis caederent ab omni Gloriam apud Deum et Christum regnum, respon
Meritorum, id potest si in eo statu morerentur. Ex. Min. Dist. Maj. Sed pura
beneficia dici hominibus debitum, supposita Dei promissione, qui nihil obstivit Meritorum pro
terorum. N. Maj. sed beneficium manet et debitum. Beneficium quidem, quia
liberalis Voluntas Meritis in aliquam acceptationem una promissione promissa pro
ventatur. Debitum autem qui supponuntur illa Merita ex condigna Vita aeterna.
C. Maj. Dist. cum Minorem. Pura beneficia pendent à libera hominis coo
peratione. Min. Beneficia, quae simul simul habita supposita Dei promissione
N. Min. et Conseq. Patet inde, qui potuit Deus cum Merita nostra in acce
ptare ad Gratiam Vitae aeternae, sicut altera liberis Peccatorum in aeternum ali
ri acceptavit ad Gratiam ejusmodi. Unde Deus beneficii Christi, qui gratia accepta
et acceptavit. Facta hac promissione et acceptatione, Merita nostra debitum
do condigna Gratiam Vitae aeternae. Igitur cooperatio hominis poenitudo à Deo
tollendo impedimentum, quo Merita acceptata impediebantur, ne haberet effi
ciam. Per quam cooperationem igitur cooperationem, quae ex ill Magna sive parva fa
ctum hoc impedimentum Deus Merita habebunt totum suum effectum.

Obj. 4to. Si Merita restituerunt adaequate ad Gratiam, tunc peccatum mor
gerentia Majori gratia, qui fuerat nata ab eum ex Meritis Christi respon
rent totam Gratiam Dei, et Justificationem ejus dispositionem ad Justificationem necessariam
novam Dei. Aliqui hoc dici negant: Qui peccata regulariter humana ex
Malitia. Et mala ejus ipsum peccasse qui à peccasse, qui dicendum à videtur

R. N. Minorem. Ad ejus probem dico. Quod poenitens luerum quidem re-
pellatur p se ex suis actib. proxtè, ex parte autem Dei p accidens: quate-
nus hoc fuit occasio actuum poenitè deservientium ad gmeredam Dei gratiam, justifi-
cationem. Nec mihi cùt ipsum peccasse gm n peccasset: qà si ille n peccasset
Multos gradus Dei gratiæ prius Dei gratiæ accumulasset p d'ctam operam bonam, quæ in
pdò casum possibil, et sic nihil lucri in æternum sibi gmadum reportavit. Et
gmoris plus Dei gratiæ ex occasione pcti et p accidens poenitendo gmeretur, sic ni-
hil obstat, cum multis ad eximiam sanctitatem occasio pcti cessaverit. ut
patet ex hystoria M.

Obs 6tò. Opera illa bona jam stabilia ad cursum pdonem adepti gratiæ, scil.
Dei gratiæ à Deo remuneratus, quam qà culpa sua pdidit, nihil restabilis in ulterio
gmeriti alicujus æternum præmium. Ro. Adæquatum Meritorum gmium ad gloriæ æternæ, quam ultig, pcto
remunerandum. Ro. Adæquatum Meritorum gmium ad gloriæ æternæ remunerandum à Deo habuit, deop. eadem adepto gmio illa Merita à munerante. Ulterea
ri gmo modocunq, grà sumpta à gmiorum Meritis ad duraturæ in æternum
ri gmo modocunq, grà sumpta à gmiorum Meritis ad duraturæ in æternum
misi hæc durabo p pcti Motivo retinerentur qd si contingat ut demde peccator
removeat mi pdictum Motivo scil. pcti ulterius debebitur meritis gmiis gratiæ et
gloriæ. Obs 6tò. S. Augustin. lib de Vera et falsa pœnit. cap. 20 ait. licet pœnitè
possit regnare gratiam ni tñ ejus recuperet dignitatem suam. Similia ea plura reperiuntur
in Gratiani parte 3ia Decreti dist. 3. § R. Petrus Lombardus dicit dignitatem esse
potestatem Ecclesiasticam, de qua, in illa distinc. Verum ea dignitas regni Dei
ni ejus quam Gratianus dubitem habitatis et sanctitatis, ad quam accidentalis quædam
ut quod immunitatem pœnæ, quæ ni semp tollitur integrè, et quod privationem
dominii alienigenæ et familiaritatis cum Deo, ac fregatur amicitiam specialem,
ut habet Suarez opuscolo de vari effectu Mentorum disp. 2. sect. 3. n. 16.
Vel dicitur quod dignitatem Innocentiæ baptismalis. I.
Ro ad quæstionem dico. Habitus quoq. infusus p pcti cum gratiæ deperditi
p pœnam reconquantur in eadem gradatione, in qua fuerunt ante pcti. Ro è.
Et pœnam reconquantur in eadem gradatione, in qua fuerunt ante pcti. Ro è.
dum gà habitus dispositionem infusi dantur gradu proportionem gratiæ, cum ea,
sanguis et spiritalis radicem eam committantur. Imo gà aliquæ Imperatores Imperii
post pœnam recreat et. Et ad hoc applica, qb. ybavimus responsionem Gradus.
Obs 2dò. Hæc opinio pugnat dura experientiam et quidem sua, qà
Justi originalis Adæ nunq. pœnituit Sint restituta, nec ejus posteris, quod p
Baptismum Justificatis restituitur. Ro. qà ea pœnitentia est, qui ante qui habe-
rentur in pcto cum magna facilitate et alacritate sacrificabant opera virtutum

licet deinde p̃ poenitam ad pctis resurrexerint, magnam tñ cupiditatem ex exercitio
Virtutum difficultatem &c. ñ recuperandæ p̃ poenitam habitus Virtutum &c.
Remissas obligationis, obedientiæ &c. 2do. Ad Bonum simpliciter
Quia Originalis aut hæc dicit subordinationem appetitus sensitivi ad ra
tionem, Adæmitur p̃ culpam rationem ad Deum, p̃ quam dominium Dei gra
tuitum collatum est conditione, ut si nō peccaret Adam in totam posteritatem
transfunderetur si nō peccaret, irrecuperabiliter perderetur. Unde alius
tus tunc fuit peccatum, vitiosa inclinatio ad Originalem, qui nunc
circa Virtutes sen habitus supranat. Ex ñ ad Bonum hæc dicenda
sunt. 1mō. Non panci post lapsum seruentiores resurgunt 2dō. Qui
nos post lapsum resurgunt communiter ñ magnam sentiunt difficultatem
in exercitio Virtutum. 3tiō. Cum post diuturnum peccatorum stadium
eorum, sed ñ rem resurgant expediores in exercitio Virtutum, ne
cessitatis hæc ex eo. Qd ñ recuperent habitus infusos juxta gradū
Meritorum p̃ actionem, sed qd pravos habitus ex inclinatione actuali
peccando contraxerint. 4tō. Habitus supranati nō nisi dant cohibi
ri, ne quis ideo posse operari supranaturaliter, ñ autem facilitatem aliquam ser
bitem, et qua possint cadere sub experientiam nostram. Facilitas
et fervor ad operandum supranat. ē aliunde scil. ex gratiis uberio
ribus efficacioribus. Et ab habitibus acquisitis circa eadem obiecta, et eam
dispositionem, qua ex occasione actuum bonorum frequentatorum Generatur in parte sen
sitiva. 5tō. Hinc sequuntur, qd ei qui lapsus ē in pctm̃ carnis restituta
p̃ poenitam Virginitas, adeoq; habitus sit consequenter laureolam Virginita
qd dici nequit. &c. Et. Et sibi poenitenti restituitur qd in vitam sen habi
tualis, quia tam in demnatum Virginitas. Demnāt enim Virginitas
et ab eo qd amisit peccaverit altera castitatem, et simam corporis integ
ritatem vitiaverit in proximo, cum igitur hic poenitens peccaverit contra
stitatem ut supponitur habitus castitatis in eo in demnatione Virginitas
laureolam Virginitatis non sequetur, quæ solum datur Integritati manen
tis corporis in maā castitatis nōn. Ad Motum ut communis ē sanctus.
Ad 3tiō. Sani gratiā alq; Virtutis supranat. quia ex opere ope
in Sacramentis semel Justificat, peccatori ex poenitā restituuntur intrinsecus sanc

Ob. 1mõ. A paritate Meritorum. Nam sicut horum bis ra patra fuit p petõ ibã Scriptum et Sacramentorum olim cum effectu Susceptorum, Ita sicut Merita Deo sublato post pa
pcto habent efficaciam suam, gã manent in acceptãone Dei, ita et Sacramenta scha
olim rite Suscepta sublato pcto habent suam efficaciam, gã manent in accepta:
one Dei. Porro manere ea in acceptãone Dei patet tum à paritate Meritorum
tum gã sunt Morali nichona Xristo Deo gratissima. Sum gã si cum obice
susceptã Sacramtã manent in acceptãone Dei adeõ, ut remoto obice, causã gram
Multo magis suscepta sine obice, qmõ deinde supervenial Impedimentum nchã:
ociant effectum suum.

Confirmatur. Non min acquirimus Jus ad Gram et Gloriam p Sacramta
gã p Merita Merita. Imo solidius, gã potiori modo fundatum in Meritis Xristi
Xr. q cum pcto Dat Jus ex Meritis ad Gram et gloriam, qmõ in pctum
ad effectu suum, etiam dat Jus ea Sacramtũm Susceptione arguidum. Cum ñ
ad tempus atquo nobis gratã Sacramentorum detur ea in pctum, ei in Gram
Jus Jeglorior
dcesserimus Certe pie quoq Versicam debet illigo ad Cõm. 11. Sine pcto sunt
dona Dei. Confirmatur 2do. Nisi grã baptismo iamen pendens redderetur
pcti: hunc ille ñ renaty ex aqua et Spiritu S. intraret in regnum Coelorum.
digni sine accepta gra p baptismum ingrederetur ad Coelum. Atqui hã ultra
Scripta Xristi Xr. S. Si eadem baptismus veru perat gratiã ñ ti cum pcto eandem cum
alia Sacramentum gedunt.

Negatur 2do. Nisi Sacramta cum et suscepta pctum p pcti subsequens
ctã iterum in pcnã recuperarent carerent in eorum effectu suo, qmõis nul:
cum adesset impedimentum eo carendi. Nam is qui suscepit Sacramentum et
deinde peccavit, sublato p pctum pcto nec gratiã habet cum Sacramento habi:
ta, nec auxilia ppriata pcio cujusq Sacramenti. Sr. sicut et has rãones
dicimus Sacramenta suscepta cum obice revivisc̃re, ita dicendum ẽ et eadem
Sacramenta effectu suo p subsequens pctum frustrata eo remoto iterum recupe:
rare effectum suum. Confirmatur. Longe efficaciores sunt actiones Xristi gã
Merita nostra in ordine ad suos effectus. Sr. si Merita nostra remoto pcto recuperant
effectum suum, multo magis id concedendum ẽ Sacramtis, qua sunt equalis actiones
Xristi.

Advertendum tamen q̃ n̄ dicemus Sacramta reuiscere p̄ p̄cedentē, ed tm̄ reompe-
rare offēn̄ suam, n̄ q̄ n̄ posset ita dici, sed q̄ reddit efficiam Sacramentorum Chri-
stologi comunit assequunt cum ejus, in Sacramta Chōre pta cum obice pōnis remoto ef-
ficaciā.

Obj. Doctrina hec minuit timorem peccandi, cum quasi spem tam facilē, v.g. in
eo nulla contritionis qualitatis remisso reatu peccandi omnem timorem et gloriam obiit p̄mittit
Deinde causat de peccem in finis. Sequela resendo sibi p̄ quālē nullam contritionē posse
restitui ēē simul dona p̄ p̄ctm̄ ablata, remissiones reduntur in nullo peccandi
et opera p̄cedēt, v.g. hec doctrina n̄ē tuta, nec legenda. R. Similis argumenta
oppugnari pōt certissima tuta, q̄ contrio sine timore ēē Justificet peccatorem
gratuitis magistrum, ut conferunt patebit. Eodem simile argumento quidam Pagani
oppugnabant Sacramentum Pōnale. Imo ed nunc Sectē. gentiles hoc ar-
gumento oppugnant et deducunt p̄ios Christianos q̄ ea tam facile modo quolibet
ē remissā p̄ctm̄ asserid debeāt cum gravissima debeāt. Neg. ēē. 2dō. Nonnō
quod augere possunt timorem peccandi ēē debemus. Magis ed augendus hic timor
si conferemus nullam p̄ctm̄ remitti, nisi post longissimum tempus gravissimarum pe-
nitentiarum ad Martyrij p̄ferēdi ad omnium dum peccatum venerum Sanctorum Pa-
ōnē in progressu, nulli teneremus nunq̄ illa remittenda gallem post aliquot cen-
turias Sanctis et Pōnis ēē cum hic ostendimur similia fundamenta, ut patet ex
doctis. Sotis autem q̄d in nobis generare timorem peccandi ipse Mala instinctus
peccati, primo Scām et beatitudinis, pene aeternae peccati debito, deq; in aeternū
ē in p̄ctō deprehendimus. Altera hic spes recuperandi ēē qualē p̄ peccatis
didimus angelis nobis actionē Misericordia Dei, dicit alluvialem ad ago
dam penitam, cum ea ēē illi bona securitas p̄ponit, ipsum accendimur ad amorem
et gratitudinem erga Deum. Et licet falso opposita in gdam casus hoc ēē ille
i p̄ accidens, ut ēē fit cum quodam Misericordia Dei ad Christum pronem
quodam Justificationem inclinat.

CAPUT V.

In peta remissa redeant p̄ subsequens peccatum.

Quota q̃ possit hec gratia aut pẽa remissa redeant ame ppr. ad aquatic et
ndm quid. Nunc audiam pẽa semel dimissa redeat si p subsequens pẽam, si deg
ne, ejus semel ad pristinã peccatoris rapsit in ordine ad dñs habuãt et puniendã
eam, iterum ad subsequens pẽa resummerat, sicut eis haberet ppr eadem illa
pecta ac si nunqm illa remissa fuit. Nunc ex redeant aquales, si subsequens
pẽa ppr ingratitudinem penitis cui remittenda gravida pẽa beneficii gratia specialis
aggravabur supra ea q̃ prius se tale pecti ymeraduri. Hactẽ.

Quarto sino. An pẽa semel dimissa p subsequens pẽa redeant formaliter
sive quoad culpam sive quoad penam. Ro. negative. Et rationis una et Thoma.
ut ad. Sancti Belarmi. Papa. Quia ubi est ratio ibi est dispositio de potentia
Dei ame. Sancti Belarmi. Papa. Quia ubi est ratio ibi est dispositio de potentia
Deus ordinate ex vi. Venetia dimissa pẽa in intentionem redeat in patibus
Dicitur ad. Vrbanus. Prosperus qui ex rospnõ ad vrm obiectum Sallorum
Deus auferetur ex vi. Prosperi qui ex rospnõ ad vrm obiectum Sallorum
aut qui recedit a Christo et abeunus a Trãg finit hanc vitam gratia nostrum
Distinguendum tamen sed ẽ in id quod dimissum ẽ fraudis.

Dicitur ergo. Deg veri pẽnitentia absolute et integraliter ab omni futura
culpa remissa pẽa presenti illa debita, ita ut postmodum ea p subsequens pẽa
eadem remissa pẽa presenti illa debita, ita ut postmodum ea p subsequens pẽa
redeat Conga Pabet. Conga Pabet. Ante Sto. ame. Cõ. S. Trip. Augus
redeat Conga Pabet. Conga Pabet. Ante Sto. ame. Cõ. S. Trip. Augus
de remissa peccatum dicat ea dolli defecti removeri; dicit non posibilis mundari
purgari sedi, ut patet ex locis hic cit. 1. quest. 2. citatis vbi Cã
cura Deg cessavit Jure suo ad indignandum contra peccatorem, et illud condi-
nacendi, ni pl hanc suam resipiscam revocare sua ppr suam Immutabilitatem,
tum qã licet p Impossibile priorem suam culpam immutaret nullus tñ remanet
Jus in Anã q̃ defecti p recreationem illam immediate ni pb. Sed
ne in Anã q̃ defecti p recreationem illam immediate ni pb. Sed
in Anã q̃ defecti p recreationem illam immediate ni pb. Sed
Donatus Jus remanet ad rem creatam.

Obs Imõ. Mat. 18. Pudgm Deg quam servo reguam remisit omne de-
bitum suum ppter qã rogavit eum, tñ unda ejus Fidelitate in conservem
suum ppter qã rogavit eum, tñ unda ejus Fidelitate in conservem
suum remissionem illam suam recuperavit, qua parabola pãtet. Quod Deus ad
did quodlibet sic et Pabet meg celestis Pater vobis, si à dimittitis unusquisq;
fratibus vestris de cordibus vestris Ro. in parabolis Christi spectandum ẽ Pabetis
ejus ẽ animam sumptam. Ita Christus, ut post eum alij Pa-
tres Jesu alias eã in parabola filii ingrati Luc. 16. Defendemus ea fortiter

remissa redire per subsequens peccatum. Si non essent abolita absolute, sed in me-
moria Dei adhuc remanerent in ordine ad divinum si de novo peccaret, adeoque
adhuc in Deo maneret Jus ad indignationem ob illa peccata, licet hic et nunc non
esset indignatio. Verum ejusmodi remissio non esset vere et proprie remissio quae
dicit absolutam cessationem Juris ad odium et ~~[illegible]~~ indignationem

Quaeres 2do. An peccata remissa per peccatum subsequens redeant aequaliter seu
secundum quid.

Respondeo affirmative. Porro non dico hic quod solum secundum quem modum redeant aequaliter
secundum quid quia subsequens peccatum Mortale aequalet quodammodo illis remissis. Quale-
nus eandem Malitiam saltem in genere contineat ~~omnia~~ cum illis, privando hominem
omnibus bonis supernaturalibus et fine ultimo et est inductivum poenarum aeternarum.
Nam sic quodlibet Mortale est aequaliter omnia, unde S. Jacob. cap. 2. dicit
Qui in uno deliquit, factus est omnium reus. Sed insuper secundum quandam aggra-
vationem peccati subsequentis ex eo, quod post remissa peccata iterum se ad peccatum
resolvit. Itaque

Probatur. Quando post remissa peccata mortifera iterum peccatum committitur
cum advertentia ad remissionem praeteritorum tunc illud est gravius quam antea si primo
tunc Mortaliter peccaret atqui hoc ipso, quod ratione praeteritorum remissorum peccatorum
subsequens peccatum fit gravius, peccata praeterita redeunt secundum quid seu aequaliter.
Probatur Major. Ingratitudo formalis specialis ad quam homo peccando
advertit aggravat peccatum quoniam species illius certo non mutat, tunc enim fit contra
debitum gratitudinis. Probatur.

Dices Cum Suarez Scoto Vasq. et alijs. Solum ingratitudo formalis
directa aggravat peccatum, atqui tunc non ponitur contra in peccato subsequente remissionem
peccatorum. Probatur. Respondeo. Nego Majorem. Quod ut melius constet. Nota. Ingratitudo prout
est vel formalis vel materialis, formalis item vel directa vel indirecta. Ingratitudo materialis
est cum re ipsa quidem fit contra debitum gratitudinis, attamen non advertitur. For-
malis cum quispiam fit contra debitum gratitudinis cum advertentia ad hoc debitum.
Formalis directa est, cum quis intendit directe offendere benefactorem vel contem-
nere beneficium. Ut si quis directe et expresse peccaret ad offendendum Deum beneficum

ad solemnendum ejus beneficia quæ ingratitudo prorsus diabolica è. Formalis
indirecta et quasi Judas Gratiarum dum quis beneficiis facilem se præbere bene
factori, et in contemptum ejus redundare attamen ab eo alio abstinere et
gravius si indignè debitæ beneficiorum effendere, aut solemnare beneficia
Igitur ad Ingratitudo formalis directa et expressa refundat specialem
Malitiam adeo mutuat spiritu pietatis inutilitatem, quia autem ingratitudo
quæ solis radicata refundat malitiam specialem debatur. Si qui cum
adversantia qui hoc effendam Benefactor et beneficia vili pendebatur potius
libere agit contra speciale debitum gratitudinis, et violatur lex gratitu-
dinis, qua docet ni ei tribuendam beneficiorum, nec referendum malum
pro bono, alqui ubicunq; libere agitur contra debitum specialis gratitudinis
Virtutis, ubi è specialis Malitia opposita illi Virtuti, &c. Confirmatur.
S. Thom. 2da 2dæ quæst 106. art. 2. docet. Malum qd. contra gratitu-
dinem peccamus ei quinq. sal. imò. in retribuendo beneficia, 2do. in
signando et quasi referendo se in accepisse beneficia. 3tio. Non recogno-
scendo sive in oblivionem hoc alio modo 4to. retribuendo mala pro bo-
nis 5to. Tertio vituperando et illud quasi Maleficium reputando. Ita
ro hinc Malitia ingratitudinis ni è ita specialis pro remissione subsequenti, ut
illo solo reputabitur nam in aliis reperitur, ut quis addendo
ad magna Dei erga se dona generalia qui particularia beneficia, qua lege
gratitudinis retrahendi à peccando nihilominus peccant.

Ad 3mum. Si peccatum ingratitudinis indirecta refundat ad malitiam specialem
in genere, hinc multa accedentia peccata adeo ejus necessariò sin Confes-
explicanda, non omnes circumstantiæ mutantes spem peccati necessario
explicandæ sunt, ut habetur in Conc. Trid. Sess. 14. cap. 5. Aliqui
è contra omnem usum fidelium. R. Tol. Circumstantiæ solum
necessario explicandæ sunt quæ sunt graves et aliunde à confes-
intelligantur. Circumstantia autem ingratitudinis tanti ni consulitur ita
gravis, uti v.g. injustitia, qui gravior è obligatio justitiæ qui gratitudinis

Nam cum teneor alteri aureum dare et ipse dat pecc mortale
cum teneor ea gratitudine regulariter pecc mortale si non dem. Et
qmvis concedamq cū hac gravem circumstantiam explicari hic vbi;
versim exprimere se posse multa de gravia alibi omissa facta and
sicut multa singularia dei beneficia hic commississe. Ido enim nec hoc
ē opus cum formen confessarius intelligat sufficienter enim ingra-
tus ex dei beneficiis dicunt ob eandem rationem, qmvis juxta eandem
Scriptam pēta oāia sint contra Justiam versus Deum, nihilominus ō ē
necessum specialr se accusare qd peccaverit vnis peccatis contra
Justiam erga Deum, attamen peccando hanc malitiam ingratitudinis
dem dicit de malitia contra religionem seu vocantiam dei in petis
reportam.

Obs 2 dō. Quod pēta sunt opposita Virtutib qua p se primo
cognita antur in actu interno vt sunt spūs actus, nisi specialr et directe
tenta sint, v nisi specialr obligatō ex tali Virtute occurrat, ad
illa exercenda o oppositum actum offendendum. Tales Virtutes sunt
Caritas gratitudo &c. Ex. cum pēta nō cognoscantur in actu
interno vt cognoscuntur in ea specialr malitia ingratitudinis: nisi cum
directe et tenta. Ex dictis A. N. 6 sufficit cū ut in pēta re-
cognoscantur spūs ingratitudinis, qd cernatur ei obligatō ne d qd Deo summo
Benefactori nostro displicet, committamus: sicut ad hoc ut pēta gloriae
mortale sit contra Caritatem Dei sufficit qd adsentamq illud Deum rem
ne ex abilem offendi. Cetera ex beneficiis oriri obligationem et exceptum
pata inde, et vā nullis dicitur et dq Petrus ne offendat Deum.
ne faciat, vt dicit ut Benefactor, sic cum qui Benefactor est.
Ex dictis patet. Quomodo spūs ingratitudinem vitare ant regulariter
pēta remissa, ita quodammodo regulariter spūs aggravationem pēti, vitare
regulariter pēta spūs crudelitatem in proximum, Apostasiam, contemptum
Confessionis, ac detestationem sacr. Eucharistiae facta alicujus Beneficij hoc
em specialr inde continent Malitiam, supposito qd adsentat peccatum esse
Deum sibi propitiatum, et in hoc sensum quod intelligi illud quod
difficile dubitqm exprimebatur apud d. Bonaventuram. Fratres vbi

Apostata nō ingredit sedem Petri nisi pœnituisse pigeat pristinæ culpæ rabiei.
Hæc ex do Waldo plenius formata accipe sequentes rationibus
et omnis theologiæ doctrina.

Petes ultimo. Quonam majus dei beneficio sit alterum Innocentio
an vō remissio patrum, consequenti unde major sit obligatio orandi ad
ni peccandum, et consequenti et raine ingratitudinis. Majus pectm sit
illig qui primo peccat, an ejus cui remissa fuere peccata.
Ctio. Imo et absolute majus sit bonum Innocentii a pri remissio
tis. Cū multo sit facilius a petis, pri commissa remitti, sit ver
rō ptio ad pdonum audienti et accipienti majus est bonum rem
sio pctī qm Innocentio. Cū majus sit beneficium pdonare indi
gno miq digno, qm sit indigno aut digno. Ista S. Tho. 2. part.
3 q. art 3. Cognū ā Bonifacio Innocentio pri gratiæ erubi bonifa
remissio, ut si Innocentio nō reperta diu ebtp. extraordinaria. Dei
angelica dat in scripturis unde dubitatio. Remissio autem ut op.
altergo. Mordatur. Unde ob altissimum gradum Innocentio S. Dm
Bonifacii hc longe excedit beneficium remissionis, quo S. Petro aut Dm
dedum sunt remissa pcta.

DISPUTATIO IV.

De Confessione Sacramentali.

Quæstio Una.

Quonam modo fieri debeat expa Sacramentalis.

Quæres 1mo. Rndo ossūli Sacramentū pœnitē sit, ut confessio fiat vere ore
vocalem loquentionem. Cū Negatibe. Rad. Cā dis nte ex verbis Jo
hannis Christi colligi qd de pcepto oppositum ex declaratione et usu
Nam in primis ā Xpo nro dmo et Apla et Conc. Carthaginense 3.
3 c. cōprobe consuetudinem est, ut ingressū vere confitendo absolvatur, di
mq recipiatur. Deinde quotidiana ipsa Cūa est ut invitis ad Sacramen
hoc admittantur, q̄ibus vere confessio negetur.

Dices Concil. Florent. in decreto Eugenii Papæ affirmat ad am
hujus Sacramti eē scientiam qui. Resp. Concil. Flort. sumpsit vocem ano
modum loquendi nōnīs, nēq̄ ordinarie et communiter fit in hoc Sa
mento, plerunq̄ em̄ ore confitentur. Sent ergo S. pres hujus Sacramen

dicitur Operis Satisfactio, qd plerumqe externa opera bona pro Satisfactione injunguntur, ñ qd ñ possint pro Satisfactione injungi interni actus, aut qd solo externo opere Satisfactio fiat. Unde consulto ad tollendam omnem ambiguitatem Concil. Trident. generice ponit pro maí Confessionis omittendo ly Oris. Quaeres 2dó. An scripto posit fieri Confessio peccatorum Sacerdoti absenti. Resp. Abscati fieri ñ posse Confessionem in ordine ad absolutionem con: stabit ex dicendis interea. Resp. Pot fieri Confessio peccatorum Sacramentalis in sequentib. casib. 1mo. Si surdus qui scribere sciat. Nam si nutibus pot fieri Confessio multo magis per scriptum, et hoc facilius et melius peccatorum species et numerum exprimere possunt. 2dó. Si quis magnam difficultatem senserit in enar: randis suis peccatis, ut si graviter infirmus, qui melius valens concinnaverat confitenda pecta. 3tio. Si ob gravem verecundiam difficile esset illi qua: =dam dicere in hoc casu aliis ~~[illegible]~~ pctis vocali expositis posset ista scripto exponere Confessori. Vide Suarium hic. disp. 2d. Sect. 3. Et ratio est, qa quivis nullum extet sive Divinum sive Ecclesiasticum praeceptum de Confessione vo: cali usu tamen id in Ecclesia introductum est ut qui pot voce confiteri, voce confiteatur, quae consuetudo ñ censetur ita obligare ut rationabili causa accedente, ñ possit quis alr confiteri quivis quodoque voce uti possit.

Quaeres 3tio. An de essentia hujus Sacramenti sit ut Confessio fiat vel secreto vel publice. Resp. Non spectat ad essentiam Sacramenti, utrum quis publicé vel privatim confiteatur Declaravit Conc. Trident. Sess. 14. Cap. 5. Ubi loquens de Sacramento Confessionis dixit Christum ñ prohibuisse Confessionem publicam si poenitens voluntarie illam facere velit. Et ratio est. Qa Confessio ideo solum requiritur, ut poenitens Confessario tanquam judici exponat pecta sua. Cui obligationi satisfit, sive quis secreto sive publice ea exponat. Nec dari ullus cogitur ad publicam Confessionem. Cum facere secretam nequit, cum nulla divina lex hoc supponit, nec ulla humana lege satis consulto praeciperetur, ut delicta praesertim secreta publica essent Confessione patefacienda ut ait Trident. loco citato.

Dices Concil. Trident. Sess. 14. Cap 5. ait Confessionem secretam ñ esse inventū humanum sed esse divinum. Cum hoc solo instituta sit a Christo confessio vulgo publica ñ sufficit ad valorem Sacramenti poenitentiae. Resp. Conc. ibi ait contra Catholicos

præsentis temporis - . observandæ confessarii secretum qui inventum humanum. Per quæ non absentit detestandæ christianum instituendæ confessionem secretam. Invenitur enim in genere et industriæ constituit confessionem secretam sive publicam, et qui publicam fieri quoad publica quæ pœna non obstat obsoluendo et discretionem secretam usus Ecclesiasticus recepit. Et sic confessio secreta ex genere suo est vere inventum Dei. Qui Christo confessionem peccatorum instituit, qualescunq; ea sit sive publica si ejus placuerit, sive privata ut plurimum recognitum sentit.

Quæs 4tª. An de essentia hujus Sacramenti est ut confessio sit vera quoad omnia quæ in illo foro reservantur.

Rmo. Sit de essentia ut sit vera quoad omnia gravem spectantia integritatem formalem confessionis. Atqui si omittatur mendacium in materia gravi spectante ad integritatem confessionis non est integra sic confessio, ergo non supponitur negare peccatum vel ipsum peccatum vel circumstantiam speciem mutantem vel numerum.

Infer. Qui illo quoq; invitam facit confessionem qui scienter furtum peccatum mortale sibi imponit coram confessario. Rad. Qui sic furtum crimen fatendo notabiliter variat judicium confessarij adeoq; delinquit graviter contra reverentiam hujus Sacramenti, consequenti committit peccatum mortale. Sed qui non confitetur ut supponimus ideirco reddit Sacramentum irritum.

Rndo. Non est de essentia ut sit qui mendacium leve contra spectantem ad integritatem solum confessionis. Rad. Qui mendacium in re levi tunc non spectat ad integritatem confessionis non obest integritati sibi confessionis, cum non sit materia necessaria subjecta clavibus. Secus dicendum

Infer 2mo. Cum qui confessus veniale pœna negat illud coram confessario non reddit invitum Sacramentum. Simile de eo, qui postea se de veniali accusat quod non commisit, cum nec alium insuper aliquid ejus materiæ subjecerit.

Infer 3tio. Qui jam pecc. mortale confessus est, si alterum peccatum mortale negat non confessus non reddit invitum Sacramentum, cum pœna semel non remissa non spectent ad integritatem confessionis. Nihilominus si confessarius

interrogeb ante an ni eadem pœna eam ante fregatig confessa et iterata debeatur generale fateri, ut minimum confessario intelligat, an ni sit habituatus in ejusmodi petis, ea segnè intrapax absolvit. Pater Ro ex plurib. ab Innoc. XI. propsit. n. 58. Non tenemur confessario interroganti fateri pœcta alicujus consuetudinem. S. n. 60. Pœnitati habenti consuetudinem peccandi contra legem Dei, nisi cum certa, ejus emendationis spe nulla appareat nec ad urgenda nec differenda absolutio, dummodo ore proferat se dolere et propere emendationem. Vide de his Suarium disp. 24. Egidium Coninq. disp 6. dub. 3. Lugonem disp. 16. Sect. 2. Martinon. disp 20. Sect 4.

Quæs 6to. An sit de substantia hujus Sacramenti ut confessio fiat Sacerdoti et absolutio conferatur à præsente Sacerdote?

R. 1mo. Fatendum è Sacramto peccata, si tam confessio fiat absenti Sacerdoti, vel per literas v. Interpretem, qm absolutio conferatur ab absente Sacerdote. Ita omnes communiter Abra Paludanum Sylvestrum. Tabienam. Pedrum Soto et alios PP. auctte Clemente VIII. qui damnavit hanc propositionem ut falsam temerariam et scandalosam. Licet per Nuncium aut literas confessario absenti pœta Sacramtalis confiteri, et ab eo absente absolutionem obtinere. Unde sic arguitur, si valide posset contritio sine Sacramentali pœnitentia, tunc multum in extrema necessitate posset licite confiteri nec ulla auctte humana posset prohiberi ne conferatur cum Judicio Salutis æternæ.

R. 2do. Fatendum quoq. è Sacramto pœnitentiæ si sacerdos prius præsentes confessionem audierit, deinde absentem absolvat. Ita Toled. Valent. Coninq. n. 6. Qa verba formæ ego te absolvo dirigantur ex proprio ad personam præsentem ut patet ex hoc quod dicit. Te. quo dicitur qd Sacerdos præsentem alloquatur cum igitur pœnitentem absentem non verificantur verba absolutionis. Confirmtr ex eo in Consecratione Eucharistica ejusdem regni infunditur gratiam non conferendo qa non hoc modo ejus gratiam. Sr. simile recto infunditur absenti regni ad conferendum Sacramtm pœnitentiæ gratiam pœnitentiæ, qa non de modo gratiam pœnitentiæ. Unde cum in verbis hic argumentando Sacramtalis consistat absolutionis, non est de habita judicium efficiunt verbis sine signis sine gratia fieri

sive cum nutibus

R. 3tio. Dubium è Sacramtò poenitè si ante confessarij adventum moribundus
alijuis petierit Sacramtu, illo autem veniente privatè è usu omnium confessa
adeog. licite tunc impertiri illi abstinem. Gb. ex Can. qui absolvunt
Caph 24 Sect. 6. qui Can. sumptus è ex Con. Aranse. N. Can. 11. Ub
sic dicitur, subito obmutescens quid statuendum est? baptizari aut poe
nitentiam accipere poti si constabit? Respondeo tertiam Clerum Vestis habeant
aut scribis in suo nutu. Item ex Can. Jo qui. sumpto ex Con. Carth
4. Cap. 63. ubi sic habetur. Jo qui peccatis in infirmitate petiit, si ex
tunc ad eum Sacerdos iam tarde venit oppressus infirmitate obmutescit
in tranquillum Vestis fuerit, dent testimonium, qui eum audierunt, et accipiat poe
nitentiam. Et Leo Magnus Epist. 91. ad Sacerd. Sterojustanum Cypm. 5.
aliqua ingruentia ita fuerint aggravati, ut qui penitus nihil possint
sub presentia Sacerdotis significare ni valeant, testimonia de proximis
Crimen penitentiam petisse debent, ut signum ex precatione et reconciliationis be
neficio consequatur. Item in rituali Romano Pauli V. auctore approbato
ubi dicitur: Si inter confitendum cum antegni incipiat confiteri ante ei loqui
agrum deficiat, nutu et signis conetur Sacerdos, quod ejus fieri poterit,
petita penitus cognoscere, qb. utemur in genere, vel in spe cognitis, vel
cum si confitendi desiderium sive per se sive per alios ostendat absolvendus
est. Vides. Remens VIII. damnando illum opinionem contrarium videtur
confirmare cum asserat per Sacramentum vel Sacramentalia
conferri. Contra D. Imo. Petrg Sabaud. Archiepg Arelatensis in
suis literis ad Egidium Conig. ad examinandum Decretum Statutum ipsum
Pontificem sibi vivum vere dolentem et confitentem dicta Propositione ratione modum
de quo hic agimus. Contra est 2do. Quod illa damnata videatur
in sensu copulativo si autem divisivo ut unum sumptum, tum qd ponitur in
disjunctivo et non vel, tum qd dicit Pontifex dare approbatum ut forsan et
sic sandi assensum si ei adendum nec prudenter. Si autem aperte dicitur

gatus ejus accipienda, dixi sed hæc ppiùs.

Dices 2. Testium circumstantias & invitatio Sacerdotis dicitur impliciter et confessio sufficit confessario ad ferendum prudens judicium circa pœnitentem, quale in regula Conc. Trid. Sess. 14. cap. 5. & regula illa confert absolutem. R. N. R. Non inde prudenter judicare pœnitentis confessionem debitè dispositum ad suscipiendum Sacramentum et recipiendam gratiam. Nam in primis ex illa simplicia confessione judicari prudenter potest eò ia peccata unum aut plura pèta. Deinde intelligi pot sufficienter dolere de pœtis, et voluntas se subjicendi arbitrio confessarij. Quantum in particulari negotio pœtis ejus judicare hoc quid comparatè pœnitentis. Accipiendo sufficiat tale judicium ut absolvi confessarius pœtat hic et nunc laboriosè. Et certe recta ratio intellectus in hoc foro non sufficientia voluntatum et Dei ex cognitione petrum, quam in illa necessitate præsentem dare vel.

Dices 3tio. Intam confusa et generica sententia utrum pœtis ejus directe & indirecte remittantur. R. Remittuntur directe in ordine primo, & antem pœ unum aut gravia alia deinde alia consequuntur ex illa ut in voltis contingit. Manet tñ obligatio distincte illa confitendi si fieri poterit.

Petes. An pœnitens vocatus ad infirmos Sacerdos venit, et invenit confessarium tentatum a circumstantiis & ab eo qui invitavit iterum vult confiteri infirmi intelligere in gratia ejus an vi eo ipso qd invitatus fuerit ad infirmos posit enim absolvere. Martinus disp. 30. Sect. 2. contendit oò ex necessarium ut circumstantias & aliquis actum confessionis etiam infirmi voluntatem. ut sic eo ipso fiat quam p interpretem in gratia Sacerdos ad pœnitentem. Sed sententia opposita cum à multis gravib. Doctoribus tenetur ipso Martinone testante in praxi è tuta pœa ac debet in tali casu Sacerdos illi se conformare, cum ni adest quis de voluntate infirmi quam jam aliunde intellexit testari.

Quares ultimò. An teneatur quis p interpretem confiteri. R. Affirmò. Nunquam ex vi Concilii Confessionis tenemur confiteri p interpretem. Ita docet Medina. Petrus Soto Soning Martinon et alij cæ communis. Colligitur clare ex cap. omnis utriusque, ubi dicitur qd teneamur solis Sacerdotibus

dotib. pēta nostrā confiteri. Item ex 4 Inn. Sel. 14. cap. 5. Ubi dicitur?
Non n̄ tenent confiteri nisi secreto apud solum Sacerdotem, ubi agere scit
nec n̄ confiteri pēta ita, ut alij alter̄ confessarium laudiat et
consequi n̄ tenemur p̄ Ecclesiam. Corollaria. Si quis scivet q̄ Co
fessarius v̄ unitus esset vocabulum sua pēta n̄ teneretur et confiteri
ut D. comiti fatentur. Similr n̄ tenebitur ea confiteri, quo v̄ amy
alij pēta sua Alter Sacerdotem debet audire

Hinc sequit, q̄ ex dicti precepti nemo teneatur confiteri p̄ integrā, sive
ut omnia confessi satisfaciat, q̄ i de precepto Eccliā, sive cum Sui
charistiam sumpturus est, sive in articulo mortis, q̄b. casib. tenemur
confiteri de precepto Divo.

2 dic. Ex precepto Caritatis erga se ipsum, quivis carens sua
culpa confessario in articulo mortis tenetur v̄ p̄ nūtij et signa om
fiteri quocunq̄ potest v̄ p̄ Interpretem, saltem aliqua vemilia atq
neratim se accusare de omnib. mortalib. q̄b. Deum offendit, v̄ deq̄ qua
mortalib, quia absq̄ incommodo nō explicare specialiter, tacendo ea, ex qui
rum revelnē aliq̄ notabile incommodū timoretur. si forte intipres esset
suspēta de secreti fidelitate. Idemq̄ dicendum si n̄ posset confessio
fieri nisi coram arcis audientib. Ita Sylvestrum. Canus Hugo Roning
et alij. Ratio est. Qā quis ex Caritate erga se ipsum tenetur se ta
articulo mortis constituere in statu Salutis q̄rendi pēta necessa. Atqui nisi
cum pot absolvi Sacramentalem accipere, sive p̄ nutus sive p̄ Interpretē
considendo in statu n̄ est securus salutis aterna se constituit
in illo articulo, signi licet possit p̄ Contritionem p̄fectam et amorem Dei inte
ficij attamē alij bi cum sint valde excellentes et sublimes sunt
difficiles unde frailty Justificari assequmur, et securi esse de ea re
mur p̄ Sacramētū p̄ventū, q̄ longe superiorem dispōnem requirit
sit Contritio p̄fecta.

CAP. II.

De Integritate Confessionis.

Alter cond. Confitens debet se integrā, ut Sacramēti p̄ceptū ad
impleat?

2

Nota. Integritas confessionis, alia est Mortalis alia Venialis. Integritas mortalis est quo ad quos peccata post baptismum commissa necessario declarari debent sacerdoti subjiciendo confitentem, ita ut nihil in animo remaneat ex mortalibus in confessione. Formalis est. quae confitetur eâ, quae hic et nunc tenetur confiteri ita, ut nullum mortale omittatur sine legitima excusatione, quae forte desit aliqua ex iis, quae si in eâ omittat, ex Cathedra legitima, puta ex oblivione aut licet rubendum ppi pudorem in causis retractat. de quo infra. hoc Gundisalv.

R. Ut Sacramentalis poenitentia sit validum et rectè ad confessionis integritatem mortalium spectantium autem rectitudinem ut sit integra S. Brions. pontius raid est, quia confessio integra mortalium superat Virium humanarum et habilem memoriam effectum in peccatorib. qui plurib. Spei diversis pectis onerati sunt, pro maiori parte Rav est. Qui culpabili reticendo pectum mortale, conatur Judicem decipere et absolutionem à culpa obtinere de quo se in accusant absq. justa causa Quae autem aliqua, vide de Sanctissima Eucharistia Sacramento. disp. 49. Sect. 3. n. 43. et novissime ex Concilio Trident. Sess. 14. cap. 5. et can. 7. de confessione culpabili dimissa hic nil: Qui scienter aliquid reticet, nihil dimittit Deitatis p Sacerdotem remittendi proprie, quibus verbis declarat confessionem quae sit integra si ea puncta, et circumstantias integram qui ea de essentia hujus Sacramenti. Quod autem mortalis integritas sit de essentia sacramenti videm cum de confessione pectis et pri oblitum agit — . Reliqua autem peccata quae diligenter cogitanti occurrunt in universum, eadem confessione inclusa censentur. Quem autem dicendum est pari, de aliis causis excusantibus ab integritate confessionis

Dicet. Si integritas formalis sufficeret ad hoc Sacramentum, tunc rudes qui nihil in particulari ex peccatis suis occurrit, et licet specialem confessionem interrogentur ab confessario possent absolvi valide. Atqui hoc videtur dicendum, cum asserant Sacram absolutionem detrahatam. Ergo Prop. N. Sylam Maj. Rav est. quia Tales rudes plerumque adhibent diligentem conscientiae suae examen, quo adhibito moraliter impossibile est, ut alii rationis compoti, occurrat aliqua impatientia aut leve mendacium aut detractio voluntaria in oratione, aut in mente cogitandi, et similia in quae res indirecte moraliter certum est

Nemo autem valide absolvi potest de oblitis cum aliis, nisi prius diligenter
exactus, et confessio sua tota lachrymis exploret. Vt colligitur ex Conc. Trid.
Sess. 14. cap. 5. Tamen id. ibi regerat. Quo si defecto hic examinis supplen-
dum à confessario per conuenientia interrogatoria et doctrinas instruendum
eorum illuminantes mentes hunc possint absolutionem meritò reputa debeant. Nam si
sic velegantur, dicere se multa peccata peregisse, non magis valerent.

Quæ his inferuntur. Quæ necessaria ad validam sacramenti spiritus et numerus
peccatum Mortalium vel in genere explicanda. Alias enim integritas necessaria ad
valorem sacramenti deceret ut constat ex citato Sess. 14. cap. 5.

Infer. 2do. Quæ cum circumstantiæ mutantes speciem potest necessario explicari
ex primi debeant. Constat ibidem ex citato Sess. ubi sic ait: Colligitur
etiam necessario circumstantias in confessione explicandas ea quæ speciem mutant,
quando sine illis peccata ipsa, neque à pœnitentibus integre confitentur, neque
ejusdem innotescunt. Et sicut negatur, de gravitate criminum recte consideri pos-
sit et pœnam quæ opponet et vitæ pœnitentis injungere, utique quæ peccatur rem
de possidenda in loco Sacro. si post votum castitatis perficeretur aut cum Christiana
juncta, aut Juvenis falso ac non cum talis alterius.

Infer. 3. Quæ circumstantiæ multiplicandæ mortalis non aggravantes non
mutant speciem sunt necessario explicandæ. Vt si quis velit violare votum castitatis
duos bearetis. si duas audeam aut primum rem in gen. sufficiat. adhuc
tale respectu singulorum accipitis. Si quatuor aut si mutuo fornicatio. et tunc
cum ratione tot diversorum damni legis huic multiplicandus numerus pecuniæ
unitatis.

Petes hic. An cum circumstantiæ solum aggravantes sint necessario explicandæ
earum ne confessi. Vbi si fuerint quis ni numerum numerum, id colligitur ex
et ab eodem.

Ex aggravantibus videtur in hac quæstione quæ sunt venialis in suo genere
nisi subsidiendo confessi, ita non circumstantia videtur Mortalis aggravantes. Sicut
quando homicidium gravidæ aggravatur in tria mutantia speciem.

Pro negativa. Sta S. Thom. S. Antonin. S. Bonavent. Durand.
Paludan. et navarr. Valentia Vasq. Mercurius Bannes Lugo et alij
contra Almain Abrisdorfensem Arcudium. Gabrielem Majorem Sajol.
Victoria et dominicum Soto Ledesma Suarium Conink Martin et alios

Pb. 2mo. Juxta Con. Trid. loco cit. regitur Solum Confi peccatum, quoad Spem et Numerum. Spē autem et numerū immoderate pot Confessio, licet circumstā aggravantes illi in immoderatis postea Judicium sufficiens ferre in ordine ad absolue Non em ad absolue validam Ministri Dei sua infusa liberalitate dogit: vsq dolorem, et ad exactum Judicium in dor foro respondi c. Nam em nec ille, qui ob impotentiam phycam Solum dat signum doloris possit absolui valide. Imo constare videtur scripturam tam exactum Judicium in regione se Conc. Trid. Q. Solum regula Confessi peccatum quoad Spem et numerum.

Pb. 3tio. Sed Cum Conc. Trid. Sess. citata asserit: circumstantias quæ peccati mutant Spem in Confessi ex explicata Animæ innixa circumstantias quæ non mutant Spem peccati in Confessi id ea necessaria ex primendas.

Pb. 3tio. Si circumstantia aggravantes sunt necessario ex plicandæ, in posset certa regula assignari, qua sint notabi aggravantes et necessario explicandæ, earum ob quæ ni unde gravissimi incumbentes intuentur et non sine extrema pigritia, Confessarii deberent in frequentia durationis et solutionis in singulis Mortalib. explicari. Q. valde rarum est. Item circumstā notabi alleviantes ex his.

Infer 1mo. Per se satis ea Cum qui 10 aut 100 aureos simul furatus est dicere in Confessi se furtum commisisse in gntitate sufficiente ad Mortale.

Infer 2do. Cum qui Cunt osculis et tactib. obscenis fornicatus ei, sufficiter confiteri dicendo se ei fornicatum, licet ni explicet illas circumstantias aggravantes et sic de aliis.

Quanam autem circumstā mutant Spem et qua non idem ex gb. capitibus malitiæ colligatur moralis gritá et ex q. unum morale plures actus constituant tradituri omnibus in Man de Peccatis.

Quæres 2do An et quomodo dubia sint explicanda? Omnis Theologus

Affirma est. Certa ut certa, dubia ni fiat ut dubia explicanda ea. Nam si certa ut dubia confiteremur malitiam nostram tacendo ex parte, si dubia ut certa referremus, mentiremur ea dicendo in re gravi falleremus Judicem.

Quæstio tu est, an quemq Mortale quomodocumq dubium sit necesse animum confitentem. Et communiter respondetur juxta 3. gradus dubii igitur.

R. 1mo. Si id judicet probabiliter se peccasse mortaliter nunquam ei con:

Aliqui de pcto dubio neano ypie dicitur habere Conscientiã aut memoriam.
Nemo enim scire aut meminisse dicitur, n de que dubitat an sit, et jnxta
S. Bernardum de radicion domo cap. 29. Conscientia est testis secretia,
ca altera vo pars est pti dubie pcto peccati p contritionem y in confessõ
it a absolui sient ab obligis. Vnde ncatõs habeat conscientiam aut memo-
riam, nec obstat q Conscientia dicatur cãm dubia et erronea, adeoq; qui in dubia
quo Scientia sunt, cõ capiendo jnxta Scrip. extra est. Nam Conscientia di-
ctur y habilis et ln Authenq; qui possunt modo dubia pcti ung aut ei con-
tulit y habilis et ln Authenq; qui possunt modo dubia pcti ung aut ei con-
stenda liberant eos ab onere confitendi; qui y habili judicant se n commisisse
mortale aut ei confessum, licet in oppositum quog; assit y habitus. Cur igitur
dubitantes pure negative hoc onere aggravant videat, cum minus vi cantur
obligari negãdo n hãt y habitum Veram se commisisse illum.

Dices 2do. Videat loco cit. Sola Venialia i necessitate optime cui-
pit. Extra ti Qi Consil. Cogit' solum de pctis certis videlicet quorum quis
Conscientiam et memoriam habet.

Dices 3tio. Imo aliquis liberat libertatur ab onere confitendi aliq. ergo
n obligabitur ad aliquid existens dubii limitati, seu quod in dubio n obligat
ad cohibendum rem certam. ut patet in dubio de voto aut de debito, dubitans
em de voto aut debito n tenetur illum exhibere adeoq; in dubio. cessibus
procedit illum axioma, Melior est conditio possidentis. Ad vo si dubitans an
peccaverit aut Mortaliter dicatur obligari ad dubium pctm in dubio confitendi n obligatur
ad aliquid excedens dubij limites, sicuti pctm dubium solum ut dubium confitebitur.
Contra e. Qã eo ipso jam obligabitur ultra limites dubii, sicuti obligabitur in dubio
obligationis rem certam, scil. ad certum pcti dubii ut dubii, qd a confessio
i certum qd non ong et qdam magnum.

Instabis. Qi si quis y habili judicat se mortaliter peccasse, in oppositum
autem n habeat y habitum timebit confiteri. Qã tunc moralis habebitur y
certa ratio, qua dubio hoc tri n yedit de scrupulosis, qui nulla spe-
cie plantã certa, et si sint scrupulosissimi, n missi evidenter ac missi de alijs

jurare possint confiteri teneantur. Vt ingnid Martinon cum aliis.

Potes hic. Verum qui de pluribus mortalibus dubio tangit dubio confessus
ri, ad postea agnoscat se eadem teneatur illum illum idemum quasi eadem
R. Affirm. Nisi ē communis opinio Cajetan et quorundam aliorum. Ē qui
dubio plurium mortalium committat et ut dubium ē confessus, n' ē plene ut monuit ju
dices plurium mortalium committat et ut dubium ē confessus, n' ē plene ut monuit ju
rista, judicatq; eni i ut de dubio, Cū cum jam certo innotuit peccatis, debet se absol
vere judicando ut de certo.

Dices 2mo. Jam dato ē directe absolute ergo n' ē obligatio confitendi tale
plurium. Cum obligatio confitendi ē in ordine ad hoc ut directe absolvatur peccatum
ē plures. Ex N. Concil. et Rationem. Resp. ē. Ei cui solute sufficit qui
confessarium potuit et debuit signare labore, licet directe absolvatur ē plures
dubii ē obligatio ea confitendi si potuit. Idq; ideo qē minus confessa et generica
fuit ejus confessio in morbo, Cr. scilt, qē ut dubium ab eo tunc non fuit ē
cum pro ut certum confiteri teneatur.

Dices. 3tio. Si qui dubitq; de numero mortalis peccati dicit se decies aut
duodecies blasphemasse, si postea dicendo se duodecies blasphemasse
se teneatur idemum numerum ut certū confiteri, quod confessq; ē ut dubium
Cr. similiter. Item si quis dubitq; de irregularitate aut voto obtinuit absolu
tionem, licet postea dicendo se vere habuisse votum aut irregularitatem
n' teneatur idemum petere dispensem. Cr. dimitt. Ad. Disparitatem quam
muum, qē magis crimen arguit ē explicare dubium plurium numerum, sufficit q; numerum
iuriter declarare omisso diligenti examine, ut fert communis usus fidelium et pru
dentum confessariorum. Unde si quis dicat se bis y quater fornicatum, si postea
certo deprehendat se quater fornicatum, n' debet iterum confiteri. Ad 2o si quis
dicat se certum ei de consensu alterius mulieris, et 2o n' recordari circa quam
feminam liberam y conjugatam, si postea recordetur y semper debet manifestare
iterare confitem peccatum primo feminam ut omnes docent. Ad disparitatem quam
dam, qē peccatum in confessione ita ponere debent ut de eorum gravitate judicium pos
sit a confessario possit. Atque cum plures omnino sunt ponendus ut dubium
ni ut de eo detractū judicium ferri. Ad 2o ad dispensationem voti et irregularitatis
tis confessione sive ut certi sive dubium votum. Ad dispensationem in irregularitate

Decimas emeriti dirstas. annus long.
Utrumq; regentibus aquem. q̃ tribus mund.
Arcus in sua nesciens mentiri ictum. dangere metum.
Feriuntq; tument per tenga draconas. Hostes.
In regnum sudavit utrq; Scipio.
Mors nulla refugit artificem.
Viduatas iudice leges.
Similem qua protulit Etas consilio q̃ Marte virum?
Clementia tristes obtundat gladios
Asiargat pietas fractis fractis ut lugeat armis
Perfidia, et faciens morientes crimibz hydrã
Lambabat invalido fumiarum vincla veneno.
Daphia vita fabricius in arum
Precedat libris pariter fastisq; legendus.
Postquam deformes cauavere
Mahsit et in rugas totus defluxit anilis Lenex.
Facies rugosior uva.

LEOPOLDINA BIBLIOTHEK
Kkps. Nr. 361.
K. 182

Skanowanie i opracowanie graficzne na CD-ROM :

ul. Krzemowa 1
62-002 Suchy Las
www.digital-center.pl
biuro@digital-center.pl
tel./fax (0-61) 665 82 72
tel./fax (0-61) 665 82 82

Wszelkie prawa producenta i właściciela zastrzeżone.
Kopiowanie, wypożyczenie, oraz publiczne odtwarzanie w całości lub we fragmentach zabronione.

All rights reserved. Unauthorized copying, reproduction, lending, public performance and broadcasting of the whole or fragments prohibited.